... کە ئاوڕت دایەوە پێدەشتێکی پان و بەرینت جێ دەهێشت، ڕووت وەك بەری دەست، بە ئاسمانەوەش، نزیك بە سەرسەرتەوە، قاژەقاژی دەیەها پۆلە ریشۆڵە کە خۆی دەدا لە هەزاران کاسیان دەکردی، هەر دەتوت بۆ مەرگ و دیلیەتی ئەو سەدەها ریشۆڵە بەندکراوەی ناو تۆڕەکەی سەر پشتی کەرە دێزەکەت دەیانقریشکاند، ترسایت لەوەی بە هێزی هەزارەها دەنووك و چڕنووك تۆو دێزەو تۆڕی پڕ لە ریشۆڵە بە ئاسماندا هەڵفڕێنن، هێشتا گەڕەك لێتەوە زۆر دوورە، وای لەو گەڕەکە کۆن و پەڕپووتە، هەر دەڵێی کەچە جلێکەو لە هەزار لاوە پینە کراوە، لەوەدایە هەر هەموو پینەکانی لێك هەڵوەشێن چونکێ خودا لە ئان و ساتی دروستکردنی پەلەی بووەو جەمسەری پینەکانی جوان بەسەر یەکەوە نەدووریوەتەوە، لە شارێکدا کە گوایە بەر لە هاتنی هەر هەموو پێغەمبەرەکان هەر هەبووە، نە بوومەلەرزەیەك رماندوویەتی، نە لافاوێك بردوویەتی، نە لەشکری تورك و عەرەب و عەجەم توانیویەتی ئەو قەڵا تۆکمەو بەرزەی بڕمێنێ، نە گڕکانێك سووتاندوویەتی و نە نەفرەتی یەکێك لەو پێغەمبەرانەش نغرۆی کردووە.

وەك بڵێی کەیفخۆش بیت بەو ڕاوە بە بەرەکەتە یان ترس و تەنیایی و سوێی ساردی ئەو دەمەوئێوارەیە لە خۆت بڕەوێنێتەوە، کەوتیتە سەر ورەوری چڕینی حەیرانێك، پەنابردنە بەر حەیران یەکەم فێڵ و دوا فێڵی سەردەمێکی زۆر کۆنی خۆتە، خوویەك کە فرچکت پێوە خواردووە، چ یادێکی شیرینی رۆژانی زوو، چ خەم و حەسرەتێك و قەهرێکی هەنووکە، چ ترسێك بێ لە

داهاتوو.. تۆ دەچریکێنی، کە مەیلی گوتنی حەیرانێك لە دڵتا.. لە رۆحتا وەئاگا دێ و دەتبزوێنێ، هەوایەك لە کەللەت دەدا، لەشت گران دەبێ و قورگت دەخورێ و دەمت پڕ دەبێ لە لیك و زمانت بە مێرووله دەکەوێ و تەوێڵت گەرم دادێ وەك کەسێك کە گرانەتای گرتبێ، لە نێوان کەیفێك و ژانێکدا رادەمێنی وەك هەنووکە، تا دێ هەناسەت خۆشتر دەبێ، ئەوەتا ئێستاش لە بەندێك دەگەڕێی.. بەندێك لەو سەدەها بەندەی وان لە دڵتا، وەك مۆسیقاژەنێکی عاشق کە گەمە بە ژێیەکانی کەمانچەکەی دەکا ژێیەکانی ناو قورگت پاك دەکردەوە، بە خرۆشێکی خۆشەوە سەدای ئاوازێك لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت کە هەر سەدای دڵی خۆت بوو، پێچاوپێچ دەهات و تێکەڵ بە شێوەی شیرینی (هەمین)ێ دەبوو.. لە ناکاو تێت چریکاند، چریکەیەك بەسەر قاژەقاژی ریشۆڵاندا زاڵ، چریکەیەك کە ئەو دەشتە چۆڵ و سامناکە ئاوەدان بکاتەوە و سەداو ناڵەی غەریبت بگاتە گوێی هەمینێ:

حەیران حەیرانە..

حەیران هەمینە..

قۆندەرەی زەردە و گۆرەیەی چەلینە..

بەژنی رەشە رێحانە..

گەردنی شانەشینە

روومەتی بەفرو خوینە

سەری مەمکانی شەکرن.. بنیان هەنگوینە

برۆننە کاری خودای گەلە گەلەك رەنگینە

* * *

ئەوجا دەرێم حەیران حەیرانە.. حەیران (هەمین)ە..
گەردەنی زەردەو مەمکی هەنگوینە
رووەمەتی گوڵەو سینگی سپینە
سوندەکەم خواردیە بە (سوڵتان عەولاّ)ی..
بە (حوسێنی غازی)
پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..
چ یارم نینە

* * *

ئەوجا کیژ دەرێ: هەتیمە لاوە
ئەورۆ ئێوارێ وەرە مارێ مە
دەستی راستەت باوێ سەر شاملیێ بە کەزی
بۆن کە خاڵیێ لە گەردەنی
راستو چۆپی قەنەفران..
دەربینە شەمامان
هەتا مەلای سبەینێ دەرێ: ئەڵلاّهو ئەکبەر
ئەستێرەی جەدی هەڵدێو کازیوەی دەدا
لە بۆ خۆت شەمامان بۆن کەو.. غەمان بڕەوێنە..

* * *

گرمەی گەواڵەیەكو لە خرۆشی حەیرانو چریکەی خۆشی کردی، کتو مت لەوە دەچوو لە خەو رابچڵەکیت، سەرت بەرز کردەوە، ئاسمانی پڕ لە هەورو هێڵ لەوەدابوو داتەپێ، دەیپرووشکاند، بەیانی زوو کە هاتیتە دەرێ" هەمین سێ جاران مەچەکی گرتیو پاڕایەوە:

(لەبەر خاتری من.. دەبا ئەوڕۆ نەچیتە راوێ..!)

نا.. بە گوێت نەکرد، بۆ خۆی گوت، ئەوەتا بە خۆو بە تۆڕێکی پڕاوپڕ لە ریشۆڵە دەچیتەوە، قاژەقاژیان ئەم دەشتەی ئاوەدان کردۆتەوە، پێ هەڵدەگری تاوەکو فریای ئەوە بکەویت بەرلەوەی تاریکی و سەرما و باران گەڕەك خاموش بکا.. تۆ سەرسامیان بکەی، ئاخ گەر ئەو هەورو هێڵە نەبووایە، ماڵی ئەوە بوو کە دوو سێ بەندان بچڕی، ئەو هەورو هێڵەی بەری قیبلەی گرتووەو.. وا بەتاو دێ، کەمجار وا رێك کەوتووە، خودایە بەخێری بگێڕی، ئەو تاوە خۆشی و دڵگەشی‌یەی لێ نەشێوێنی، بەیانی‌یەکەی هەر ئەوە بوو کزەیەکی دەست و پێ تەزێنی هەبوو، چ بە ترس و بیمە هەوری رەش و سوور تێکەڵی ئەم ئێوارەیە، لە نیوەڕۆوە کزەکەی نەما و کردی بەو (با) سەرشێتە، ئەو (با)یەی بۆتە فووی (ئیسرافیل) و هەوران پف دەدا، هەوران رادەدا، بە ئاسمانان پەرش و بڵاوەیان پێ دەکا، هەوران لێکیان دەخوڕی، گەر بباری دەیکا بە لافاو، لافاوێکی بێ ئامان، هەمین خەونێکی گەلەك ناخۆشی گێڕایەوە، زستان بێ بەقا و متمانەیە، دەربەست نی‌یە کە تۆ شادیت یان غەمگین.. تێریت یان برسی.. دەربەستی ئەوەش نی‌یە چەند کەلاوەو کۆلێتی هەژاران دەڕمێن، چەندانی وەك تۆ وا لە نێو دەشت و دەرو سەحرا دان، بێ کە پەنگ و چەترو دەوار، بێ سایەو سەربان، تۆ خەمی خۆت نی‌یە، خەمی ئەوەتە هەنووکە (هەمین)یش بەڕێوە بێ، بەوە چاکە ئەو وا لە ناوشاری، دەتوانێ بە چارۆگەکەی یان بەرانپیلەکەی سەرو پرچی لە باران بشارێتەوە، بچێتە ژێر چەترێك یان خۆی بداتە پاڵ دیوارێك، یان

ژێر تاقی سەر دەرگایەك... هەنووکە وەختی خۆیەتی.. ئانو ساتی ئەوەیە هەمین لە ماڵە ئاغاو بەگلەران بگەڕێتەوە.. تا نەگەڕێتەوە ئەو ماڵە خامۆشە رووناك نابێتەوە.. (عەمرەکەم هەمین.. چاوەکەم هەمین)، ئەویش دەڵێ: (بە بێ بایزی دونیا وێرانە).

ئەڵڵاە.. ئەگەر برسیەتیو دڵەڕاوکێو ترسی دوژمنداری نەبووایە.. ئەم دونیایە چەندە خۆش دەبوو دەروێش.. لەوە پتر چیت دەوێ..؟ نێرەکەرێكو تۆڕێکی پڕ لە ریشۆڵەو.. (بالآی هەمین)ێ.. ئەڵڵاە.. دەبا بباریێ.. قابیلە کۆنە سەپانێکی وەك تۆ رقی لە باران بێ؟ مەحاڵە.. هەر دڵۆپێكو گوڵەگەنمێك، هەر گوڵەگەنمێكو پارووە نانێك، هەر نانێكو گوڕوتینێك، هەر گوڕوتینەو هەنگاوێكو... هەر هەنگاوێكو سەفەرێكو خۆشییەكو ماچو دەست لەملانێو قریوەیەك، دەبا بباریێ، بارانی خۆشیو بەرەکەتو هات، بارانی نەجات.. خودایە بەخێری بگێڕی، بەری قیبلە سوورەو رۆژئاواش رەش، پەڵەیەکی رەش وا هاتو سکی داداوە، دەڵێی دەعبایەکی ئاوسەو ها ئێستا نا ها تۆزێکی دیکە دەزێ، دەزێو وێڵاشی دەتەقێو خوێناوێك وەك باران، بارانێك وەك خوێناو شار دەشواتەوە.. خێر بڵێ دەروێش.. ئەم هەورە لە چارۆگەی رەشی هەمین دەچێ (با) بیشۆینێ..

(هەمین وریا بە.. با نەخلیسکێی ژنێ)

هەمیشە لەبەر خۆتەوە دەیدوێنی.. لەوپەڕی دونیابێ وەڵامت دەداتەوە...

تەواو.. تا دێ ئاسمان رووی خۆی تاڵ دەکا، تۆ دەتوانی بە

پێی پەتی بە نێو ئەو وەردو شیوەدا مل بنێی، زۆرت بۆ هات، چش لەو قوڕە زێلاقەیە، پێلاوە لاستیکی‌یەکان دادەکەنیت، نێرەکەریش ترسی نی‌یە، بەر لە خۆت دەگاتەوە ماڵێ، دەڵێی زانیویەتی شتێك دەقەومێ، دەنا ئەو نەرمە غارەی بۆچی‌یە؟ تەنها بنیادەم نەبێ.. دەنا هەر هەموو جڕوجانەوەرێك.. مارو مێرووی سەر زەوی هەمووی چاوی غەیبی هەیە، پێشبینی دەردو بەلاّ و گڕکان و بوومەلەرزەو لافاویش دەکەن.. عەجایب.. ئەی ئەو هەموو نوێژو تەهلیلەو ویردو خەڵوەتکێشی‌یە لە پای چی؟ دەی دەروێش کەشف و کەراماتێك.. هاواری شێخ کە، لەم دەشتە چۆڵە، هەنووکە، بایەقووش دیار نی‌یە.. گەر بکەویتە ناو قوڕو لیتاوێك، کەندێك، چاڵێك.. کەسێك نایە بە دەنگتەوە، تۆ جێ دەمێنی و کەرەکەشت بە بارێك ریشۆڵەوە لە هەمینێ وەژوور دەکەوێ، هەمین دڵی دادەخورپێ.. لە تەنگەتاوی خۆی گوێی کەرەکە رادەکێشێ و هاوار دەکا:

(ئەدی بایز؟)

هاوار دەکەی.. لەو چاڵەی تێی کەوتووی، یەکێ لەو چالاّنەی کە خۆتی تیا مەلاّس دەدەی تا ریشۆڵەکان ڕاو بکەی، ئەو چالاّنەی بە دەست و پەنجەو نینۆکە شەقاربووەکانت هەڵیدەکۆڵیت، بە ئارەقەی نێوچەوانت قوڕە خەستەکەی شل دەکەیتەوە، لەو چاڵە چۆڵەی نێو ئەو دەشتە کپ و خامۆشە.. هاوار دەکەی.. بارانیش بەسەرتا دەبارێ، چاڵێکی ئەوەندە قووڵیش نی‌یە، بەلاّم برسیەتی و ماندوێتی بڕستیان لەبەر بڕیویت، تۆ (یوسف) نیت تا کاروانێکی سەرەڕۆ بە رێکەوت

بەویدا بڕواو هەڵتکێشێ، (عەزین)ێکیش بتکڕێو (زولەیخا)یەك جەستەی لە ئارەق شەلاڵت بشواتەوە، پاشان عەترت پیا بپڕژێنێ.. زولەیخا کێیە دەرویش؟ سەد زولەیخا بە قوربانی پەنجەیەکی هەمین بێ، بە تۆ چی زولەیخا؟ کێ وەك هەمین تۆ دەبینێ؟ کێ وەك ئەو لەگەڵ حەیرانو لاوكو درۆکانت دەخرۆشێ..؟ کێ..؟ ئەو شەوەی کە دڵت لێی کرمێ بوو.. پێی وتیت:

(باپیر ئاغا کێیە؟ سمایل بەگ چ کەرێکە؟)

کۆشکی چیو کەلاوەی چی؟ دڵنیا بە جگە لە خۆت چ سوارێك نییە ئەو ماینە بێ لغاوو زینە رام بکا...

مەترسە گەر باریو کردی بە لافاو، گەر کەوتیتە چاڵێكو لە قوڕ چەقیت.. هاوارکە:

(هەمین)..

یەکان دەر دوو زەوی بەرت دەدا، لە هەر کوێ بێ گوێی لە دەنگتە، چەندین جار پێی وتیت، هەورو هێڵ بوو مەچووە دەرێ، (ئەو رزقەمان لە خودای دەوێ).. ناکرێ.. یەك دوو مانگی ترەو ریشۆڵەکان دەچنەوە کوێستان، ئەم مەلە جیقنو هیچانە چەندە عاشقە زستانن، کەی بەفر باری ئەوسا پتر کەیفیان سازە، نێرەکەر لە نەرمەغار کەوت، ئەو تۆڕە پڕە هێستریکی گەرەکە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەوەندەی تر زەندەقی بردووە، کەری تاین سەری لەو قاژەقارە دەرناچێ، کەر نەبووایە دەیزانی بەندەوارییو بە تۆڕەوەبوون چ زەحمەتە، تازە ئەوان تەواو.. جارێکی تر نە ئاسمان دەبیننەوەو نە دەچنەوە کوێستان، دوو سێ رۆژی دیکە دەبن بە مەزەی چەند ئارەق خۆرێك، هەزار حەیفو مەخابن، تۆ

بەو سەرماو سۆڵەیە ئەو ریشۆڵانە راو بکەیت‌و ئەو مەست‌و مل هوڕانە بیخۆن.. گوایە دەڵێن:

(خەفەت لابەرە..)

جا تۆ چ بزانی؟ لەوە ترسای لە نیوەی رێ ببارێ، تا دەگەیتەوە ماڵێ ئێسقانەکانیشت تەڕ دەبن، خەمی ریشۆڵەکانتە، جا ئەو مەلە مەلعونانە چ باکیان بە تەڕبوونە؟ سکیشت پێیان دەسووتێ، عومرێکە ڕاویان دەکەیت‌و کەچی تا ئەمڕۆ ریشۆڵەیەکت سەر نەبڕیوە.. (سڵێوە) لەوە داخدارەو هەموو جارێك هاوار دەکا:

(ئیسلامی حیزو دز پیاوکوشتن ئاو خواردنەوەیە لە کنتان.. بەلآنەکینێ رەشۆڵە سەر نابڕن.. ها؟)

(سڵێوە پیاوم بکوشتایە چم دەکرد لە هەولێرێ.. هەنووکە لە کاولە گوندەکەی خۆمان دەبووم)

(باشە کە ئەتوو ئەوەندە بە رەحمی لۆ راویان دەکەی؟)

(برسیەتی سڵێوە.. برسیەتی)

(سەد کاروکاسبی دیکە هەیە)

(جا گاوری گاورباب چ ماوە نەیکەم..؟ چایەچی، قاپ شۆری لۆقنتەکان، توونچی، حەمباڵی، چەرچی...)

(ئەدی نابینم هیچت بە هیچ کردبیتن؟)

(لە فرت‌و فێری بازاڕ نازانم.. پاشانیش رازی نابم کەس هاوارم بەسەردا بکا.. ئەمن ملم لە بەرملی ئاغاکان دەنا، ئەو ئاغایانەی دەیەها زەلامیان لە چاڵ دەناو کەس نەیدەوێرا بڵێ: لەل)

(قسەکانت زلن دەروێش..)

(زل یان گچکە.. راوە رەشۆڵەم پێ شەریفترە.. هیچ نەبێتن خۆم و دەشتێکی کاکی بە کاکین.. رازی نابم بۆ پارووە نانێك کەس بمکا بە کەری خۆی و گوێم رابکێشێ)

(باشە ئەفەندی ئەتوو دەزانی ئەو رەشۆڵانەی توو بە کێ دەفرۆشم؟)

(چاك دەیزانم.. ئەو مەیخانەیەی تەنیشتت)

(یانێ ئەتوو بەو زستانە ئارەقەی ڕەش و شین دەردەدەی تا ڕاویان دەکەی.. ئەوان دەیکەن بە مەزەی ئارەق خواردنەوە)

(چ لە توو بکەم کە خودا ناناسیت..)

(جا دەروێش کە ئەتوو دەیانکوژیت.. چ شێخەکەت بیخواو چ ئارەق خۆرێك، پاشان وەکی توو خودای دەناسم).

(جا ئەگەر زکم پێیان نەسووتابا خۆم سەرم دەبڕین.. بۆ سەر بڕینەکەو پاککردنەکەی پارەی پترم لە جەنابت وەردەگرت)

ئەو جارە زیاتر پێی لێ داگرت و لێتی پرسی:

(ئەگەر ئەتوو ئەو پەپوولەیەی، لۆ هاتیتە شاری؟)

ئا.. نەکەی.. ئەو حەرامزادەیە دەیەوێ قسەت لێ بدزێ، دەیانەوێ ئەو نهێنییە بزانن، دەشیزانن.. بەڵام نا.. قەت نابێ لە دەمی خۆتەوە ببیستن.. دەیانەوێ بڵێی:

(ژنێکم هەڵگرت و گوندم بەجێ هێشت)

با بەو قەهرەوە بمرن، ئابڕووی (هەمین) ئەوەندە هەرزان نییە لە کنت..!

ئاوڕێکی درانەت دایەوە، هێشتا گردی (کلك مشك) لێتەوە

دیار بوو، هەر لەم ئاقارەوە.. هەر لەم ڕێگەیەوە هاتنە هەولێرێ.. هەردووکتان پیادە بوون، ئەوەندەی بیرت مابێ هێشتا بەهار بارگەو بنەی نەپێچابۆوە، تا گەیشتنە ئێرە سێ جاران لە پشتێت کرد، ترس راوەدووی دەنان، ترس لە (باپیر ئاغا)و لە پیاوەکانی، لە باوكو براکانی، لە شوانو گاوانو سەپانو پاڵەو کوڕ گەلی گوندی راوەدووی دەنان.

زوو زوو پێی دەوتی:

(دامنێ بایز.. حەرامە..!)

تۆش لەو تەماسە خۆشەی هەردوو مەمکی بەسەر هەردوو شەپیلکی شانتەوە خۆش نەدەبووی، ئەو کەیفە کەمە بە ئاستەم لەو ترسی راوەدوونانو هەڵات هەڵاتەی کەم دەکردەوە.

تۆش زوو زوو پێت دەوت:

(عەلی شوون هەڵگریان هینابی.. جێی پێیەکانمان دەبینتەوە.. با لە هەندەك جێ.. شوێن پێی یەك ڕێبوار دەستخەڕۆیان بکات.)

هیچت پێ نەبوو، جگە لە قەڵەمبڕێك کە جاروبار بە دەم ڕێوە گیاو گوڵی بەهاریت پێ دەقرتاندو کێویانە داتدەکرماندو بەشی (هەمین)ت لێ دەدا. ئاخر (ئاغا) وەك بڵێی زانیبێتی نیازت خەراپە تفەنگەکەی لێ سەندیتەوەو پێی وتی:

(بایز.. ئەتوو حەیرانبێژی.. تفەنگت ناوێ!)

جگە لە بوخچەیەکی پڕ لە شڕوشیتاڵو چەند پارووە نانێك هیچی دیکەتان پێ نەبوو، بە دەم (با)ی غارەوە ساتمەی دەکردو دەکەوتو دە جاران دووبارەی کردەوە:

(بایز.. دەترسێم وەکی "مامەند"ی بتکوژن و لۆ عیبرەتی دونیایێ ئەمنیش وەکی "زێڕین"ێ لێ بکەن.. لە نێرەمووکەکی یان شێتەکی مارەم بکەن.)

بۆ ئەوەی پێ هەڵبگرن و بگەنە شاری و خۆتان دەنێو کوچەو کۆڵانەکانی ون بکەن، دە جاران عیبرەتی (عەیشێ)تان بۆ یەکدی گێڕایەوە، چییان لە (سمایل و عەیشێ) نەکرد؟ دوای یەك شەو لە بەدووکەوتنەکەی عەیشێ، چل سمێڵ بابڕی داخدارو تووڕە کەوتنە دوایان، بەر لەوەی بگەنە (قەرسیلۆك)ی سیامەند ئاغاو خۆ دەخیلی دیوەخانەکەی بکەن، وەك دوو قەتێی باڵ شکاوو ماندوو ڕاوکران، لە بەرەبەیانێیەکی زوودا هەردوو عاشقە رووتەیان لەو چۆڵ و قەفرایە کوشت، بە هەڵەداوان گەڕانەوەو بەسەر ئەسپەکانیانەوە نێرانە دەلەنگینەوە، وەك نێرەکەو ماکەوێکی کوژراو بەسەر پاشەڵی دوو ئەسپی بەڵەکدا دوو قەد شکابوونەوە، باسکی (عەیشێ)یان بە بازنەکانەوە بڕی و لەسەر دەرکی دیوەخانەدا هەڵیانواسی تا ببێ بە عیبرەت بۆ هەر هەموو کچانی گوندی، کچان و ژنانی ئاواییش سەرکزانە لە هاتن و چوونیاندا چاویان بەرایی نەدەدا سەیری ئەو دەستە بکەن کە سەدەها جار لەو چۆمەی خوار ئاوایی گۆزەی لە ئاو پڕ کردووە.

قۆناغە ڕێیەك و لە مەزاری (ئەسحابە رووتە)ی لاتان دا، هەمین کێلەکەی لە باوەش گرت و هەردوو باسکی تێوەرێنا، بە کوڵ و دڵ دەگریا و لە خوداو ئەسحابەو پیاوچاکان دەپاڕایەوە کە ڕێی ئاغاو پیاوەکانی، باوك و براکانی هەڵە بکا، پڕ بە دڵ حەزت دەکرد، ئەو حەلە، لە بری کێلەکە تۆی لە ئامێز بگرتایە، لێی

گەڕای فرمێسکان بڕژێنێ تا هیچ نەبێ کەمەکێ هێور بێتەوەو ئەو ترسەی لە ڕۆحیا بارە کەم بێتەوە.

بە شەرمێکەوە پێت وت:

(هەمین بەسە با بڕۆین دەنا دەگەنە سەرمان)

بە قەهرێکەوە وتی:

(ترس نەبایە ئەوشۆ لە ژێر ئەو گومبەتەی دەنووستین.)

لە گومبەتێ هاتنە دەرێ، هەر لە نزیکی مەزارەکەوە نووشتایتەوە، گوێت بە زەوییەکەوە نا تا بزانی ئاخۆ گورژنی سمی ئەسپان نایە، هەمین لە دوای ئەو گریانە بە کوڵە خەنی‌یەوە، هەر زوو خەندەکە لەسەر لێوانی کوژایەوە.. کت‌و پڕ لێی پرسیت:

(بایز.. گەلەك دەترسێم بچینە شاری‌و لەوێ نامرادو هەناسە ساردم بکەی.. نامرادم ناکەی بایز..؟)

(هەمین ئەوەندە بە نامەردم دەزانی؟)

(حاشا بایز.. بەس هەر ئەوەندەیە دەترسێم..)

بە ئومێدی پیاوێکی عاشقەوە دڵنیات کردەوە:

(مەترسێ هەمین.. قەت مەترسێ.)

ساتمەیەك‌و خۆت بە پاشەڵی کەرەکە گرتەوە، هەورەتریشقەیەك‌و ڕەشۆڵەکان کەوتنەوە سەر قاژەقاژێك کە ئیدی برانەوەی بۆ نەبێ، لە ترسی قاژەقاژەکە کەوتەوە نەرمەغار، کەوتیتەوە سەر خەیاڵی مەرگی ئەو مەلە جیقنانە، سبەی ئێوارێ دەبنە مەزەی ئارەق خۆرەکان، خۆت چەندە ئالوودەی سەربەستی‌و کەچی ئەو مەلە ڕەشانە لەو خۆشی فڕین‌و ئازادی‌یە

ـــــــــ

بێ بەری دەکەی، دەیانخەیتە ناو تۆڕێکو دیلیان دەکەی، دەیانفرۆشیت، ئەو ئێوارەیەی راوەکەت گەورە بێ" خەڵکی گەڕەك منداڵە چڵمنەکانیان دەنێرنو هەر یەکەو درهەمێك لە نێو لەپی چڵکنو ئارەقاوی خۆیدا دەشارێتەوە، کزۆڵەو سەرسام دێنە بەردەمت، وەك ئەوەی دڵی خۆیان دەنێو مشتیانا بێ چاوەڕێن.. سێ چوار رەشۆڵە بەسە بۆ ئەوەی تامی شلە ساوارەکە خۆشترکا، هیچ نەبێ تامەزرۆی ئەو منداڵە چڵێسانەی پێ دەشکێ، ئەوان بیخۆن خێرترە لەوەی ئارەق خۆرەکان بیکەن بە مەزە.. بەڵام چ دەکەی؟ ناچاریت بیاندەی بە (سڵێوە)، زۆرجاران پێیان دەڵێی:

(درهەمەکان ببەنەوەو بیانخەنە ناو دەخیلەکانتان)

کتو پڕ رۆژێك مانت گرتو بە خەڵکی گەڕەکت گوت:

(تەواو.. داوای رەشۆڵە لە من مەکەن!)

هەر هەموو دەستیان بە یەك داداو حەپەسان:

(ئاخر چ بووە؟ چ کرایە؟)

هاوارت کرد:

(ئەو بیژیانە لە خۆتان کافرترن.. لەبەر چاوی من بە مووسی کول ملیان دەقرتێنن..!)

(ئێ خۆ "سڵێوە"ش هەر سەریان دەبڕی..!)

(گووی دەخوا لەبەر چاوی من سەریان بڕی)

نەیان دەزانی چۆن چۆنی دڵت نەرم کەنو لەو غەزەبەت کەم کەنەوە، ناچار پەنایان بردە بەر هەمینێ، بە دوو دەست لە ملانێ ساردی کردیتەوە، بە دزییەوە پێت گوت:

(باشە هەمین.. بەس با دوو هەفتە هەر بە درۆ خۆم گران

کەم..!)

بە هەزار تکاو پاڕانەوە، ئاشتیان کردیتەوە، بەڵێنیان دا ئیتر خۆیان بێنو مناڵە چەتوونو چڵێسەکانیان نەنێرن، ئەو منالانەی خۆیان بۆ راناگیریێو گوێزانێکی کول یان چەقۆیەکی ژەنگار لە ملی باریکی ریشۆڵەکان هەڵدەسوون، نان پەیداکردن وا نابێ دەروێش، خودا لە گوناهی هیچ نەتخاتە دۆزەخ، لە پای گوناهی ئەو تەیرە بێ دەستەلاتانە ئاگری جەهەننەمت پێ خۆش دەکات.. دواجار.. شێخ قادریش لێت هەستایە سەر پاشووان..

(بایز ئەتوو دەورێشی تەکیەی منی.. تەکیە ئەوەندەی هەیە نانی خۆتو ژنەکەت بدات)

(یا شێخ خودا لۆ ئەوەی دروستی نەکردیمە دەست لە گونان درێژتر ایێی دانیشمو.. شۆربای تەکیە بخۆم.)

(شۆربا چیەتی ناشکور)

(هیچی نیە.. بەلانەکینێ خودا رقی لە پیاوی تەوەزەلە.. ئەو خۆی فەرموویەتی: لە تو هەرەکەتو لە من بەرەکەت.)

(جا ئەتوو رەشۆڵەگرتن بە هەرەکەت دادەنێی.. ئەتوو وا خەریکە لە نوێژو ویردو تەهلیلەش بێ بەری بیت)

(ناچارم..)

(ناچار نیت.. ئەتوو چاك دەزانی کە سڵێوە رەشۆڵەکانت بە کێ دەفرۆشیتن.. خێرو بێری توو دەچێتە ناو ورگی ئارەق خۆرەکانی ناو هەموو مەیخانەکانی هەولێرێ.. دەیکەن بە مەزە.. دەزانی خودا لە پای ئەو گوناهە، لە رۆژی قیامەت، چیت لێ دەکا؟)

که ئەو پرسیارەی دەکرد دوو لوولەی باریکی بریسکەو گڕ لە چاوەکانی دەپڕژان، یەکە یەکە بەوپەڕی ترسەوە لە هەر هەموو دەروێشەکانی روانیو دەیویست بە چاو پێیان بڵێ کە ئاگری دۆزەخ وا لەبەر دەمیاندا.. دووبارەی کردەوە:

(دەزانی چت لێ دەکا؟)

(نەء..)

(کێمو زوونو سیانو پەنگرت لۆ دەکا بە مەزەو دەتداتێ)

(هەر ئەمن پێی نافرۆشم)

(بەس راوچییەکانی دیکە وەکی توو پیاوی تەکیەو تەریقەت نین.. پاشان ئەتوو گوناهێکی گەورەترت هەیە.. تا کەنگی "هەمین"ی ژنت دەنێریتە ناو کۆشكو تەلاری ئاغاکانو بەگلەرانو ئەفەندییە تەوالێت لووسەکان؟ کوڕم گوناهت دەگاتێ.. با واز لەو شیرو هێلکە فرۆشتنە بێنێ.)

(هەمین ئاگای لە خۆیەتی یا شێخ.. پاشانیش ئەو بە رووتی ناچیتە ناو کۆشكو تەلارەکان؟)

(بەس لەو شوێنانە فەرزەندەکانی شەیتان گەلێ زۆرن)

(گەر وابی.. ئەوە شەیتان لێرەش هەیە.. لە ناو رۆحی منو توو دەروێشەکانی دیکەشدا هەیە.)

(بەس هەمووومان بە زیکرو تەهلیلە دەری دەکەین.. ئەو زیکرو تەهلیلەی کە ئەوە سەری دوو مانگە ئەتوو توخنی نەکەوتی)

(ئەمن لە "هەمین"ێ ناترسم)

(کوڕم گەر قسەکەی توو راست بووایە ئەوە پێغەمبەرانو

ـــــــــ

ئەســـحابەکان‌و پیاوچـــاکان ژنـــەکانیان لـــە کـــونی ژووریـــدا نەدەبەستەوە؟)

(هەزار درووود لە رۆحی هەموویان.. کەس لەوان پێوستی بەوە نەبووە خۆی‌و ژنەکەی بڕەنجێن تا پاروو نانێك پەیدا بکەن..)

(هـەر قسـان مەکـە.. بـا فریشـتەکان نـەفڕن‌و تەکیەکـەم بـەجێ بهێڵن.)

(بابـە شـێخ.. قسـەکانت لـە جـەرگم دەدا.. ئـەتوو لـە کنـت وایـە ئەمن لە خۆشیان خۆ دەدەمە بەر باوو بۆران.. نێرکـەریش خـۆی لەو دەشتە ساردو چۆڵەدا راناگرێ.)

(رۆڵە.. ئـەتوو پیـاوی تەریقـەتی.. ئـەوە دوو مانگـە دووجـاران نەهاتیتە ناو هەڵقەی زیکرو تەهلیلە.)

(راست دەکەی بابە شێخ.. بەس راوە رەشۆڵەش هـەر ئـەو دوو مانگەیە.. گەر دوو عانە پەیدا نەکەم.. مشك بکەوتـە نـاو کەنـدووم کلکی ئارداوی نابێتن!)

ئای دەروێش.. یاشێخیش هەر وەکو سلێوە دەتـدوێنێ، لەبـەر سـێبەر کەروێشـکە خـەو دەکـاو خـەون بـە حـەفتاو دوو حـۆری رووتـەوە دەبینـێ، رووبـاری شـیرو هـەنگوین، میوەجـاتی سـەد رەنـگ‌و بـۆن، غـەریقی بـۆنی بخـورد، سـەری لـە ژێـر گومـەزێکی بۆنخـۆش‌و ژێریشـی فەرشـی کاشـان، لـە گـەرمیان‌و کوێسـتانەوە مەڕو بزن دێنن‌و لە بەر پێی موبارەکی ئەودا سـەریان دەبڕن، ئـەم چوزانێ لەبەر چی خۆت هاوێشتە ناو تەکیەو پێنج ساڵانیش هـەر لـە لای خـۆی چایەچـی بوویـت.. ئاشـپەز، تـەنها لـەوێ.. لـە ژێـر پـەنای شـێخ‌و دەنێـو هەڵقـەی زیکـردا نەیانـدەتوانی بتدۆزنـەوەو

بتکوژن.. کێ دەیزانی کە ئاواهی بەم تەمەنەوە.. وا بە جحێڵی دەبیتە پیاوی تەریقەتو جێنشینی تەکیە؟ هەر هەمینی کەلەکەوێت بوو تۆی راپێچاو پێی وتیت:

(بایز خۆت بخە ناو خانەی خوداو پێغەمبەران.. دەنا هەردووکمان دەبیننەوەو دەمانکوژن)

(کچەتیم.. ئەمن هێشتا هەڕەتمە.. هەموو شەوێك دوو جاران دەپەڕمو کە دەشنووم شەیتانی دەبم.. تەریقەتم پێ راناگیرێ.. هەمین وازم لێ بینە با نەکەومە بەر لەعنەتی خوداو پێغەمبەران)

(وە نەکەی دەتبیننەوەو دەتکوژن)

ساتمەیەكو.. رابوویتەوە.. بە پێی پەتی دوو هەنگاوت نا، پێڵاوە لاستیکییەی پێی چەپت لەو قوڕە خەستە جێ ما، لیتاوێك نەیدەهێشت هەردوو پێت لە ناو پێڵاوەکاندا جێگیر بن، تاوێك پێڵاوی چەپو تاوێك راستەت لەو قوڕە عاسێ دەما، قەیتانەکانی پساون.. پێری شەو هەمین راستەی بە تەلێك بەستەوە، چەپەشی بە داوە بەنێك لە مووی کلکی کەرەکەت، بەم دوو پێڵاوە لاستیکەوە نەدەگەیشتیتەوە نەرمەغاری نێرەکەرەکەت، ماکەرەکەی جارانت گوێ رایەڵتر بوو، ئەویشیان پێ گۆڕیت، چما ئەو خەڵكو خوایە چیت پێ ناگۆڕن؟ خوا، کارو کاسبی، ژن، ماڵ، ماکەر، دینو ئیمان.. دەبێ هەر هەمووی بە کەیفو هەوای ئەوان بێ.. کەیفو هەوای باپیر ئاغا.. شێخ قادری لەپ کەسك.. سلێوە.. پێیان وتیت:

(دەروێش عەیبە.. ئەو ماکەرە بفرۆشەو نێرەکەرێك بکڕە.. لۆ دەروێشێکی وەکی توو جوانی نیە بکەویتە دووی قوونی

ماکەرێکەوە.)

ڕەنگە دێزە بۆنی بەلایەکی کردبێ، دەنا قەت وا خۆی شێت نەدەکرد، یان هی نەرمە بارانەکەیە.. (با)ش هەوری ئاسمانانی رادەداو لەسەر ئەو دەشتە وەك عەبای رەش هەڵیدەخست، مارو مێروو چوونەوە کونی خۆیان، باڵندەکانی ئاسمان دیار نەمان، نە سرتەیەو نە ورتە، زورگەکانیش لە دوورەوە کەوتبوونە ژێر تەم تومانێك، بۆنی خاکی تەڕو هەوای ساردو.. تا دێ ساردتر.. دەستەکانت دەخەیتە نێو هەردوو گیرفانی شەڕواڵەکەت، ئەو دوو دەستەی لە سەد لاوە شەقار بوون، ئەو دەستانەی شەختە بەندەکان دەشکێنێ و.. سەعاتو دوو سەعات لە گوریسەکان گیر دەبن و چاوەڕێی قەتارەو ڕەوەی بە بەرەکەتی ریشۆڵەن، چاو دەبینێ، رادەمێنێ، هەموو زەین و خەیاڵو ئاوەزت لایانە، لەوە دەترسیت گوریسەکە رابکێشیت و بە پشتدا وەرگەڕێیت و تۆڕی بەتاڵو هەزاران ریشۆڵەی قورگ پڕ گەنمو جۆ هەڵفڕن، لە دەمی خۆت و هەمینێ دەگریتەوەو لە بەردەمی ئەو ریشۆڵانەدا رۆی دەکەی، زیت و زیرەکن، زۆر جار فریوت دەدەن، تاوێك نیشتن و تاوێك هەڵفڕین، چاوەکانیشت وەك جاران نین، ئەمێستا کزترن، ئەو دەستە بۆرو زبرو شەقاربووانەی هیچ ئافرەتێك حەزیان پێ ناکات، کەچی هەمین شەوانە نانوێ گەر ماچیان نەکات، هەموو شەوێکیش دەستی راستەی نەخاتە بەر باخەڵت خەوی لێ ناکەوێ، تۆ بڵێی هی ئەو ترسە نەبێ، ترسی رەدووکەوتن و هەڕەشەی باوك و براکان؟ بایەکی سارد ئاو لە چاوانت دەهێنێ، دەم و لووتت بە جامانەکە دەشاریتەوە، وەك ئەو دزانەی شەوانە

دێنە سەر ماڵان، خەوت سووکە، دەنا ئەو شەوە مانگاکەیان دزی بوویت، دەرگایەکی تەنەکە چی‌یە؟ بە لەقەیەك دەکرێتەوە، وا چاکە دەرگایەکی ئاسن بە رادان بدەیت، دونیا پڕ بووە لە دزو حیز، ئەوە شارەو.. شاریش پڕە لە سەگو گورك، دەرگاکەت بگۆڕە، دزان مرخیان لە مانگاو نێرەکەرو مریشکەکانت خۆش کردووە، بەوە چاکە کە خەوت سووکە، کەوتنی گەڵایەك، جریوەی چۆلەکە، خشپەی پشیلەش وەئاگات دێنێ، هێشتا پاشەڵت تەڕەو تەزوویەکی سارد لە بڕبڕەی پشتتەوە تا تەوقی سەرت مێرووڵە دەکات، رەوە ریشۆڵەیەك رووەو رۆژئاوا باڵ لێك دەدەن، گوێی گرانت بۆ فڕکەی باڵیان هەڵدەخەیت، چ هاشو هووشێکی ترسناکە، سەرت تەپەو لەشت گران، کێ نالێ دوای دوو سێ رۆژی تر ئەو رەشۆڵە ئازادانەی سەر لە بنی هەورەکان هەڵدەسوون نابنە دیلی تۆ؟ لە تۆڵەی ئەو خەیاڵە خەراپە جیقنە بارانیان کردیت.. بە سەری پەنجەی شایەتمانە ئەو کەم جیقنەیەی سەرکەپووت سڕی‌یەوە. چ قەدەرێکە بە رووی دونیادا دەجەنگێی، تارمایی‌و ترسی ئاغاکان، هەڕەشەی بابە شێخ، فڕو فێڵی سڵێوە، ترسی لێ خۆش نەبوونی براکانی هەمین، تارمایی ئەو ترسە وەك سێبەر هەر بە دواتەوەیە، لە لا کوڵانو نێو قەیسەری‌و سێبەری مزگەوتان، لە نێو قەڵەبالغی بازاڕی کۆنەفرۆش‌و سەفارچی‌و تەنەکەچی‌و کوتاڵ فرۆشان، چایخانەی کەوبازان، گوزەری ئاسنگەران‌و دارتاشەکان، دەلاڵخانەو کۆڵانە تاریکەکانی خمچی‌یان، حەجمانت لە بەر بڕابوو، قاپ شۆرینی لۆقنتان؟ کاری ژنانەیەو چیدی نایکەم.. ئەی چی بە هەمینێ

بڵێی..؟ چایەچی؟ نەدەکرا، لەوەدا بوو هەر بە ڕێکەوت یەکێکیان ڕێی بکەوتایەتە چایخانەکەو بتیکوشتایە، ببە پۆلیس.. هیچ نەبێ تۆڵەسێنەکانی گوندی، براکانی هەمین لە تفەنگی شانت سڵ دەکەنەوە، پۆلیسیش هەر دەکا پیاوی خەڵکی، هەر شەوەی پاسەوانی کوچەو کۆڵانێك، دەبوو تا ماویت بە دوای پیاوی جەربەزەو ئەشقیاوە غار بدەی، ڕۆژێکیش بە دەستی چەتەیەك دەکوژرای، هەر ئەو گاوربابە راوە ریشۆڵەی لە لا خۆشەویست کردیت.. لە هەموو کارێك چاکترە، لەو دەشتە چۆڵو هۆڵە خۆت بزر دەکەیت، نا.. ڕۆژێك دێ بتدۆزنەوەو بتکوژن‌و لاشەکەت بکەنە خۆراکی قەل‌و داڵ، زۆربەی بەیانیانیش ژان دەچێتە دڵتەوە، ئەو بەیانیانەی دەیەها ریشۆڵەی دەنووك شکاو لەسەر شۆستەی جادەکان دەبینیت، لە نێو قوڕو لیتاو خەڵکی بێ ئاگا پێیان لێ دەنێن، دەپلیشێنەوە، ئەوان چوزانن چۆن راویان دەکەی، چی ئەو ریشۆڵانەی گەیاندۆتە سەر شۆستەکان؟ وای لە مناڵە چەتوونەکان، ئەم شارە بەسەر دارلاستیکدا وێران دەبێ، تۆ بڵێی دەنێو دەنووکی واشەو هەڵۆکانەوە بەر ببنەوە..؟ هەر دەڵێی هەموو شارەکە دەستی لە کارو کاسبی هەڵگرتووەو ریشۆڵە راو دەکەن، جاران دوو سێ راوچی بوون، هەنووکە لەوەتەی ژمارەی مەیخانەو ئارەق خۆرەکان زیادی کردووە، راوچیش خەریکە زۆر دەبن، بەوەی باشە هەمووان بەرگەی سەرما‌و سۆڵەی زستان ناگرن، ڕۆژانی وەك ئیمڕۆ سارد زۆربەیان غیرەت ناکەن لە ماڵێ بچنە دەرێ، گەش بوویتەوە، هەمووان بەغیلیت پێ دەبەن، (نامەردینە.. من نەك هەر لەم دەشتە لە

هەمووتان نێرترم.. نێرەمووکینە.. هەمین خۆیم بۆ شل بکات هەموو شەوێك دەپەڕم.)

راوچیەکانی برادەرت بە یەك دەنگ قۆشمەکەت دەقۆزنەوە:

(ئەشەدوو.. دەروێش ئەشەدوو.. پیاوی تەریقەت نەبوویتایە.. کەس نەیدەوێرا لەو دەشتە لەگەڵ توو بمێنێتەوە.)

(نەء.. هەموو شتێكو ئەوە نا)

عەیامێکی زۆریش خەونت ئەوە بوو سلێمان پێغەمبەر ئاسا ببیتە پادشاو سەرداری هەر هەموو تەیرو باڵندەی ئاسمانان.. نابیت.. تۆ کابرایەکی دونیاییت، ئەم ریشۆڵە بەستەزمانانە راو دەکەیتو دەرخواردی مەیخۆرەکانی دەدەی، تۆ بڵێی جگە لەو پیرە هەولێرەی لە چ شارو وڵاتێکی دیکەی دونیا کەسپی وا هیچ هەبێ؟ هەموو ساڵێك چەند دانەیەکی هەڵقە لەپێ راو دەکەی.. تێ ناگەی کێ ئەم هەڵقە وردانەی لە قاچی چەپ یان راستی رەشۆڵەکان بەستووە؟ دەبێ ئەو کەسەی ئەوەی کردبێ چ مەبەستێکی هەبووبێ؟ هەندێ جار کە بەختت یار دەبێ، ساڵانە یەك دوو جار دەیەها هوزارو مەلی رەنگین دەکەونە ناو تۆڕەکەتەوەو بە پارەی مۆڵ لە بازاڕی کەوبازەکان دەیانفرۆشیت، هەندێ جار رەشۆڵەکان بە دەنووك بەر دەبنە گیانی ئەو مەلە رەنگینو غەریبانە، سەیرە.. دەستیان لێ دەدەی، هەست دەکەی لەشی رەشۆڵە مێیەکانو هەر هەموو مەلەکانی دیکە لە هی نێرەکانیان گەرمترە، دەبێ حیکمەتێکی تیا بێ، هەر کە کۆچیش دەکەن بە پەڕو باڵی تازەوە کۆچ دەکەن، لە ترسی دوژمنەکانیان رەنگی هێلکەکانیان دەگۆڕن، برسیەتی نەبێ ئەوە کەی راوی

پیاوە؟ لەوەتەی دونیا دونیایە مرۆڤ مەل‌و ماسی‌و حەیوان راو دەکا.. چ خەمێکی گەورەیە کە ناپڕێتەوە. جا تۆ خەم لە چی دەخۆی؟ ئەوەتا ئەمڕۆکە پیاو راوی پیاو دەکات، مرۆ لە رۆژانی ئەشکەوتەوە تا هەنووکە وازی لە راو نەهێناوە، هەموو گیاندارەکانی سەر زەوی‌و ئاسمانان هەر هەمان راو دەکەن کە لە سەرەتای بوونەوە هەبووە، تەنها.. هەر بە تەنها مرۆڤ نەبێ کە هەزار فڕو فێڵ‌و تەڵەو فاقەو بەندو باوی بۆ راو دروست کردووە، حیکمەتێکی تێدایە، شتێك لەسەر شتێکی دیکە دەژی.. دەلەوەڕێ.. دەخوات.. هێی چ ناشیرینە ئەم حیکمەتە.. هەمین زوو زوو پێت دەڵێ:

(دەرویش.. ئەمن لەوەی دەترسێم رۆژەکیان خودا قودرەت بداتە ئەو رەشۆڵانەو بە گوریس‌و تۆڕەوە لۆ حەفت تەبەقەی ئاسمان بتفرێنن..)

بۆ نا..؟ ریی تێ دەچێ.. لە تۆڵەی ئەو هەموو ساڵانەی راو بتبەنە ئاسمانێك جگە لە هەورو هێڵ‌و بەفرو باران‌و تەرزە هیچی دیکەی تێدا نەبێ، نێرەکەر زیاتر تاوی سەند، ئەوەتا ئاوایی لە ژێر تەنکە تەم‌و تاریکی ئاسمانێکی بە هەورو هێڵ وەدەرکەوت، چاوت هەڵبڕی، گەڕەك لە دەعبایەکی هیلاك‌و خەوتوو دەچوو، هەنووکە هەر لە دوورەوە تا دەگەیتە بەرماڵەکەی خۆتان مناڵانی گەڕەك لە کۆڵانە دوورو نزیکەکانەوە دادەبارێن‌و خۆت‌و کەرەکەت سەغڵەت دەکەن، زاق‌و زریقی ئەوان‌و قاژەقاژی ریشۆڵەکان‌و هات‌و هاوارو سڵاوو جنێوی باوك‌و دایکانیان ئەو گەڕەکە دەخاتە سەر هەلەکەسەما، ئەو ئێوارانەی بە تۆڕی بەتاڵەوە

دەگەڕێیتەوە پیاوانی گەڕەك و ژنان و منداڵەکانیان مەزاقیان پێ دەکردی، ئیمڕۆ ئێوارە سەر بەرزانە.. نێرانە گۆچانەکەت با دەدەیت و بە چەپ و راستدا سڵاو دەکەیت و وەك سەرهەنگێك جەنگێکی کوشندەت بردبێتەوە سەر دەلەقێنی و زەردە دەتگرێ، ئەم ئێوارەیە تۆڵەی هەموو ئێوارەکانی دیکە دەکەیتەوە، ئەو ئێوارانەی دڵساردانە پێڵاوەکانت لە دوای خۆتەوە رادەکێشا.. ئەو ئێوارانەی پێیان رادەبواردی..

(ئەمڕۆش هیچ..!)

سانایە.. سانا.. ئەوەتا ئەمڕۆکە بەختت یار بوو، پشتێنەکەت شل بۆوە و تا لە قاچەکانت نەئاڵابوون دەرکت پێ نەکرد، لە نێو قوڕو چڵپاوەکە خشی بوو، ئێوارە بە هەمین دەڵێی بێ نوێژ بوویت و دەیشوات، مەنجەڵە ئاوێکت بۆ گەرم دەکات، هەمین هەرخۆی دە دوانزە ریشۆڵەش سەر دەبڕێ، چونکە تۆ دڵت نایە، وەی لە سینگی تورتی ئەو ریشۆڵانە، بۆنی گۆشت و کەفاوی سابوون و خۆشی راوێکی تێرو هەوەسی گەرمی نێو حەمام خوێنت گەرمتر دەکات.. پشتت دەشوات.. بە سەری پەنجەکانی هەردوو کۆڵنجت بۆ دەگرێ.. دەمارێك شل و دەمارێك رەپ، هارتر دەبیت ئەو وەختەی پشتت چەور دەکا و بە ناو لەپی دەست کۆڵنج و لاملت دەشێلێ..

(دەرویش، ئەو رۆژە ژنەکەی ئەمین ئاغا داوای لێ کردم کۆڵنجی بگرم)

(جا گرتت..؟)

(ئا.. بەرام گۆتی: ئەوەندە باسی ئەو شێلانە جوانەی توومم لۆ

ئەمین ئاغای کردی‌یە.. حەز دەکا بیشێلی..)

(شتی وا نەکەی هەمین)

(کوو دەیکەم؟)

(هـەمین.. ئـەمن لـەو کابرایـەی بـە شـکم.. عـومری مـن‌و تـوو شکیان نەگۆتی‌یە.. بەس تووخوا واز لەوێندەرێ بێنە..)

بە گوێی کردیت.. پێی بڵێی: بمرە.. دەمرێ..

ئـەوەتا لـە دوورەوە بـە هەڵـەداوان هـاتن.. ئـەو لەعنەتی‌یانـە.. هەریەکەو چاوەڕێیە ریشۆڵەیەکی بخەیتە دەست، هـەرجارەو دە دوانزەیـەك بـەریان دەکـەوێ، تـا هـەتیوەکان وەسـتا بـن نایـدەی بـەوانی تـر، تـا منـاڵانی حـەماڵ‌و گـاوان‌و کۆنـە جووتیـارو پاڵـەو شـاگردە چایەچـی‌و کەبابچـی‌و لۆقنتەچـی وەسـتا بـن نایـدەی بـە کوڕە پـۆلیس‌و سـەربازەکان، دەمـەوئێواران لـە بـەردەرگاکان‌و نێـو دوکانـەکان سـێ‌و چـوار کـۆ دەبنـەوە، گلـەیی لـە زەمانـەو بـەختی هیچـی خۆیـان دەکـەن، کەسـانێکی برسـی‌و رەش‌و رووت، تـووڕەو تۆسـن لـە تـاو زەرەرو بـێ بەشـی‌و بـێ کـاری، دەرویـش.. تـۆ لـەوە سەرت سوڕماوە، بۆ دەبێ ئێوە برسی بن‌و کەسانێکی دیکـە تێـر؟ نە مەلای گەڕەك، نە بابە شێخ وەڵامی ئەم پرسیارەت نادەنەوە..

(بەخێر بێیتەوە.. ئەو رۆکە شێر دیاریت)

(ئەی خۆ رێویش نیم)

ئــەو هــەموو منداڵانــە.. ســەرکەو بنکــە.. دەتــوت لــە کونــە دیوارەکانـــەوە، لـــە کـــەلێنی خشـــتە خوســـاوەکانی دیـــوارە گڵێنەکانـەوە، لـە ژێـر بـەردو داری حەوشـەکانەوە، یـان نێـو گـەڵی دایکیانـەوە دەردەپـەڕن، قاقـای پێکـەنینی ئـەو پیـاوە ماندووانـەی

بـۆنی گریانیـان لـێ دێ، نرکـەو نالـەی بێهێـزو کـوژاوەی ئـەو دایکانەی لە ناو ژوورەکانیانەوە هاواریان لە منالەکانیان دەکرد کە بێنەوە ژوورێ، ئەو ژوورە تاریکانەی کە جگە لە شەڕو گریانو برسـیەتیو تـەلاقو پێکـدادان هیچـی دیکـەیان نـەدیوە، کاریتـەو شـەقلەی رەش، حەسـیری داڕزیـوو هـەڵتۆقیوو داکـەوتوو لـە ژێـر بارستایی قورسـی خۆڵو گڵ، ئەو هاتو هاوارو غەڵبەغەڵبەیـەی کـە سـواوە، چەشـنێك دەدوێـن، چەشـنێك پـێ دەکـەنن، چەشـنێك دەگرین تا بیسەلمێنن هێشتا زیندوون، رۆژ تا ئێوارە بە شـەڕ دێن تا بیسەلمێنن ئەمەیان گەڕەکە نەك گۆڕستان، قوڕو چڵپاوی کۆڵان غارغارێنی منالـەکانی گران دەکرد، زۆربەشیان پـێ خاوس، زوو زووش هەڵدەخلیسـکان، مـام رەشـید، بـە بەغالەتـەوە، لـە نـاو دوکانەکـەی روو نیشتووەو لەو تۆڕە پڕ لە ریشـۆڵەیە رادەمێنـێ، تۆ وەك هەمیشە لەوێدا ساتمە دەکەیتو خۆت بە کەفەڵو قوونی کەرەکە دەگریتەوە، مام رەشی چاوی ئەوەندە پیسە سوار بە سەر ئەسپەوە دەگلێنێ، بەرد شەق دەکا، رۆژێك مابێ نەفەسـی پیسـی تۆو کەرەکەت دەکوژێ، ژنەکان بە مەکرەوە پێت دەڵێن:

(خۆشی لە هەمینێ.. ئەمەش پیاومان هەیە؟)

یەك دوو پیاو دەنەڕێنن: (بڕۆ ژۆرێ.. دەم درێژ...!)

تاوە بارانێك دایکردەوەو منالەکان لێت تەکینەوە، گەیشتیتە ئاسـتی ماڵەکـەی عـەونی زوڕنـاگیۆ" ئـەو گـەوادەی ژنەکـەی بـۆ قەسابە تورکمانـەکان دەبات، گـەوادی بـێ بـاك، خێراتـر کەرەکـەت تاودا نەبا عەونی سەر دەربێنێو تۆش ناچاری سڵاوێك بکا، خۆ (کارەبا)ی ژنی.. هەر بۆ خۆی کارەبایە، مێردمنالانی گەڕەك لە ناو

باخچان باخچەوانێکیان بە سەرەوە گرتبوو، بوو بە هەڵلا لە گەڕەکێ، عەونی وتبووی: (ژنەکەم جوانەو بوختانی لۆ هەڵدەبەستن!)

کە دەگەیتە لای (شێمە)ی دوکاندار بە تەوسەوە پێت دەڵێ:

(خودا رزقی داوی!)

ئەم قسەیە یانێ (کوا قەرزەکانم؟).. ئەوەتا قومارخانەکەی (رەسوول کەساس) زرمەی دێ، سیخناخ بە پیاوانی تووڕەو تڕۆ کە ژن و دایك و خوشکانیان دەغەزار کردووە، کە دەیبەنەوە کەیف ساز، کە دەیدۆڕێنن بەوانی دەڕێژن، لە سەری کۆلانێ ئاوڕێکت لە مزگەوتەکە دایەوە، پیرەمێردەکانی گەڕەك بە لاکەلاك رووەو مزگەوت هەنگاوی سستیان دەنا، خێرا هەواڵی راوە چەورەکەت وەك ئاگری ناو پووش بە گەڕەکدا بلاو بۆوە، بێ باك لە باران، پیاوان و ژنان دەهاتنە بەردەرگاو لە منالەکانیان دەخوڕییەوە، دەیانویست بەشی خۆیان لە تۆ بقاچێننەوە...

(سەرتان بە گۆڕی بابتان.. کەرەکەم شێت مەکەن..)

بە کەیف و هەواوە گۆچانەکەت دەوەشاندو بەر شان و شەپیلك و پاشەڵی منالەکان دەکەوت، ئەوانیش هەڵدەبەزینەوە، منالانی مل باریك و لاق باریك، باریك و بنێس، سپێنەی چاوانیان زەرد هەڵگەڕاو، بە دەم رێوە سۆفی برایم بەخێرهاتنەوەی کردی و پێی وتیت:

(دەروێش.. لە پێرێوە یا شێخ لێت دەپرسێ)

زارێ رێی پێ گرتی: (دەروێش.. تازە لەوێ بووم.. قاپە شیرێکم دەویست.. هەمین نەهاتبۆوە..)

دڵت داخورپیا.. نەهاتۆتەوە؟ خۆ زۆربەی ئێواران زووتریش لەم وەختە دێتەوە، خێراتر پێت هەڵگرت و نەقیزەیەکت خێوانده لا کەفەڵی کەرەکە، ئەزیەتی پێ گەیشت و.. تاوی سەند، چاوێکت هەڵبڕی.. دوور بە دووری سێ چوار پیاو و ژنت بینی.. نزیك قاپی دەرگای ماڵەکەت وەستا بوون.. نەتناسینەوە.. دەرودراوسێی دەروێش دەیانزانی ئەو پیاوە وردیلەیەی کەوتۆتە دوای کلکی کەرەکەی بە پەلەیە لە ناو دەرگاکەوە (هەمین)ی کە لەکەوێت بە پیری‌یەوە بچێ، ئێوارەیەك و دوو.. دە.. سەدان ئێوارە، هەر تۆزێکی دیکەیەو کۆڵان و بەردەرگاکان چۆڵ دەبن، هاتنەوەی دەروێش نەبووایە ئەم هەڵلایەش بەم ئێوارەیە سارده دانەدەمەزرا، دێزە وەك بڵێی بۆنی ئالیك و ئاخوڕی خۆی کردبێ چوارناڵە لە غار نەدەکەوت، بە گومانەوە لە پیادەڕۆکان ورد دەبوویتەوە، بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە کلیلەکەت خزانده ناو قفڵەکەو پێچێك و دوو.. باتدا.. زنجیرەکەت لە هەڵقەی قفڵەکە دەرکێشا و ماندووانە بە لەقەیەك دەرگات لەسەر ماڵی خامۆش کردەوە، مانگاکە لە جێوە راچەنی و پاش تاوێك کەوتەوە کاوێژکردن، پڕمەی نێرەکەرو قاژەقاژی ریشۆڵەکان خامۆشی حەوشەکەیان شکاند، ئەو ماڵە کپ و تاریك و مردووە بەو قاژەقاژە زیندوو بۆوە، تا دەهات تاریکی بەسەر دڵ و کەلاوەکاندا دادەڕژا، ئەو هەورە رەشەش تاریکتری دەکرد.. ماڵ بێ هەمینێ چ ترسناکە..!

هەر بە پەلە پەقرەجێکت لە بەرمیلەکە پڕ کرد، تۆڕی پڕت لەسەر پشتی کەرەکە داگرت، پەقرەجەکەت خستە بەردەمی، کە زانیت هەناسە بڕکێی پێ کەوتووە، پەقرەجەکەت لابرد و خستتە

بەردەمی مانگاكە، گەرەكت بوو تا هەمین دێتەوە ئەو ترس‌و تەنیایی‌یە بڕەوێنێتەوە، لە كادینەكە پێنج شەش جام (كا)ت هانی‌و لە بەردەم مانگاكە ڕۆت كرد، لە بەرهەیوانەكەش جامێك (جۆ)ت لە تەلیسێك دەرهانی‌و تێكەڵی (كا)یەكەت كرد، دێزە لمووزی بۆ برد، تۆ نەتهێشت، بە ئەستوندەگی ناوەڕاستی هەیوانەكەوە بەستتەوە، بە چوار دەوری خۆتدا خولایتەوەو لە هەیوانەكەوە ملت ناو لە ژووره تاریكەكە دەستت كوتا تا لە دەلاقەكە فانووسەكەت دۆزییەوە، شقارتەیەك.. شووشەكەیت هەڵبڕی‌و فتیلەكەت ئاگردا، تاوێك بە شەوارە كەوتیت‌و، هێدی هێدی كەل‌و پەلی ناو ژوورەكەت ناسی‌یەوە، هەموو شتەكانی جێ پەنجەی (هەمین)یان بەسەرەوە بوو...

(هەنووكە.. هەر دێتەوە..!)

دەمەو ئێواران بە دەم ڕێوە چی پارچە خشت‌و تەنەكەو بوتڵ‌و قوتووی بەتاڵ‌و شڕو شیتاڵی دەست بكەوێ.. دەیانهێنێتەوە، دەیانخاتە ناو بەرانپیلەكەی..

(چی‌یان لێ دەكەی هەمین؟)

بەكەڵك دێن.. هەر بەو خشت‌و بەردو تەنەكانە حەمامێك‌و كادینێك‌و كۆلیتێكی دروست كرد، ژنی ماڵدار هەر لە هیچەوە ماڵ دادەمەزرێنێ، هەمین نەبووایە كرمەڕیز دەبووی، مانگاكە بۆڕاندی، پڕوشەی باران بەر ریشۆڵەكانی بەرهەیوانەكە دەكەوت‌و لە خۆشیانا یان لە ترسانا لە قاژەقاژ نەدەكەوتن، ئەوەندەی كە تینت تیابوو تۆڕەكەت بەرز كردەوەو ڕووەو ژوورەكە بەكێشت كرد، سێبەری بەردەوام شكاوی خۆت لەسەر دیوارەكان، قاژەقاژی

ریشۆڵەکان ماڵەکەیان لێ کردی بە ماڵی جنۆکان، وەك ئەوەی بترسیت بە تاو تا بەردەرگای حەوشەکە رۆیشتیتو بە چەپو راستی کۆڵاندا روانیت، کەس بە دەرەوە نەبوو، چ زوو بزربوون، یەکەم ئێوارەیە مناڵەکان تا ناو حەوشەکە نەیەن.. عەجایب.. وەك بڵێی بۆ کارەساتێك تۆیان جێ هێشتبێ.. ویستت هاوار بکەیتو هەموو گەڕەك لە خۆت کۆ بکەیتەوە، یەکە یەکە لە دەرگاکان بدەیتو هەر مناڵەو ریشۆڵەیەکی پێ ببەخشیت، هەر تەنها بۆ ئەوەی ئەو ترسە کەتو پەڕە بڕەوێنیتەوە، ئێوارەیەکی تەڕو تووشە، تاریك.. ناشیرین.. غەمهێن.. خەریکە کەیفی راوەکەت بکوژێ.. هەرچەندت کرد نەتدەوێرا بچیتە ژوورەوە.. عەجایب.. تۆ کەی ئەوەندە بێ غیرەت بوویت؟

(ماڵت شێوێ هەمین.. ئاخر چەند جارانم گوت پێش ئەوەی تاریك دابێ.. بگەڕێوە..)

بێ ئۆقرە هاتیتەوە ژوورێ.. کتڵێیەکت پڕ ئاو کرد.. هێزو سەنگی ئەوەت نەبوو زۆپاکە ئاگردەی، ویستت کەرەکەت ئالیك بدەی، رووەو گەنجینەکە ملت نا.. چوویتە ژوورێ.. نزمترە لەوەی بتەوێ سەر بەرز بکەیتەوە.. هەمین تا شتێك دەدۆزێتەوە بڕبڕەی پشتی دەشکێ، سەد دوعای نابەدڵ لە تۆ دەکا کە بۆ دەبێ بنمیچی گەنجینەکەت بۆ باڵا کوڵەکەی خۆت رایەڵ کردبێ.. حەمام.. ئاودەستخانە.. کادینەکە.. لە هیچیان حسیبێکت بۆ (هەمین)ی کەڵەگەتو بەژن زراف نەکردووە.. بیرت چۆوە بۆچی دەگەڕێی.. گەنجینەی چی؟ پڕە لە شڕوشیتاڵ.. سەری هارو ماری تیایە.. پڕە لە کورسی شکاو.. جۆرەها بوتڵی بەتاڵ، جامی

قووپاو، کۆنە کورتان، تایەی پاسکیل، مێخ زنجیر، دەیەها قفڵو تۆپەڵی کلیل، کتلیو قۆڕی ڕەش داگەڕاو، سەر تەبەق، کەوچکی دار، پەقرەجی شکاوو تەنەکەی کون تێبوو، ڕەحەتی، تەڵەی مشك، داسی دەم خوار، مەشکە، گۆچانی کامەشکاو، مەقاش، دەسگرە، مەقەڵی، قایش، قوتیلەی زۆری پڕ لە گۆگردو قیرو زفتی وشکەوەبوو، تۆپەڵە بەن، دۆخین، لیفکەی داڕزیو، کڵاوی دڕاو، هێلەگ، بێژنگ، سەرکەڵە، تیرۆکی شکاو، پنە، پێڵاوی زۆری تاکەو تاك، پەمپی نەوت، کۆنە تۆڕی لێك هەڵتلیشاو، ... چەندین سەری فلیقاوەی ریشۆڵە.. پەڕێکی زۆرو رژاو.. کە هەر هەمووی بۆنو ڕەنگی سەردەمێکی زۆر کۆنیان لێ دەهات.. هەر هەمووی بەزمی (هەمین)ە.. کۆنو نوێ نازانێ.. زوو زوو پێی دەڵێ:

(منیش شتێکم لە شتە عەنتیکەکانت..!)

گوێت بە تەقەی دەرگاکە زرنگایەوە، راتکردەوە حەوشێ، سەیرێکی دەرگاکەت کرد، بایەکی لەناکاو هەڵیکردو زنجیرو قفڵەکەی بە دەرگاکەدا دەدا، سەرێکت هەڵبڕی، هەوران شەپۆلی رەش ئاسا یەکدیان رادەدا، سەر لێ شێواوانە بە هەموو لایەکدا بڵاو دەبوونەوە، کە چوویتە ژوورێ لە وێنەکەی خۆت رامای.. ئاە.. ئەمیش وەك شتە کۆنەکانی ناو گەنجینەکەت پیر بووە، زۆر گۆڕاوە، دەستت هیچی نەدەگرت، لبادێکت لەسەر ئەستێرکەکە داگرتو راتخست، بالیفێکی پەڕت داگرتو وەك تەرك خۆت بەردایەوە، لە ریشۆڵەکان ورد بوویتەوە، گەرەکە زوو بەیانی بیانگەیەنیتە دوکانەکەی سلێوە.. کە ئارەقەی لەشت وشك بۆوە تەزووی سەرما لە خوێنتدا مێروولەی دەکرد، لە دیوارەکان

رامـای، خـوراون‌و خشـتەکانی دەرکـەوتوون، دەرەوەو ژوورەوە دەسـت پێـداهێنانێکی گەرەکـە، ئاوێنەیـەکی تـەڵخ‌و ژەنگـارت لـە دەلاقەکـەوە دەرهـانی‌و لـە خـۆت رامـای، دەموچاوێکی درێژکۆلـە، دوو چـاوی مانـدوو، بـە قووڵـدا چـوو، هـەردوو لاشـەویلاگ چـاڵ، سـەیرە کـە تـا هەنووکـە هـەمین هـەر پێـت رازیـیە، لـە بابـە شـێخت بیستووە: رۆژی قیامەتێ پیاوی بەهەشتی حەفتا و دوو حۆری لـێ حەڵاڵـە، حـەفتا و دوو زۆر نییـە؟ پیـاو چـۆن دەتوانـێ دەعـەملیان بێنـێ؟ ئاسانەو حیکمەتی خودایە، پیـاو وەکـی چۆلەکـەی لـێ دێ، هـەر دەپـەڕێ‌و تێـر نابـێ، بابـە شـێخ فـەرمووی گـەر حـەزت لـێ بـێ حۆرییـەکان بـەردەوام دەبنـەوە بـە کـچ، ئـەدی ژنـان گـەورەم؟ ژنـی بەهەشتی یەك پیاوی لێ حەڵاڵە!.

(یا شێخ پیاو دەتانی ژنەکەی خۆی هەڵبگریتەوە؟)

(جا تووخوا نێرەکەرەکەشت ئەوە دەکات؟ ئـەتوو کـە حـەفتاو دوو حـۆری ناسـك‌و نـازدارت دەقـەبێری بکـەن.. چـیت دایـە لـە هەمینی رشکن‌و پڵکن؟)

یـا شـێخ (شـەکری) خـوارد.. هـا؟ هـەمین‌و نـەك حـەفتا و دوو حۆری، تـۆ بڵـێی هـەمین، لەوێنـدەرێ، لـە بـەردەمی خـودای لـە مـن هەڵنەگەڕێتـەوە؟ جا ئـەو لێـرە، لـەو دونیایـەی، لەبـەر خـاتری تـوو پشتی لە ئاغا و بەگلەران کرد، قابیلە لەوێندەرێ نائومێدت بکا؟ خۆ لەوێ نە ئاغا هەیەو نە کوێخا، وەناو خەیاڵان کەوتبوویت، کـە نێرەکـــەر زەڕی‌و وەئاگـــا هاتیتـــەوە، مانگاکـــە پڕمانـــدی‌و.. مریشـکەکان کەوتنـە گارەگـار، هەسـتایتە سـەر پـێ‌و بـە یـەك بـاز چـوویتە ژێـر هـەیوانێ، رووەو کولانەکـە هـەنگاوی سسـتت نـاو

خشتی کەڵەکەکراوی پشت دەرگای کولانەکەت وەلادا، دەرگا جگە لەسەر قاپی بەرمیلێکی ژەنگار هیچی دیکە نەبوو، پێڵووەکانت گران دەبوون‌و دەستەکانت دەلەرزین، هی هیلاکی رۆژێکی سەختی راوو ترسی نەهاتنەوەی هەمین‌و سەرمای هەوا بوو، دوێنێ ئێوارەش هەر درەنگ گەڕایەوە، درەنگیش نووستن، نیازت خەراپ بوو، کەچی پێی وتیت:

(جارێ دەروێش.. ئەوڕۆکە خوینم هەبوو..)، دوای بوونی عەبەو خەجێ سکی نەکرد، ئەوانیش هەردوو بەسەر بێشکەوە مردن، ئیدی هەردوو وەجاغ کوێر بوون، چوونە سەر چاك‌و پیران، بینینی دەیەها حەکیم بێ هوودە بوو، بە پێ خاوسی گەڕایتەوە ژێر هەیوانەکەو دەستت بۆ جۆڕکی کاوو جۆیەکە برد کە بە مێخێکی قەد دیواری هەیوانەکەوە هەڵواسرابوو، هەنووکە وەختی خۆیەتی جۆڕکەکە بەسەرو قەپۆزی کەرەکە ببەستیتەوە.. بۆ پێڵاوەکانت نووشتایتەوەو هەڵتدایە بەردەمی بەرمیلەکە تا دوایی لە قوڕو لیتەکە پاکی بکەیتەوە، چش لە سەرما، لە بەرهەیوانەکە لەسەر کەچەجلێك روونیشتیت، سەرما کار لە ئێسقانی پەنجەکانت دەکا، تەزوویەکی زۆر سارد لە پەنجەکانی پێتەوە تا تەوقی سەرت مێروولە دەکا، مێشکی هیلاکت دەرزی ئاژنە، پێڵاوە لا هەڵزراوەکانت ئاویان دزیوەو گۆرەویەکانت وەك شەختە بەستوویانە، پێیەکانت ئەوەندە سڕن، هەر دەڵێی دوو پێی کەسێکی دیکەن، بەوپەڕی وەرسیەوە گۆرەویەکانت هەڵدا.. ئەوسا ئێیە.. ئەوسای جحێڵی‌و خوێن گەرمی، خوێنێك لەگەڵ نیگایەکی هەمین زوو کەفی دەکرد، ئەوسا.. ئەوسای

سەرشێتی و نەترسی، وەلێ هەنووکە پیر بوویت، چ ئاسان پێیەکانت دەتەزن، دەستەکانت دەلەرزن، هەر دەڵێی بەشێکە لەو خاکە پڕ بەستەڵەکەی تۆزێك لەمەوبەر جێت هێشت، هەرچەند سەعاتێك لەمەوبەر دڵە چکۆلانەو.. ماندووەکەت خێراتر لێی دەداو تۆش توندتر گوریسی تۆڕەکەت دەگرت و زیاتر سەرت نەوی دەکرد تا دەبوویت بە بەشێك لەو قۆرتە پڕ قوڕو لیتەیە، ئەو قۆرتەی دەتووت ڕەحمی دایکتەو سەرلەنوێ دەتشارێتەوە، بەڵام کوا ڕەحمی دایك ئەوەندە ساردە؟ ئەو ڕۆژانەی سەرما ئێسقانەکانت دەخوات خۆزگە دەخوازی هەر لە نێو ئەو ڕەحمە تاریك و گەرمەدا بوویتایە، نەك ئەم دونیا ڕووناك و ساردە، ساڵانێکە بەخۆو بە دوو چاوی ڕەش و بە قووڵداچوودا، دوو چاوی نیمچە نووقاو لە خێرو شەڕی دونیا ورد دەبیتەوە، ئەو دوو چاوە چکۆلانە بوون فریودەری هەمین، هەر بەم دوو چاوانەش لە ساماڵ و هەوری باران بار ڕادەمێنی، لە ڕیشۆڵە ڕەش و وردیلەکان، لەگەڵ فڕینی ئەو ڕیشۆڵانەدا دڵت هەڵدەفڕی و بە نیشتنیان دڵت دەبێ بە یەکێك لەو ڕیشۆڵانەو هەڵدەنیشێ.

تا دێ ئاسمان ڕەشتر دەبێ، ڕەش وەك کراسی ئاودامانی هەمینێ، ڕەش وەك بەختی سیا، لە سپێدەوە تاوێ دایدەکاو تاوێ خۆشی دەکاتەوە، تۆ بڵێی هەر هەمووی بۆ ئەمشەو هەڵگرتبێ؟

(دە زووکە هەمین.. وەرەوە.. سۆماییم داهات)

با بباریێ.. با گوڵەگەنمەکان وەك کچانی بەژن زراف باڵا بکەن، کەروێشکە سەما بکەن، بەهارێ لەبەر هەتاوی زەرکەفت ئارەقە

دەردەن، با لە هەموو شوێنێکدا خەلەو خەرمان بێ، وەلێ بەچی دەچێ کە تۆ هەموو رۆژێك بە تۆڕێکی بەتاڵەوە بگەڕێیتەوە؟

تاریکیو خامۆشی بەیەکەوە دادەڕژان، دەتوت دەستێکی غەیبی ئەو تاریکیو ترسو خامۆشییە بۆ نێو دڵو ماڵی دەروێش دێنێ. ئەوەندە ترسایت کەرەکەو مانگاکەت لێ بوون بە دوو دەعبا، چوویتەوە ژوورێ، رێك رووەو دەلاقەیەك ملت نا کە هەمیشە هەمین لامپاکەی لێ دادەنا، بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە شووشەی لامپاکەت لابردو فتیلەکەت بەرز کردەوەو چەرخەکەت داگیرساندو فتیلە تێر نەوتەکە سووکێ گڕی گرتو ژوورو هەیوانەکە پڕشنگێکی دیکەی تێ کەوت، دەتویست لە دەرگای هەموو ماڵەکان بدەیتو چراو قوتیلەو فانووسو لامپاو مۆمیان لێ قەرز بکەیت، هەر هەموویان لە ماڵەکەی خۆتدا دابگیرسێنی تا کەمەکێ ناو ژوورەکەو هەیوانەکەو دڵت رووناك بێتەوە، حەجمانت لەبەر بڕا، بێ ئۆقرە جێت بە خۆت نەدەگرت، تاریکە.. تاریکە.. هێشتا مابووی کونو قوژبنی ئەو ماڵە رۆشنی تێ بڕژێ، کوا باقو بریقی مانگو ئەستێرەکان؟ حەزت دەکرد ماڵەکەت ببێ بە چراخان یان بکەوێتە ئەودیوی هەورەکان، لەوێدا کە مانگو ئەستێرەکان رۆشن لە پانتایی ئاسمانێکی پیرۆزەیی مەلە دەکەن، ئەم گەڕەکە هەر دەڵێی نغرۆ بووە، لە هەموانیش نغرۆتر ماڵەکەی تۆ، کەس لە دەرگا نادا؟ ئەوە چییە..؟ نە کەس دێو.. نە کەس دەڕوا.. نا هیچ شتێك لەم گەڕەکە روو نادات، تەکانێکت دا وەك ئەوەی کەوتبیتە بن بەردێك، دەتویست خۆت لەو ترسە وەلادەی، تۆزێك خۆت غافڵ بکەی،

پڕشنگی چراو لامپاكە ئەو چراخانەی سەر مەزاری غەوسی گەیلانی بیر هێنایەوە، ئەو رۆژەی خۆت و هەمین لە ژێر ڕوناهی‌یەكی چاونووقێندا بە دەوری مەزارەكەدا دەخولانەوە.. ئاە.. غەوسی گەیلانی هەمین بە سەلامەتی بێتەوە، خودا هاوار شەو رادەشكێ و ئەو ماڵ میراتە نەهاتەوە، شێتانە، بەربینایی لێڵ، چاوێكت بە حەوشەكەدا گێڕایەوە.. هەر دەتووت هەموو شتێك لەگەڵ تۆدا چاوەڕێی (هەمین)ە، بگرە پێڵاوە قوڕاوی‌یەكانی بەر بەرمیلی ئاوەكەش، كەرو مانگاو مریشكەكانیش، دوێنێ شەو چەندە جوان، هەمین، چەند كەڵە موویەكی لە كلكی نێرەكەرەكە بڕی‌و، وەك كەزی‌و بسكی شاژنێك بهۆنێتەوە وردورد داوەكانی هۆنی‌یەوەو بە دەمی‌یەوە چ لاوكێكی برینداری دەچڕی، چی خەم‌و كەسەری مێینەو كچ‌و ژنە دڵساردەكانی نێو شاخ‌و كێوو دەشتەكان هەن لە قورگی‌یەوە، بە دەم قوڵپی ئەو لاوكە پڕ حەسرەتەوە دەتەقینەوە، شەرم‌و ترس‌و دوودڵی، زوڵمی پیاوە سمێڵ بابڕەكان، پیاوانی تفەنگ بە دەست، تۆش لە ژێرەوە دەتڕوانی‌و بزەی گاڵتە لە لێوانت دەباری، پاشان وردو باریك هەروەك بڵێی سیحر بگرێتەوە لە كونەكانی پێڵاوەكەتی هەڵكێشاو پێی وتیت:

(دەی بیگرە دەی.. حەز دەكەی پێی بڕۆ حەج)

بەو قسەیە بزەكەت بوو بە قریوە، قریوەی نێرینەیەك چاك دەزانێ، هەر بە سەلیقە، كە ئەگەر ژنێك مێردەكەی خۆش نەوێ“ لە كلكی نێرەكەر قەیتانی پێلاوكانی بۆ ناهۆنێتەوە، مەگەر قریوەی جاروبارت، لاوكی شەرمنانەو برینداری هەمینێ یان

سـەداو چـریکەی پـڕ لـە خرۆشـانی خـۆت مـاڵێکی وا ئـاوەدان بکاتـەوە، یـان بـۆڕەی مانگـا، زەڕینـی کـتو پـڕی نێرەکەرەکـەت، گارەگـاری مریشـكو جووکـەی جووجەڵـە تـووك لـێ نـەهاتووەکان، قوقەی کەڵەشێر.. دەنا وەکی دیکـە.. هیچی تر نیـیە.. ماڵێك کـە هێشـــتا دەرگـــای حەوشـــەکەی تەنەکەیـــەو هـــی ئاودەســـتو گەرماوەکەش کەچەگوێنی، سەربانیش سکی داداوەو ها هەنووکە ها تۆزێکی دیکە داتەپێ، دڵۆپەی دەیەها زستانی بە بـەفرو باران هەر هەموو کاریتـەو شـەقڵەو رایـەڵو حەسیرە داڕزیوەکـانی رەنگ رێـژ کـردووە، بنمیچێك غـەرقی پەڵـەی رەشو بۆرو زەردباو، جار ناجارێـك بـە تۆپـەڵ گڵەبانەکـە دادەکـەوێ، جاروبـاریش.. هـەر بـە رێکـەوت بـەر تـەپڵی سـەرە رووتاوەکـەت دەکـەوێو دادەچڵەکێی، گەر کڵاوو جامانەکەت لەسەر بنێی، کەسێك نازانـێ قـەفو لووڵی ئـەو بسـكو کەزیـیە پـڕەت هـی کابرایـەکی سـەر رووتاوەبـێ، کەزیـیـەکانت لـەو قـژەی پشـتی سـەرتو سـەر هـەر دوو گـوێ وردیلـەکانت هێشـتۆتەوە، زۆر جـاران بـێ ئاگـا لـە خـۆت بسـکێك دەکەی بە هەڵقەی پەنجەی شایەتمانەت، بە دەستی چەپیش گەمە بـە گونـت دەکـەی کە بـێ شـەرم لـە بەردەم هـەمینێدا ناوگەڵت لـێ بڵاو دەکەیتەوەو وەك هێشوویەکی گران هەردوو هێلکەی گونت لە ناو دەرپـێ سپێیەکە شـۆڕ دەبنـەوە، ئەگـەر میـوانێکی خـۆیی یـان غەیرە لەوێ بێ، هەمین لێت پەست دەبێ:

(بایز.. سەرت بخوا.. بەس ئەوەندە هەڵیپشێوە!)

(لۆ.. گونی خـۆم نیـیە.. ئـەمن دەزانم کە لـە دارەتی دونیایـێ هەر ئەو تۆزە گونەم هەیەو کەیفم پێی دێ..!)

(جا خۆ لێت نافڕێ؟)

(ئەمن دەزانم ئەتوو حەسوودیت بە من دێ..!)

(دەك داڕزێم.. ئەگەر حەسوودیت پێ ببەم)

(توخمەکەتان وایە.. مەگەر کچی دایکە حەوا نەبن.. بە ڕۆژ ڕقتان لێیەتی و بە شەویش هەروەکی فەرخە پشیلە دەست بە پشتی ملیدا دێنن و گۆشتی دەخەنە بەردەم.)

(کابرا حەیات هەبێ.. میوان دانیشتییە)

(جا شەرمی دەوێ.. ئەوانیش هەم گونیان هەیەو هەم هەرامە)

(هەر وس بەو بەردێکی لەسەر دابنێ.. لە کنە خۆ پیاوی تەریقەتی.)

(جا هەقم گۆتییە.. ناوەڵڵا ئەمن پرسیارەکی لە توو دەکەم.. ئەگەر ئەو تۆزە زیادە گۆشتەمان نەمینێ.. ژنان چ حورمەتێکمان دەگرن؟ چتان گۆت جەماعەت؟ بە قورئان کە ئادەم و حەوا کەوتنە سەر ئەو عاردە هیچەی.. ئەگەر ئەو زیادە گۆشتە نەبووایە، حەوا ئەوەندە ماندی و شەقی بە دووی "ئادەم"دا نەدەگەڕا..!)

میوانەکان دەتریقانەوە.. چەندەها جار لەبەر چاوی ژن و پیاوانی دەرو دراوسێ هەر بۆ هەوەس و مەزاق وەك کەڵەشێر بەسەر هەمینێدا دەتسیت......

جار ناجاریش تۆپەڵە خۆڵەکە دەکەوتە سەر سفرەو خوان و قاپی هەڕشتەو تڕخێنەو نسکێنەو پیرخەنیلەو شلەساوار، تۆ قەت بێز لەو گڵە ناکەیتەوە... دەڵێی:

(خاك و خۆڵ پاکە.. بنیادەم خۆی لە خاك خوڵقاوەو کە دەشمرێ دەبێتەوە بە خۆڵ، ئەوەی بێز لە خۆڵ بکاتەوە، بێز لە

خۆیشی دەکاتەوە)، ئەو جارانەی بەر هەمین دەکەوێ، رادەچەنێ و شەیتان و خانووی گڵ بە نەفرەت دەکا و دەڵێ:

(ئەدی.. ئەو ژنانەی بە نینۆکی من نابن لە ناو کۆشك و تەلاران دەژین.. کەچی ئەمنیش لەو کۆلیتە سەگەی مردم و رزامەوە)

تۆ دەزانی ئەوەیان قسەی دڵ نی‌یە و دەردی زەمانەیە، بۆیە هەردوو قاچی لێ رادەکێشی و بە تەوسەوە دەڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی؟)

دڵت نەدەهات بڵێی:

(کێ زۆری لێ کردی بەدووم بکەوی؟)

(ئەدی ژنی پیسکەپیاوان هەر رەنج بە خەسارە)

(هەمین خودا دەتگرێ، ئەمن پیسکەپیاو نیم، رۆژ تا ئێوارێ لەو دەشتە چۆڵ و ساردە بەفرو باران لێم دەدا، سەدان ئێوارە بە دڵساردی دێمەوە و رەشۆڵەکەم پێ ناگیرێ.. دواییش لە بەردەم دوکانەکەی سلێوە وەك سەگ وەردەکەوم و قەشمەریم پێ دەکا، کچەتیم ئەو کاتەی حەزت لە من کرد.. وەکی هەنووکە بووم..؟)

(نەخێر.. لاسەشۆڕ وا نەبووی، بەس ئەوەش نان پەیدا کردن نی‌یە)

(بەم تەمەنەوە چیم پێ دەکرێ.. ناتوانم وەکی جاران فەردە گەنم بخەمە سەر شانم و غار بدەم..!)

مشکێك بە بەردەمتا جرتەی کرد و چاوتروکانێك و بزر بوو، ماڵەکە بۆتە هێلانەی مشك و مار، شەوانە هەردووکتان گوێ بۆ زیقەزیق و تەراتێنی مشکان هەڵدەخەن، هەمین لێیان دەترسێ و

قێزیان لێ دەکاتەوە، هەر کە بیانبینێ تاکە کلاشێکی تۆیان تێ دەگرێ، تۆ توورە دەبی و هەموو جار بە لاقرتێوە پێی دەڵێی:

(گەر خودا ئەو هەموو کونەی لە ئافرەت نەکردبایە، ئاواهی لەو مشکە حیزە نەدەترسان)، هەموو بەیانیەك کە لە خەو هەڵدەستێ یەکشەق رووەو تەڵەی مشکەکان مل دەنێ، چەندە دڵی خۆش دەبێ کە تەڵەکە مشکێکی دیکەی گرتووە، دەیبا و لەسەر گووفەکەکە فڕێی دەدا، دەیکا بە هەراو گەڕەك لە خۆی کۆ دەکاتەوە، ئەم دەڵێ:

(ئەم حەیوانە لەعنەتیانە یان لە زەوی هەڵدەتۆقێن یان هەر شەوە بێچوویەك فڕێ دەدەن، ئەوەندەی بە ماڵە فەقیران فێرن، ئەوەندە توخنی خواپێداوەکان ناکەون، ئەوان هەموو شتەکیان تەقەتەو هی مەش وا لەو گۆڕەیە..)

ئاخر زەوی ژوورەکانو گەنجینەو کادینو ناندینو بگرە حەوشەکەش هەر هەمووی قۆرتو چاڵو چەوێڵو کۆندڕو تونێلی تەسكو تروسك بوون، کاتی خۆی، ساڵانێك لەمەوبەر هەر ئێرە ساکە دەشتێك بوو کە هەر خۆت لەگەڵ دەیەها کۆنە جووتیاری هەڵەتەو دەرکراوی گوندەکان کردتان بە بێستانی گندۆرەو تەرۆزی، هەنووکەش ساڵ نیە چەندین دووپشك لە ناو ماڵەکەدا نەکوژی، هەمیشە لەوە دەترسن لە شیرین خەودا دووپشکێکی زەرد بە یەکێکتانەوە بداو بیکوژێ، چەندین جار تا هەنووکە ماری درێژو ئەستوورت دیوە سێ قەفو چوار قەف خۆی لە کاریتەو شەقڵەکان ئالاندووەو بە دوو چاوی ئادەمیانە لە هەمین راماوە ئەو وەختەی لە شیرین خەودا بووەو پرخاندوویەتی، ویستووتە

مارەکە بکوژێو بێ ئەوەی هەمین لەو خەوە خۆشە وەئاگا بێنی، بێ ئۆقرەو شپرزەو دوژمنکارانە، هەردووکتان لە یەکدی رادەمان، چەندین جار ئەو رەشە مارەت کوشتووە.. دەرت کردووە.. کەچی هەموو هاوینان دێتەوە، دەترسای ئەو مارە یەکێك بێ لەو مارانەی کە عاشقی ژنە زۆر جوانو سپیکەلانەکان دەبنو واز ناهێنن، حەز دەکەن بچنە ناو باخەڵیانو سەر بخەنە مابەینی هەردوو مەمکان.. بۆ نا؟ هەر مار بوو (حەوا)ی فریودا، ئادەمیش فریوی حەوای خواردو لە بەهەشت دەرکرا، کە دەتزانی دەرپێیەکەی تا ئەژنۆیان هەڵکشاوە، لە ترسی نیگا حەرامو ئادەمیانەی مارەکە زۆر بە هێواشی دەستت دەبرد بۆ نیفۆکەی تا دایپۆشیتەوە، وەك هەنووکە بێ ئۆقرەو زەندەق چوو دەبوویت بە پاسەوانی ژنێکی خەوتوو.. ژنێکی ماندوو کە هەمیشە بە دەم خەوەوە خەونی بە کوژرانی خۆیەوە دەدیو رادەچەنی، پەلی دەکوتا، پێڵووی دەفڕی، بە دەم وڕێنەوە دەخنکاو هەناسەی لە خۆی دەبڕی، چەند حەز دەکەی ئەمشەو گەر هاتەوە پێی بڵێی:

(هەمین.. چیدیکە مەڕۆ دەرێ، ئەتوو هیلاك بووی، بنوو.. قەت بەخەبەر مەیە.. ئەمن تا ئەبەد بە دیارتەوە دادەنیشمو.. نانووم..!)

لە دیوارەکان ورد دەبیتەوە، بارانو چەندین پەڵەو ماكو دیمەنی سەیرو عەنتیکەیان رەسم کردووە، سنوورو هێڵەکان بە چەشنێك تێکەڵ بوون کە نەتوانیت نەخشەو رەسمەکان لێکدی جیا بکەیتەوە، وەك تێکەڵبوونو ئاڵۆزی دونیاکەی تۆ، دیوارەکانو پشتی هەردوو دەستت تا دێ گەڕتر دەبن، گەڕی

سەرما و شەختەو با، چ شتێك ماوە لە دونیای تۆدا گەڕو گول نەبووبێ، پیرو پەرپووت و هەلاهەلا، زبرو لەت و پەت، زامارو.. شەقار شەقار، كەرەكەش تا دێ پیرو لەڕتر دەبێ، بێ ئاوەزە.. دەنا چۆن كت و پڕ دەزەڕێ و هەزاران رەشۆڵە دەتۆقێنێ، ئەوەندە كەرە نازانێ كە تۆ لە تاو برسیەتی دەستەكانت لە گوریسەكە توند دەكەیت و پتر خۆت لە قۆرتەكە دەخزێنی و مت دەبیت و جووڵە ناكەیت، شان و شەپیلكت دەكەوێ ئەوەندەی دیوێكی تۆڕەكە بەسەر دیوە راخراوەكەیدا هەڵبدەی، هەزاران رەشۆڵەی لەعنەتیش وەك ئەوەی شەیتان هەڵیانفڕێنێ فرتەی بۆ دەكەن و لەو بەرزاییی ئاسمانەوە جیقنە بەسەر تۆدا دەبارێنن، سەرما و باران دەیانبات، لەو حەڵەدا تۆ خەون بە ئاگردانێكی پڕ لە پەنگرو كەندووی پڕەوە دەبینیت، توندتر هەر دە پەنجەت بەسەر گوریسەكەوە دەقرسێنیت، چاو ناتروكێنی، ئا لەو ساتەدا كە نێرەكەرەكە برسی دەبێ و سەرما ماسولكەكانی دەخاتە سەر لەرزە لەرزو گرژبوون، سەر بۆ ئاسمانی هەوران بار هەڵدەبڕێ و پڕ بە ئاسمان، پڕ بەو ساكە دەشتە چۆڵە، پڕ بە قوڕگی دەزەڕێ، زەڕین و بەس.. ئەو زەڕینە كت و پڕە لە خەیاڵ و خەون و ختوورە داتدەبڕێ و.. پتر ریشۆڵەكان تەرە دەكا، لەو ئاقارەی خۆت تیا مەڵاس داوە دوور دەكەونەوەو لە نێو پووش و پەڵاش و زەوییە كێڵراوو بەیارەكاندا دەنیشنەوە، وەلێ ناهەقی نییە بزەڕێ، تۆ زوڵمی لێ دەكەی، دەیهێنی و دەیبەی، تۆڕی پڕاوپڕی ریشۆڵەی لێ بار دەكەی، باراش، هی خۆت و هەر هەموو دەرو دراوسێ، داری قەڵاشكەر، فەردە رەژوو، كە هیچیشی لێ بار ناكەی، تۆزێك

ماندوو بیت، بە بازێك خۆت هەڵدەدەیتە سەر پشتی و خەریکە هەر چوار پەلی باریکی لە ژێرتا بشکێن... کەچی کە ماکەرێك دەبینیٚ و هەوەسی پەڕین دەیگریٚ و چاوانی پیٚ سوور دەکا و دەزەڕیٚ، تۆ بە کامەی گۆپاڵەکەت لە لمووزی دەدەیت و کێری رەپی پیٚ سست دەکەیتەوەو نیوە زەڕی دەکەی، یەکێك وا لە تۆ بکا چ دەکەی؟ دەتەویٚ ئەو شەهوەتە نەڕژێنیٚ و لە خوێنیدا بمێنیٚ... ناتەویٚ هێزو بڕستی لە بەر ببڕیٚ و ئەوەندەی دیکە لاواز بیٚ و هەر چوار پەلی بشکێن، ئالیکی کەمەو بەرگە ناگریٚ، کیٚ دەڵیٚ وایە... ها؟ خۆ تۆش ئالیکت باش نییەو هەمین خۆی شل بکا زوو زوو دەپەڕی، چاکە.. نێرەکەرەکەت بپەڕیٚ باشترە یان نەپەڕیٚ؟ تۆ.. هەر خۆت.. نەپەڕیت خولقی راوت هەیە..؟ ئەو شەوانەی گڕی شەهوەتێك لە دەمارەکانتا خوێنت دەسووتێنیٚ و کەفی پیٚ دەکات، هەمین لیٚت لالووت بیٚ و خۆی شل نەکات سیٚ رۆژان مڕومۆچ قسەی لەگەڵ ناکەی، لەوە دەترسیت ئەم نێرەکەرەی تۆ جارێك بپەڕیٚ و دەم بە یەك داداو بمریٚ... ئەوسا پارە لە کویٚ بێنی کەرێکی دیکە بکڕیت؟ سەیرێکت کرد، لە خواردنی کا و جۆکە ببۆوە... گوایە هەر پیرو پێغەمبەرێك حەیوانێکی هەبووە.. ئاخۆ دەبیٚ گوڵکی عوزێر پێغەمبەر چی بووبیٚ؟ دەنێو پێغەمبەرانیش هەژارو نەدارا هەبوون، عیسا دارتاش و مووسا شوان و داود ئاسنگەرو سەروەری عالەمیش تاویٚ کاروانچی و تاویٚ شوان بووە، گوایە سلێمان پێغەمبەریش سەرداری پەلەوەرو فڕندەی هەموو ئاسمانان بووە، ئاخ گەر موعجیزەی سلێمان پێغەمبەرت دەبوو، بە هاوارێك چی پەلەوەرو فڕندەی ئاسمانان

هەن بانگت دەکردن و وات دەکرد بێنە سەر شانەکانت و قەفەزو تۆڕەکانت لێ پڕ دەکردن...

خەیاڵت دوور فڕی و زوو هاتەوە، لامپای ژوورەکە کەوتبووە سەر پرتەپرت، تۆ بڵێی نەوتەکە ئاوی تێکەڵ بووبێ؟ بێ هوودە هەردوو ژوورەکە گەڕایت، گەنجینە، کادین، هەموو کون و قوژبنێک، بگرە پەردەی ئاودەستەکەشت وەلادا، گوێدێیەکی زەرد و نیمچە رزیو، سەردەمێکی زووی بیر هێنایتەوە، ئەو وەختەی باش حەماڵی بازار بووی، ئەوسا هەڕەتی خۆت بوو، کەچی هەر زوو لە ترسی باوک و براکانی هەمین خۆت لە (سایلۆ)کە شاردەوە و کەس نەزانم لۆرییەکانت بار دەکرد، لە کۆلیتەکەش نزیک کەوتیتەوە، ویستت مریشکەکان داکەیت، بەڵام ئەمەیان کاری هەمین بوو، هاتیتەوە بن هەیوانەکە و حەپەساو لە کۆلیتەکە رامای، ئەم بەیانییە چیت لێ قەومابوو؟ دەتووت یەکەمجارە هەمین دەبینی.. وەک سەدەها بەیانی دیکە پێی وتیت:

(بزانە مریشکەکان چەند هێلکەیان کردییە؟ دەریان بینە و با دووانی لە رووندا بقرچێنمەوە.)

لە بەردەمی کۆلیتەکە کرۆشکەت کرد و دەستی راستەت بۆ ناو کۆلیتەکە درێژ کرد، یەکێک لە مریشکەکان هەڵفڕی و دەستت بەر هێلکەیەک کەوت، تاوێک دەستت گێڕا و دوو هێلکەی دیکەت دۆزییەوە، هەمین لە تەک کولانەی مریشکەکاندا کا و جۆی بۆ مانگاکە تێکەڵ دەکرد، لەو حەڵەدا تۆ سەریشت بردبووە ناو کولانەی مریشکەکان، ئەم هاواری لێ کردیت:

(ئەوە ئەتوو چ دەکەی؟)

بۆنی ساردەوەبووی ریقنە گێژی کردیت و گلەییت لیٚ کرد کە بۆچی وا زوو چراکەی کوژاندۆتەوە، ناو کولانەکە زۆر تاریکە، ئەمیش بە قەهرێکەوە سکالای ئەوەی کرد کە نەوتێکی ئەوەندە زۆرتان نییە تا شەوو رۆژ چرا داگیرسێنیٚ...

تۆش بە سەرسامییەوە سەرت دەرهێنا و بۆ ساتەوەختێك تیٚی رامای، لەو رادەمای، بەلام خەیالت لە شوێنێکی دیکە میوان بوو، هاواری لیٚ کردی:

(برۆ ئەولا..)

وتت: (باشتر وەرە خۆت بگەریٚ.. با وەك ئەو رۆژە بە دەستمەوە نەشکێن.. ماوەیەکە وەك ئارەق خۆرەکان دەست و پەنجەم دەلەرزن..)

گران راست بوویتەوە، بە خەفەتەوە لە هەمینیٚ رامای، رووەو لای مانگاکە خزیت و زۆر بە نەرمی دەستت خستە سەر پشتی، وەك قەسابێك کە دەست بەسەر پشتیدا بێنیٚ تا بزانیٚ گەر سەری ببریٚ چەند کیلۆ گۆشت دەگرێتەوە، دوو سیٚ جار لەسەر ملییەوە و بەسەر بڕبڕەی پشتی و تا سەر هەردوو کەفەلی دەستت هێنا و برد، لە کەفەلەوە بۆ خوارتر تا هەردوو لا رانی، پشتی رانی و تا هەردوو گوانەکانی نەوەستایت کە پڕبوون لە شیر، سەری گوانە زەردباوەکانت بەسەری پەنجەکانت دەگرت و دەتخوراندن، هەلتدەگلۆفین، تاوێکی خۆش گەمەت بە گوانی مانگاکە کرد، بە گۆشەی چاویش لە چاوەکانی هەمین رامای، تەنکە تاریکی بەرەبەریان نەیدەهێشت پرشنگی چاوە خەوالوو،

خەو تێ شکاو، ماندووەکانی ببینی، لەو حەڵەدا جۆڕکی پڕ لە کاو جۆی لە لمووزی مانگاکە هەڵکێشاو لە پشت هەردوو گوێیەکانییەوە هەردوو جەمسەری پەتەکانی بە یەکەوە گرێ دا، دیسانەوە چاوتان لێکدی کەوت، تۆش بە شەهوەتەوەو نیهاد پیسانە دەستت لە گوانو بن سکی مانگاکە دەخشاندو زەردەیەك لەسەر لێوانت نیشت، هەمینیش بە ترسو شەرمەوە لە چاوە زۆر گجکەو نەوسنەکانت راما، خوێنێکی گەش، خوێنی ژنێکی زۆر شەرمنی دەشتەکی، پەڕییە سەر هەردوو کوڵمە چڵکنەکانی، بێ ئاگا لە خۆت، خنکاو لە ناو چاوانی هەمیندا، ئاسوودەو ئارام گوانەکانت دەشێلا، تا دەهات سەرپەنجەکانت گەرمتر دەبوون، چەند دلۆپە شیرێکی خەستو گەرم ناو لەپیان تەڕ کردیت، مانگاکە پشتاو پشت رەوییەوە، بە هەر چوار پەلان قوڕو چڵپاوی حەوشەکەی شێلا، سەر مەستو کاسو بێ ئاگا لە خۆت گوانە نەرمەکانیت ئازار دابوون.. خاو.. خاوتر بە شەرمەوە دەستت شل کرد، تا ئەو حەڵەش لە هەمین رامابووی، نەك بە گۆشەی چاو، ئەمجارەیان کە تکە شیرەکان رژانە نێو لەپت پڕ بە هەردوو چاوان سەیری چاوە بەڵەکەکانی هەمینت دەکرد، ئەویش ژنە کرمانجێکی راماو لە نێوان ئارەزوویەکی کوژراوو بەیانییەکی ماندوودا... سەری داگرتو نەیوێرا چیدیکە بڕوانێتە چاوە نەوسنەکانت کە خوێنیان تێ زابوو، لە ترسانا لە تۆو لە مانگاکە دوور کەوتەوە، بەم بەیانییە وادەی چ نەوسو هەوەسێکە؟ کەوتە سەر چیچکانو لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکان هەڵتروشکا، مانگاکەش لەسەرخۆ کاو جۆکەی دەکرماندو کاوێژی

دەکـرد.. کاوێــژێك خـاوو کوشـندە، کوشـندەتر لـە چـاوەڕوانی گەرمی تۆ بۆ هەمین، کاوێژێکی ساردو نەرمو لەسەرخۆ، خرمەی جۆ بە ئاستەم دەگەیشتە گوێی هەردووکتان، مانگاکە ئاوڕێکی ئادەمیانەی لە تۆ دایەوە، لە نێو ئەو تەنکە تاریکییەدا کە مەیی بوو، بەم بەیانییە زووە لە ئادەمو حەوایەکی هیلاكو غەمگین دەچوون کە هەردوو تازە لە بەهەشت دەرکرابن، مانگاکەش هەر لەو مانگایە دەچوو کە ئادەم سەردەمانێك زەوی پێ کێڵابێ، هـەردوو چـاوی مانگاکـە سـوور هەڵگـەڕابوون، وەلـێ لـە ژێـر بارستایی ئەو تەنکە تاریکییەدا مەحاڵ بوو ئەو سوورایییە ببینی، چاوەکانی تۆش سوور هەڵگەڕابوون، هەمین هەردوو قۆڵی کراسو کەوا ڕەشەکەی لێ هەڵکردبوو، دوو قۆڵی سافو سپیو گۆشتن لە تەك ئەم کراسو کەوا ڕەشەدا" لە ژێر تەمێکی تاریکی بەیانی زووی ئەم زستانەدا وای لێ کردیت دەست لە گوانەکانی بەر نەدەیتو هەر یاریان پێ بکەی، قەت لەوە نەدەچوو ئەم زەندو مەچەکە سپییە بەو دەستو پەنجە بۆرو قەڵەشتیو چڵکنانەی تۆوە پەیوەست بن، ئەو دوو دەستانەی لە شیرین خەویشدا هەر گـرژو کـووڕن، لـەم حەڵـەدا خـەیاڵت فـڕی بـۆ هـەموو ئـەو کـاتو شوێنانەی شەوانی زستانو هاوینو بەهارو پایز دەست لەملانێو مـاچو مـووچو رامووسـانی هـەردووکتانی دیـوە، لـەو قۆڵـە سپییانەی رامایت، خۆ تۆ ئەوە یەکەمجارت نییە ئەم قۆڵانە دەبینی، بەڵام ئەوە یەکەمجارە هەستت کرد هەموو شتێك لەو ماڵەدا کۆنو پەڕپووتو مردووە، بێ تامو بۆنو بەرامە، ساردو سڕە، تەنها شتێك کە تازەو خۆشەویستو گەرمو بەلەزەتو

زیندوو بێ هەردوو دەستی.. باسکی.. هەردوو قۆڵی هەمینن، ئەم دوو قۆڵە گەلێ جوانانە چەندە بەم ماڵە پەرپووتە ئاشنان.. ئەوەندەش نائاشنان.. چ دەکەن لێرە؟ چەندە غەریب و سەیرو لایدەن، ئەم باسکە ناسکانە، ئەو دەست و پەنجانەی هەنگوینی سۆزیان لێ دەتکێ هی ئەوە نین مانگا بدۆشن و کا و جۆ لە بەردەم لمووزی نێرەکەرەکەت رۆکەن، کۆترەکانت دان بدەن و تەپاڵەو تەرسەقول و قشپلەکانی ئەو دەشت و دەرە هەڵبگرنەوەو بۆ زستان لە چاڵیان بنێ و، باراش لێ بکاو.. بە تەنەکەو پەقرەج لە ماڵان ئاو بێنێ و دیوارە داڕزاوەکان سواغ بداتەوە، لەولاوەش خزمەتی ژنە ئاغا و چەلەبی و بەگزادەو ئەفەندییەکانی شار بکات، ئەو ژنانەی بە قولە پێی هەمین نابن، سی ساڵ پترە هەر ئەم باسکانە دوای رۆژانی سارد و گەرم، رۆژانی مەینەتی و ئارەق رشتن، شەوانە دەبوونە شوورەو سەربان و سێبەر، هەزاران جار بەم دوو باسکە لە ئامێزی کردوویت، ئامێزی نەرم و گەرم و شیرین و بۆنخۆش، ئامێزێك کە بۆنی مێخەك و قەرەنفول سەرمەستیان دەکردیت، دەیانبردیتەوە رۆژانێکی زوو، سەردەمێکی دوورو دێرین، تەماوی وەك خەون، هەر ئەم دوو دەستە پڕ لە میهرە بەو سەری پەنجانە فرمێسکی پەنهانی تۆیان سڕیوەتەوە، فرمێسکی پیاوێك کە تا ماوە ناتوانێ بچێتەوە گوندەکەی خۆیان، بەهەشتی دۆڕاو، کەچی نازانێ چۆن لەو پیرە شارەدا بژیو.. خۆی بشارێتەوە.. چی بکا تا خوێنی رژاوی هەمین نەبینێ؟ بۆ تا هەنووکە فەرامۆشیان کردوون؟ تا کەی وا دەبێ؟ چ مردەنییەك بوو ئەو ترس و تۆقینە ئەبەدییە؟ گەر وا نەبووایە ئەو دەستانە

قەت هی ئەوە نەبوون کراس‌و فانیلەو رانك‌و چۆغەو چاکەت‌و پانتۆڵ‌و دەرپێی خوا پێداوەکان بشۆن..؟

هەر ئەم بەیانی‌یە بوو.. دە دوانزە سەعات یان یەك سەدە لەمەوبەر بوو هەمینی کەلەکەوێت لە بەردەم ئەم کۆلیتەداهەڵتروشکا بوو؟ خۆی بەلایەکدا لار کردەوە، قۆڵی سپی‌و رووتی لە کونی کۆلیتەکەوە بردە ژووری، زارکی کۆلیت ئەوەندە فراوان بوو کە دوو مریشك وێکڕا دەچوونە ژووری، کۆلیتەکە چەند خشت‌و بەردو دارێکی کەڵەکەکراو بوون، رایەڵی سەربانەکەی چەند شیشێکی ژەنگارو تەنەکەیەکی پان بوو، کە خۆی پتر لار کردەوە بەسەر قاچی چەپدا، هەموو قورسایی خۆی داگرتە سەر پەنجەکانی پێی، پتریش خۆی نەوی کرد، بسکی چەپی لە قوڕو لیتاوی بەردەمی کۆلیتەکە خشی، بسکی ماش‌و برنجی شاراوەی ژێر خەنەی سنەیی، بە قەدەرایی دوو پەنجە قوڕاوی بوون، خەنەکەش هی ژنەکەی سمایل بەگ بوو، ئەو رۆژەی کە لە هەندەرانەوە بۆیەیەکی تازەی بۆ هات نیو کیسەی مابوو، بە هەمینی بەخشی، بۆنێکی سارد‌و ناخۆشی جیقنەی مریشکەکان گێژی کرد، گران‌و بێزەوەر وەك بۆنی ماسی سارد، ئەم بەو بۆنە راهاتبوو، هێدی هێدی دەستی راستی بردە ژووری‌و بە شێنەیی لە کاو جیقنەی تەڕو وشکەوەبووەکان دەکوتا.. زیاتر بە تەنیشتتدا لار بۆوە، تا بنەبانێ دەستی رەپێش کرد، بە دوایدا باسکی، باسکی سپی دەنێو تاریکی کۆلیتەکەدا بزر بوو، پتر خۆی نەوی کرد‌و قۆڵ‌و باسکی چەپی رێك کرد بە ئەستونگ‌و ناو لەپی خستە سەر زەوی‌یە قوڕاوییەکە، لە ژێر کراسە رەشەکەوە

کەفەڵی خڕو پڕی دەرپەڕی، تۆش دەستت لە گوانەکان بەر نەدەدا، خۆت راست کردەوەو لە ژێر رانی مانگاکەوە خزاندت، سەرکەوتیتەوە تا لەسەر کەفەڵی ئارامیان گرت، ئانو سات لە کەفەڵی هەمین رامای، رووت... داماڵڕاو لە کراسی رەش، تەزوویەکی گەرم بە نێو دەمارەکانتا مێرووڵەی کرد، ناو هەناوو هەردوو گورچیلەت گەرمتر داهاتن، ئەم بێ ئاگا لە تۆ، بە ترسەوە دەستی بە نێو کۆلیتەکەدا دەگێڕا، دەترسا هێلکەکان بشکێنێ، جگە لە کای تەڕو ریقنە دەستی بەر سێ سەرکە پیاز کەوت، لەگەڵ دوو هێلکە، دوێنێ شەو خۆی ئەو سەرکە پیازانەی لە ناو کۆلیتەکە، بۆ راوکەی مریشکەکان، دانابوو، تا پتر لێی ورد دەبوویتەوە زیاتر خوێنی گەرمی هەوەسێکی وا لە ناکاو هەموو دەمارەکانی ناو لەشتی خستە سەر مێرووڵەکردنو.. ئیدی زانیت تۆزێکی دیکە خوێنت کەف دەکا، ناو دەمت وشکی کرد، دەستی راستت لەسەر سمتو کەفەڵی مانگاکە لانەبرد، جۆگەلەی بڕبڕەی پشتت ئارەقەی دەردا، بە ترسو شەرمەوە، بێ ئاگا لە خۆت، دەستت بۆ گوانەکانی درێژ کردەوە، هەمین، هێشتا، دەستی لە ناو کۆلیتەکە دەگێڕاو هێلکەکانی دەژماردن، هەر هێلکەیەکو لە خۆشیانا تاس دەیبردەوە، هێلکەیەکی سپیو خڕ.. زەردەیەك نیشتە سەر لێوی، شتێکی دیکەی بیر هاتەوە، نوکتەیەکی تۆ.. گرژیەوە.. گرژینەوە بوو بە پێکەنینێکی خنکاو، ژمارەی هێلکەکان بوون بە چوار.. یەکێکیانی خستبووە ناو لەپی، لەزەتێکی نهێنی لەو هێلکە لووسو خڕانە دەدیت، لەزەتێکی وا کە شەرم لە خۆی بکاتو تەریق بێتەوە، بەوە چاکە ناو کۆلیتەکە

ـــــــــ

تاریکەو کەس بە هێلکەی خڕی ناو لەپی و هەڵگلۆفتنی نازانێ، تۆش شل شل گوانی مانگاکەت دەشێلا، جارجاریش بە پەنجەی گەورەو شایەتمانەت نەرمی و گەرمی گوانەکانت سەح دەکردەوە.. هەڵتدەگلۆفت.. مانگاکەش کۆڵێ لە گیانی خۆش بوو، جووڵەی نەدەکرد، ئەوەندەی پێ خۆش بوو کە تاوتاوێك کلکی ڕەپ دەکرد، کت و پڕ نێرەکەری لەعنەتی زەڕی، پڕ بە حەوشەکەو ئاسمانی گەڕەك زەڕی، زەڕینێك ماڵەکەی لەگەڵ بلەرێتەوە، دەرو دراوسێی لە خەو ڕاپەڕاندبێ، شەیتان و نێرەکەرەکەی تۆیان بە لەعنەت کرد کە هەموو بەیانیانێ زوو لە خەوی خۆشیان دەکا، هەندێ سووکێ خەویان لێ دەکەوتەوە، هەندێکیان خەویان لێ دەزڕاو گوێیان بۆ هەموو کەڵەشێرەکانی گەڕەك شل دەکرد کە لە دوورو نزیکەوە وەڵامی ئەو زەڕینە کت و پڕەیان دەدایەوە، مریشکێکی هەڵنیشتووی سەر کۆلیتەکە بەرەو لای تۆو مانگاکە هەڵفڕی و خۆی کێشا بە لمۆزیدا، مانگاکە ڕەوییەوە، مریشکەکانی دیکە بە ئاسمانی حەوشەکەدا هەڵفڕین، پەڕێکی زۆر لە مریشکەکان هەڵوەری و بەو ناوەدا بڵاو بوونەوە، نەرم نەرم دەکەوتنە سەر عاردی حەوشەکە، حەوشەیەکی تەڕو قوڕاوی، هەمین لە ترسانا ڕاچەنی و بستێك لە زەوی بەرز بۆوە، هێلکەکەی ناو لەپی شکاو ئاوێکی لینج و شلەتێن دەستی تەڕ کرد، تۆش ڕاچەنیت و لە تاوی ئەو زەڕینە لە ناکاوەدا گوانی مانگاکەت توند گوشی و پەنجەکانت لێ گیر کردن و پاشان خاو بۆوە، ناو لەپت پڕ بوو لە شیر، مانگاکەش حەجمانی لێ بڕاو لە تاو گوانی گوشراوی تاوێك بۆ پێشەوەو تاوێك بۆ دواوە خزی، بە هەر چوار پەلی قوڕو

لیتاوەکەی دەشێلا، چەموشانە سەری بەرز کردەوەو لە حەژمەتانا پڕماندی، تۆش دەستت پتر شل کردو شیرە سپییەکە لە پەنجەکانتەوە دەتکایە سەر زەوی، بازنەی سپی ئەو شیرە چەورە درەنگ دەنێو قوڕاوەکە دەتوایەوە، هەمین ساردو هێدی دەستی لە کولانەی مریشکەکان دەرهێناو هەر زوو زەردێنەو سپێنەو قەپێلکی شکاو بە دەستییەوە مەیین، بێزی لێ دەکردن، تۆش دەستت لە گوانەکانی بەردا، هەمین ئاوڕی لێ دایەوە، لە مانگاکە نزیک کەوتەوە، بە تووڕەیی سەیری کردیت، وەك کابرایەکی تاوانبار سەرت نەوی کرد، پارچە پەڕۆکێك بە تەنافی حەوشەکەوە بوو، رایکێشاو دەستی پێ پاك کردەوە، بۆنێکی سارد کە پتر لە بۆنی ساردی شەهوەت بچێ" لەو هێلکە شکاوەوە دەهات، بۆنی ماسی ساردو هێلکەی شکاوو شەهوەت زۆر لە یەکدی دەچن، بە شێنەیی ناو لەپی بە شیر تەڕبووت بەلا رانتدا هێنا، نێرەکەری لەعنەتی لە زەڕین کەوت، لەو خەیاڵە خۆش و پەنهانەی کردن، مانگاکە هێور نەببۆوە، مریشکەکانیش لە ترسانا لە گارەگار نەدەکەوتن، تۆ خەمت بەوە خوارد ئازاری گوانی مانگاکەت دابێ، هەمین دڵی لای ئەو هێلکە شکاوە بوو، کەمترین زیان قەهری دەداتێ، درەنگ وەختێ شەرم لە چاوانی تۆو هەمین رەوییەوە، ترسیش لە چاوی مانگاو مریشکەکان، تاکە خەڵقەندەیەکی بێ ئاگا لەو ترس و شەرمە، دێزە بوو، هەمین لە چاوانت راما، دوو چاوی چکۆلانەو زیرەك و زیندوو، پڕ لە نیگای نەسرەوت و تیژ کە دەکرا هەر ئافرەتێك لەو نیگایانە بترسێ و لە بەردەمتا بشڵەژێ، نیگای پیاوێکی شەهوەتباز نەك دەروێشێکی خەڵوەتکێش، دوو

چاوی بە قووڵاچوو، دوو چاوی دەورەدراو بە برژانگی هێشتا رەش و درێژکۆلە کە کەوتبوونە ژێر دوو ئەبرۆی چڕو لوول و تێکەڵ، لووتێکی قنج و کەمێك پەڕفش، پتر لە کەپووی ئافرەتێکی بەگزادە دەچوون نەك هی پیاوێکی ماندوو، سەیرە.. تۆ هەمیشە لە وەخت و شوێنی نابەجێدا هەوەست هەیە، وات زانی هەنووکەیە، سەری کەپووی سوور هەڵگەڕابوو، نەرمایی گوێ و هەردوو کوڵمی، سپێنەی چاویشی خوێن سووری کردبوون" خوێنی شەرم، ترس یان شەهوەتێکی ناوەخت، هات و لێت نزیك کەوتەوە، قۆپچەی کراسەکەتی داخستەوە، لەو دەست و پەنجە ماندووانەی رامایت، تا قۆپچەی بەرملتی داخستەوەو سنگە تووکنەکەتی لە سەرما و با شاردەوە، شەوانە تا درەنگانێ بەو پەنجە ماندووانەی گەمەی بە تووکی ماش و برنجی سەر سینەت دەکرد و تۆش خۆت بۆ شل دەکرد، هەمیشە خەمت بەوە دەخوارد چ بە پێوە بیت و چ لە راکشانی نێو جێ و بالینگاندا بیت لە تەك هەمینی کەلەکەوێتدا بستێك کورتت دێنا، هەمین زۆر دەخورێ، دەنگ هەڵدەبڕێ، پێ درێژی و زمان درێژی دەکا.. جا چی بکەی؟ خۆشت دەوێ و ئێی دەبووری، تۆ بڵێی هی ئەوە نەبێ کە لە تۆ بە خۆوەترو کەڵەگەتترە، با لە خۆی هەڵدا، شەو قەڵای مێردانە، شەوانە ئەو مایینە ژنە، ئەو لەندەهۆرە لە باوەشی پیاوێکی ورد و چکۆلە و بالاکولی وەك تۆدا جێی دەبێتەوە، کەڵەگەت و بالا ئەسپیندارى، شەوانە دەبێ بە چۆلەکە و باوەشی تۆش ئاسمانێکی بەرفراوان و بێ کۆتایی، دەبووە ئەنگوستیلەیەك دەچووە پەنجەت، دەستەسڕێکی نووشتاوەی گیرفانت، وەك دڵۆپە

شـیرێکی خەسـتو مـەییو لەسـەر سـەری پەنجەیـەکت دەوەسـتا، دەبوو بە کۆترو دەچووە بن باخـەڵی گـەرمو تـووکنو ئارەقاویت، ئـەویکی گۆشـتن لـە بەردەستی تۆیـەکی رەقەڵـەو ریوەڵـە دەبـوو بـە بووکەشووشـەیەکی چکۆلانە، کە باسکت لە ناو قەدییـەوە دەئالانـد وای دەزانـی دە پیـاوی نـاقۆلاو نێـرە زەلام لێـك دراونو تۆیـان لـێ خوڵقاوە، شـەوانە دەبوویت بـە شـۆڕە سـوارێکی لێـزانو.. ئـەویش مـاینێکی سـپی بـێ زیـنو لغـاو، ماینێـك کـە بـڕای بـڕ سـوارەکەی نـــەگلێنێ.. سەرسـم نـەداو نەیپـەڕێنێ، پـتر لــە چـاوانی ورد دەبوویتەوە.. هیچ بەیانیـیەك ئاواهی بە تاسـووقەوە، بە ترسـەوە، بە شەرمەوە لێکدی رانەماون، زانیت هەوەسـێکی پـەنهان وا دەنێـو چاوانی، تۆ دەزانیت کەی ئەو چاوانە نەوسـن دەبن، کـەی بێـزارو غەمگین، کەی بە کەیفو پڕ ئومێد، ئەم بەیانیـیە بوو کە ترسـێکی نادیـارو هەوەسـێکی شـەرمن لێکدی نزیکـی خسـتنەوە، پـتر لێـی ورد بوویتەوە، لە ژێر تەنکە تەمو تاریکی بەیانیدا لە (مریـەم)ێکی کلۆڵ دەچوو، (حەوا)یەکی تازە لە بەهەشـت دەرکراو، هەیکـەلێکی دەگمەن لـە مەینـەتیو زەبوونیو زیبـایی، هەنووکـەش هـەر جـێی تەماعە، هـەرکێ سـەیری بکـا دەزانـێ ئـەو وەختـەی جحێڵ بـووە چ ئـاگرێکی بـێ ئامـانی لـە دڵـی کـوڕو کـاڵان کردۆتـەوە، چ ئـاژاوەو بـەزمو هەرایـەکی ناوەتـەوە، جوانیـیـەکی کـۆنو دێـرینو سـادە، سـادەتر لــە هــەر شـتێك، وا لــە رووخسـاریدا مـەییوەو هێشـتا نـەمردووە، ئـەو جوانیـیـەی سـالانێك لـە دڵـی ئاغـاو کوێخاکـانی گوندە دوورو نزیکەکان قیامەتێکی خوڵقاندبوو، قوڕی بـۆ خـەڵکی دەگرتەوە، قاوو قیژو شەڕو هەرای لـە نێـو کـەلاوەو باڵـەخانەکانـدا

بەرپا دەکرد، کاسەو کەوڵی ژنانی پڕ لە ژەهر دەکرد، ژنانی لە مێردان دڵ کرمێ دەکرد، ئاغاژنەکانیش دووچاری دەردەدڵو دڵەڕاوکێ ببوون، بە قەد عزرائیل لە هەمینێ دەترسان، هەروەختێ هەمین وەدەر دەکەوت، چ لە شینو چ لە شاییان، چ بێری بووبێ و چ ئاوهێنی سەرچەمان، پیاوان نەوسنانە چاویان تێ دەبڕی و وەلێ حورمەت گرانە.. دەست بزافتن و پلارهاویشتن سەد عەیب و عارە، بەڵام کوڕو کاڵ خۆیان بۆ راگیر نەدەکرا، کوڕگەلی گوندی وڕوکاس لە نێو ئاوایی و لە دەشت و دەران، لە نێو هەرێزو پەرێزو پەنا جۆخینان غەریب و وێرانە ماڵ دەسووڕانەوە، سەپان و پاڵەو جوتیارو مسکێن لە مزگەوت و دیوەخانەی ئاغاو سەکۆی بەرماڵان سەریان لە بن گوێی یەکدی دەناو بە کوڵێ تەریقی‌یەوە.. بە دزییەوە لیکیان دەکردو لە هەمین دەدوان...

ئەوڕۆ لە پەرێزێ دیتم، دوێنێ لەگەڵ کچ و کاڵی گوندی لە رۆخ چەمی چەقەلان جلی دەشووشت، گوایە ئاغا مرخی لێ خۆش کردی‌یە، کوڕەکانی ئاغاش پارێزی لێ دەستێنن، کارمامزانە ئاوڕ دەداتەوەو دەڕوا... خۆزگەم بەوەی سەعاتێك دەچێتە باخەڵی، راموسانێك و پاشان مردن حەڵاڵە، کەس زات ناکات بۆ خوازبێنی لە دەرگای ماڵی بابی بدات.. وەسمانە خێل دەڵێ: سێ کچان لە قەبێری هەمینێ دەدەم، ژنانی ئاوایی هەر هەموو لێی دڕدۆنگن، پاش هەر شایی و رەشبەڵەکێك هەندێ لە مێردەکان سست و دڵگران دەخزێنە پاڵ ژنەکانیان، هەمین چ هەمین.. دەك ماڵی چاوەکانیم بە قوڕ گرت.. هەر کت و مت دوو دەنکە ترێی رەش میرین، ئەو زەمانە کێ کوڕی کێ بوو؟ شا بسك و کەزییەکانی کە

بەسەر هەردوو هەرمێی باخی سوڵتان بەگی دەهاتنە خوارێ موسڵمانیان کافر دەکرد، شێخی (سەنعان)یان لە دین وەردەگێڕا، بالاّ بەرزەکەی.. ئەو خوێنە گەشەی سەر کوڵمو کەپووو نەرمایی گوێی کە لەگەڵ قرێژو خۆڵو تۆزو گەردی زەمانە شەڕیانە، ئەو رەنگە سپیەی لاملو بەرگەردنی، پیاو سەد دڵی هەبووایە، شتاقێکی پێ نەدەما، هەمین.. (هەمینی هۆمەری سەرکار)، سەرکاری باپیر ئاغا، باپیر ئاغای گۆپاڵ رەش، ئەو ئاغایەی کە هێشتا هەمین پارچەڵە بوو سمێڵی لێ دەکرۆشتو بە پەنجە شەوو رۆژی هەژمار دەکرد تا بستێکی دیکە بالاّ بکاو ببێ بە هەوێی سێ ژنان، خانمو گەورەو سەرداری هەمووان، قسەی لەسەر قسان سوار بێ، ئەوسا دەبوو بە هەمین خان، نەك ژنی رەنجدەرێکی مایەپووچ، ژنی ئاغای سیازدە گوندان، کەچی هەمینی کەلەکەوێت پشتی لە ئاغاو بابو برایان کرد، سەرت لەوە سوڕما چ زوو فریوت دا، چ زوو دەعەمەلت هێنا؟ لە شاییەکەی (کەریم مەیتەر)ەوە رازو نیازتان گۆڕییەوە، بەیانییەکی زوو تەگبیرتان کرد، خۆت هاوێشتە کادینەکەیان، لەوساوە بە عەزرەتی بچیتەوە گوندەکەی خۆتان، جارێکی دیکە مەلە لە چەمی چەقەلاّن بکەیت، وای لە بۆنی خۆشی ناو کادینان، خۆشی سەر ئاخوڕو ناو تەویلەکان، ئاونگی رژاوی سەر پووشو پەلاّش لە بەیانییەکی زووی بەهاردا، ژوانی سەر چەم و نێو پەرێزو جۆخینان، خۆ گەوزاندنو ئەو گەوزاندن دەنێو قەرسیلو گوڵەگەنمەکان، بیرتە دەبوو بە چ هەڵلایەك لەسەر دابەستنی رەشبەڵەك، پێت شك بێ سێ جاران لە شایی دەستت گوشی،

سەری پەنجەکانی، پاشان غیرەتت دا بەرخۆت بە پەنجەی گەورە ناو لەپیت چاڵ کرد، یەکەمجار چاوچاوانێ، پاش پلارو غەمزە، چاو داگرتن‌و برۆ هەڵتەکاندن، ناردنی چریکەی حەیرانێك لە نیوەشەوێکی هاویندا، بریسکەی ئاوێنە لە چاودان، وای لە لەزەت‌و هیلاکی ئارەق رشتنی پاش رەشبەڵەك، ناو لەپی ئارەقاوی‌و لێکدی خزان، پەنجە لێکدی گیرکردن، بە ئەنقەست گوشینی سەری پەنجان، بە دوو چاوی برسی لە هەردوو شەمامەی باخەڵ رامان، بە نازەوە خۆ لەنگاندن وەختێ هەموو شتێك لە حەیبەتا سەما دەکا، هەڵدەپەڕێ‌و پێ دەکەنێ، تریقەو حیلکە حیلك، دونیایەکی سادەو ساکار، ئالاّو والاّ، ئاسمانێکی فراوان‌و شینتر لە کوژەڵە، خاکێکی بێ کۆتاو میهرەبان، بە سەری پەنجە دەدوان، لێکدی خزان‌و لێکدی لووس بوونی پەنجە رەق‌و نەرمەکان، ئەو پەنجانە رازو نیازو گلەیی‌و حەسرەت‌و ئاخ‌و ئۆف‌و ماچیان دەگۆڕییەوە، لە ژێر شەڕواڵ‌و کراسی سورمەوە ڕانتان لە ڕانی یەکدی دەخشا، ئەوەندەی نەدەما دڵی شایی‌کەرانی نێو هەڵقەی رەشبەڵەك بپەڕێتە ناو دەمیان، هەناسەبڕکێ هەوەسی هەمووانی دەبزواند، هەڵتەك‌و داتەکی ئەو مەمکانەی سوخمەیان دەدڕی، ختووکەی شیرین‌و تەزووی بەتام، حەزیان دەکرد تا قیامەت دۆڵ‌و زوڕنا بکوترێ‌و ئەوانیش هەڵپەڕن تا گۆشتیان لە حەژمەتانا وەك لۆکە هەڵدەوەرێ، تا ئێسقان‌و جومگەکانیان ئارەقە دەکەن‌و لێکدی دەترازێن، ئەو ساڵە بەهارەکەی بە بەرەکەت بوو، هەوران لێکدیان دەخوڕی، مەمکان کراسیان دەدڕی، پیرەکان لە بن دیواری کەلاوە شان

شـکاوەکانەوە چـەناگەیان دەخسـتە سـەر کەشـکە ئـەژنۆیان، بـە حەژمەتێکی جەرگبڕەوە پەنجەکانیان لە کامەی گۆچانەکانیان گیر دەکـرد، حەژمــەتی رۆژانــی تــافی لاوێتــی زوو بەســەر چــوو، جحێڵەکان دارو حەیزەرانیان با دەداو تیلاکیان لێ خوار دەکرد، تەوقەو یەکدی ماچ کردن، لە دوورەوە سڵاو کردنو چاو داگرتنو سمێڵ کرۆشتن، لە سەربانانیش نیگای پڕ لە شەرمو حەیا بەسەر کـوڕو کـاڵانی گونـدی دادەبـارین، هەلهەلـەی پـڕ لـە شـەهوەتی شــەرمنانە لــە دە لاوە وەك کــۆتر هەڵــدەفڕین، پیــاوان بــە دەم زەردەخەنەیــەکی هیلاکــەوە گوێیــان قــولاغ دەکــرد، دەبــێ ئــەو هەلهەلەیە هی عەیشێ بێ، فاتم یان رابی.. (با) لە حەوشەکانەوە دەیهــانیو ســەربانەو ســەربان دەیــبرد.. حیلکــە حیلکــی دوای هەلهەلــەی کچــۆڵان لەگــەڵ فڕەفــڕی بــاڵی چــۆلەکە بزێــوو لەعنەتیەکان تێکەڵ دەبوون، قریوەو تریقەی زۆر ناسکی.. زۆر شەرمنی ئەوان دوور دەڕۆی، تا نێو مەزراو بێستانو پێدەشتو چەمی چەقەڵان، هەر گوڵەگەنمێك چۆن بە شنە باو نەرمە باران دەشنێتەوە، لەگەڵ ئەو قریوانە دەشنانەوە، دەنگو هـەراو هاوارو قریـوەو شـاباش تێکـەڵ دەبـوونو لەسـەر ترۆپکـی درەختـەکان دەنیشتنەوە، بەسەر چارۆگەو رەفتەو کراسی ئاگر بارانی کچانو ژناندا هەڵدەوەرین، تەنها فیقەی زوڕناو دەنگی دەهۆڵ دەیتوانی هـەموو دەنـگو چرپە نزمـەکان بکـوژێو پـەرتیان بکـا، تـا دەهـات هەڵقەی شایی دەکشاو بەرینتر دەبوو، خۆر نەیدەخواست ئاوابێ، مـانگ پەلـەی بـوو هـەڵبێ، تریفـەی شـیرین وەك مـێ جـێی بـە نێرینـەی هـەتاو لـەق دەکـرد، هـەواش فێنکـی دەکرد، ئارەقـەی بن

هەنگڵو سەر کوڵمو نێو مەمکانیش دەبوونەوە چەند دڵۆپە شەونمێکی سارد، دارژانی تەنکە تاریکی سیحری پتری پێ دەبەخشین، جورئەتی پەنهان جۆشی دەسەند، ئیتر هەموو کەسێك، هەموو شتێك پتر دەخرۆشا، مانگ بە بەغالەتەوەو تاوێك بە میهرەوە لێی دەڕوانین.. وەك ئەوەی ئەو گوندە مەملەکەتێك بێ لە دەرەوەی ئەو خاکەی مانگ تریفەی خۆی تێ دەهاوێژێ، مەملەکەتێك بۆ تەنها شەوو رۆژێك تاسەی ئەوەیانە کە هەموو خەمو دەردو شەڕو شۆڕەکانی سەر گۆی زەوی ئافەرۆز بکەن، دەبا خۆشی بۆ تاوێك فێڵ لە خەم بکاو لە گوندی وەدەری بنێ، چراو لامپاو فانووسو قوتیلەکان یەکە یەکە هەڵدەکران، هەموو هاوارو قریشکەکان، چەپڵە لێدان، بە توندی پێ لە زەوی کوتان... تەقاندنەوەی گەروو بە بەستەو حەیرانو لاوکان.. هەر هەمووی ترسە لە هێرشی تۆزێکی دیکەی لەشکری خەمان، فیقەی زوڕنا کوشتنی زریکەی مەرگە، مەرگی ئازیزێك، زرمەی دەهۆڵ خنکاندنی هاواری هەموو ئەو پیاوانەیە کە ئاغا بە زیندویێتی چاوان لە چاڵەکانی دەنان، قریوەی کچانو پێکەنینی گەرمو تریقەی لەپڕ تەقیوی کوڕان تەنها.. مەگەر بە تەنها ئەو دەمە تێکەڵ بێ.. تاوێکی دیکە مەگەر لە سەربانەکانەوە، لەسەر رێی چەمو جۆگەلەکانەوە، لە درزی کەلاوەکانەوە، لە نێو پەرێزو هەرێزو کادینو سەرئاخوڕو نێو تەویلەکاندا ئەو قریوەو بزانە لە نیوەی رێدا بگەنە یەکدیو زوو بمرن، هەنووکە هەلە بێ شەرمانە پیرەکان دڵۆپە فرمێسکێك بە یادی جاران بڕژێننە سەر ریشو سمێڵان، مێردمندالآن قولانجێکی دیکە بالآ بکەن، باخەڵی کچان

پڕتربێ، ژنە هیلاکەکان بەحاڵ هەوەسیان بجوولێ، جوتیارو ڕەنجبەرو شوانو گاوانو پاڵەکان.. ئەوانەی هەنووکە دەستەپیاون تۆزێك جحێڵ ببنەوە، دەبا ئەمشەو هەموو شتێکی مردوو زیندوو بێتەوە، هەموو شتێکی خەوتوو وەئاگا بێتەوە، بۆنی حێلو مێخەكو قەرەنفول.. بۆنی قورسی ئارەقەی پیاوان، شیرین لای ژنان.. بۆنی ئارەقەی ساردی ژنان، دلڕفێن لە لای پیاوان بەسەر گوندیدا بڕژێ، با بۆن بڕوات، تۆزو خۆڵ لەسەر کەزیو بسکان بنیشێ، تریفە بڕژێ، خۆشنوودی بتکێ، لەشکری خەم راوەدوو بنرێ، سەرگۆی مەمکان پتر بتەزنو بلەرزن، ناوقەدی کچە باریکەکان وەك شەنگە بی بلەرێنەوە، کەفەلی ژنە قەڵەوو گۆشتنەکان لەگەڵ هەر لەرزینو داتەکینێك داتەکن، چاوە ڕەشو پڕ لە کلو بەڵەکەکان پڕ غەمزەو بە خومارتر بن، سەرلووتو کولمە ئارەقاوییەکان ئاڵتر، زبانی نێو دەمە تەڕەکان تاوێ تاڵو تاوێك شیرینتر، خرینگەی بازنەکانی مەچەکان بە ئاوازتر، حەمایلو پلپلەو گوارەوخەزصم پڕ بریسکەتر، پێ بە خلخاڵ شل بن لە بەر ڕەفتو ڕۆینێ، هەموو چرپەیەك نازێکە، هەموو عیشوەیەك گازە، بەیانی هەر هەمووی وەك خەونێکی شیرینی لێ دێ، دوو ڕۆژی تر نابات دەبێ بووك بکەوێتە دوای قوونی ئەو مانگایانەی ڕیخ بەر دەدەنەوەو ئەو کەرانەی تەرسەقوول دەکەن، ئیتر عومری جوانی چەند شەوێکەو تەواو، هێی دەڕوێش.. ئەو بەزمو هەرایە هەر هەموو دەبوو تۆ خۆشی بکەیت.. کە لێ دەبوویتەوە لای هەندێ شایەرێکی دەنگ زولاڵو لای هەندێکی دیکەیان لوتی بوویت، سەپانێکی پەڕپووت، هەر

وەختێ شایی گەرم بووایە ئاغاو هۆمەری سەرکارو پیاوانی گوندی، ئاغاو کوێخای گوندەکانی دیکەش، هەر هەموو کوڕو کاڵی گوندی، چ گاوانو چ شوان، چ پاڵەو چ فەقێی مزگەوتان، بۆ جۆشدانی بەزمو خۆشکردنی شایی بانگیان دەکردی، ئەتوو نە لە غارغارانێی سواران بەشدار بەو نە نیشانە بشکێنە.. لە توومان ناوێ شەش تەغار گەنم بدووریتەوەو پشت راست نەکەیتەوە، برا.. مەیە مزگەوتو.. بۆ مردووانیشمان گۆڕ هەڵمەکەنە، لە هیچ هەرەوەزییەك بەشدار مەبە، واز لە بانگوش بێنە، هەر ئەوەندەمان لە توو دەوێ دەست لە بن گوێت بنێو تێی بچریکێنە، چی مەلو ئاژەڵی ئەو ئاقارە هەن، چی زیندەوەری سەر ئەرزو بن ئەرز هەن گوێیان بۆ ئەو چریکەیەت شل دەکرد، خۆیان بادەداو خۆیان رادەژەند، نەك هەر مەلاو ئاغاو پیاوماقووڵانی گوندی، بگرە منالانیش دەستیان لە زرمەزلێ هەڵدەگرتو لە بەردەرکی دیوەخانێ گرد دەبوونەوە، بە خشکەیی لەسەر سەکۆکان، قاڵدرمەکان، بەر بەرۆچکەو نێو هەیوانو حەوشەکان هەڵدەتروشکان، پەح لەو دەنگە زوڵاڵو کەرخو دڵڕفێنە، کە بە لاوکێ یان حەیرانێك تێت دەچریکاند، گوندت دەخستە سەر سەماو ئاخو داخ، مەڕو ماڵاتو رەشەوڵاغەکانیش بەو چریکەو سەدایە تاوێكو دەسرەوتن، هێور دەبوونەوە، شیرێکی پتر دەڕژایە نێو گوانەکان، پیاوە هەرە دڵڕەقەکان ناسك دەبوونەوە، بگرە باپیر ئاغای گۆپاڵ رەشیش ویقاری خۆی بیر دەچۆوەو لە حەژمەتو لە تاوان سەرو کەللەی کەوتووی لە ژێر شەدەو هەوریدا بادەدا، لەرەلەرو جۆلانەی گوڵینگۆکەکانی شەدەو هەورییەکەی لە هی

پیاوێکی عاشق دەچوو نەك ئاغایەکی بە زەبرو زەنگ، دەمارە گرژەکانی نێوچەوانو لا شەویلاگی خاو دەبوونەوە، خۆش خۆش هەناسەی دەدا، حەزی دەکرد دیوەخانە چۆڵ بێو بگری، ئەو کەڕەتە لە گوندی دەنگی دایەوە کە مەلا زۆری بۆ هاتووەو کەشیدەی لێ فڕێ داوەو سەری لێ رووت کردووە، ژنان لە دوورەوە گوێیان هەڵدەخست، ئەو چریکەیە لە گوێیانەوە دەڕژایە ناو رۆح، لە پەڕەی دڵی دەدان، سۆزێکی بزرو مردوو لە لایان وەئاگا دەهات، بە دزییەوە سەدەها خەونی رەنگاوڕەنگو پڕ لە نهێنیان دەدی، چ خۆشترە لە نزیکەوە چریکەو سەدای بایز گوارەیان بلەنگێنێ، لە شاییەکەی (کەریم مەیتەر) ژنانو کچانی گوندی لە ئاغاژن پاڕانەوە.. دە تووخوا با ئاغا لێ بگەڕێ بایز بێتە ناو هەڵقەی ژنانو یەك دوو حەیرانو بەستەمان لۆ برێ.. مەلا چت گۆت؟ ئاغا.. با گوناهەکانمان لەوە پتر نەبن.. رەشبەڵەك حەرامترە یان چوونی حەیران بێژێك لۆ ناو ژنان؟ ئاغا هەردووکیان.. جا تووخوا مەلا ئەگەر بنیادەم سەد جاران بە ئاگری جەهەندەمێ بسووتێ کوو رەشبەڵەكو دۆڵو زوڕنا لە خۆی حەرام بکاتن؟، تۆش خۆت گران دەکرد.. هەقت چی بوو؟ فرەت لێوە نەدەهات، دەتزانی قسەی ئاغاژن بەسەر ترسەکانی مەلادا زاڵە، کێ دەوێرێ قسەی ئاغاژن بشکێنێ؟، دواجار هەر هەوەسە دەیباتەوە، ئاغا چ رەشبەڵەكو چ دۆڵو زوڕنا، هەر هەمووی هی سەردەمی کوفرو زەڵالەتە، بەڵانەکینێ سووکە گوناهنو بە ئاوی دەست نوێژێك دەشۆرێو پاك دەبنەوە، کوڕو کاڵی گوندی گوێیان لەو مشتو مڕە دەگرت، گوێ قوڵاغ بوون، کێ یەکەم

کەسەو مژدە بە ژنان دەدا؟ دیوەخان زرمەی دەهات، پیاوماقوولان لەسەر مافوورەکان چوارمشقی روونیشتبوون، چەقە چەقی کەوتنە خوارەوەی قلی تەزبیحەکان هەوای دیوەخانەکەی پڕ کردبوو لە هەرایەك تێکەڵ بە ژاوەژاوی گەرمی ئاغاو مەلا، پیرەکان وان لە بنە بانێ، ئاغا لەسەر پەڕو کوڕەکانی خۆیشی هەمیشە وان بە دەوریی‌یەوە، لاوو تۆلازی گوندیش لە ناو دەرگاوە تا نێو پێڵاوەکان لەسەر ئەژنۆ قیت دانیشتبوون، نەدەبوو پشت دەنە دیوارەکان، ئەوەیان ئەوپەڕی بێ حورمەتی‌یە، بە ترس‌و شەرمەوە لە ئاغاو مەلایان دەڕوانی، بەحاڵ دەوێران سەر لە بن گوێی یەکدی بنێن‌و بە چرپەوە رازو نیاز بگۆڕنەوە، لەودیو پەنجەرەکانەوەو لەسەر سەکۆکان غەڵبەغەڵبێکی خنکاو.. مێردمنداڵەکانیش تەیارو ئامادە بۆ خزمەت لەسەر پێ وەستا بوون، ئاغا سەری لە بن گوێی هۆمەری سەرکار ناو چرپاندی، جەمعی دیوەخان ملیان درێژ کردو هەناسەیان لە خۆ بڕی.. سەرکار سێ جاران سەری لەقاند، هەر دەڵێی دوێنێ بوو دەروێش.. رۆیشت.. بانگی کردەوە.. بە هەڵەداوان هاتەوە بەردەمی.. ئەو پیاوە درێژە دوو قەد نووشتایەوە.. نووشتانەوەیەکی وا کە جەمەدانی‌یەکەی بکەوێتە ناو کۆشی ئاغا، چرپەیەك‌و سەر لەقاندنێك.. هۆمەری سەرکار بە دوو باز لە دیوەخانێ چووە دەرێ.. لە ناو دەرگاکە، بەر لەوەی ئاودیو بێ، بانگی کردیت، یەکڕاست هەستایتە سەر پێ، رێیان بۆ چۆڵ کردیت، لە دەرەوە شەقژنی گوللەی نیشانەشکێنەکان کاسی کردیت، فیقەی زوڕنا، زرمەی دەهۆڵ، شایلۆغانی زۆر گەرمی

دەوری دەواری هەڵدراوی پێش دیوەخان، سەگ ساحێبی خۆی نەدەناسی‌یەوە، چۆپی، شێخانی، سێ پێیی.. بەستەو دەنگی کەرخ و کەوتووی جحێڵان، چەپڵەڕێزان، داڕژان و تێکەڵی دەنگەکان، ئاغا لە ژوورەوە وای دەزانی خۆی خودایەو ئەو خەڵکەش دەنکە رەشەکانی تەزبیحەکەی دەستی کە قل قل گەمەی پێ دەکردن، ئەو دەنکە تەزبیحانە وەك چاوی مار دەبریسکانەوە، بایز هەر لە دوورەوە هەوەسی گوتنێی دەبزوا، سەد حەیران و لاوك بە قوربانی بەژن و بالآی کچانی گوندی، بە قوربانی ژنانی باخەڵ شۆڕ، بە قوربانی وردە رۆینی نازك و کەو ئاسایان، ئاوڕدانەوەی کارمامزانە ئەو وەختەی بە شەرم و نازەوە چاوان خێل دەکەن، چاو بازان، ئەبرۆ سەقەران، وەی لە بزاوتنی شەماڵ بۆ بسك و شابسکان، چاوهەڵنەهاتن لەبەر وردە پەرچەمان، وەی لەو گوێ وردو زەردو تەنکانە کە راناگرن قوڵفی گواران، سەد حەیران بە قوربانی دەرزیلەی سەر سوخمەو هیزارو... مەرجان و ملوانکەو مورووی بەر ملی گەردن زەردان، وەی لە باق و بریقی گوارەو خەزێم و گەردەنلغ و ئاشق بەندو دوگمەو دۆلآبان، بازن و ئەنگوستیلەو خڵخاڵ و کەمەربەندان، چ شیرینە لەرینەوەی حەمایل و قەنەفڵبەندان، وەی لە سروەی بۆن هێنی بن هەنگڵ و ناو باخەلآن، سوور هەڵگەڕانی کولم و لێوان، تنۆکی ئارەقەی داخزاوی نێوچەوان و چەناگەو بناگوێ و شۆڕبوونەوەی تا ناو جۆگەلەو بیرازی تەنگی مەمکۆلآنی کچە تازە باڵق بووەکان، بزەی سمێلآن، پشتێنی شل و جەمەدانی لارو تەزبیح بادان، چارۆگەو دەسماڵ لە زەوی خشان و هەوری کەوتنە ملان، سەرو مل شل بوون لە ژێر

ـــــــــ

قورسایی گەزو گوڵینگان، پڵپڵەو حوریەتو یاقووتان، کراسی جورجێتو کەوای سورمەیی و سوخمەی بەرتەنگی سیمدار، سەرچۆپی کێشو پێ لە ئەرز کوتان، دزە نیگاو پەنجە گوشین، ئاخی گەرمو هەناسەی سارد، لە ناکاو رژانی تووتنی نێو کیسەی بەرپشتێنان، حیلەی ئەسپو وەڕینی سەگەل، فڕینی لە ناکاوی پۆلە کۆتری سەربانی مزگەوت لە ترسی چریکەی حەیرانو هاواری ئەڵڵاهو ئەکبەر، بۆنی ساوار.. پلاو.. یاپراغ.. تێکەڵ بە دۆینەو دۆغەوا...

کوڕو کاڵ بە پیرتەوە هاتن، لاکەون، ڕێ چۆڵ کەن، دوور کەونەوە کوڕگەل، ژنان وان لە ماڵی ئاغا..

(بایز.. کافر.. ئاگات لە دڵی ئەو ژنو کچانە بی، گۆتنەکەت بەندی هەناویان نەپچڕێنێ، خۆت لە بیر نەچی.. ها.. حەیرانو لاوکێك، یەك دوو بەستەو تەواو..)

هەر هەموو کوڕگەلی گوندی بەغیلیان پێ بردی، هەر خۆت تەنیاو نێرەوزێکت لەگەڵدا نەبوو، کەسی دیکە نا، هەر خۆتو حەیرانێکی بریندار، خۆتو دڵێکی شەیدا.. شەیدای هەمینێ..

(خودایە.. لۆ دەنگت خۆش نەکردین؟)

هەر خۆتو بەستەیەکی شەرمن بەسەر لێوتەوە، هەر لە دوورەوە تیلاکت لێ خوار کردو تەزبیحەکەت هەڵدەگلۆفت، هەردوو ناو لەپت ئارەقەیان دەردا، بەر لە خۆت بۆنێکی پیاوانە گەیشتە ناو کۆڕی گەرمی ژنانو کچان کە بە نێو یەکدیداو لە ناو حەوشەو ژێر هەیوانی ماڵی (ئاغا)دا تێك دەقژقژان، زوو زوو هۆمەری سەرکار دەیچرپاند:

(بایز.. ئەها.. بە دەم گۆتنێوە نەکەی چاوان بگێڕی.. ئاغای خۆت دەناسی)

زەردەیەك نیشتە سەر لێوانت، ویستت پێی بڵێی:

(جا ئـەمن بێجگـە لـە هـەمینی کچـت.. چ کـچ و ژنـەکی دیکـە دەبینم؟)

(پێ مەکەنە.. ئەگەر ژنانی ئاغاش پاڕانەوە.. مەیکە.. وا مەکە لە دیوەخانێ ئاغا و پیاوەکانی چاوەڕێ بن!)

کە ئاپوورەی ئـالاّ و والاّی بـەردەرگای مـاڵی ئاغـات بینـی، چـی دیکە ئاگات لە ڕێنمایییەکانی هۆمەری سەرکار نەما، هـەر لـە نـاو دەرکـــی حەوشـــێوە ژنـــان و کچـــانی گونـــدی وەك ڕەوە مـــامزو کارمامزان چاوەڕێیان دەکردی، بەر لە گۆتنێ چاوانت دەگێڕا و لە هـەمینێ دەگـەڕای، لـە شـەرمانا چاوت ڕەشکـەو پێشکـەی دەکـرد، ئەوەتا غەزاڵی مام وسووی، ئەوەش رابی، زولەیخای چاوتیل ڕێـت بـۆ خـۆش دەکـات، خـازێ خـۆی ڕەپـێش دەکـا و زەردە دەیگـرێ، مریەم پاڵی بە کوڵەکەی ناو هەیوانێدا داوەو بـە مـەکرەوە بنێشـت دەجوویێ، ئەسمەری کا بـایزی هیـزارە لارەکـەی ڕاسـت دەکاتـەوە، ڕەوشەنی مەلا نادر نووشتاوەتەوەو فوو لە ئاگرێك دەکا و سمت و کەفـەڵی پـانی هـەر هـەموو حەوشـەکەی داگیر کـردووە، خـەجیجێ ڕەحمـــانی، جـــەواهیری وەسمانـــە خێلـــی، حەلیمـــەی بـــادینی، زولـەیخای حەمـە سـەلاّنە، هـەر هـەموو سـەرگەرمی ڕێکخسـتنی مەنجەڵێکی ڕەش داگـەڕاون لەسـەر سـێ کوچکەیەکی لـەق و لـۆق، فاتم بە بیانووی گەرما چارۆکەی لێ فڕێ دابوو، بەرملی سپی لـە تەك سوخمەی ڕەشدا ئاگریان دەکردەوە، بـە پەنجـەی شـایەتمانە

ئارەقەی بەرملی دەسڕییەوە، یانێ ها، (سەیری ئێروکانە بکە)، ئامینەی کوڵەندە سیخورمەی لە عەیشۆکی کوڵەبنە دەدا، یانێ ها، (سەیری بایز کە..!).

(خودایە هاوار.. فریام کەوە)

چ بێ باکانە، بەڵام بە کۆڵێ عیشوەو نازەوە دەهاتنە بەردەمت، چین چین گۆشت، گۆشتی شل‌و پل، نەرم‌و نیان، دەکەوتنە سەر یەکدی، گۆشتی ژنان‌و کچانی سپیکەلانەو رەش ئەسمەرو سەوزەڵێ‌و گەنم رەنگ، چاوانت دەگێڕا، ماندوو بووی، دەتویست وەك هەنووکە هاوار بکەی، (هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟)، دەتووت وەك هەنووکە بە ئەنقەست خۆیت لێ بزر دەکا، تاوەکو حەجمانت لە بەر بڕێ، کت‌و پڕ، وەك لە ئاسمان کەوتبێتە خوارێ، بینیت، کەیل‌و کاس، گێژو حۆل بە ناو پۆلی کچان‌و ژناندا دەخولایەوە، کەوگیرو قاپی لێ دەکەوتن، رەنگی گلەیی لە چاوانی مردوو، بە مەکرەوە لە پشت ریزێك لە ژنانەوە تێی دەڕوانی، وەك ئەوەی بە تۆ بڵێ: ها لە کوێ بووی؟، چ نەوسنانە سەیری دەکردیت، ئەم بەیانیێیە لە ناو دەرگاکەوە بە هەمان نەوسەوە سەیری کردیت، وەك ئەوەی سالآنێك بێ‌و توخنی نەکەوتبیت، پیرەپیاو کەی ئەوەندی بێ دەمار بوویت؟ ئەمشەو کە هاتەوە لە خۆشی ئەو راوە بە بەرەکەتە بیگەوزێنە، دەتگەوزێنێ، رایمووسە.. راتدەمووسێ.. خوا بکەم نەڵێ: ئۆه.. پیاوەکە.. دەم‌و ژەمت نییە.. ئەمن ئەوەندە شەکەت‌و ماندیم.. وا دەمرم.. جا چش.. وەرە ئامێزم‌و زیندیت کەمەوە، سەبەتەی هێلکە بێ سەری کردیمەو دێمکەی شیر هەردوو پیلی بەردامەوە،

ئـەوڕۆ نـانی جـەژنێم لـۆ مـاڵی سمایـل بـەگ تـەکمیل کـرد، پـڕ ژوورەکی جلی بابەکر ئاغام شۆری کە حەرام وەڵڵا پیس نەببوون، ئەوانـە چ تـوخمێکن؟ چ بـێ دڵو دەروونـن.. جـاری وا هەیـە لـە بەرقاپیان سڕ دەبم ئەوەندەی بوەستم، ئاوی هەردوو چۆکم دادێ، سـبەی دە هێلکـەی دیکـەم دەوێ، دێمکەیـەك شـیر، هـەمین خـۆ شیرەکەی دوێنێ ئاوی تێکەر نەبوو؟ زۆر زوو ترشا.. ئەها بایز.. دونیـای ئاغا و بەگلـەران چ سـەیرە.. ئەو ڕۆژە ژنێکـی عـەلمۆدە لـە بـەردەم ئاغـاژن لەسـەر کورسـی‌یەك دانیشـتبوو.. چ بکـا باشـە؟ چـوزانم.. بـە مەرهـەمێکی سـپی، سـپی و چـەور، هـەر دە پەنجـەی ئاغاژنی دەشێلا، پاشان یەکە یەکە کچەکانی هاتنە بەردەمی ژنەو دەسـتو پەنجـەی ئەوانیشـی چـەور کردو شـێلای، گـوێم لـێ بـوو کچی چەلەبیش بە دایکی دەگۆت: چی دیکە پیاڵەم پێ مەشۆ، ئـاخر پێسـتی پشـتی دەسـتەکانم بێخ هەڵـدەدەن، دەزانم هـەمین.. دەزانم.. ئەو خانمە تەوەزەلانـە دەرپـێی خۆیشیان ناشۆن، گوایـە نینۆکیان درێژەو دەشکێن، هەمین وازم لـێ بێنـەو هـارم مەکە، واز لە قەحپەو گەوادان بینە، ئەو دەستە سپی و نـەرمو نۆلانـە بۆ قـاپ شـۆرینو جـل شـۆرین نـەکراون، ئـەو دەسـتانە هـی ئـەوەن گـونی کەرەکـەمی پـێ بگـرن، ئەیـەڕۆ پیاوەکـە.. لـە کنـە خـۆ پیـاوی تەریقەتی.. هەر ئەو دەستانەی منو هەر ئەو دەستانەی ئەوان! لە بەیانی‌یەوە تا ئێواری وان لە ناو قوڕو لیتە، یان کەفە سابوون، یا هەویر شێلان، یان هەڵگرتنەوەی تەپکەی ڕیخ و تەرسەقول، با بۆ خـۆی بڕێسـێ، بـەو دەسـتو پەنجانـە دەمارەکـانی شـانو ملـت دەگـرێ، بـە میهـرەوە دەسـت بەسـەر سـینەی تووکنتـدا دێنـێ،

لەوەتەی لە گوندی هەڵەتە بوون بەو دەنگە زوڵاڵەت کەم شەو هەیە بێ لاوك‌و حەیرانی بکەی، شەوانی درێژی زستان لە بەرگڕی پەنگری گەشی ئاگردان، شەوانی هاوین بە دەم تێڕامان لە جریوە جریوی ئەستێران، دەنگت دەگاتە کەلاوە شان شکاوو خانووە پڕ لە ئاژاوەو دەردو خەمەکان، هەموو شەوێك لەوەتەی رەدووت کەوتووە، ترسێك داتدەگرێ، لە قەهری ئەو غوربەتەو لە حەژمەتی تەنیایی‌و لە ترسی تارمایی مەرگ ئەو لاوکەی بۆ دەچڕی کە خوێن لە دڵ دەدەڵێنێ، حەیرانێکی بریندار، وەك دوو منداڵ کە لە خێوو تارمایی‌و جنۆکەی ناو ژێرزەمینێك بترسن دەخزێنە ناو باوەشی یەکدی، سەیرە.. هەر خۆی دێتە ئامێزت، هەر خۆی دەتشواو بسکە درێژەکانت دادێنێ، هەر خۆی دێتە حەمامەکەو بە بیانووی پشت شۆرین شەڕت پێ دەفرۆشێ، جاری وا هەبووە گومانت لێ کردووە، زوو زوو پێت دەڵێ: جیقن هەر لەگەر توو وام.. دەنا کەسم بە پیاو نەزانی‌یە.. هەر وەختێ پاك بێتەوە دێتە بن هەنگڵت، ئەوساش کە تۆی دەدی حەیاو شەرمی نەدەماو پڕ بە چاوان لە تۆ رادەما، سەد ژن‌و پیاو بوەستایە لە تۆ نەدەپرینگایەوە، بیرتە ئەو وەختەی هۆمەری سەرکار لە ناو حەوشی ماڵی ئاغادا بەجێی هێشتی، پاش قەدەرێکی درێژ کە تۆی بینی رەنگی پەڕی‌و قاپ‌و کەوگیر لە دەستی کەوتنە خوارێ، شێتانە دری بەو حەشاماتە داو خۆی بە یەکە یەکەی ژن‌و کچەکاندا دەداو تا گەیشتە کنت، وەی لە هەواداری‌و وەی لە جەزبەی دڵ کە شەرم‌و حەیا ناهێڵێ، لە بەرهەیوان‌و لەسەر لبادەکی پاك بالیفێکی خستە ژێرت، پڕ بە حەزی دڵی لە چاوانتی

روانی، هەر وەختێك سەیرت بکا، سەیرکردن‌و نیگای شیرینی ئەو بن هەیوانەت دێتەوە یاد، خۆر هێدی هێدی بارگەو بنەی خۆی دەپێچایەوە، مانگ بە شەرمەوە، بە دزی خۆرەوە هەڵدەکشا تاقی ئاسمانێ، هەواش تا دەهات فێنکی دەکردو بۆنی ژن‌و کچانی حەوشەو بن هەیوانێ کاس‌و وڕو گێژیان دەکردی، هەنووکەش لە بەرچاوتە ئارەقەی لاملی‌و سوورە سووری هەردوو کوڵمان، سەرت هەڵبڕی‌و لە هەمووان رادەمایت، لەو زیاتر چ کچ‌و ژنێکت، بە چاوی دڵان، نەدەبینی، لە قولابی سەر کۆترۆکەو خەزەصمی کەپووی رادەمای، چ عاجباتی بوو.. هەر دەڵێی هەنووکەیە.. بە سەر سەری هەمینەوە، دوور دوور لە تاقی ئاسمانێ ئەستێرەیەکی گەشت دەبینی، لەگەڵ هەردوو چاوانی هەمینێ بوون بە سێ ئەستێرە.. بە چوار.. بە دە.. سەد.. هەزار.. ئەو شەوە چ ئەستێرە بارانێك بوو، مانگە شەوێکی دڵرفێن، بۆنی گژوگیاو گوڵە حاجیلەو هەلاڵەو بەیبوون وەختێ تێکەڵ بە بۆنی زۆر شیرینی ئارەقەی لەشی کیژان دەبوون، وەی لەو مەست بوون‌و حەیرانە، منالان وەك پشیلە بەسەر قاڵدرمەکاندا هەڵگەڕان‌و گەیشتنە سەربان، دەستەکان لە کەوگیر بادان شل بوون، دەوری مەنجەڵی رەش داگەڕاوی سەر سێ کوچکەکان چۆڵ بوون‌و دەوری تۆش قەڵەبالغتر، ریزێك لەو کیژانەی کە لەگەڵ دەنگی دەهۆڵ‌و زوڕنای دەرەوە هەڵدەپەڕین دەستیان بەرداو بلاوەیان لێ کرد، ئەڵقاو ئەڵق چوار دەوریان گرتیت، تافتەو هیزارو هەوری‌و چارۆگە شێواو، دەهاتنە پێشتر یەمەنی سوورو.. کراسی دارکەژۆك لەبەر، لێت دەهاتنە پێش گەردن کێلان، پاژنە

خڕان، پەرچەم سووری بە خەنەو.. زەندو باسك بزر لە ژێر بازنان، ورد دەبوویتەوە لە مەرجان‌و کرمۆکەی بەرملان، لە سینەی بەستراو بە سنجاق ئەو وەختەی شل دەبێ‌و دەکەوێ، دەرزی بەرسێرێ کە دەترازێ، باسکێکی پڕ لە بازن‌و دەست‌و پەنجەی پڕ لە ئەنگوستیلەی نقێمدار، کۆتکە دۆیەکی خستە بەردەمت، سەرت هەڵنەبڕی، بە تەنها لەو دەستانە رادەمای، لە کۆتکی دۆ.. ماستاو.. چا لەسەر چا.. خەنی لە خۆت.. بێ شەرم بە چوار دەورتا وەك پەروانەی دەوری شەمع دەفڕین‌و دەسووڕانەوە، پۆل‌و ئاپوورەی ژنان‌و کچان شەرمێ لە پیاوێکی تەنیا ناکەن، حەزت دەکرد هەر هەموو کوڕو کاڵی گوندی بانگ بکەیتە ژێر ئەو هەیوانەو وەك تۆ لە بەژنی باریك‌و چاو رەشان رابمێنن.. لە نازی نازدار حەیرانان، هەڵمژن بۆنی ئارەقەی سینگ‌و مەمکان، بۆنی هەوەس بزوێنی بن باڵی ژنە پان‌و پۆڕەکان، بۆنی قەرەنفول‌و هێل کە تێکەڵ دەبنەوە بە گەردانەی وا لە گەردنێ، بێن‌و نەك بە دوو چاوان، بەڵکو بە هەزار چاوان ورد ببنەوە لەو هەموو مەمکە بەندکراوەی ژێرکراس‌و سوخمەو مەمکدانان، لە خاڵی پڕ لە جوانی‌و فەرامۆش کەوتووی لا لێوان، لەنجەو لاری گەلی دەستە خوشکان کە بە شەرمەوە خۆ دەلەنگێنن بۆ شایی‌و هەڵپەڕکێیان، پەڕەی خەزێم کە بریندار دەکا پەڕەی ناسکی کەپووان..و تکە خوێنێکی ئاڵ دەڕژێتە سەر گۆشەی لێو، شنانەوەی لیفکی هیزارو شەدەی ئاغاژنان، رێ رۆیشتنی بە ویقاریان، کەزی تەڕو تۆزاوی، ناسکەیی روومەتان، وردە خوساران، گوڵینگەی هیزاران، چاو هەڵنەهاتن لەبەر وردە

پەرچەمو شابسکان، ئەوسا تۆش تۆغیانت بوو، چووکەلەت هەمەوەندیو سمێڵت کامەڕی بوو، ئەوەندەی کە سەرمەستی جوانی بوویت، دە ئەوەندە لە خەمی کوڕگەلی دەرەوەی ڕەشماڵو دەوارەکان بوویت، دەتزانی هەنووکە لەوێندەرێ ناو لەپی گڕگرتوویان بە شەونمی گیاو گۆڵان تەڕ دەکەنو بە چاوی پڕ لە شەهوەتەوە لە تریفەی مانگو جریوە جریوی ئەستێران رادەمێنن، لە خەفەتو قەهران.. خەفەتی دووری نازداران جگەرە بە جگەرە دادەگیرسێنن، حەزت دەکرد هەر هەمووان داوەت بکەیتە ماڵی ئاغاو هەریەکەو دەستەگوڵی خۆی بێنێو دڵخوازی خۆی هەڵبژێرێ، حەزت دەکرد.. حەزت دەکرد.. حەزیان دەکرد دیواری دیوەخانەو باڵەخانەی دوو نهۆمی ئاغا بڕمێ تا دەرکەون بەژن زرافان، گوێ بە گواران، بسك لوولو باخەڵ شۆڕان، کەپوو قنجو لێو تەقیوو چەناگە کوتراوان، تا رامێنن لەو مەمکانەی لە ژێرك کراسی مەخمەریو سوخمەی تەنگ هەڵیان هێناوە ژەنگو ژار، لەو کوڵمانەی هەر دەڵێی شەمامەی حەوت ڕەنگین، بەڵام چ دەکەی کە شەختەی پایزێ لێی دابن، تا دەرکەون پڵپڵەو حەمایل و تۆقان، تەلسمان، زێڕان.. زەنجەقان.. ئاوزەنگیان.. کرمەك دەگەڵ بەندی پیرە گواران.

لەوێ، لە دیوەخانێ (کەریم مەیتەر) حەجمانی لەبەر بڕابوو:

(گەورەم.. دەترسێم بایز بە تەنێ شەرمێ بکاتن!)

ئاغا لێی خوڕیوەتەوە:

(بەراز.. تازە زاوای.. کەی دادەسەکنێی!)

ئاوڕی لە هۆمەر داوەتەوەو پرسیویەتی:

(هۆمەر، بایز حاڵی کووە؟)

هۆمەر بە قەهرو بەغالەتی پیرە پیاوێکەوە گووتویەتی:

(وەڵڵاهی گەورەم.. سەد سوێند دەخۆی درکی ناو گوڵانە، ئەو کافرە نەخنکێ باشە!)

کە ئاغا بە قریوەیەك دیوەخانی گڕ داوە، هەر هەمووان تریقا بوونەوە، کە ئەو وەستاوەو رووی گرژ کردووە، هەر هەمووان ئانو سات ئەبڵەق بوون، ئاغا رووی کردۆتە کەریم:

(گوێ بگرە بۆرەپیاو.. تەیارو ئامادە بە، شەوی نێرانە، هەر تۆزێکی دیکەیەو بووکت دەخەینە پاڵ، مەیتەری خەسیوم ناوێ، ئەوەندەی بڵێن یەكو دوو، با چایەکی شیرینم لۆ تێکەن، نامەوێ شەکرەکەی بتاوێتەوە، دەعەمەلی بینەو وەرە دەرێ)

کەریم مەیتەر شپرزەو شەلاڵی ئارەقە وتبووی:

(هەندی بڵێی یەكو دوو.. چایەکت فڕناکەی.. دێمە دەرێ!)

هەر هەموو پێکەنی بوون، زاری بێ ددانی پیرەمێردەکان وەدەر کەوتوون، ئاغا هەڵیداوەتێ:

(ئاخر نەکەی حەیامان ببەی، عەشیرەتی "شێخ بزێنیان"م پێ خۆش بکەی، سمایلی قاوەچیم لەسەر چ ترۆ کرد؟)

تۆ بێ ئاگا بووی لە ئاغاو پیاوماقووڵانی دیوەخانو شەرە دەنووکیان لە بەردەمتا روونیشتن.. بە دەسرۆکەی دەستیان ئارەقەی بەرملو تەوێڵیان دەسڕی، بۆنی مێینە سەرمەستی کردی، کوڕگەلیش لە بن رەشماڵان تا ناو هەناو دووکەڵیان هەڵدەمژی، سمێڵیان دەکرۆشت، پێیان لە زەوی دەکوتا، نینۆکیان دەقرتاند، بە غەزەبەوە کڕەی ددانیان دەهات، تەزبێحیان

هەڵدەگلۆفی، تفیان پێ قوت نەدەدرایەوە، ناو زار تفت و تاڵ، بە حەیزەران و دارو گۆپاڵ لە بەردەکانی بەر پێی خۆیان هەڵدەدا، بە نووکە شەق، لە ناو هەمووان‌دا تەنها تۆ بەختەوەر بوویت، ژنان و کچانی گوند بانگیان کردی، ژنانی ئاغا خۆیان، درەنگ شەرمت رەوییەوە، لا جانگ و بن سمێڵ و برپڕەی پشتت ئارەقەیەکی ساردیان دەردا، یا خودا بە خێر بێ.. هەر سێ ژنی ئاغا، فاتمە خان و سافی و خاحەبێ بەرەو پیرت هاتن، بە هەرسێکیان دەتووت دیوارێکی تۆکمەو بڵندن، بۆنی سمڵ و مێخەك هەزار کانیاوی زەوقیان لە دڵدا دەتەقاندەوە، وەی لە تێکەڵی ترس و شەرم و خۆشی و جوانی، مێرووله و تەزووی شیرینیان پێ دای، ورشەی کراس و کەوا، خشەخشی کەوش و سۆلی عەجەمی، باق و بریقی کراسی کودەری، باخەڵی دوو قەدو سێ قەد، بە دزییەوە سەرێکت هەڵبڕی، سەد حەیرانت کرد بە قوربانی یەك گوڵینگەی ئەو نازدارانە، خرینگەی بازن، هیزار لارو هەوری سوور، بریسکەی دەرزیلەو کەمەربەندان، شەپۆڵدانەوەی پرشنگی گەردانەو دوگمەو پاوانەو لاسەرە.. هەموو شتێك لەو حەوشەدا.. لەو هەیوانەدا.. لەو شەوەدا دەبریقایەوە..

(کچم هەمین.. دوو بالیفان بخە بەر پشتی بایزی..)

ئەوەندەی بڵێی یەك و دوو بەخۆو بە دوو بالیفی پڕ لە پەڕی مریشك هاتەوە، ژنان رێیان بۆ خۆش نەدەکرد، ئەویش بە مەکرو نازو ماناوە نوقرچەی لە لاڕان و سمتی یەك دووانێکیان گیر کرد.. وەیش.. دەستت بشکێ.. بایز، بەو سووکە سوعبەتەی هەمین، خەریك بوو ببوورێتەوە.. شاژنانە رێی دەکرد، دەلەنگییەوە، بە

ئەنقەست خۆی بادەدا.. بەسەری پەنجە ڕێی دەکرد، شەنگەبی بوو لە گوێ چەمێکدا دەلەرییەوە، بە دەم نازو عیشوەو خەندەوە هەردوو سەرینەکەی خستە بەرپشتت، هەنووکەش بە خۆشی ئەو بۆنو بەرامەی پەرچەمو زولفانی ئەو عەیامە دوورو دێرینە دەژی، ئەو وەختەی بەسەرتدا نووشتایەوەو کەزیو قەفی بسکەکانی دایان لە تەوێڵی گەرمت، ئەو دەنگە بوو کە هەمیشەو تا هەنووکەش کە چاوەڕێی هاتنەوەی دەکەیت.. لە گوێتدا دەزرنگێتەوە:

(بەخێر هاتی بایز..!)

ئەو دەنگە بوو کە قەهرو ترسو شەرمو خەمی لێ دەڕژا، وەلێ جوانو.. پڕ گوێ.. ناسك.. پڕ لە زرنگانەوەی موحیبەت، دڵگیر وەك قوڵەقوڵی ئاوی کانییەکی تازە تەقیو، دەنگێك لە شکانی ئاوێنەو.. مینا پڕ خورپەتر، لە خرمەی باران خۆشتر، هەناسەو ئاهی نیوە شەوی کچانی وەك هەنجیر گەییو، ئەو هەنجیرە گەییوەی گەر دوای ڕۆژێك نەخورێ، بۆگەن بکات.. بترشێ.. بکەوێتە ناو خۆڵو سەر خاکێکی ڕووتەنی، نیگایەکی کورتو کارمامزی، کارمامزێك کە ترسی ڕاوچییەك لە دڵیا بنیشێو بەری نەدات، قەفو لوولی بسكو کەزییەکانی شوورەو سێبەریان بۆ کردی، بۆ تەنها یەك سات، بە دزی ئەو هەموو کچو ژنانەوە، لە چاوانی ڕامایت، بە پەلە خۆت تیا شۆری، خۆت تیا نوقم کردو هاتیتە دەرێ، دوو چاوی ڕەشی پڕ لە جریوەو چریسکە، دەك ماڵی چاوانتم بە قوڕ گرت، تا ئەبەد کلو کلچوکی ناوێ، وەی لەو مایینە کێوییەی مەیتەری عگیدی دەوێ، مانگی

دووره دەستەو ئەمن بە تریفەکەی شادو شوکرم، قەت بووە.. نا.. گوناهە سەپانێکی کڵاش دڕاو لەو چاوانە رامێنم، ئۆو.. هۆ.. ئەو لە کوێ‌و من لە کوێ؟ بێ سۆنگە نیيە ئاغاکان مڕخیان لێ خۆش کردووە، لیکی بۆ دەڕێژن، کوڕگەل لە دوورەوە بۆی دەسووتێن، هۆ هەمینی شەدەلار.. ئاخر ئەتوو لۆ خۆت حەیرانیت.. لاوکێکی گەلەك شیرینیت.. هێی هەمینی بەژن زراف.. ئەتوو بە دەستی خۆت بالیفان دەخەیتە بەرپشتی بایزی..؟ جا ئەمشەو چۆن بنوێ؟ دەبا تا سپێدە گۆرانی‌و بەستەو حەیران‌و لاوك‌و بەندان بچڕێ، تا بەندی دڵان دەپچڕێ، هەر ئەوێ شەوێ بوو کە دارو بەردت خستە سە هەلەکە سەما، گژوگیاو حاجیلەو هەڵاڵەو بەیبوون‌و گوڵاڵە سوورە، درەختەکان، نەك دڵی دەستە پیاوو کوڕگەلی گوندی، بەڵکو دڵی پیرمێردەکانیش وەك پشکۆی ژێر خۆڵەمێش گەش دەبوونەوە، دەنگت بوو بە (با)و.. خۆڵەمێشی سەر پشکۆکانی بە با دەکرد، وەختەبوو ژنان بەر باوێن‌و لە حەژمەتانا منالّیان لەبار بچێ، بەرەبەیان کچان بە دەم خەوەوە بۆ شوو.. بۆ پیاوی سمێڵ بابڕ، بە دزییەوە، هۆن هۆن دەگریان، تا دەنگیان دەرنەیەت چارۆگەو رەفتەی بەرملیان دەئاخنی‌یە نێو زاریان، کوڕگەل حەیاو هەیبەتیان نەماو رۆژی دوای زەماوەندەکەی (کەریم مەیتەر) چوونە سەر ئەو گردەی دەیڕوانی‌یە چەمی چەقەڵان.. دە دوانزەکیان چووبوونە گژ ماکەرە بەرەڵڵاکانی ئەو دەشت‌و دەرە، ئەوێ شەوێ مانگ دابەزی‌و لەسەر رەشماڵەکان‌و ماڵی ئاغاو دوایش لەوپەڕی گوندی خەرمانەی دا، ئەوێ شەوێ کچانی تازە بالّق بوو پتر مەمکیان

دەڕسکا، لە تاو چریکەت هەواو هەوەسێک کەللەیانی دەتاساند، بووی بە شالوورو دەنگت هەڵبڕی.. دەردی دڵی هەمووانت خڕ کردەوەو حەیرانت چڕی...

ئا.. ئا.. ئا.. ئا.. ئای..

حەیران.. ئەورۆ ئێوارێ نادری..

گەلەك بە من نادری

چاوەکەم دەڵێم نادری.. بە من گەلەك نادری

لە چاوان بازی.. لە ئەبرۆیان سەقەری

ئەی ئامان و سەد ئامان..

لە وردە رۆینی دەڵێی کۆتری

هەنووکەش زۆر شەوان فیڵی لێ دەکەی.. بە بەندێك دەست پێ دەکەی، لە ناکاو دەیبڕی و دەچیتەوە سەر ئەو بەندەی کە بە (هەمین)دا هەڵبڵێی، هەرجارەو بە رۆح و سەدایەکی دیکەوە دەیچڕی..

ئەوجا دەرێم حەیران.. حەیرانە..

حەیران هەمینە

گەردنی زەردە.. مەمکی هەنگوینە..

رووەمەتی گوڵە و سینگی سپینە

ئەمن سوێندەکی دەخۆم بە (سوڵتان عەولای عارەبی)

بە حوسێنی غازیە..

پاش ئەو غەدار بابەی چ دۆستان ناگرم..

چ یارم نینە..

ئەو تەریق دەبێتەوەو پێت دەبڕێ.. هەنووکەش ترس و یادو

حـەزو لــەزەتی پــڕ نهێنــی نیــوە شــەوانت لــە حەیرانێکــدا دەتوێنیتــەوە، وەك تـازە کاذیـیەکی روونو شـێلوو لـە بـن کەرتـە شاخێکەوە بتەقێو.. پاشان تافەتاف وەك رووباری بە تەوژمو تـاو هەردو وەرد ببڕێ، هـەموو شتێك بشـواتەوە.. ژەنگی قورگ.. هـەر دڵێك.. هەر رۆحێکی وشکەوەبوو تەڕ بکاتـەوە، سـەپانو جوتیـارو شوانو گاوانو مسکێنو کیشەکەرەکان بۆ تاوێك هیلاکی عومری بـە هەدەرچـوویان وەبیر دێتـەوەو لـە شـەوێکی وا کورتـدا بیریـان دەچێتەوە، وەك ئەو خێڵەی دەنێو هەزار پرسەو کۆستو نسکۆدا بە تەنها شایییەك ببینن، شایی ئەو شەوەو بەس، بە هـەلی بزانن، بە زۆری بزانن بە دەم سەداو چریکەی حەیرانەوە بۆ خۆشییەکی کـورتو دزراو بگـرین، ئـەرێ ئـەو ژنانـە هـەر ئەوانـەن کـە بـە رۆژ مەشـکە دەژەنــن، لــە هــەرێزو پــەرێزان شــەقیو مانــدوو دەبــن، بـەرامپیل دەکەنـە ملیـانو ریخـی مانگـاو تەرسـەقولو قشـپلان بـۆ زستان خڕ دەکەنەوە، چیلکەو دار، لە هاوینی گەرمەسێردا هـەتاو دەیانباو لا روومەتیان دەسووتێنێ، هەر دەڵێی ئەوانە نین کە لـە پرسـەو ماتەمینـدا قـژ دەڕننــەوەو سـینە دەکـوتنو رەش لەبـەر دەکەن، هەر ئەوێ شەوێ بوو کە ئەو هەموو دڵانە، لە هی هەمووان زووتـر هــی هــەمینێ بــەو نەغمــە کــەرخو غەمگینــەت توانــەوە، تلانــەوە.. تــاوێ نــزمو تــاوێ بــەرز.. دەتــووت نــەوای حوزنێکــە ئەبـەدی.. چـریکەی سـەرو بـن گـرێ دراو، بـە خـەیاڵ دەیبردنـەوە جــێی ژوان، بــە زۆر وەدەرنــانی قــەهرو ئــێشو ئــازار، وەی لــە جەربــەزەی هــۆزو عــێلان، غــەدرو غــدووری ئاغــاو بەگلــەران، نێوچەوانی گرژی باوکە هەرە تووڕەو ترۆکان، دڵـی بـەردینی بـرا

بەدکارەکان، نا.. هێدی هێدی حەیران دەیبردنەوە نێو ئەشکەوتو کەندو لەندان، دەڕۆیشتو دەگەیشتەوە گوێو دڵی ئەو کچۆڵانەی وان لە گوندەکانی دیکەو بە تەنیا باڵی لەسەر جێو بالینگانی سارد کەلەکە دەگۆڕن، هەلاوی هاتوو لە ناو هەناوەوە، وەختەبوو پووشو پەلاشی ئەو دەشتە تێکڕا بسووتێن، وای لە ئاهی گەرمو هەناسەی سارد، سەربادانو چاواگرتن، بزەو رۆندکی تێکەڵ، ئەوێ شەوێ سەگە بەڕەڵلاکانیش وەرکەوتن، ئەسپ لە حیلەو نێرەکەر لە زەڕین کەوتن، گوڵە گەنجەکان ورد ورد بالایان دەکرد، ئەستێران بە ئاسمانەوە دەیانجریواند، تۆ حەکایەتی مەرگو کوشتنو دەست لە یەك بەردانو حەسرەتو دەردو نامرادیت بەو ناوەدا پەرت دەکرد، رۆژانی سندمو بە کۆیلەبوون، پشت راست نەکردنەوە تا ئێوارێ، بۆنی سووتانی نانی سەر سێڵ لە وەختی خەیاڵو تاس بردنەوە، ئەوێ شەوێ گەلێکیان دەستیان خستە پەنا گوێو تێیان دەچریکاند، وەك پۆلە مەلێکی خنکاو لە ناو دووکەڵدا، تریفەی زیوینی مانگ لە رووخساری هیلاکی دەدانو نەیاندەبڕییەوە، بەلام بەو سەداو چریکەو ئای ئایە چوونەوە ناو قاوغی خۆیان، ئەوێ شەوێ چ زوو داخو خەفەتو ئەركو ئێشو ئازارو حەزو ئاواتو خەونو حەژمەتی هەمووانت لە بەندێکدا تواندەوە، وەی لەو نووزەو ناڵینە، ئەوێ شەوێ سەرت هەڵبڕیو چاوت بەو هەموو بالاکوڵو کەڵەگەتانە کەوت کە ببوون بە شووڕەی دەورت، پۆلێك بە پێوەو پۆلێك لەسەر چیچکان روونیشتبوون، بێ ئاگا لە سڕبوونی پاژنەو بنی پێیان، سێ ریزو.. چوار ریز.. شەوی خۆت بوو، سەرقافڵەچی.. لە پێشی

پێشــەوە هــەمین هەڵتروشــکابوو، ئــەوێ شــەوێ ئــەتوو حــەیرانت نەدەچڕی، هەر خۆت حەیرانێك بووی لە گۆشتو خوێنو.. ئاەو.. حەسرەت.. هەر خۆت حەیرانێکی خوێن لێ تکاوبووی، شێتانەو مەستانە بۆی هەستای، پاشان.. خاوو نەرم دادەبەزیت، هەمین لەو سێوە خڕەی بەرملت ورد دەبۆوە کە لەرەلەری نەغمەو سەدای چریکەت گەمەی پێ دەکرد، شەپۆلی دەنگت دەیشۆرییەوە..

ئەرێ دەرێم سێبەری سەفینی بەسەر ماڵە دیانانــدا دەڕۆیی..

چی دەنگو سرتەی زی ڕۆح لەو دەشتو ئاقارە هەبوون کپو خــامۆش بــوون.. وەی لــە فڕکــەی بــاڵی ســەدان قــوڵینگو قــاز، شــەپۆلێکی سەرمەستە: سەداکەت، بێ ئوقرەیەو رووەو تریفەی مانگ سینە هەڵداوێ، کانی تەقیو، بە قووڵەقووڵ، تاڤگەی قەد پاڵانو کچانی گوندی بە رووتی مەلەی لەبەردا بکەن، سێبەرت خستە سەر رووومەتی سووورە گوڵان.. کوڵمە قەندان.. نەبا بسوتێنی لە بەر گەزەنگی خۆرە تاوان.. لە پێچو لوولی حەیرانەکاندا شەرمی کچانت دەشاردەوە، هەوەسی پەنهانی ژنان، وەبزەت هێنان.. چ هیلاکە خەندەی سەرلێوە قەڵشتییەکان، لە تاو بۆنی هەمینی هیزار لار نرکەنرك دەتنالاند، لەو نالێنو ئاخەدا راوچیو مامزی کوژراوت دەهاتنە بەرچاو.. رازو نیازی سەر ناعوورو ناو کادینان، ژوانی پەنا دیوارو سەربانو ناو هەوێزان، تەویلەو گەوەڕان، پۆل پۆل مەلی بەهەشتی بە ئاراستەی (با)و سەدای چریکەت لەو ئاقارە نزیك بوونەوە، نیشتنەوە.. نەك کچە جحێڵــەکان، پیرەژنــە ددان کــەوتووەکانیش شــەرمیان لــە روو

نەدەما و خۆیان با دەداو دەلەنگینەوە، لەزەتی پەنهان و رازی شاراوەی سالانێکی زوویان لێ تەڕ دەبۆوە، قەهری رۆژانێکی ناشیرینیان وەیاد دەهاتەوە، ئەو وەختەی بە زۆردارەکی.. بە زەبری خەنجەرو بالیف خستنە سەر دەم و گۆپاڵ لێ بادان بە شوو دران، کۆنە برینەکان دەتلانەوە، ئەو پیرەژنانە بەبێ برین خوێنیان لێ دەتکا..

حەیران.. حەیرانە.. حەیرانی لێ دێ.. گەردنی زەردە و مەرجانی لێ دێ..

خوێنێکی بێ رەنگ و بۆن.. بڕژێ و وەك لافاو لە دڵدا، لە رۆحدا.. لە چاودا سەر بکا.. ئەوە سەری چەند سالانە نەخۆش و بریندارین و... بە خۆمان نەزانیوە...

نەخۆشەکی گەلە گرانم..

کەتیمە نوێنێ..

دەنگۆ جەوابەکی بنێرن بە شەوبای نیوە شەوێ..

بە (با)یە شەماری..

بە پلکە پێناوێ..

دەبا بەژنێ باریك دەمەکم بێتە سەرینێ...

پیرمێردەکانی ژێر رەشمالان و دیوەخانێ ملیان بۆ درێژ کردبوو، بۆ ئەو چریکە و نالینە هەموو ئازای جەستەیان گوێ بوو، لەگەڵ هەر ئاهێك خورپەیەك دەکەوتە دڵ، خوێن دەجما و.. دوو تنۆك فرمێسك بەری چاوانی دەگرت، هەمین قەستی دەکرد بێتە ناو کۆشت، پڕ بە هەردوو چاوان لێت رادەما، بەو دەنگە سووتاوەت پتر گڕت لە دڵی بەردا، تاڵ تاڵ پەرچەمی وەزریکە

کەوتن، دەیخواست بۆنت بکاو خەنی بێ، تك تك ئارەقە لە تەوێڵو لاجانگو چەناگەت دەتکان، دەتکانو دەڕژانە سەر سینەی تووکنت، ئانو سات دەستەسڕێکی زەردی بۆ راگرتی، لێت وەرگرتو ئارەقەت پێ سڕییەوە، دەستەسڕ بۆنی سینگو مەمکی و مێخەك بەندی هەمینێیان گرتبوو، سەرمەستو کاستر بووی، تەواو.. بە تەواوی زانیت سەرتۆپی کیژانی گوندی شەیداو عەودالتە، تەواو.. بە تەواوی ژنانو کچان دەستیان لە هەموو کارو ئیشێك سارد بۆوە، چش لە سووتانی شیو بە مەنجەڵەوە، چش لە برسیەتی منالانو تۆلازانو پیاوان، منالان کە بینیان پیاوەکان سڕو بێ دەنگ سەر بادەدەن، لە شەرمانا لەسەر چیچکان هەڵتروشکان، لەسەر بارەدارو سەربانو دیوارو قالدرمەکان، هەندێ لە کچانو ژنان کەلالا لە ژوورەکان کەوتبوونو بیریان لە رووخانی کۆلیتو کەلاوەو ماڵەکان دەکردەوە.....

دەرێن کورەتیم حەیران گەلە نەخۆشە

دەبا دەمەکی بچینە سەرینێ

دەبا لەباتی یاسینو تەلقینێ

لە بۆی بگێرن گەرمە شینێ

وەختێ بایز دەگەیشتە دوا بەندی حەیرانەکەی.. (تائهوو.. تائهوو..) لە دە لاوە بەرز دەبۆوە، هەمینیش وەك گوڵە هێرۆ شنەبای حەیران بە راستو چەپدا سەمای پێ دەکردو دەیلەنگاند، کەس لە ناو دڵی هۆمەری سەرکاردا نەبوو، حەزی دەکرد ئاغا پتر هەوەسی ببزوێو.. ئەمڕۆ نا بەیانی داوای دەستی هەمینێی لێ بکات، وای لەوێ رۆژێ کە دەبێ بە خەزووری ئاغاو

پیاوی ناو پیاوان، نزم نزم بە دەم چریکەوە دەهاتیتەوە، ئەوێ شەوێ بوو شلکە پێکەنینی هەمین وەك دەنگی قازو قوڵنگان لە گەرووی دەهاتە دەرێو لە گەردنی خۆشخوانی بڵاو دەبۆوە.. تاوێكو بۆی هەستایەتەوە.....

ئەوجا دەرێم لەبەر رەشی زولفانت بمرم..

کە ئەگەر وەکی رەشەماران فرێیان دەدەیتەوە سەرشانی

لەبەر قۆرتی چەناگەت بمرم کە لێی راوەستایە..

خوناو دەگەڵ ئاونگی..

ماچکردن هەینێ خۆشە لە ناو چیغو رەشماڵی..

پڕ بە چاوان.. بێ شەرمو حەیا لە بەرملی سپیو ئارەقاوی.. دەمو لێوی تەنگی.. قەدو قامەتی شیرینی رامای.. چ ناسكو شیرین سەرو هیزاری بەستووە..

شەرتبێ نەهێڵم بای شەماڵ بچێتەوە نێو سینەو مەمکان

تا خۆم لێی نەبمەوە بە میوانی...

وای لە وردە پەرچەمان...

لە ئارەقەی بەینی ئەبرۆیان.. تەڕ بووینە

ئەرێ لۆچی گەلە خۆشە ئەو کاولە دونیایە

چونکە شلو ملو ناسك بەدەنی تێدایە

دەبا کوڵمت لە بۆ من بمێنێ بە شەمامەی حەوت ڕەنگی

تێت دەچریکاند...

ئەورۆ بەوێ سبایێ چەندی گاز دەکەم

گوندێ مە لە من ئەوبەر.. ئەوبەرە

چاوی حەیرانەکەی من گەلە رەشە

دوو ئەبرۆی لەسەرە
حەزلێکردنی من و بە ژنێ باریك
ئەوسار بوهارێ گەلە خۆشە
بەلآن لە جاحێلی گوندێ مە هەر داخ و کەسەرە

ئـالاّ و والآ تـا دەهـات پـتر لێـت دەهاتـە پـێش، بـە دەم خاوبوونـەوەی دوا بەنـدی حەیرانەکـە سـەری کێلـت نـەوی کـرد، هەردوو پێی لەسـەر کەچەلبادێك لـە بەردەمتا کەوتبوون، چاوت بـە قاچ و قـوولی کـەوت، دەرپـێ سـیمدارەکەی کـەمێ هەڵکشا بـوو، دەرکـەوتبوو سـپیەتی خـوار بەلـەك و ئێسـقانی ناسـکی گـۆزینگی، تەزوویـەکی شـیرین بـە نێـو دەمارەکانتـا مێروولـەی کـرد، بە پەلـە چاوانت هەڵبڕی، هەمینت بینی لەگەڵ ئەو دەنگ و ناڵینە، لـە ئاهی تۆ بە یەکجاری رۆحی بوو بە مـەلێکی سپی ئـەوین و لـە شـەققەی باڵی دا، لە نێو قەفەزی تەنگی سینەی ورشە ورش باڵی لێك دەدا، خـۆی بـێ پـەڕو بـاڵ دەبینیـیەوە، سـۆزی عیشـقێکی بـێ ئامـان دەیخسـتە سـەر کەڵکەڵـەی گریـان، ئەسـپی حـەزێك هـەڵیگرت، ئەمجارەیان بایز بە تەنیا بۆ هەمینێ حەیرانەکەی دەچڕی...

وات هەست دەکرد جگە لـە خۆت و هـەمین کـەس لـەو گوندەدا نەماوە.. نە دیوەخان.. نە ماڵی ئاغا.. نـە ژێـر رەشماڵان.. نـە نـاو ماڵەکان و نە سەربانەکان.. کەس.. کەسی تیا نەماوە..

ئەوجا دەرێم براینە برادەرینە..
دیسان ئەورۆکە بەوێ سباینێ
گاز دەکەم.. گەلە گەلە بریندارم
دەرێم: برینم کەوتۆتە بەدەنێ

ئەنگۆ بڕۆنە دووی وان حەکیمان
ئەوان لوقمانان.. ساڵحۆکی عەلی عەجەمێ
دەبا بێتەوە سەرینم..
بە چاوانم بڕۆنتە برینێ
بە دەستانم دەست لێ نەدا
ئەمان.. ئێوارە گەلە درەنگە
لە بۆ خاترێ دڵێ هەمینێ.. بابان وێرانێ
بە زار بکا تەخمینێ
ئەوجا کیژ دەرێ: دایە.. برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ گەلە گەلە.. ناسکە
ئەمن نایدەمە دەست..
ئەوان حەکیمان.. ئەوان لوقمانان
هەر دەستم.. بە خۆم دەگرمەوە قۆدیەکا مەرهەمێ
ئەوا دەرێم: بە هێلێ.. بە زەوزێ
بە ئاوی قەنەفرێ..
بە ژەنگی گوارێ..
بە چڵکی خەزیمێ
بە تۆزی هیزارێ
بە ئارەقەی زەرد مەمکان
دەیگرمەوە لە قۆدیلکە، قۆدیلکەی مەرجانێ
وەکی داوێمە سەر برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ
ئەوا دەیپێچمەوە بە لیفکەی هیزارێ
دەرێ شەو بایێ پایزان گەلە ساردە

ـــــــــــــ

نەکو برینێ کوڕەتیمە حەیرانێ
بگرێ زوقمێ.. لەگەڵ هەرامەو تەشەنێ..

چ بێ مروەتانە (کەریم)ی مەیتەر، خۆی، ئاخۆی بە حەوشێدا کردو چریکەتی پچڕاند، سەدای گەرمی لە قورگتا تاساند، نووشتایەوەو بە چرپەوە تێی گەیاندی.. ئاغا سەغڵەتە.. دەفەرموێ با بەس بێ.. پشتی کێل کردەوە.. ژنینە ئاغا دەفەرموێ: (ئیدی درەنگەو بەشی خۆمان لێی دەوێ.. پیاوانی دیوەخانێ هەر هەموو لەسەر ئاوو ئاگرن.. خەسرەو بەگیش میوانە).. ژنان کەوتنە بڵمە بڵم‌و منجە منج.. ناڕەزا بوون.. جا چی بکەین..؟ تەواو.. چما پیاوان دەوێرن لە بەردەمیدا بکۆکن تا ژنان بوێرن بڵێن: نەء.. کچانی ژێر هەیوانێ، ناو حەوشێ‌و ژوورەکان بە پڕتاو لە دەوری ژنانی ئاغا گرد بوونەوە.. ژنینە حەیاتان بێ.. با دوو بەندان لەوێ برێ‌و گازی دەکەینەوە، هەر تۆزێك لەمەوبەر سەدای چریکەی لەسەر نێرگزی چاوانیان وەك ئاونگ دەکەوت، قوڵپی خوێنێکی گەرمتری لە دڵان دەڕژاند، چ زوو توانی خەم‌و خۆشی لە دڵی ژنە جوتیارو سەپان‌و پاڵەو شوانەکان، کچانی کیشەکەرو مەشکەژەن‌و بێریڤان تێکەڵ بکات، سەماو سووتان، کچان دوعایان لە کەریمی مەیتەر دەکرد، خودا بکەم ئەوشۆ ببەسترێ‌و حەوت گرێی لێ بدرێ‌و بە زاوا نەبێ، بۆ خاتری پیرو پیاوچاکان فەرزەندی خۆی لە باوەش نەگرێ، مانگی هەڵنیشتووی سەر گوێسوانەیماڵی ئاغا تۆراو هەڵەتەی ئاسمانێکی دیکە بوو، منداڵان کەوتنەوە زرمە زلێ، پیرەکانی گوندی بوونەوە بەوانەی بێ ددان‌و چاوکزو دەست لەرزیون، ژنان

بوونـەوە بـە کـەیبانووی هـیلاك‌و کیشـەکەری نەسـرەوت، کچـان‌و کوڕانیش وەك جاران نامرادو خەمزەدەو دیدە پڕ حەسرەت، بایز بـۆوە بـە سـەپانێکی رووت‌و برسـی، ئـەوێ شـەوێ هـەمین تـا بەرەبـەیانێکی درەنـگ خـەو لـە چـاوانی تـۆرا، هـەروەك بڵـێی گرانەتای بێ ئارەقەی دەکردو دەنێو پێخەفی تەنیایی‌دا گینگڵی دەدا، ئەسـتێرەکانی دەژمـاردو لـە ژێـر لێـوەوە دەگریـا، درەنگانـێ خـەوی لـێ کـەوت، ئیـدی لـەو رۆژەوە شـەرمی لـە روو تکـا، وەك ئاگری ناوپووش حەزو حەزکاری هەردووکتان بە گوندی‌دا ماڵەو ماڵ دەڕۆیشت، کچان زوو زانیان، لە هەر ئان‌و سەروەختێکدا، لە هـەر شـوێنێکدا حـەیران‌و لاوکـی بـایز بگەیشـتبایە گوێچـکەیان دەیـانزانی ئـەو ناڵین‌و چریکەیە، ئەو هاوارە خوێنای‌یـە هـەر بـۆ هەمینێ‌یە، کچان، هەر هەموو، بەغیلیان پێ دەبرد، ئاخر خەریکە نـاوی هـەمینێ دەخزێتـە نـاو هـەموو حەیرانـەکان، چ خۆشـە بـە جوانی‌دا هـەڵگوتن، چش لـە حـەیاو حورمـەت، لـە غـەزەبی ئاغاو باوك‌و برایان، دەستەخوشکانی لە وەختـی ئاوهێنـان پـەلاریان تـێ دەگـرت، بـە شـەرمی عاشـقێکەوە سـەری کـز دەکـرد، کچـان ئـەو نهێنی‌یەیان لە کن دایکانیان درکاند، خوشك لای خوشك، برا لای بـرا، چـرپە چـرپ هاتـە نـاو پێخـەفی ژن‌و مێردەکـان، کوڕگـەل ئۆقرەیان لە بەر بڕا، دواجار گەیشتەوە گوێی ئاغا.. (بێ پرسی مـن؟، لـە سبەینێ زووتـر نی‌یـەو ئـەو کچـەتیمە تـەمبێ دەکـەم.. بایزیش ترۆ دەکەم...)

سەرت نەوی‌و.. بە دڵێکی کزەوە گەڕایتەوە دیوەخانێ، ئاغا بەقەهرەوە وتی:

(کافر، پیاوم نەناردبا تا بەیانی ناو ژنانت بەجێ نەدەهێشتو وازت لە گۆتنێ نەدەهینا)

(گەورەم دوابەندم بوو..)

(کەس لە باری نەچوو؟)

پیاوان بە شەرمەوە خەنینەوەو سەریان داگرت، ئاغا لەو پلارانە بێ شەرم بوو، ئەوێ شەوێ تا درەنگانێ، لە دیوەخانەکەشدا، بە قەهرەوە حەیرانت دەچری، زاواش چووە پەردەوە، تۆ هەر نەوێستای، دەتزانی چریکەت دەگاتە دڵی هەمینێ، چریکەی مەلێکی هێلانە ونبوو کە تاریکیو شەوبا رێی لێ وێڵ بکەن، ئیدی لەو شەوە بە دوا تۆ بۆ هەمین بوو ناڵینت، هەنووکەش کە بۆی دێیتە گۆتنێ، یەکەم حەیرانو یەکەم ترازاندنی سوخمەی مەمکانت وەبیر دێتەوە، یەکەم تەگبیری هەڵاتنو یەکەمین شەوی گەرم بوونەوە لە باوەشی یەکدیدا، لە دوای سەدەها شەوی قەهرو دڵەڕاوکێو نەبوونیو ترسو گومان هەمین لە دارستانێکی نیوە سەوزو نیوە قەرەبرووت دەچێ، چەمێکی جێماو لە پاش هاژەهاژ، ئاگردانێکی ساردو ئافەرۆز دوای کۆچو کۆچباری دەوار نشینان، کراسێکی ئاودامان ڕەش، سەرو پرچی شێواو، دوو دەستی زبرو گەڕ بە سەرماو گەرما، بۆن گرتووی ریقنەو ریخو شیری خاو، پێو پلی چڵکنو هەمیشە قوڕاوی، خشەخشی دوو سۆلی لا هەڵتلیشاو، تەشکو تیریژو دامەن لە زەوی خشاو، چاوانی پڕ لە ترسو هەمیشە خەو تیاشکاو، چاوانێك غەریقی شەرم، شەرمی شەوی یەکەمی هەڵاتنو ڕەدووکەوتن، دوو چاوی ئەوسا گەشو کراوە،

هەنووکەش زەبوون، وەلیٚ هێشتا هەر هەوەس بزوێنە، پیاوانی سمێڵ بابڕو شەهوەتبازو قەحپەباز زۆرن، مەستو ملهوڕ، ناوگەڵ برسی، هەر لە کۆنە ئاغاو بەگلەرو کوێخای لیٚ کەوتوو، قەسابو بەقاڵو عەتارو فیتەرو پینەدۆزو حەماڵو کوورەچیو گەنجانی تەوالێت لووسی شار، هێڵی باریکی دەوری دەمو لێوی، هەردوو چاوە پڕ لە خەمو حەژمەتەکانی، حەژمەتی شینو مۆر، لۆچی باریکیان تیٚ کەوتبوو، پرچی ماشو برنجی لە ژێر خەنەدا شاردبۆوە، بەو تەمەنەوە سوورایی کوڵمو لێوانی لەگەڵ کرێژدا شەر دەکا.. زوو زوو بیری دێنیتەوە:

(هەمین.. بابان وێران.. خەریکە هەردووکمان پیر دەبین)

ئەویش پێت دەڵیٚ:

(جا تازە زانیتت؟ عومرەکی وا پڕ ترس بەردیش پیر دەکاتن!)

تا دەهات گرمەی گەواڵە دەیخستیتەوە سەر حاڵی جان، تاریکی چڕ چڕ دەڕژایە ناو کۆڵانو حەوشەو هەردوو چاوانت، کەڵەشێرەکە لە ترسانا دەیقوقاند، چەخماخەی بروسک مریشکەکانی خستە سەر گارەگارو جووجەڵەکانیش لە ترسانا دەیانجروکاند، رەشۆڵەکانیش بە دەم قاژەقاژەوە هەراسانیان کردی، لەگەڵ تۆدا مانگاو کەرو مریشکەکانو جووجەڵەکانو ریشۆڵەکان، بگرە مارو مێرووی نێو کونو کەلەبەری کەلاوەکەشت دەترسان، نەتدەزانی خۆت بە چیەوە بغافڵێنی، هەرچیت دەکرد خەیاڵت هەر لە کن هەمینیٚ بوو.. خودایە بە سەلامەتی بمدەیتەوە، جارێکی دیکە لە گەنجینەکە نزیک بوویتەوە، بیٚ مەبەستو نیاز دەستت بۆ هەندیٚ شڕەو پڕە برد: بێژنگ،

جڵـەوێکی ژەنگـدار، پۆسـتاڵێکی لا هەڵتلیشـاو، شـەڕواڵێکی هـەلا هـەلا، کراسـێکی پـرزۆڵ پـرزۆڵ، تەنەکەیـەکی رۆنـی (راعـی) کـە چەوری بنەکەی دەتووت قاوەی مەییوەو مێش‌و مەگەزێکی زۆری تیا خنکابوو، دوو فەردە کا، سێ تەنەکە جۆ، پانکەیـەکی شکاو، ئاوێنەیـەکی گـەڕ، مەسـینەیەکی قووپـاو، تـۆڕێکی دڕاو، سـەرو لاشەی چەند ڕیشۆڵەیەکی مردوو، دەنووك شکاوو پـەڕ هـەڵوەریو، فانووسێکی بێ شووشەو تەل پچڕاو، کورتانێك‌و چوار پێنج نـاڵی بـێ کـەڵك کـەوتوو، کۆنـە دەرپـێ‌یـەکی خمـداری هـەمین، دوو کۆنـە چۆپی پاسکیل، دەیەها لـەو ئاسن‌و پاسنانەی کە هـەمین بە دەم ڕێوە هەڵیانیدەگرتـەوەو لـە گەنجینەکـە فڕێیـانی دەدا، یـەك دوو قـاپی قوپـاو، کـەوگیرێکی کلـك قرتـاو، قـۆڵی قرتـاوی پاڵتۆیـەکی عەســـکەری، بووکەشووشـــەیەکی بـــێ ســـەر، دەفێکـــی دڕاو، قەرەوێلەو.. گۆزەیەکی هەردوو دەسك نـەماو.. چ وێرانەیەکـە.. بـە دەست تێوەردان‌و تێکدانی ئـەو شـتە زۆر کۆن‌و داڕزاوانـە دەیـەها مارو مێروو، دەیەها زیندەوەری بێ ناو لە ترسانا دزەیان دەکردو خۆیان لە کون‌و قوژبنـەکان دەشاردەوە، دەروێش تـەواوێ سـامی لـێ نیشـت‌و کشـایەوە، بێ هـوودە هاتـەوە نـاو حەوشـەکەو لـە دار هەنارەکە راما.. عەجایب.. لەوەتەی هەیە هەر گوڵهـەنار دەگرێ‌و دەوەرێ، تـا هەنووکـە بـە عـەزرەت بـووە هـەنارێك بگـرێ، نـەبووە.. خـۆی زڕە یـان خاکەکـەی خەراپـە، لـە بـەر پـێی هەنارەکـە هێشـتا قـەپێلکی هێلکـە شـکاوەکەی سـەرلەبەیانی هـەر لەوێـدا کـەوتووە، سەرما تاوی سەندو مووی لەشت گرژ بوون، مەنجەڵی مسـەکە کـە سەرلەبەیانی هـەمین شیری تێدا دۆشـی هـەر وا لـە بەرهەیوانەکـەو

تۆزێکی کەمو تەنك نیشتبووە سەر ئەو کەم شیرەی لە بنی مەنجەڵەکەدا مەیی بوو، ئۆقرەت لێ بڕا، ئەو ماڵ میراتە هەر نەهاتەوە، بچیتە دووی یان تۆزێکی دیکە چاوەڕێ بیت؟ ناشکرێ بەم شەوە لە دەرگای ماڵە دراوسێیەکانت بدەی، با هەر نەزانن، ئەوەش دەکەن بە قەوان.. ئۆە.. چاویان تێر نابێ، دوو سەر خێزانن، پیرەژنو پیرەمێردێك، کەچی لە بەیانێیەوە تا شەوێ داناسەکنێن، دارو بەرد بسرەوێ ئەو دووە ناسرەون، ژنە بۆ تۆزێ شیرو چوار هێلکە فرۆشتن لە قون دەرگایان دەکەوێ، ئەویش دەروێشەو پیاوی تەریقەت، ئەو ڕەشۆڵە بەستەزمانانە ڕاو دەکاو دەرخواردی ئارەق خۆرەکانی هەولێرێی دەدا، دەك داڕزێی پیاو، پیاو ژنی بە گان بدا چاکترە، جا خوشکم حیسابکە ژنەکەی بە خێوی دەکا، پیاوێکی بێ دەمارە، نا.. ناکرێ لە دەرگای کەس بداو هانا بەرێتە بەرکەس.. هێدی هێدی دەیپروشکاند، کزە بایەکە لقەکانی دار هەنارەکەی دەلەراندەوە، تۆ بڵێی بیکا بە باوو بۆران؟ ترسایت ڕەشۆڵەکان تەڕ بن، هەستایتو بە خشەخش تۆڕەکەت ڕاکێشاو لە ناو گەنجینەکە جێت بۆ خۆش کردن، سبەینێ زوو دەیانبەی بۆ سلێوە، هەمین بە غیرەتەو بێتەوە هەر هەموویان سەر دەبڕێ، وا باشترە دەروێش، هەقی پاککردنی ڕەشۆڵەکانیش لەسلێوە وەربگرە، یا شێخ بیستوویەتی کە هەمین ڕەشۆڵەکان سەر دەبڕێو زۆربەی نوێژەکانی قەلا دەکاتەوە، هەمین دەڵێ:

(ئەمن ماندیو شەقیم دەروێش، وەکی شێخی شێخان لە بەر سێبەری کەروێشکە خەوان ناکەم)

جارێکی دیکە لە ئاسمان رامایتەوە، بێ ئافات بێ.. چوویتە ژووری، لە وێنەکەی خۆت رامای، لە ژێر ئەو تەنکە رۆناهیەی ژووریدا لێڵ دیار بوون هەر وەك وێنەی کەسە مردووەکان، لە دەف و شمشێرو زەرکی هەڵواسراوی قەد دیوارەکە رامای، دەمێکە توخنیان نەکەوتووی، کۆنە لێفەیەکت لەسەر ئەستێرکەکە راکێشا بەو نیازەی لەسەر کەچە لبادەکە رابکشێیت و بە خۆتیدا بدەی، چاوەڕێی هەمین نەبوویتایە پشووە خەوێك هەر ئاوا لەسەر لبادەکە پاش ئەو هیلاکیەیە گەلەك خۆش دەبوو، تا بەرملت لێفەکەت راکێشا، هەستایتەوەو لێفەکەت لە هەردوو قاچە تەزیوەکانتەوە ئالاند، نەفەس بڕت کرد، گەر هەنووکە هەمین بەڕێوە بێ چاوەکانی بەرگەی ئەو کزە بایە ناگرن، تۆ بڵێی نەیکا بە ریژنە؟ تەرزەی درشت سەرو پۆتەلاکی هەمین دەکوتنەوە، عاجباتیت لێ دێ، وەختێ دەبارێ ریشۆڵەکانی ئەو دەشت و دەرە چیان لێ دێ؟ نا.. هەنووکە گەیشتوونەتەوە سەر درەختەکانی شار، هەنووکە خۆیان لە بن چڵ و چێوان دەشارنەوە، هەر وەختێك تۆ لەو دەشت و دەرە دوا کەوتبیت هەمین حەجمانی لەبەر بڕاوە، هەروەك هەنووکە.. کە شەوت بەسەردا هاتووە هەمین تا هاتنەوەت لە بەردەرگا وەستاوە، وەك بەیداغ ئەو کۆلانەی بەجێ نەهێشتووە، بێ باك لە سەرما و گەرما، هەموو پیادەڕۆیەك، لە ژن و پیاو، لە تۆی پرسیوە، ها دەرویش نەهاتیتەوە؟ نەوەڵڵا خوشکۆرە.. نە وەڵڵا کاکی برا.. نەوەڵڵا بابی بابم.. ئەو وەختانە دەست بە یەکدا دەداو دوعا دەکا، شێخی چۆلی بیپارێزی، حەزرەتی غەوس فریای کەوی، سەد جاران پێی دەوتیت، ماڵ

میرات گەلەك دەترسێم.. بەو پیریـیەو بە تـەنێ لـەو دەشتو دەرە، ئـــەتوو دوو چـــڵ ئێســـقانی، لاوازو باریـــكو بنـــێس.. دەترســـێم رەشەبایەك بێ و هەڵتبگرێ...

راسـت دەكـا.. هـەر رۆژێكـە یـان شـەوێكە رەشـەبایەكی تونـد دەتباو لە دەشتێكی غەریبو دوور لە ئاوەدانی فڕێت دەدا، بە خۆ ناكـــەویت خـــۆت كـــۆ بكەیتـــەوە، فریـــای تـــۆڕو پیشـــەقانو نێرەكەرەكەت ناكەویت، كتو پڕ دەیكاتـە بارانو تۆڕی راخـراوت لەسەر ئەو خاكو خۆڵە لەگەڵ قوڕو لیتـەی ئـەو دەشـتە بـاران پتر دەیكوتـێ و لەگـەڵ عاردەكـە دەبـێ بەیـەك، پەلیكـە دارەكـانی كـە تۆڕەكەتی پێ هەڵدەبەستی ئاو دەیانبا، قۆرتو سەنگەری رۆژانـی برسـیەتی و سـەرماو خـەونو ختـوورەو خـەیاڵـەكانت پـڕ دەبـێ لـە بارانـاو، ئەوەنـدە دەبـارێ مـووی لەشـت.. بگـرە ئێسقانیشـت تـەڕ دەبـێ، ئـاو بـە سمـێڵو ردێـنو تـووكی سـەر سـینەت دادەچـۆڕێ، عومرێكـەو هـەمین، خـۆت تـرسو دڵـەڕاوكێی ئەوەتانـە كـە هـەر رۆژێكـەو بیكـا بـە لافـاو، نـەخۆتو نـە نێرەكەرەكـەت دەرەقـەتی نایـەن، خۆتـانی لـە بـەر نـاگرن، راتـان دەماڵـێ، لـە ژێـر لافـاوی تـووشو شـێتی و زسـتانێكی زاڵمـدا نقـوم دەبـنو ئیـدی تـا ئەبـەد كەس ناتاندۆزێتەوە، لافاو هەڵتاندەگرێ و لە مەملەكەتێكی دیكەدا لاشـــەی خـــۆتو كەرەكـــەت غەریبانـــە لـــە گـــوێ رووبارێكـــدا یـــان چـــەمێكدا لـــە قـــوڕو لمـــدا دەچـــەقن، دەكەونـــە شـــارێكی دیكـــە، عەجەمسـتان یـان عەرەبسـتان، خـەڵكێكی زۆر لـە دەورتـان كـۆ دەبنەوە، دەمو قورگت، چاوە كزەكانت، چاوانی هیلاكو پڕ خـەمو دەردت، ئەو چاوانەی بە تەنها لە تێڕامانی بەژنی هەمینو تۆڕێكی

پڕی ریشۆڵەدا دەگەشانەوە، ئەو چاوانە پڕ دەبن لە قوڕو لیتاوی گوندو شاران، ئەوسا گۆڕێکی تەنیاو دوو بەردی خوارو خێچ دەبن بە کێلی سەر گۆڕە غەریبەکەت، زۆر ناباو لەگەڵ زەوی‌یەکە تەخت دەبێ، خەڵکی نەناس‌و بێ ئاگا بە سەرتا تێدەپەڕن، کەس نازانێ لە ژێر قووڵایی نیو بەژندا راکشاویت، خەونێکی خنکاویش وا دەنێو چاوانت، عیشقێکی کۆن‌و خەوتوو وا دەنێو دڵتدا، خەونێکی بەر لە خنکان، تۆڕەکەشت سەر ئاو دەکەوێ‌و لە پاڵ چەند رەشۆڵەیەکی خنکاودا دەکەونە سەر خاکێکی دیکە، زەمانێ دوای لافاو، دوای رەوینەوەی هەوری رەش‌و باران بار، رۆژی یەکەم‌و دووەم‌و سێیەم بەسەر دەچن، هەفتەیەك.. دوو.. غەیب دەبیت‌و ناچیتەوە، بە خۆو بە پێڵاوی قوڕاویتەوە وەژوور ناکەویت، هەمین هاوارت لێ ناکات، کوڕە عەمر درێژ نەبیت هەر هەنووکە ئێرەم خاوێن کردەوە، تۆش بڵێی: (دە بڕۆ لاکەوە.. قوڕ پاکە)، چەند جاران هەمین ئەو خەیاڵ‌و خەون‌و ختوورە ترسناکەی بۆ گێڕایتەوە.. دەروێش رۆژێك دێ لافاو بتبا.. لەو دەشتە چۆڵ‌و هۆڵەدا بە تەنێ دەمریت، بۆیە لە ترسانا هەموو دەمەو ئێوارەیەك بەر لەوەی کەرەکەت لە خۆشی گەیشتنەوە بە ماڵێ.. بە خۆشی ئالیك‌و ئاخوڕ بزەڕێ، هەمین دەهاتە دەرێ، دەرگاو باوەشی گەرمی بۆ دەکردیتەوە، وەی لەو پێشوازی‌یە پڕ لە حەیبەت‌و شەرم‌و شکۆیە، هەمیشە گوێی هەڵدەخست، ئەگەر قاژەقاژی ریشۆڵەکانی ببیستبایە، با لەوپەڕی گەڕەکیش بووایە، خەندەیەکی شیرین‌و ماندوو، خەمزەدە نیشتە سەر لێوانی، ئەگەر دەروێش سواری کەرەکەی بووایە دەلیل بوو کە هیلاك‌و دڵسارد‌و

ماندوو، هیچی راو نەكردووە، ئەگەر سەد رۆژان بە تۆڕی بەتاڵەوە بهاتبایەتەوە خۆت مۆن و گرژ نەدەكرد، لەبەر دڵی هەمینێ بەسەر خۆت نەدەهێنا، نەرمە نەرمە لە ژێر لێوەوە حەیرانت دەچڕی، هەر لە دوورەوە قاقا پێدەكەنیت، مەرگەساتی ئەو دەشتەت هەر لە بەردەرگا دەكرد بە سوعبەت و گەمەی ململانێ و شەڕی خۆت و ریشۆڵەكانت بۆ هەمین دەگێڕایەوە:

(كچەتیم ئەوڕۆ یەكدیمان زۆر ماندی كرد، یەكدیمان هینا و برد، ئەوان بۆ چەند دەنكە دانەوێڵەیەك مل لە تیغ دەسوون، ئەمنیش بۆ پارووە نانێك، چ بكەم كە ئەو شتە زۆر هیچ و رەش و گچكەلۆكانە بردیانەوە، چ قەیدیێیە، زستان بە بەرییەوە ماوە، سبەی، دوو سبەی.. كچێ مانگێكی دیكە، ئەوە ئەرزو ئەوە گەز)

تێت رادەما و دەحەپەسا..

(ئەوە گەمەی بە من دەكەی یان بە خۆت؟)

(دەنگ بەرز مەكەو.. وەرە حەوشێ)

(جارێك و دوان و سێیان نێیە.. ئەو خەیاڵە پیسە لە مێشكت دەركە هەمین)

(ناتوانم باین)

ئیتر هەر وەختێ شەوت بەسەر دابێ و ئەو گوێی لە قاژەقاژی رەشۆڵەكان نەبێ و لە دوورەوە زەڕینی كەرەكەت نەگاتە گوێی حەجمانی لەبەر دەبڕێ، زەندەقی لەوە چووە لەو دەشتە چۆڵەدا كەسێكی خۆی زەفەرت پێ ببا و بتكوژێ، سەرما و سۆڵە رەقت بكاتەوە، لافاو بتبا، كت و پڕ بقەومێ و نەتبینێتەوە، ئەوسا هەمین ناچار دەبێ مانگاكە بفرۆشێ، مریشكەكان و جووجەڵەكان، تفاقی

ماڵ، ئیدی چیدیکە هێلکەو شیرو ماست بە ماڵە دەوڵەمەندەکاندا ناگێڕێ، هەمین نا.. ئافرەتێکی دیکەی وەك هەمین کلۆڵ، کلۆڵتر لە دەرگای ماڵی چەلەبیو سمایل بەگو باپیر ئاغا دەدا، هەمین کەشکۆڵو تویێشەبەرە هەڵدەگرێ، کەزی خۆی دەبڕێو دەرگای پێ دادەخات، بە پێ خواسی، سەرو مل کوت، شێتانە بە تویێ کراسو کەوایەکی رەشەوە دەگەڕێ، دەشتو دەرو چیاو رووبارو دارستانو چەمو چۆمان دەبڕێ، تەنها خۆی، بوخچەیەك لە شڕو شیتاڵ دەخاتە بن باڵیو هەر دەڕوا، سەرەتا شەقاوەکانی هەژمار دەکاو دوایی لە هەزاران تێپەڕی دەکات، سەیری ئاسمانی بە تەمو دووکەڵو هەورو هێڵ دەکات، دەشتێکی کاکی بە کاکی، وەك (حەوا) بە دوای (ئادەم)دا بگەڕێ، ئەم بە دوای بایزدا دەگەڕێ، برسیو تینوو، لە شارو لە گوندان دەپرسێ، لە باڵندەکانی ئاسمان، لە رەشۆڵە تەریوەکان، سەر هەڵدەبڕێو هاوار دەکا، دەگری، بە چاوو دڵ، رەشەبا لە سینەو مەمکی وشکەوەبووی دەدا، قژی ماشو برنجی بۆ دادێنێ، بەفرو باران خەنەی قژی دەشواتەوە، تاڵەکان تەڕو خاوێنو زیوین وەدەر دەکەونەوە، جار ناجار.. لێرەو لەوێ.. لەسەر گردێك دەوەستێو سەیری دوور دەکا، باڵندەکان وا دەزانن درەختەو لەسەر سەرو پرچی دەنیشنەوە، ئەویش ناجوولێ، ورد ورد چینە لە قژی‌دا دەکەن، هەر ناجوولێ، رەشۆڵەکان پۆل پۆل سێبەر لەسەر سەری دەکەن، دەنووك لە دەمو لێوی تەزیوی دەدەن، لە تەڕایی نێوان هەردوو لێوی بەسەر یەکدی قرمساویدا دەخۆنەوە، هەر ناجوولێ، وا دەزانێ دەمو لێوی تۆیەو لە یەکێ لە ژوانەکانی ئەوسادا،

ئەوسای جحێڵی و خوێن گەرمی، ئەوسای ئەوین و نازکی، کەیف و سەفا و دڵنەرمی، باڵندەکان لە هەموو لایەکەوە ئاسمان جێ دێڵن، لەسەر هەردوو شانی هەمینێ هەڵدەنیشن، بە چوار دەوریدا باڵەفڕە دەکەن و بە بازنەیەکی مەزن گەمارۆی دەدەن، لە هەزار ئاوازو نەغمەی خۆش و شیرین دەخوێنن، وای مەزەندە دەکا تۆیت و وەك ئەوسا حەیران و لاوك و بەندان دەچڕی، خەنی دەبێ، دەنووکان دەخەنە نێوان جۆگەلەی هەرتك مەمکانی، پەڕو شاباڵ بەسەر سینگیدا دەهێنن، ختووکەی دێ و دەخەنێتەوە، وا دەزانێ سمێڵی دڕو پڕ تەزووی تۆیە، سات لە دوای سات چی ریشۆڵەی ئاسمانان هەیە لە زستانی هەموو وڵاتێکەوە بەرەو زستانی دڵی هەمینێ باڵ لێك دەدەن، کە ریشۆڵەکان دەبینێ بەسەر سەرییەوە دەنیشنەوە، لەگەڵ مەلەکانی دیکەدا تێکەڵ دەبن، قاژەقاژی ریشۆڵەکان تۆیان بیر دەخاتەوە، شەوانی ساردو گەرم، رۆژانی خۆشی و خەم، حەزو ئاوات و دڵەڕاوکێی مەرگ، لەپڕ دەداتە پڕمەی گریان، گریانێك وەك زریان، ناڵەو زریکەیەك ئەو دەشت و دەرە بتاسێنێ، لەگەڵ ئەو زریکەیە چی فڕندەو مەلی سەر سەرو مل و شان و نێوان هەردوو مەمکی هەن، باڵندەکانی هەر چوار دەوری لە شەققەی باڵ دەدەن و.. رووەو ئاسمان هەڵدەفڕنەوە، رەشۆڵەکانیش.. ئەو رەشۆڵانەی کە لە دوورو نزیکەوە هاتوون، هاتوون بەو نیازەی سەرەخۆشی لە هەمینێ بکەن، بە فریای نیشتنەوە ناکەون، کەچی هەمین دەزریکێنێ و تێکڕا هەڵدەفڕن، تەنیا جێی دێڵن وەك درەختێکی بێ گەڵاو پرزە لە بەر بڕوای بەردەم رەشەبا، لە شانی گردەکەوە دادەبەزێ، پێستی بنی

پێیەکانی دادەڕزێن، سەر هەردوو دەستو باسكو رووومەتی قەڵەشتی زامار دەبن، شینو مۆر هەڵدەگەڕێن، ئاوو زڵزڵەی لێ دەچۆڕێتەوە، تۆزی غەریبی شارانی لە روو دەنیشێ، سەرو پرچیشی هێلانەی ویران بووی مەلەکان، چاوەکانی دەبنە دوو گۆمی پڕ لە ماسی مردوو، دوو کانی کوێرەوەبوو، ئەوەندە دەگەڕێ تا نینۆکەکانی هەڵدەوەرێن، برژانگەکانی.. برۆکانی.. لە بری فرمێسکان خوێن لە چاوانی دەبارێ، ددانەکانی ژەنگ هەڵدێنن، هەر دەڕواو دەپرسێ، لە درەختەکانی لاڕێو بەردو دارو رێبواری نەناسو قەرەجەکان دەپرسێ، لەو ژنانەی کە پشتیان لە ژێر کۆڵی چیلکەدار چەماوەتەوە، لەو پیاوانەی لە بری گاجووت یان هێستر، خۆیان نیری لە مل گاسنەکان رادەکێشنو زەوی دەکێڵن، لەو شوانانەی لە ترسی باران خۆ لە ژێر کەپەنگ دەشارنەوە، لەو سەپانانەی عومرێکە دروێنە دەکەنو پشتیان راست نەکردۆتەوە، لەو پرسە دارانەی ماتو مەلوول تەرمی ئازیزێك دەنێژن، لەو رێگرانەی شەرم لە تارمایی پیرەژنێك دەکەن، لەو کچانەی بە دەم قاقاوە لە کانیو کۆڵ دێنەوە، لەو شایی خۆشکەرانەی لە زەماوەندێکدا هەڵدەپەڕن، ئەرێ خەڵکینە.. نەتان دیتییە؟ راوچییەکەی من.. راوچی کارمامزی دەشتی دڵەکەم؟ پیاوێکی وردو باریکەلە، حەیران بێژێکی بێ هاوتا، ئەمن لەوەی دەترسێم رەشەبا هەڵیگرتبێ، بروسك لێی دابێ، پێی لەسەر بەردەبازی ناو چەمێك هەڵخلیسکابێو ئاو نقومی کردبێ، هەر دەڕوات، بێ دەربەست لە بەڵای ناگەهان، دڕکێکی زۆر لە پێیەکانی دەچەقن، گوێی پێ نادات، دڕکێکی لەوە گەورەترو

تیژتر وا دەنێو دڵیدا..

(کێ کوڕە لاوەکەی منی دیتییە؟)

کراس و کەواکەی لە بەر باران و هەتاو و رەشەبا و بەفرو زیاندا هەلا هەلا دەبن و بەسەر پێستییەوە زیوالّ زیوالّ هەڵدەوەرێن، تا دێ قژی ماش و برنجی درێژتر دەبێتەوە، درێژ تا بەر پێیانی، بۆی دەبێ بە کراسێکی ئاودامان، گیاو و گوڵ و گەڵا و گوڵ و رەگی درەختەکان دەخوات، زستان دەم بۆ باران دەکاتەوە، هاوینانیش فرمێسکی خۆی دەخواتەوە، برژانگەکانی هەردوو برۆیانی هەڵدەوەرێن، قەتماغەیەکی ئەستووری برین دەکەوێتە سەر لێوانی، بە دەنگێکی کزو غەمهێن ئەو لاوک و حەیرانانە دەڵێتەوە کە جاران شەوانی زستان و پایز لە بەر رۆناهی چرایەکی کزدا دەرویش سەری دەخستە سەر رانی و بۆی دەچڕی، سەر بۆ ئاسمان هەڵدەبڕێ و چاوی بە ریشۆڵەکان دەکەوێ، پڕ بە قورگی، پڕ بە ئاسمانی سەر سەری هاوار دەکا:

(ئەنگۆ بایزتان کوشت.. لاشەکەی وا لە کێندەرێ؟ هۆ مەل و فڕندەکان کە لە ئاسمانەوە هەموو شتێک و هەموو شوێنێک دەبینن.. خەبەرم دەنێ.. دەنا لێتان خۆش نابم.. ئیدی تەواو.. ئەو مردوو.. و.. چیدیکە راوتان ناکات.. ئیدی بێ ترس بفڕن.. دە وەرنە خوارێ و بە هەمووان بەرزم کەنەوە.. بەرەو ئەو ئاسمانە دەبا چاوان بگێڕم..

ئەوجا دەرێم خۆزیا بە خۆزی داران

ئەمن باز بوومایە

سوار بوومایە ئەوەل مانگێ پایزان لەسەری (پیرمەم)ێ

ڕەنگین

لە چۆمی (کۆڕێ).. لە باخی (شەقڵاوە)ێ

لە بنەبنەی (خانزادێ)

لە زاریا گەلی عەلی بەگی

بەڵکو ئەوە خودایە بایزی ببینمەوەو لە باوەشێی بگرم ئاخر ئەنگۆ نازانن چەندم خۆش دەوێ.. دە دەی بەرزم کەنەوە.. بە هەمووتان.. خێرتان دەگاتێ..

دەبا چاوان بگێڕم.. تا بزانم لە ژێر کام دەوارو کام دارو دەوەنو پنچکە دار.. لە گوێی کام چەمو ڕووبار.. لە ژێر کام زەریادا خنکایە؟ کام بەردو خاك سەرینو ڕاخەرییەتی؟ قوڕی کام دەشت کفنو بەرگیەتی؟.. با لۆ دوا جار چاوم پێی بکەوێ.. دەترسێم تەنیا مردبیو قوڕو لیتاو بیشواتەوە.. (با)ی پیرە پایزێ لێیدا.. خوا بکەم لە پاشت جێ نەمێنێ بەژنێکی شکاوو..

دوو چاوی پڕ لە حەسرەتیە

ئەتووم بمری سەر دەبەمەوە ناو کوپەلەی دەخمیە..

پاشی توو زندەگانیم لۆ چیە؟

هەتا بمێنم سینە کوتانو مردەنیە

خودایە.. کۆمەکت بێ بکەن چل سواری غەیبیە

هەتا ئەتوو دێیەوە لە من وایە ئێرەش چۆلەوانیە

هەولێرم ئاوەدانی تێدا نیە

لە دوای توو دادەنیشم بە سەری کاسو ملی لارو..

چاوانی نابیناو گوێی تەپو زمانی لاڵو..

دڵیشم پڕ لە شکەستیە

فانووسی شەوانیشم بێ ڕۆناهیە
بە تەنێ دونیام لێ تەنگەو پڕ تاریکیە
خودایە.. بایز گەلەك هیلاكو غەریبو شەقیە
بەردی ساردو گەرمی نەخەیتە سەر ڕێیان
لە دڵەکەی بڕوانە چەندە پڕ ئێشو ژانە..
چەندە ماندیە

سوێندبێ هەتا دێیەوە چەناگەم لەسەر ئەژنۆیان بڵند ناکەم، ئەنگۆش هۆ ڕەشۆڵەکان، بایز گەلەکی خۆش دەویستن، بێنانی نەبووایە راوی نەدەکردن، ئەنگۆ بە دڵی ئەو نازانن.. گەلەك جاران لە کنە من، لەسەر رانو سینەو بەرۆکی من ئەو وەختەی دەحەسایەوە، بەر لەوەی بنوێ.. لە بۆ نگۆ دەگریا، برسیەتیو سڵێوەی بە لەعنەت دەکرد، ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، ئاغاو بەگزادەکان، هەمین ئەو مەلە گچکەلۆکانە گوناهیان چیە بکوژرێن؟ نەیدەخواست پەڕو باڵتان بکرێ، ملتان بقرتێنن، حەزی دەکرد سەربەست بە ئاسمانی پانو بەریندا هەڵفڕن، برسیەتی راوی دەنا، ئەویش بەو پیریە راوی نگۆی دەنا، هۆ ڕەشۆڵە گچکەلۆکەکان، ئەی ترسنۆكو باڵ لەرزیوەکان، هۆ فڕندە وردە زستانێیەکان ڕێزی بگرن، دواجار ئەو پیاوە قەلەندەرەتان بەزاند، تۆڵەتان لێ کردەوە، ئەنگۆ کوشتتان، وەختە شێتو شەیدا بمو لە کراسەکەم بێمە دەرێ، وەی لە خۆم خانە خەراپێ، چەندە لە دەرکی ماڵان دەڕوانم، شتاقانم لێ واز نییە، وای لە دڵی من گرمەگرمو ناڵەناڵە، دەروونم خۆش نییەو زارم تاڵە، چەندم گوت دەرویش دڵم ختوورە دەکاو مەچووە راوێ، ئەگەر خودا دەکاو

لەو راوەی دەگەڕێیەوە، سنگمت لۆ دەکەم بە باغی خواجە حەسەنی وەختێ تازە ریشەی هەناری لێدایە، تورنج و نارنج لەوێدا بەریان هینایە، ئێوارەو سبەینانێ لێی بکە تەراتێن و شەو راوە، ئەوسا لۆ خۆت دەبینی کام و کاوە، وەی کە دڵم یەکجار زۆر لە ئێشەو گەرمەژانە، دەنگۆ بە دەنگمەوە وەرن، دەماغ گجکەو هیچ مەبن، دەنا لە حەزی ژن و پیاوێکی هیلاك و دەشتەکی قەت تێ ناگەن، ئەنگۆ نازانن هەتیوە لاوەکەی من چ دەنگ و سەدایەکی هەبوو؟ خویندنی هەموو مەلەکانی ئاسمانێ بەقەد حەیرانێکی دەروێش خۆش و بەتام نابن، حەدیان چییە وەکی وی خۆشخوان دەبن؟ ئەنگۆ لە هیچە دەچریکێنن، بایز تا دڵی گەرم نەبی.. ناچریکێنێ، وەرن و دەست بدەنە باڵم، رووەو شینایی ئاسمان هەڵمدەن تا بزانم لە کوێ چاوانی لێك نایە؟ جاران شەوی جارەکەم دەدیت، هەنووکە لە منی غەریبە ماڵ و ژنێکی بە تەنێ دەروێش بووە بە قاتی، سەر هەڵدەگرێ و بە دووتدا دێ، دەڕواو لە هیچ گوندو شارێك هەمینی بێ پەڕو باڵ رانەوەستێ، دێمکە ئاوێك و توێشەبەرەیەکی پڕ لە وردە نان، لە ژێر هیچ رەشماڵ و بن کەپرێك لا نادات، قژ دەرنێ و لوولی دەداو دەیکا بە بازنی هەردوو زەندەکانی دەستی، بێ نوچدان هەتا بۆی بکرێ لەسەر هەردوو پێ هەر مل دەنێ، کە هەردوو پێیەکانی سست و سڕ دەبن، کە پێستی پەنجەکانی و بنی پێیەکانی لە ژێر پنچك و دڕك و سەر گیاو نێو درەختەکان وەك کاژی مار جێ دەمێنێ، دەکەوێتە سەر هەردوو ئەژنۆیان، دوو ئەژنۆی ناسك و پێست تەنك، لەسەر ئەژنۆکانیشی زۆر لە شارو گوندەکان دەگەڕێ، پێستی سەر

هـەردوو ئەژنۆکانیشـی دادەمـاڵرێن، دەکەوێتـە سـەر سـینگ‌و بـە چنگەکرێ دەسـت لـە درك‌و خـۆڵ‌و قـوڕو دارو بـەردو گیـا و لمـی سـەر زەوی گـیر دەکـات، خـۆی دەداتـە دەسـت رەشـەبا، زسـتان دەگوزەرێ، بەهارو پایزو هاوینیش بەسەر دەچن، زستان دێتەوە، پـایز بـە دوایـدا، ئـەو هـەر دەگـەڕێ، رەشـەبایەك هەڵیـدەگرێ‌و دەیباتـە سـەر ئـەو قۆرتـەی خـۆت تیـا دەشـاردەوە تـا رەشـۆڵەکان نەتبینن، قۆرتێك‌و.. دوو.. سێ.. ئەو دەشتە کاکی بە کاکی‌یە هەر هـەمووی دەبـوو بـە قـۆرت، لـە قـۆرتی یەکـەمیان قـوڕو لمەکـەی دەردەدات، بـە چـنگ.. بـە هـەردوو دەسـت، بـە دەم‌و ددان، قـوڕو لیتاوەکـە فـڕێ دەداتـە دەرێ، ئـەوە خوایـە تـۆ لـەوێ خـەوتبی، بـە ماچێکی لێوە هەڵوەریوەکانی هەمین وەئاگا بی، رابچەنی، ئەویش وەکی کۆرپەیەکی شیرین لە باوەشێت بگرێ، گەردو خۆڵ لەسەر چاوەکانت لابەرێ، گڕی دڵی خۆش بکات تا تۆ گەرم بیتەوە، قژی خۆی بسووتێنێ تـا دەسـت‌و پەنجە سڕەکانت بکەونەوە جووڵـە‌و خـوێن بـزاوتن، تـۆش سـەرت بخەیتـەوە سـەر سـینەی بۆنخۆشـی هەمین‌و تك تك فرمێسکەکانی بخۆیتەوە، تـا سـەرلەنوێ بژییتـەوە، باسـی ژوان‌و حـەزو سـووتانی نێـو هـەوێزو کـادین‌و سـەرکانی بـۆ بکـەیت، شـەوانی شـەهوەت‌و حـەمامی گـەرم‌و چـەلاوی رەشـۆڵە کولاوەکان، رامووسان‌و دەست لە ملانێی پاش رۆژێکی درێژو پڕ لە ململانـێ‌و مەینـەتی، رۆژانـی سـەخت‌و پـڕ ترسـی رەدووکـەوتن، خۆ بزر کردن، شەوانی دەنێو یەکدیدا توانەوە دوای رۆژانی ئارەق رشـتن‌و خـۆ رەتانـدن، ئـای لـەو رۆژە بـە تـام‌و ناخۆشـانە، دڵگـیرو سەختانە، پڕ خەم‌و خرۆشان.. ئەوسا سەیری چاوەکانی دەکات،

____

تۆ چاو هەڵناهێنیو بۆ یەکجاری نوستوویت، هەمین لێت ورد دەبێتەوە، بە دوو چاوی گرانو ماندووەوە دەبینیٚ وا لاوکێك وەك پەپوولەی باڵ نەخشین لەسەر لێوە قرمساوەکانتدا مردووە، چاوەکانت.. چاوە کزو گچکەلۆکەکانت لە جیٚی حەزو تاسەی هەمینیٚ بە قوڕو خۆڵێکی سووربوو تەڕ بووە، پیس بووە، کتو پڕ هاوار دەکاو دەزریکێنیٚ، دەداتە پڕمەی گریان، فرمێسکی بەخوڕ بەری چاوانی دەگریٚ، ئاسمانو دەشتی چۆڵو رووت لیٚڵو تەڕ دەبینیٚ، گریان دەبێتەوە بە هەنسك، هەنسك بە نووزە، نووزەیەکی غەریبو دڵتەزێن، کە چاوە بەڵەکەکانی دەکاتەوە، لەبری تۆ جووتێك پێڵاوی لاستیکی لا هەڵتلیشاوی لە باوەش کردووە، وەك کۆرپەیەك رابژەنیٚ خۆی بادەدا، کە چاوی بە پێڵاوەکان دەکەویٚ رادەکاو دەچێتە ناو قۆرتێکی دیکەو پرزۆڵی جەمەدانییەك دەبینیٚ، قۆرتێکی دیکە، پشتێن، لەوی دیکەیان کڵاوەکەت، لە یەکێکی دیکە دەستو پەنجەیەکی قرتاو، دوو چاوی هەڵکۆڵراو کە رەشۆڵەکان دەنووك ئاژنیان کردبیٚ، پڕ بەو ساکە دەشتە دەقریشکێنیٚو.. کەچی تۆ لێرە لە خەو رادەبییو شایەتومانێکی بەهەق دێنی، سەیری دەوروبەری خۆت دەکەی دونیا زۆر کپو خامۆشترە، (تۆ بڵیٚی بۆرژابم؟ چەند دەبیٚ نوستیمە؟ ئەو خەوە ناخۆشە چی بوو؟ خودایە بەخێری بگێڕی، ئەوە مۆتەکە بوو یان زیندەخەو؟)، لە چوارچێوەی دەرگا وازەکەوە لە دەرەوەت روانی، لە دوورەوە گوێت لە زرمو کوتو چەقەچەقی ئاشەکەی چەلەبی بوو.. بیٚ شك گوێت لەو چەقەچەقە بووە، هەر ئەوەش خەوی لیٚ خستووی.. شەوێك زرمو کوتو ناڵەی ئەو ئاشە نەبیٚ کەم کەس

لە گەڕەکێ خەوی لێ دەکەوێ، ئەو چەقەچەقە هاوریتمە بۆتە لای‌لایەو خەویان لێ دەخات، گوێت لە پڕمەی مانگاکە بوو، لاوکێك لە گوێتدا دەزرنگایەوە، مێخ زنجیرە درێژەکە بواری دابوو کەرەکە تا پاڵ دەرگاکە بێ، هەروەك بڵێی لە تەنیایی و شەوو گرمەی گەواڵە بترسێ، چڕی تاریکی پتر ڕژابووە ناو حەوشەو ژوورەکە، چراکە بە زەحمەت دڕی بەو تاریکی‌یە دەدا، کەمەکێ تاسابووی.. دەتویست بزانی سەعات چەندە، هەستایتەوە سەر قوون و پشتت بە دیوارەکە داو سەعاتی بەرباخەڵت دەرهانی، چرکەی لێوە نەدەهات، جگەرەیەکی زەلی نیوە سووتت لە ناو دەلاقەکە بینی، بەردە ئەستێیەکەت دەرهانی و ئاگرت دا، تا ناوهەناوت مژی قووڵت لێ دا.. دەتووت دەتەوێ لە ناوەوە دەعبایەك قانگ بدەی تا ئەو دووکەڵە بیخنکێنی، بە حەسرەتەوە وەك بڵێی هەمین ماچ بکەیت لێوت لە سیغارەکە نزیك خستەوە، دەنێو پەنجە بۆرو چڵکنەکانتەوە یاریت پێ دەکرد، وەك ئەوەی یاری بە قامکی هەمین بکەی، دەنگێ لە غەیبەوە.. کە دەنگی هەمین بوو هاتە بەر گوێت: ئاگات لە خۆت بێ و ئەوەندە لەو تووتنە پیسە مەکێشە، ئاخر سیپەلاکت دەڕزێتەوە، خۆت هەناسە بڕکێتەو سەرمای ئەو دەشتەش لەوێ بوەستێ، لە چی بترسێم؟ لە مەرگ.. چما مردن لەم ژیانە خۆشتر نی‌یە؟ هەمین بەو قسانەت شێت دەبوو، بەیانیان بەو سوعبەتە قورسانەت جارێ تووڕەت دەکردو، پاشان بەر لە ڕۆیشتن بە قسەیەك ئاشتت دەکردەوە، دەتویست ژێر هەیوانەکە پڕکا لە قریوەو هاوار، دەرو دراوسێ کە بە بەردەرگاکەتان تێپەڕ دەبوون دەیانزانی بەم بەیانی‌یە زووە تۆی

شەڕ بە هەمین دەفرۆشیت تاوەکو جنێوی مزرت پێ بدات، کە گوێت لە ترپەی پێی ڕێبواران دەبوو پتر دەتکرد بە گاڵەو هاتو هاوار، تاوەکو بزانن دوو کەس وان لەم کەلاوەیەدا، ژنو مێردێکی پیرو ماندوو، وان لە پشت ئەم دەرگایە، بە شەڕ دێن، شەڕی پڕ لە خۆشەویستی، ئەو پیاوانەی بە جلی ئیشەوەو بە شانی داکەوتووەوە، جلی ژێر گڵو گەچو چیمەنتۆ بە کۆڵانە تەنگەبەرەکەدا غاریان دەدا نەبا ڕۆژ هەڵبێو نەگەنە مەیدانی قوڕکاری ژێر قەلا، نەیاندەتوانی هەستو خوست لەو شەڕو هەڵلایە رابگرن، تەنها ئەو ژنانە نەبێ کە ڕووەو نانەواخانەکان خشەخشی سۆلیان دەهات، تاوێ لە بەردەرگاکە هەلوەستەکیان دەکردو دەڕۆیشتن، تەنگەتاوی ئەوە بوون نان بۆ منالە چلمنو چلکنو لاوازەکانیان بەرنەوە، ئەوە خوایە مەکتەب تەواوکەنو ببنە شت، تۆ قەت داخت ناچێ کە گەڕەکی سەرێ بەو گەڕەکەی نگۆ دەڵێن: گەڕەکی قەرەجو قەحپەو گەوادان.. لە تاو ئەم قسەیە بوو یان نەهاتنەوەی هەمین هەستت کرد کەسێك بە دە پەنجەی ئاسنینەوە چنگ لە هەناوت گیر دەکاو، وای لەو دڵ خاوبوونەوە کتو پڕە، ئێستا لێرە بووایە هەندی بلێی یەكو دوو کتلییەکەی دەخستە سەر ئاگر، لەسەر چیچکان دادەنیشتو پەمپی لە پریمزەکە دەدا، دەستو برد دوو سێ نانی دەڕشاند، پێی دەوتی: سەرخەوێ بشکێنەو هەنووکە بانگت دەکەم، ئەو جلانەشت بگۆڕە، قوڕو چلپاوی زۆری پێوەیە، بۆنی لیسو دووکەڵ، دوێنێ شەو بیرم چوو کیسە تووتنەکەت بۆ بدوورمەوە، پارچەیەك لە کراسەکەم ماوەتەوە، دوێنێ قارسم کردو تۆزێکم

لەبەر بڕی، دامەنی لەبەر پێیانم دەخشا، با هەر کە سیغارێکت پێچایەوە ئەمنت لە بیر بی، تا هەنووکە کیسە تووتنێکی تۆ نەبووە کە لە تیلمە کراسێکی هەمین نەبووبێ، هەفتەیەکە پێت دەڵێ: چاو کونەسوژن ئەو تەنکە ردێنە عەرەبیەت خشت کەوە، ئەتوو لە خەمی ردێنی منداى، ئەمنیش لە خەمی ئەو ڕەشۆڵانەم کە لە ئاسمان قەتارە دەبەستن و نانیشنەوە.. یان لە دوور تۆڕەکەی منەوە دەنیشنەوە، دانەوێلە ڕۆکراوەکان هەڵدەگرنەوە بێ ئەوەی دەنووکیان بەر زەوی بکەوێ، لەوە دەچێ ئەوساڵ بە فڕوفێڵی تازەوە سەریان لە هێلکە جووقابێ، کە هاتەوە پێی دەڵێم: هەمین سەیری ئەم تۆڕە پڕە بکە.. تەواو.. چیدیکە مەچووە بەر دەرکی ئاغا و بەگزادەکان، ئەمن حەیفم لێ دێ، دواجار گرتی.. ڕاو بەختە و نێوچەوان، تۆڵەی هەر دەنکە گەنمێکم لێ کردنەوە، خۆ شەقم برد، مانگێکە خۆ لەو قۆرتەی دەشارمەوە و ناهێڵم مووی سەریشم دیاربێ، نەء، ڕاوی من هونەرە، شەیتانیش وەکی من تۆڕەکەی ناشاریتەوە، هەمین ئەگەر ڕۆژێکیان بتبەمە سەر تۆڕەکەش بە خۆت نازانی، سەیریان مەکە ئەوەندە گجکەلۆکەن، گەلەك بیژی و حەرامزادەن.. قەتیش تێر نابن...

دە وەرەوە هەمین.. با مزگێنی ئەمشەوت بدەمێ.. دە دوانزە ریشۆڵە سەربڕە و مەنجەڵە ئاوێك گەرم کە، سبەینێ یا شێخ پێ بزانێ هەر زوو بە زوو داوای زەکات دەکا، لە چلان یەکە دەروێش، لە چل درهەم: درهەمێك، لە چل دینار: دینارێك.. لە چل لیرە: لیرەیەك.. یا شێخ ئەوە کووە کەس ملی چەلەبی ناگری لۆ زەکاتی؟.. ئەو بەشکو حەزی لە جەهەندەم بێ، ئای یا شێخ..

هەمووتان یەك حیسابن، وەك كەر گوێمان رادەكێشن و دەمانڕەتێنن، ئەویش هاوینان بە یەك دوو شكارتە قەناعەتم پێ دەكا ئەم دەشت و دەرەی بۆ بكەم بە گندۆرەو تەرۆزی، یا شێخ دەكرێ پرسیارێك بكەم، ئا.. دەباشە ئەتوو دەزانی بەشە هەقی ئەو لە من زیاترە، ئەمن زەوییەكەی خۆش دەكەم، دەیكێڵم، بژاری دەكەم، تۆوی دەكەم، ئەمنم كە لە بەر چرقەی هەتاوی هاویندا دەسووتێم، لە بەیانی تا ئێوارە لە گەڵا و گوڵ و لاچكە سەوزەكانی بڕكە گندۆرەو تەرۆزییەكان ورد دەبمەوە، ئەو رۆژانەی گوڵ دەردەكەن ئەمن شاگەشكە دەبم، كە رەشەبایەك هەڵدەكا حەز دەكەم ببمە شوورەی هەموو گوڵەكان، نەبا یەكێكیان هەڵبوەرێ، كە بە (چەلەبی)م دەگۆت: ئەو گوڵانە لە گوڵەكانی ناو باخچەكەی توو جوانترن، بە عەقڵم پێ دەكەنی، كەچی وەختێ هەموو شتێك پێ دەگا، ئەو بەشی شێر دەبا و ئەمنیش بەشی رێوی، خۆ ئەگەر ئەو زەكات بدا نیوەی برسییەكانی هەولێرێ تێر دەبن، دەست لە ئیشوكاری خودای مەدە دەروێش، ئەو زەكاتی خۆی دایتە تەكیە، بیریشت نەچی كە زەوییەكەو تۆوەكەو تراكتۆرەكە هی خۆیەتی، لە كوێ بوو؟ لە باب و باپیرانەوە لۆی مایتەوە، ئەوە لۆ ئەمن نیمە؟ دەروێش دەستت كردەوە بە كوفركردن؟!، ئەی ئارەقەو سووتانی من؟ لە بەیانییەوە تا ئێوارێ دڕك و داڵ و گیاكەڵە لەو خاكە بژار دەكەم، نەبا لە رەگ و بڕكە گندۆرەكانم بخۆن، نەبا سیس و بێ تام و بۆ بن، چەلەبی ئاگای لەوە نییە لە رۆژێكدا چەند مارو دووپشك دەكوژم، هێی دەروێش هەر رۆژێكە و مارێك بە دەستتەوە دەداو

هەر لە جێوە بێ ئەوەی کەسێك ئاگای لێ بێ دەپەنمێ، دەمریت، گندۆرەیەك دەبێ بە سەرینت، لەو دەشتە چۆڵە رادەکشێی، گەڵاو پنچك دەبن بە ڕایەخت، شەو دادێ و ناگەڕێیتەوە، هەمین بە هەڵەداوان پیاوانی گەڕەك کۆ دەکاتەوە، هەریەکەو دەست دەداتە چرایەك و هەمین لە پێشەوە، دڵی ختوورە دەکاو دەگری، پیاوان کپ و بێ دەنگ و سام لێ نیشتوو روو لەو دەشتە دەکەن، ئەو هەردو شیوە.. هەنگاوی پڕ ترس و خێرا دەنێن تا دەگەنە نێو بێستانی تازە سەوز، بۆنی خاك و ترۆزیو کاڵەك و شەمامە لە کەللەیان دەدا، لە تاو ترس و لە پای گەڕان بە دوای تۆدا ماندووو برسی دەبن.. تینوو.. حەز دەکەن بنووشتێنەوەو گندۆرەو تەرۆزی لە بڕکان بکەنەوەو بیخۆن، وەلێ شەرم دەیانگرێ، دێنە ژێر کەپرەکەت، تەنها شەربەیەك ئاوی سازگارو جامێکی قوپاو لەوێیە، کڵاوو جەمەدانی، قۆرییەکی رەش داگەڕاو، کۆنە لبادێکی دڕاوو تۆز لێ نیشتوو، بە چراوە بە چوار دەوری کەپرەکەدا دەگەڕێن، بڵاو دەبنەوە، ئەو شەوە مانگ بە دەرەوە نابێ، رەنگە رەشەبا بێ و هەندێ لە فانووسەکان بکوژێنەوە، پیاوان دایان دەگیرسێنن و دەکوژێنەوە، لەوەدایە چراکان بەر ببنەوەو بشکێن و گڕ بەو ناوەدا پەرت بێ و پووش و پەڵاشی دەشت ئاگری تێ بەر بێ، لە ترسی رەشەبا چراکان خەفە دەکرێن، رۆناهییەکی زەرد پێشیان دەکەوێ و تاریکی راو دەنێ، دەگەڕێن.. ژێر گەڵا و پنچکی پەل هاویشتوو دەپشکنن، تۆ نیت، لە سەد لاوە سێبەری پنچکەکان بەسەر یەکدیدا دەشکێن و دەتوێنەوە، لە حەژمەتانا پێ لە گندۆرەو تەرۆزییەکان دەنێن،

ئـاوێکی ســاردو زەردبــاو لــە ژێــر پێیــان فیچــقە دەکــا، لــە ئاسمانیشـەوە چـریکەی غـەمگینی قـەتارەی مەلـە کۆچـەرییەکان دەگاتە گوێی هەمووان، وەك ئەوەی شین بکەن، دەگەڕێن و تۆ هەر دیار نیت، هـەمین بـە پـێ خاوسـی بـە نێـو دڕك و داڵـی بێسـتانەکە رادەکا، بـە هـەموو لایەکدا غـار دەدا، هـۆ بـایز.. هـۆ بـایز.. کـورە ئـەتوو لـە کێنـدەری؟ دە دەنـگ هـەڵبڕە.. خوداوەنـدی مـیری مـەزن، ئـەتوو بـایزۆکی لـە مـن مەسـتینە، کـە ئـەتووم لـێ بـزر بـی مـردن خۆشترە لەوێ ژیانێ، باز لە هیچ کوێ ناحەسێتەوە تا نەچێتەوە سەر هێلانێ، ئەمن ئەوڕۆ بەتـەمات بووم، سنگی خۆمت لە بۆ بە سێ بەنگی بکەم، شۆخیان بدەم ئەو قەرە زولفانـەی وا لـە خـەنێ، نا سینەی من لۆ تـوو دەیکەمـەوە بە دەفتـەر خانـێ، چاوانیشـم بـە ساقی وەختـی شـەراب گێڕانـێ، نـا.. دە بـا سـینەی مـن بـە پـەنێری توو بێ، وەختێ پارو لێدانێ، بەڵکو بحەسێتەوە لـە ئیشـی گرانـی ئـەم دەشـت و چـۆڵەوانی و بـەڕیانێ، لێـرە لـە بـۆ ئـەوێ تاودانـە، چـەندەها دڕك لـە هـەردوو پێیـەکانی دەچـەقن، چـەندین گنـدۆرەو تـەرۆزی لـە ژێـر پێیـەکانی دەپلیشـێنەوەو دەتـەقن، هەسـتی پـێ ناکـات و هـەر رادەکـات، خـوێن لەسـەر بڕکـەکان و پنچکەکان جـێ دەمێنـێ، دەداتـە پڕمـەی گریـان، گریـانێکی بـە کـوڵ، بـەو دەشـتە چـۆڵەدا هـەر رۆینـەو مـل نـان، باڵنـدەکان لـە ترسـی ئـەو گریانـە هێلانـەکانیان چـۆڵ دەکـەن، بـەرەو تاریکـایی ئاسمـان هەڵـدەفڕن، مــارو مێرووڵــەو زینــدەوەری ئــەو دەشــتە دەتاســێن، بــە ژێــر پنچـکەکاندا دەخشـن و لـە کونێکـەوە دەردێـن و خـۆ لـە درزێکـی دیکەدا دەشارنەوە، پیاوانی گەڕەکیش، گەڕەکی ماندوو دەست بە

چراوە لە تۆ دەگەڕێن و ناتدۆزنەوە، دەگەڕێن و تۆ هەر نیت.. لەپڕ هەمین بە دەم بای غارەوە پێ لە دڵت دەنێ، دڵێک کە لەو ناوەدا کەوتووەو هەر لە شەمامەیەکی خوێناوی دەچێ، ئەو دڵەی بۆ هەمین خوێنی تێدا دەگەڕاو بۆ چاوانی ئەو حەیران و لاوک و بەستەی دەچڕی، دەتاسێ و چراکە فڕێ دەداو لەسەر سینەت رادەکشێ، راتدەکێشێ، دەیەوێ چراکە هەڵبگرێتەوەو لە چاوانتی نزیک بخاتەوە، چرا کوژاوەتەوە، هاوار دەکا، دەروێش.. هۆ دەروێش بایز.. شیوەن دەکاو زیاتر بۆت دەگریو فرمێسکەکانی دەڕژێنە نێو دەمی کراوەت، تۆش ئاگات لەو نییە.. تۆ.. تۆ بڵێی ئەوە راستی بێ یان خەونە؟ بڕوا بە چاوەکانی خۆت بکەی یا نا؟ لە نهێنیی و لەغزی پڕ لە سیحری خەونێک دەچێ، بەرانپیل و چارۆگەکەی گرمۆڵە دەکاو دەیخاتە ژێر سەرت، سەری شکاوت، ئەم هەر دەگریو تۆ نازانیت، دەم دەخاتە نێو دەمی ساردو وشکەوەبووت، ئەو دەمەو لێوەی جاران بە ماچێکی ئەو دەبوون بە پەنگرو دەسووتان، ئەو زەمانەی تۆش سمێڵی خورماییت بخستایەتە سەر کوڵمەی پڕ لە گوڵی لە حەوت مەرگ بووایە راست دەبۆوە، سەر لە بن گوێت دەنێ و هاوار دەکا، چما تۆ گوێت لەو دەنگە خۆشەویستو پڕ خەمە نییە؟ سەرت کێل دەکاتەوەو لە باوەشێت دەکا، ئەتوو لۆ وات لێ هات دەروێش.. ئاخر ئەمن دوعام لۆ کردی کە ئاگادارت بێ ئەلیاسی لە زەریاو خدری زیندەی وا لە چۆڵ و سارایە، ئاخر ئەمن بە ئەمانەت ئەتووم دا بەوەکاشەو حەزرەتی وەیسەل قەرەنییە، وەک کۆرپەلەی ساوا راتدەژەنێ، لە ژێر رۆناهییەکی کەمێ شین باو چاوت بە هەردوو

چاوانی دەکەوێ، وای لە خۆم وایێ.. سەر بە هەشێ.. ماڵ وێرانێ.. قەت کەسم نەما.. ئەوە خۆ هەر دوو چاوەکانی دەرهاتوون.. خوراون.. نەماون.. ئەو چاوانەی بە بەژن و بالآی هەمینێدا دەیانڕوانی، پتر دەتاسێ و خۆڵ و کەستەکی بێستانەکە بەسەری خۆیدا دەکا، پیاوان شێتانەو بە هەڵەداوان دەگەنە کنی.. دەستی دەگرن.. دەکەونە سەرچۆك.. سەیری چاوانی دەکەن.. بە خەم و ترسەوە دەڵێن:

(داڵ و قەڵەڕەش چاوەکانیان هەڵکۆڵیوە..!)

تۆ مردوویت و ئەوان وا دەڵێن، رەش داگەڕاوە، رەنگە مارێك لە نیوەڕۆوە پێوەی دابێ، نا نەمردووی.. گەرمای هاوین ئەوەندە لە تەوقە سەری داوی گێژو بێ هۆش کەوتوویت، ناکرێ بمریت، هەمین تەنیا لەو دونیایەی جێ دەمێنێ، خۆی و کەلاوەو مانگایەکی لەڕو چەند مریشکێك و جووجەڵەیەك لە دوای تۆ هەر هەموو بە تەنیا جێ دەمێنن، شەوانە کەس نابێ حەیران و لاوك بۆ هەمین بچڕێ، لە بەر هەیوانەکە دادەنیشێ، سەر بۆ ئەو پارچە ئاسمانە رووت و لێڵە هەڵدەبڕێ، ئەو ئاسمانەی لە حەوشە چکۆلانەکەوە وەدیار دەکەوێ، چاوی هەمینێ دەڵێی کۆترەو لێی ونبووە هێلانە، یان بەرخە کۆرپەلەی دوای مێگەلانە، لە دار هەنارە زڕەکە دەڕوانێ و هۆن هۆن دەگری، نەکەی دەرویش وا زوو بمری، دەنا بۆ یەکجاری و لە بێ چارەیی تا ماوە هەمین دەبێ بە کارەکەری چەلەبی و بەگلەران، بکەوە دوای بە هەژاری و عەودالی، با لە دوات جێ نەمێنێ بالآی بڵندو بەژنی هیلاکی، یان دەبێتە جل شۆری ماڵی یەکێ لەو ئاغایانەی وەختی خۆی حەزیان لێ

دەکرد، لیکیان دەکرد، بە یادی جوانی و جحێڵی ئەوسا یەکێکیان پەلاماری بدات تۆ لە گۆڕەکەتدا رادەچەنی، تۆ نامێنی تا بە تیغێك.. تیغێکی کول وەك رەشۆڵە سەری لە ملی جیا بکەیتەوە، ژنێکی بێ کەس و هیلاك و بەستەزمان چی پێ دەکرێ؟ لە حەوت مەرگدا بی دەتەوێ زیندوو بیتەوە، وەك منداڵێکی ترسنۆك کە خەونێکی ناخۆش ببینێ رادەچەنیت.. پڕ بەو ساکە دەشتە.. پڕ بە گۆڕو گۆڕستانەکە هاوار دەکەی:

(ئیدی پیر بووین.. دە وازمان لێ بینن..!)

چەندەها جار خەون و خولیا و خەیاڵ و ترسی هەردووکتان تێکەڵ دەبێت، چەندەها شەو بە جووتە لە خەو رادەبن، ها چی بوو؟ خەونێکی ناخۆشم دی بایز.. هی من لە هی تووش ناخۆشترە هەمین، وەك دوو گیانداری دیلی نێو قەفەزێك دەخزێنە پاڵ یەکدی، ئەم بەیانیە وەك زۆر لە بەیانیانی دیکە هەمین لە تاو هاواری تۆ راچڵەکی و لە ترسانا پیاڵەیەك بە دەستییەوە شکاو سەری پەنجەی شایەتمانەی زامار بوو، هەر شەوەی یەکێکتان لە هاوارو ناڵەی ئەو دیکە دەتاسێ و دووچاری دڵەخورپێ دەبێ، هەمیشە وایە خەوو زیندە خەونەکانتان تێکەڵ دەبن، هەر دەڵێی ئەو خەونێ دەبینێ و تۆ بۆی تەواو دەکەی، ئەو هاوارەی لە قورگی تۆدا دەتاسێ، هەمین ئاسمانی پێ دەهەژێنێ..

چاوان دەکەیتەوە.. هەر هەموو ماڵەکە لە تاریکیدا غەرقە، نە هەمین دیارەو نە چراکەی، نە پیاوانی گەڕەك و نە هات و هاواری منداڵ و مەزن، نە رەشەبایەو نە پنچك و بڕکی گندۆرەو تەرۆزی نێو بێستانەکان دیارن، بێ ناز لە ژوورەکەتدا کەوتووی، نە ماران گاز

بوویـت و نـە هـەتاو سـووتێن، تـەواوێ سـەرماتە، درەنگـی کـرد و هەمین هەر بزرە، قەت وا دوا نەکەوتووە، تۆ بڵـێی ماڵی چەلەبی یان سمایل بەگ میوانیان هەبووبێ؟ هەر ئێوارەیـەك میوانیـان زۆر بێ، ژنـە تەمبەڵـەکانیان هـەمینت لـێ گل دەدەنـەوە، چەند جارت پێـت گوتـووە هـەمین لەمـەودوا بـەر لـەوەی تاریـك دابـێ وەرەوە، مەترسە بایز.. ئەدی کەفیـەت و مەسلەتیمان نـەکرد؟ لـە هەڕەشـەو گوڕەشەی خدری برام مەترسێ.. تازە هەردوو لامان پیر بووین، نـا هـەمین.. هەنووکـەش ترسـم هـەر هەیـە.. خـدری بـرات لـە کـن ردێـن سـپییەکانی عەشـیرەت پـێی گـۆتم: بـایز ئـەتوو سـێی سـاڵە نامووسی مەت بردییەو.. خوشکی مە دەتەقێنییەوە، مەترسێ.. خدر پیر بووەو هێزو شەنگی جارانی نییـە دوژمنایـەتیت بکات.. خـۆ دەزانم هـەر چـوار براکـەت لـە بـەردەم ردێـن سـپییەکان و پیاوماقووڵ و بابە شێخ و سێ مەلایان تەڵاقیان فڕێدا کە چیدیکە هەقیان بە سەرمانەوە نییە، ئەوەندەی شێخ کردی و کۆشای هیچ کام لە براکان و خزمەکانت ماچیان نەکردم، مەلاش تکای کرد و ردێـن سـپییەکان پاڕانـەوە، ئەگـەر حـەز دەکـەن هـەمینێ ببیـنن دەیهێنمە کنتان.. یان ئەنگۆ وەرنە کنی.. ورتەیان نەکرد.. خدر دووبـارەی دەکـردەوە: یـا شـێخ وەسـیەتی بابمـان دەسـتی هـەموومانی بەسـتەوە دەنا هەنـدە بـێ غیرەت نین، خـۆ شـەرەف قوماش نییـە لەگـەر زەمانـەدا رەنگی بچێتەوە.. لـە سـەرەمەرگدا و بـە دەم قرخـەقرخی مەرگـەوە پـێی گـۆتین: (وازیـان لـێ بیـنن کوڕەکـانم.. تـازە ئـەوانیش پـیر بـوون)، تـۆ بڵـێی لـەو کۆتـایی عومرەدا زەفەری پێ ببەن و بیکوژن، جا خۆ نەمانی هەمینێ بۆ تۆ

باسی سەرە، تا دەهات شەوی ساردتر دەکردو بایەکەش دەبوو بە لوورە، چراکەش کوژا بۆوە، بێ هەمینێ، ماڵ، دەتوت بۆتە چۆڵو سارا، سەد ساڵە هەمینت لێ بۆتە قاتی، بە دەست کوتان شقارتەکەت لە دەلاقەکە دۆزییەوە، بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە دەنکێکت دەرهانیو ئاگرت دا، دەیەها تارمایی رژانە سەر دارو دیوارەکان، بەر لەوەی گڕی لە رزیوی دەنکە شقارتەکە بکوژێتەوە دەستت بۆ فانووسی قەد دیوارەکە بردو بە پەلە داتگرت، فریا نەکەوتی شووشەکە هەڵبڕیو کوژایەوە، دەنکێکی دیکەت ئاگر دا، فانووسەکە گڕێکی زەردی بە نێو ژوورەکەدا رژاند، هێدی هێدی بەرچاوی کزت روون بۆوە، لە ترسانا چی لامپاو فانووسو قەندیل لە ماڵەکە هەبوون هەر هەموویانت داگیرساند، رووناک نەدەبۆوە: دڵت.. تاریک بوون: چاوەکانت.. زۆپاکەت گڕ دا تا بتوانی سەرماو ترس لەو ماڵە دەربکەی، دەتوت: کلۆ کلۆ سەهۆڵ لە نێو هەناوتا دەتوێتەوە، هەردوو ناو لەپی چڵکنو شەقار شەقارت لەسەر زۆپاکە راگرت، تاوێ گەرم بوونەوە، خوێنێکی گەرمتر بە هەردوو باسکتدا گەڕا، لە کاریتەو شەقڵەو حەسیری رزیوی بنمیچەکە ورد بوویتەوە، هەر چوار دیواری نەخشین بە دڵۆپەو لیسو تەنی، دوو لا دیوار خراپ سکیان دابوو، بە موعجیزە وەستا بوون، دووان لە کاریتەکان درزی قەبەیان تێ کەوتبوو، درزێکیان ترسی خستبووە دڵی هەمین، بایزیش بێ باک، ئەگەر داتەپی ئەوە هەردووکمان: کەرەکە خۆش، بە یەکەوە دەمرین، جا لە ژێر کاریتەو شەقڵەی رزیودا بمرین؟ داخوا کامەمان لە پێش ئەوی دیکەدا دەمرین؟ کە ئیشت

نەبوو یان باسی مردن دەکەی یان گەمە لەگەڵ گونت دەکەی، لە بەر خۆتەوە خەنیتەوە.. کەچە لبادەکەت راکێشایە بەردەمی زۆپاکەو کیسەی تووتنەکەت دەرهانی، ئەگەر نەهاتەوە تا ئەو سیغارە دەپێچمەوە دەرۆمو لە دووی دەگەرێم، گرمەی گەواڵەیەك رایچڵەکاندی.. خودایە بێ ئافات بێ.. خودایە نەکەی.. هەنووکە هەمین لە رێیە، سەرێکت هەڵبڕیو بەسەر دیوارەکەی بەرامبەرتەوە لە زەرگو شمشێرو دەفەکە رامای، ویستت تا پێت دەکرێ درەنگ سیغارەکە بپێچیتەوە، لە شمشێرو زەرگەکە رامایتەوە، چەندەها جار ئەو شمشێرەت بە سكو ملی خۆتدا داهێناوە، بە تۆزێك خۆڵ جێ برینەکەی سارێژ بۆتەوە، چەندەها جار ئەو زەرگە تیژەت لە لا لغاوەی خۆت داوە.. لەولا روومەت بۆ ئەولا کون بە دەرت کردووە، بە دەم دەف لێدانەوە کەوتوویتە ویردو سەڵەوات، لە زیکرو تەهلیلەدا خەمی خۆتو هەمینو راوە ریشۆڵەو ترسی بابە شێخو زوڵمی چەلەبیو تارمایی ئاغاو براکانی هەمینت بزر دەکرد، حەجمانت لە بەر دەبڕا، هێی دەروێش تۆو تەکیەو زیکرو تەهلیلەو زەركو شمشێر لە خۆ دانیان نەگوتووە، زەمانە لێی خۆش هێنای، لەسەر یەك پەنجە سەمات بە دەفەکە دەکرد، وا توندو دڵگەرمانە دەتکوتا کە هەموو گەرەك گوێی لێ بێ، هەر دەتووت شریقەی باڵی هەزاران مەلە، سەدای حەی حەی تۆ لە هیچیانی نەدەکرد، چ دەروێشێك دەیتوانی گوێ لە دەفەکە بگرێو عاقڵ دابنیشێ، هەر دەبوو سەرو مل با بدات، بێ ئاگا لە خۆیان هەڵدەستانە سەر پاشووان، زیکرێك تۆی تیا نەبووایە ساردو سڕ بوو، تا تۆ دەفەکەت

نەگرتایەتـە دەسـت دەروێشـەکانی دیکـە وەك کۆمـەڵێ پیرەژنـی بێهێزو شەنگ لە خۆیان دەدا، ئەو دەفە چ سیحرێکە کە تەنها بۆ دڵـی گـەرمی خـۆتی لـێ دەدەی، گەرەکتـە وڕوکـاس ببیـت، لـەم دونیای دوونە غەیب بیت، زرمو کوتو هاڕەی دەف، زرنگانـەوەی پڵپڵەکانی ترسو خەم لە دڵتا راودەنێ، ئازاترت دەکا، ئیدی سڕ دەبیت، با بێن براکانیو هەنووکە بتکوژن، نە گوللە دەتبڕێو نە تیغ بریندارت دەکات، سووك هەڵدەفڕیتو گران دەکەوتیتەوە سەر زەوی، سـەمایەکی دەروێشـانە، دەگریایـتو شـێتانە هـەردوو پاژنەی پێت لە زەوی دەکوتا، وەك یەکێك لە ریشۆڵە سووکەکانت کە رەشەبا هەڵی دا باڵت دەگرت، لەو سەرەوە، لە ئاسمانەوە کە دادەبەزیتە سـەر ئەرز وا بە تاو پاژنەت بە زەوی‌دا دەکوتی وەك بڵێی بتەوێ زەوی شەق بکەیتو لە ترسی غەدری زەمانە خۆتی تیا حەشـار بدەی، خـۆت لـە چـەلەبیو ئاغاو براکانی هـەمینو سـڵێوە.. شـەیتانەکانی شار بشاریتەوە، ئیدی تەواو.. تا کەی سـەرماو برسیەتیو راوەدوونانی ریشۆڵە بەستەزمانەکان، ئاخۆ پـارووە نانێـكو ترسـی مـەرگ ئـەو هـەموو ئەزیەتـە دێنـێ؟ رادەکشـایتو بـێ باکانـە، بێ بەزەییانـە ملی باریكو دەمـاراوی خۆت دەخستە بەر تیغی شمشێر، چ تامێکی سەیرو عەجایبت لەو ئازارو تکە خوێنانە دەبینی؟، هەر تکە خوێنێك هی رۆژێکی پـڕ مەینـەتیو ترسـە کـە دەڕژێ، دەڕژێتـە سـەر خـاكو خـاکیش هەڵیدەمـژێ، تـا لەشـت گـەرم دابـێ تـرسو سـامت لـە لا نامێنـێ، هەموو شتێك لە بەر چاوانت ون دەبێ، دەبێ بە تارماییو نامێنێ، کە کەللەت گەرم دادێ دەفەکە دەبێ بە دڵۆپێك ئاوو لەسەر یەك

پەنجەت دەوەستێ، کە بە ناو لەپو سەری پەنجەکانت لە ناوەڕاستو رۆخی دەفەکە دەدەی هەزاران دەنگو سەداو زەناو هاوارو ناڵەو زریکە بەرپا دەبێ، دەروێشەکانی دیکە خودا لە هاڕەی دەفەکەی تۆدا دەبینن، لە سەماو پێ کوتانی شێتانەت، کە حاڵەکە دەتگرێ، هەردوو بنە پێت بەر زەوییەکە ناکەون، ئارەقەش زەنگوڵ زەنگوڵ بە دەموچاوو سەرو سمێڵو سینە تووکنەکەتدا دێتە خوارێ، دەڕژێتە بەر پێی دەروێشان، تەنکە تۆزێك بەرز دەبێتەوە، وا بە تاو بە چوار دەوری خۆتدا خول دەخوێت، لەو تەپو تۆزەی بەر پێت، لەو نەرمە گڤەی (با)ی دەوری بالآت گەردەلوولێك ئەو ناوەی دادەگرت، دەنگی دەفەکان تێکەڵ بە هەیاهووی دەروێشەکان دەبوو، بە یەکەوە کێوییانە دەتاننرکاند، وەك کۆمەڵێ ماری تووڕە دەتانفیشکاند، وەك رەشەبایەك بە نێو جەنگەڵدا گوزەر بکا وژەتان دەهات، بە چوار دەوری یەکدیدا لە سەماو پێکوتانو باڵگرتنو سەربادان نەدەکەوتن، سینەی تووکنیان لە ئارەقدا شەلآڵ.. قژی رەشو پڕو درێژیان تا سەر شانو مل مەوجی دەدا، باسکی رەش وەك ئەوەی بە تەنیمۆك سواغ درابن، هەندێکیان تا ئەژنۆیان بەلەکیان لێ رووت کردبوو، بەو سەمای زیکرە شادەماری بەلەکیان رەپ دەبوون، وەك شێت سینە والآ، تاوێ بۆ پێشەوەو تاوێ بۆ دواوە جۆلآنەیان بە خۆیان دەکرد، لە ناوقەد بەسەرەوە بە هەر چوار لادا دەشکانەوە، وا پێیان لە زەوی دەکوتا وەك ئەوەی بیانەوێ ئاو لەو خاکە رەقەنەیە دەربێنن، ژنان لە سەربانەکان بە شەرمەوە لەو پیاوە نیوە رووتانە رادەمان، پیاوەکانی بابە شێخ، جاروبار، لە

ژنـەکان و کچـەکانیان دەخوریـیـەوە کـە بچـنەوە نێـو حەوشـەکان چونکێ نەزەریان حەرامە، دەروێشەکان دەیانقریشکاند، لە قەهری شتێکی دیکە هاواریان ئاسمانی پڕ دەکرد، نەك بە تەنها لە ترسی خـودا، لـە ترسـی شـتێکی زۆر نادیـارو پـەنهان، بـۆنی نێرینـە لـە هەڵاوی هەناسەو ئارەقەی بن باڵیـان دەهـات، تـاو تـاوێ خـامۆش و پاشان قیژەو قریشکەی لەناکاو، وەك قریشکەی درەختێك کە لـە ناو قەدەوە تەورداسێك لـەتی بکات، سێبەرەکان تێکـەڵ دەبوون و پاشـان پـەرت دەبوونـەوە، دەچـوویتە ناوەڕاسـت و شـوورەیان بـە دەوردا دەکردی، وا تیژو خێرا خولت دەخوارد کە تەماشاکەرانی سەر تاق و دیوارو سەربانەکان، بە ژن و پیاوەوە، بە پیرو منداڵـەوە، دەترسـان لـەوەی لەگـەڵ گەردەلوولەکـەدا بـەرەو بـەرزایی ئاسـمان هــەڵفڕیت و نەیەیتــەوە، دەنێــو هەورەکانــدا، لــە ژێــر شــینایی ئاسماندا خۆت بشاریتەوە، ببیت بە ئەستێرەو شەوانە بە دزییەوە بێیتـەوە سـەربانی کەلاوەکـەی خۆتـان، ببیتـەوە بـە ئـادەمی.. بـە پیـاو.. بـە دەروێـش بـایز.. بچیتەوە باخـەڵی هـەمینێ، تێر لەسـەر سینەی ماندووی بخەویت، تاریکی ئاسمانـان لـە خۆت داتـەکێنی، ئەوساکە کە تێرت دەخـوارد لـە بۆنی سینەو مـەمکانی، کـە پـڕ بـە سی‌یەکانت خۆڵ و تۆزی سـەر ئەگریجـەو بسکەکانیت هەڵدەمژی، ئەوسـا لـە ترسـی برسـیەتی و چـەلەبی و ئاغاکـان و براکـانی هـەمین دەبوویتەوە بە ئەستێرە، تـا شـەوێکی دیکـەو ژوانێکـی دیکـە، گـەر ببیـت بـە ئەسـتێرەش کـەس نـاتکوژێ، کـەس دەسـتی ناتگاتـێ، هەمین تاوەکو بەرەبەیان لە جریوە جریوت رادەمێنێ، تا بەرەبەیان پڕشنگی کزو کەمت دەڕژێتە سەر ئەو کەلاوەی هەمین بە تەنیا تیا

خەوتووە، ناو حەوشە ڕووناک دەکەیتەوە، تروسکەت دزە دەکات‌و دەگاتە بنە بانی کۆلیتی مریشکەکان، دزە دەکا تا ناو دڵی هەمینێ، وای لە تۆ ئەو وەختەی بە دڵ دەفەکە لێ دەدەیت‌و خۆت هەڵدەدەی، بە دەوری خۆتدا خول دەخۆیت‌و.. وا هەست دەکەیت تۆزێکی دیکەیەو دەفڕیتە ناو یەکێك لە شانشینی هەسارەکان.. نا.. ئەستێرەکان.. دەفڕیتە تاقی ئاسمان.. یان دەبی بە چۆلەکە، هەڵۆ، باز، قەڵەڕەش.. نا.. ڕەنگە ببی بە ریشۆڵەو دەنێو ڕەوە ریشۆڵەیەکی گەورەدا ون ببی، ئەوسا کابرایەکی وەك خۆت کڵۆڵ، کڵۆڵتر لە خۆت، تۆزێك گەنم‌و جۆت بۆ هەڵدەڕێژێ، گەنم‌و جۆیەك تێکەڵ بە زیوانێکی زۆر، تۆ وەك هەنووکە برسی‌و ماندوویت، لە ئاسمانی پڕ هەورو زەوی ڕووتی بەر لێزمەی باران هیچ بەدی ناکەیت، بە ناچاری لەگەڵ پۆلە ریشۆڵەیەکی زۆر پان‌و پۆڕدا هەڵدەنیشی، راوچی چاوەڕێی راوێکی زۆر بەخێرو بێرە، هەلێکەو ڕەخساوە، نایبوێرێ، سەری گوریسەکە لە نێو چنگی‌دا ئارەقە دەکات، تەڕو لووس‌و گەرم دەبێ، زۆر توند.. بە هەموو هێزو توانای خۆیەوە گوریسەکە رادەکێشێ، هەر هەموو ریشۆڵە لەعنەتی‌یەکان سرك‌و زوو هەڵدەفڕن، تەنیا تۆ نەبێ.. دەرویش بایز.. دەروێشێکی ریشۆڵە.. ریشۆڵەیەکی دەرویش.. هەر خۆت بە تەنیا بە تۆڕەکەوە دەبی، ریشۆڵەیەکی هەناسەسوارو ماندوو، دەروێشێکی پیرو برسی‌و بە ساڵاچوو، راوچی‌یەکەش لە تۆ پیرو هیلاك‌و برسی تر، زستانێکی ساردو بەفران بار، دەشتێکی چۆڵ‌و خامۆش‌و تەڕ، تۆڕێکی گەورەو پان‌و پۆڕ.. تەنیا تۆ.. بە تەنیا خۆت دەکەویتە ناو تۆڕێکی گەلێ گەورە، دەبێ وابێ..؟ ئاخۆ

دەکرێ..؟ بۆ ناکرێ؟ سەفەرێکیان هەر خۆت کتو مت وات لێ بەسەرهات، بە هەزاران ریشۆڵە وەك کوێرو گێژ دابەزین، وەك ئەوەی دەستێکی غەیبی لە ئاسمانێکی دیکەوە هەڵی دابن، سێ راوچی دیکەش لە دوورەوە، بە بەغالەتەوە، تێیان دەڕوانی، کەچی رەوەیەکی مەزن.. فرەپان.. رەوە ریشۆڵەیەکی زۆڵو گاڵتەجاڕ هاتنو بەسەر تۆڕەکەی تۆدا نیشتنەوە، کە هاتن نیوەی ئاسمان رەش دەچۆوە، ورشەو فڕکەفڕکی باڵیان، هەزاران باڵ کە پیاو کاس بکات، مەستانە خۆیان بۆ زەوی نەوی دەکردو باڵیان شل دەکرد، هەر هەموو بە یەکەوە لە مەلێکی زەبەللاح دەچوون، بەفریش پروشەی دەکرد، کلووە بەفری سپیو رەشی ئەو رەوە ریشۆڵە قەبەیە ئاگریان لە دڵی تۆدا کردەوە، ئەوەندەی نەمابوو لە خۆشیانا دڵت هەڵقەنێو دەرپەڕێتە نێو دەمت، ئەو رەوە شێتە بەسەر سەری سێ راوچیدا هەڵفڕین، تێپەڕینو هاتنە سەر تۆڕەکەی تۆو نیشتنەوە، دەیانخواردو بە قوونەقوون هەڵدەبەزینەوە، بۆ ماوەیەك میوانداریت کردن، دەتخواست ئەوەندە بخۆن مەستو گران بن، دواجاریانەو با تێر بخۆن، بەیانی سەر دەبڕێنو دەکرێن بە مەزەی ئارەق خۆرەکانی هەولێرێ، کتو پڕ گوریسەکەت راکێشا تا هەردوو قەدی تۆڕەکە بەسەر یەکدا بدەیتەوە، بە پشتدا کەوتیتو بە پەلەو زوو سەرت بەرز کردەوە، هەر هەمووی هەڵفڕین، بوون بە تەمو رەوینەوە، لە ئاسمان لە تاوانو لە ترسان بەر یەکدی دەکەوتن، سەریان لێ شێوا، بەفریش پتر گێژی کردن، رەشەبایەکی کتو پڕ، بە یەکجاری تەرینو تا درەنگی ئێوارە نەهاتنەوە ئاسمانی ئەو ناوە،

هەر سێ راوچی‌یەکە لە دوورەوە قاقا پێدەکەنین، دووانیان بە راکردن بەرەو پیری تۆ ساتمەیان لە تەپۆلکەو قۆرتو قوچەکی خوساوە دەکردو دەخلیسکان، هێشتا لەسەر پشت کەوتبووی، لە شەرمی نائومێدی‌و هەڵفڕینی ریشۆڵەکان یەك تەختە لە ناو قوڕاوەکە راکشابووی، یەکێکیان بە لاقرتێوە پێی گوتیت: هەستەوە دەروێش.. دەی.. ئەوە بەسەر پیاوان دێ.. یەك رەشۆڵەی زۆر قەڵەوت راو کردی‌یە.. بەشی گەڕەکی خۆتان دەکا، بە کاوەخۆ هەستایتەوە، وەك پێشەوایەکی تێکشکاو، تێك شکاوی شەڕێکی کوشندە، دەنگت هەڵبڕی‌و لەو دەشتە چۆڵەدا دەنگی دەدایەوە: پێ بکەنن حیزبابینە.. ئەگەر پێوە بوونایە هەنووکە دەمزانی کوو دەگریان، لاکەون ماکەرینە، ئەمڕۆکە کە تۆیان بینی هەر هەموو سڕ بوون، سەرسامو ئەبڵەق، بە درۆو لە قورگێکی تاساوەوە هاواریان دەکرد: (خۆش بە حاڵت دەروێش.. خۆش بە حاڵت).

هێی دەروێش.. ئیتر بەختو رێکەوت، نا رێکەوت نی‌یە، زاڵبوونە بەسەر فڕو فێڵی ئەو مەلە گچکەلۆکانە، خودایە هەنووکە هەمین بێتەوەو بە چاوی خۆی ببینێ چ راوێکت کردووە، تۆڵەی بەرودوات کردەوە، سەبری (ئەیوب)ت هەبوو، خودایە هاوار ئەو ژنە چی لێ هات؟ درەنگی کرد.. دەبێ چ وەختی شەو بێ..؟ بە پڕتاو وەك شێت لە ژوورەکە دەرپەڕی‌و کەوتیتە ناو حەوشەکە، نێرەکەرو مانگاکە رەوینەوەو بە ترسەوە لە تۆ رامان، تۆش بە ترسەوە لە ئاسمانی هەوران بارو پڕ پرووشەی باران رامایت، خودایە بێ ئافات بێ، ئەگەر هەر نیازێکت هەیە هەڵیگرە تا

هەمینم دێتەوە، ئەوە چەندەمین جارە ببۆرژێی، لە خەو رابیت، زیندە خەوو کەروێشکە خەو، ئەو ژنە ماڵ میراتە نەکەوتبێتە ناو کەندو لەندێك؟ لە قوڕو چڵپاوێکدا نەچەقیبێ؟ لە زەلکاوێکدا؟ لە گــۆمی مــیری نــەخنکابێ؟ ڕێی هەڵــە نــەکردبێ؟ شــەلاتی و سەرســەرییەکانی شــار شــتێکیان لــێ نــەکردبێ؟ لــە بەســتی (سـەیداوە)ی نـەدابێ و لـە گێـژاوێدا خنکابـێ؟ لـە ناکـاو هـەواڵی مەرگیم لۆ نەیە..! خودا ئەو ژنە هیلاك و ماندووەم لی نەبێتەوە بە قــاتی، فریشــتەکانی ئاسمانــان دەســتی بگــرن، چــاوەکانی کــز بووینـەو نـەبا ڕێیـان بـزر بکـا، بـێ وی دونیـای روونم نـاوێ، بـایز ئـەتوو پیـاوی، ئـەمن ژنـەکی تـەنیاو شـەقی، هـەتا دەچم و دێمـەوە سـەد خـەیاڵی خـەراپ و ختـوورەم بـە دڵـدا دێ، خـۆ براکـانم بـە بەردەممدا تێ بپەڕن شتاقیان ناناسمەوە، دەترسم، گەلەك دەترسم زەبرێکم لـێ بدەن، هـەمین قـەد بـە هـەمان ڕێدا مەگـەڕێوە، ڕێیـان بگۆڕە.. هەر پیاوەکی دەبینم کەمەکێ لێم ورد بیتـەوەو بـە دوومـدا بێ، سەد ئاوڕان دەدەمەوەو بە گورگە لۆقە ڕێ دەکەم، دەشزانم کە چ عەیبـەکی گەورەیـە ئاوڕدانـەوەی ژنـان، زارەتـرەك دەبم، جـار هـەبووە هەترەشـم لـە سـێبەری خـۆم چووە، وا مەزانـە لـە خەمتـدا نەبوویمـە، سـەدان جـار بـە دزییـەوە تـا مـاڵی چـەلەبی و فـلان بەگزادەو ئاغاو ئەفەندییەکان بە دووتدا هاتیمە، بەزەییت بە مندا بێتـەوە، چیدیکە خـەمم مـەدێ، هـەر کـە تاریك دادێ دەکەومـە نـاو سـەد غایەلـەی خـەراپ، خـودا دەبـێ لـە کێنـدەرێ بـێ؟ چـی بەسـەر هاتبێ؟ شتێکیان لێ نەکردبی؟ چیتر خزمەتی ئەو سەگ و گورگانە مەکـە، ئـەوان ئـەمن و توویـان لـە گونـدی دەرپـەڕانـد، وەك تـەیری

تەریو لە هێلانە بە نیوەشەو هەڵیانفڕاندین.. لەوێندەرێ سەپانو گاوانو شوانو کیشەکەر بووین، لێرەش خزمەتکارو کرێ گرتەو جل شۆر، چیدیکە وەکی دەرۆزەکەر لە بەر قاپی ئەمو ئەو مەکەوە، لە کنت وایە چاوم دونیا نابینی؟ هەموو رۆژێك لەو چۆڵو قەفرەدا بیرم لە لاتە، لە دڵم گرانە سەرلەبەیانیان زوو لە یەکە یەکەی دەرگاکان دەدەی، ئەمن دەزانم جار هەیە چێشتەنگاو دەرگات لێ دەکەنەوە، ئەتووش کزو مات لە بەردەرگاکانیان دادەنیشیتو لە سەرمانا خۆت وێك دێنیتەوە، ئەوە خوایە دەرگای بەهەشتت لێ بکرێتەوە، لە پاش چەندین سەعات ئاغاژنێك لە خەو رادەبێو بە رێکەوت دەرگا دەکاتەوە، خۆی تەسك دەکاتەوە، دەم پانو قەحپە بە کوڵێ مەکرەوە گازت دەکا.. هەمە.. ئەوە لێرەی؟ لە مێژە لە بەر دەرگای؟ ئەتووش درۆیان دەکەی.. (سافی)خان تۆزێکە لێرەم.. چ قەیدییە.. خەوە تۆتکە گرتمی.. مەترسێ.. ئەوان شەرمێ لە کەس ناکەن، ئەو بێ شەرەفانە دەناسم، کابرا ئەتوو ئەوەندە دەمت پیس نەبی باشە، ئاخر بەلاش نییە بە بایزە شێت بانگت دەکەن.. ئا.. ئەمن شێتم چونکە قوماشی کورتەكو شەرواڵەکەم ئینگلیزی نییە، جەمەدانی بە گوڵینگەو کڵاوی بە باقو بریق لەسەر نانێم، شێتم چونکە هەروەختی زەوقم هەستا حەیرانو لاوکی خۆم دەرێمو سواری توو دەبم، شێتم چونکە رەشۆڵان راو دەکەمو دەرخواردی ئارەق خۆرەکانی دەدەم، سلێوە هەقی هەبوو دەیگوت: ئاغاکان ئەتوویان لە گوندی راونا، ئەتووش ئەوەندە بێ غیرەتی رەشۆڵەکان راو دەنێی، لێرەش، لە شاری، جێمان نەبۆوە.. ئەوەتا لە برسان

دونیای هیچ راوی منو توو دەنێ.. منداڵە بێ عارەکانی شارو هەندێ لە عەتارو بەقارو بازرگانو زەڕەنگەرو قەسابەکانیش، کە حەزیان لە سوعبەتو قۆشمە بێ، جڕت لۆ کرمانجان لێ دەدەن، تا هەنووکە بە دەم هۆیهاو فیکە لێدانو جڕت لێدانەوە چەند کەسیان هەر لە هیچو خۆڕایی شێت کرد، وام لێ هاتیە خۆ لە چاوی عالەمێ بشارمەوە، بە من بێ قەت نەچمە ناو بازاڕی، هەمین لەوە دەچی ژیانی مە هەر راوڕاوێن بێ.. هەندەك جار کە بیر لەو دونیایەی دەکەمەوە لە راوێکی گەلە گەورە دەچی، یەك راوی ئەوی دیکە دەنێ، دواجاریش هەر هەژارو بەش مەینەتی وەکی مە دەبنە نێچیر، وای هەمین ئەو ژیانە چەند لە گرانەتا دەچی......

واش نیە راوچی مایەپووچ.. هەنووکە لێرە بووایە بە شان هەڵتەکاندنو لێو هەڵقورتانێکەوە ترسو خەمو قەهری دەڕەواندییەوە، بەرانپیلی فڕێ دەدا، خانمانەو دەستو برد سەرکە بزۆتەکانی لە ژێر قاڵدرمەکە دەردەهێناو ئەوەندەی بڵێی یەكو دوو زۆپاکەی گڕ دەدایەوە، هێدی هێدی تەلاشو چیلکەی تێ دەخست، سێبەی زەردی کڵپە لەسەر رووخساری ماندووی سەمای دەکرد، بێ هەمین دونیا چ ساردو تاریکە خودا، خەیاڵێك دەتباو خەیاڵێك دەتهێنێتەوە، لە ناکاوو بێ ئاگا لە خۆت، لە قەهری زەمانە دوو تنۆك فرمێسکی درشتو لە چاوانت تکان، هی سوێی سەرمای ژوورەکە بوو یان یادەوەری تاڵ، لە هەناوتەوە قوڵپی گریانێك سەری هەڵدا، دەکوڵای، خەمێکی قورسو گرانو جەرگبڕ بەرچاوانی گرتی، ژووری خامۆشو حەوشەکە بۆنی مەرگی لێ دەهات، جاروبار گرمەی گەواڵە رەشۆڵە برسیو دیلو

ماندووەکانی دەخستە سەر قاژەقاژ، لە ترسی بێ دەنگیو نەهاتنەوەی هەمین حەزت دەکرد لە قاژەقاژ نەکەون، لە دوورەوەش تەنها دەنگێکی ئاشنا بە گوێت زرمو کوتی ئاشەکەی چەلەبی بوو، بەردەوامیش، لەوەتەی لەم گەڕەکە دەژیت، لەم شارە.. بەردەوام زریکەیەك لە گوێتدا دەزرنگێتەوە، هەندێ جار ئەو زریکەیە ئەوەندە ناقۆلایە کە خەریکە پەردەی گوێیەکانت بدڕێنێ، گوێ بۆ هەموو دەنگو سەداو چرپەو هەناسەکانی شەو سووك دەکەی، نیوەشەوان بەر لەوەی بنووی، یەکەمجار گوێت لە نووزەی گۆرانیی‌یەکی غەمگینو دوورو بریندار دەبێ کە هەر دەڵێی خوێناوەو دەڕژێتە هەردوو گوێتەوە، تاوێكو دەبێ بە ئاهو هەناسەیکی دڵ پڕوکێن، پاشان زریکەیەکی بێ ئامان، زریکەی سەدەها ژن، تۆقیوو زەندەق چوو، هەروەك بڵێی لە قووڵایی تاریکی ئەشکەوتەکانەوە یان دەربەندو دۆڵەکانەوە، لەو زریکەو هاوارانە دەچن کە هی کۆمەڵە ژنێك بن، بکوژرێن، بسووتێن، بخنکێن، بەیەکەوە بمرن، بانگی خەڵکانێکی خەوتوو بکەن تا وەئاگا بێنو فریایان بکەون، زریکەیەکی جەرگبڕ، کەم شەو هەیە گوێت لەو زریکە بێ ئامانە نەبێ، دڵتەزێن، غیرەت بەزێن.. ئەبەدی، وەك عەزیایەکی لە زنجیر بەستراو، بە پێچو لوول، لە ئاسمانێکی تاریکەوە دادەبەزێ، لەو جۆرە زریکانەی کە هەروەك بڵێی لەوەتەی دونیا دروست بووە، نەبڕاوەتەوە، لە قورگێکەوە دێ، ژەنگ لێی دابێ، لە زریکەی ئافرەتێکی کلۆڵو تەنیا دەچێ کە کۆمەڵێك پیاوی دڕندەو تووڕەو تۆسن بە خەنجەر لەتو پەتی بکەن، زریکەی کچێك کە بە چەندەها لاوو تۆلازی

هەوەسباز لە دە لاوە تێی بەربن‌و بێ بنی بکەن، لە پاشان پەل پەلی بکەن، هەر لەت‌و کوتێکیش ببێ بە کچێکی دیکەو ژنێکی دیکەو بزریکێنێ، هاوارو نالەو زریکەکان تێکەڵ دەبوون‌و پاشان پەرت دەبوون، هەڵدەفڕین‌و دەکەوتنەوە، زۆر جاران شێتانە شەوان جێ‌و بالینگانی گەرمت جێ دەهێشت‌و دەچوویتە نێو حەوشەی خامۆش‌و سەربانی سارد، بە هەر چوار لادا، هەر لەسەر قالدرمە خزەکانەوە ئاوڕ لە دوای ئاوڕت دەدایەوە، پاشان کۆڵانی خامۆش‌و تاریک‌و بێ سرتە، زریکەکە هەر لە گوێتدا زرینگاوەتەوە، وەلێ نەتدەزانی روو لە کوێ بکەی، تۆ بڵێی ئەو هات‌و هاوارو زەنا‌و قیامەتە قەڵەبالغی مەملەکەتی جنۆکان بێ؟ ئەو شەوە ملت پێوەنا.. کۆڵانەو کۆڵان.. شێتانە بە راست‌و چەپدا دەتڕوانی، لە ئەستێرە کوژاوەکان کە دەتبینی چۆن دادەکشان، دەبێ دیسانەوە کێ بمرێ..؟ خودا هاوار.. با ئەستێرە رژاوەکان رۆحی کلۆڵی خەڵکی گەڕەك نەبن، لە بەردەمی یەك بە یەکی دەرگای شەق‌و شڕیماڵەکان دەوەستایت، گوێت هەڵدەخست.. خودا.. ئەم زریکەیەی کەڕی کردم زریکەی کام ماڵە؟ ئەمن دەبێ فریای کەوم..! هەر تاوێك‌و زریکە دەبوو بە فیقەی زوڕنا‌و زرم‌و کوتی دەهۆڵ.. عەجایب.. هەر هەنووکە چ داد‌و فیغان‌و گەرمە شینێك بوو.. چ زوو گۆڕا بە شایی‌و لۆغان؟ قریوەو پێکەنینی کوڕو کاڵان، قریوەیەکی زۆر گاڵتەجاڕانە، گاڵتە بە تۆ کە نیوە شەوان لە بن باڵی گەرمی هەمینێ دێیتە دەرێ‌و دەکەویتە دوای زریکەیەکی بێ ئامان، گوێت پڕ بوو لە حیلکە حیلکی شەرمنانەو شەهوەتبازانەی کچان‌و شاباشی بڵند‌و پچڕپچڕی پیاوێکی

قرخن، ئەو هەراو زەناو زایەڵەیە جێی گومانە، ترس، سەرسامی، ئەمەیان فریوی شەیتان و لەمەچێترانە.. نەچیت.. دەنا وەکی تر دەتگرن و کچی (شا)ی جنۆکانت لێ مارە دەکەن و.. ناهێڵن بۆ کن هەمینێ بگەڕێیتەوە، کۆشێك منالی سەرکەو بنکەت پێ دەنێنەوە، نەکەی دەروێش، ئەمەیان فریوە، وەلێ ئەوە چ شایی و لۆغانێکە، دەستخەڕۆ مەبەو بگەڕێوە پاڵ هەمینێ، لە ناکاو زریکەی پرسەداران و قریوەی شایی‌کەران لە گوێتا تێکەڵ بوون، تاوێك لە لای قیبلەوە ئەو قاوو قیژە بە سەربانەکەدا دابارین و لە درزە زۆرەکانی کەلاوەکەوە دادەڕژانە ژوورەکەت، تاوێك لە رۆژهەڵات و تاوێکی دیکە لە رۆژئاواوە.. شاباش.. شاباش.. دەروێش بایز سەد لیرە شاباش.. سەد لێرەم لە کوێ بوو؟ وەی بابەڕۆ.. دایکەڕۆ.. بە خۆم رۆ، دەروێشی هیلاك و شەقیم رۆ.. سەیدی مەخلووقات.. موحەمەد سەڵەوات، کوڕینە خێرتان دەگاتێ و شان بخەنە ژێر تەرمەکەی دەروێش، ئەوە لە دوورەوە چ دەبینێ؟ کۆمەڵێ پیاوی گرگن کە دەست رادەوەشێنن و حەیزەران بادەدەن، تەوقە دەکەن و دەست لە ملی یەکدی دەکەن، دەگرین و دەلاڵێنەوە، شایی و.. گەردن ئازادی.. یان شینەو بەخشندەیی خواستن، لەگەڵ گریانی پرسەداران بۆ مەرگی خۆت دەگریایت، وەك هەنووکە.. کە دیسانەوە گوێت لەو زریکە نەپساوەیە، ئەمشەویان، هەر دەبێ، زریکەی هەمین بێ، قوڵپی گریانێك سەری کرد، گەیشتە بەربینەت، فرمێسکەکان دەخۆیتەوە، لە تاو هێرشی ئەو خەمە هەردوو دەستت لە زەوی‌یەکە گیر کردو هەستایتەوە سەرپێ، گێژ بوویت، هەنووکە لێرە بووایە زوو دەهاتە بن باڵت،

———————

تۆش پتر خۆت دەخستە حاڵی جان و خۆت بێهێز دەکرد تا باسکی راستەت لە ناوقەدی‌یەوە بئاڵێنی، هێدی هێدی هەر بە بۆنی ئەو هوشیار دەبوویتەوە، ئەمڕۆ بەیانی کە وات لێ هات تا ناو دەرگاکەو کۆڵانیش لەگەڵتا هات، هەتا لە چاوان بزر بوویت ئەم لە ناوەڕاستی کۆڵانێ، بێ شەرم و پرینگانەوە، وەستا.. بە قەهرەوە لێکدی رامان.. دەتووت دوا دەست لێک بەردان و ماڵئاوایی‌یە، دوا کۆچ و سەفەرە، بێ دەستەڵات و ماندووانە هاتیتە ناو حەوشەو گوێت هەڵخست، چی بکەی..؟ هەنووکە چ بکەی؟ روو لە کوێ بکەی؟ لە کام دەرگا بدەی؟ کام کۆڵان و گەڕەك بپشکنی؟ دەتووت دونیا وێران بووەو ئاسمان بەسەر سەری تۆدا تەپیوە، گران هەناسەت دەدا، دەتووت: گەڕەك نا.. بەڵکو هەموو شار جگە لە خۆتی تاق و تەنیا کەسێکی تیا نەماوە، باش دەباری، زۆر بە زەحمەت ئاگری چراکان دڕیان بە تاریکی حەوشەکە دەدا، لە نێرەکەرەکەو مانگاو تۆڕی پڕی ریشۆڵەکان رامای، تا ناو دەرگاکە هاتیت و ملت درێژ کرد، بە هەردوو دیوی کۆڵانی کپ و بێ دەنگدا روانیت، رۆح لەبەری پێدا ناڕوات، تەنگەتاو بوویت، دەرگات لەسەر پشت بەجێ هێشت، بێ ئاگا لە خۆت لە دەرگای ماڵە دراوسێ‌یەکانت دەدا، ژن و پیاوی هیلاك لە ژێری سەرمای پیرەزستاندا، بە دەست و پەنجەیەکی لەرزۆکەوە، دەرگایان دەکردەوە، منداڵی سەرکەو بنکە لە ژێر قاچ و قولیانەوە سەرتاتکێیان بوو، پێیان دەوتی: با دڵت چ غایەلە نەکا دەروێش.. هەنووکە دێتەوە.. چ جاران وا دوا نەکەوتی‌یە..؟ پێم شك نایە.. دەبێ سەعات چەند بێ؟ بانگی شێوانی فەرمووە؟ چما

تا هەنووكە نوێژەكەت نەكردی‌یە؟ هەمین هەموو شتێكی لەبیر بردمەوە، دەروێش هەتا ئەو دێتەوە وەرە لێرە دانیشەو پاروەوە نانەكی بخۆ، چما رۆح بە گەرووەمدا دەچێ، هێدی هێدی باران تاوی دەسەند، دەترسای ئەو ماڵ میراتە لە رێ بێ، تاریكی دونیای لە خۆ وەرپێچاوە، دەرگایەك.. دوو.. دە.. بە تەمای چی؟ بە دووی‌دا دەچم.. دونیایە هاتەوە.. پێی بڵێن تووخوا.. بڵێن دەروێش حەجمانی لەبەر بڕا، ئۆقرەی نەما، دەگەڕێم، دانیشم شێت دەبم، سەرێك لەو ماڵە ئاغاو چەلەبی‌و بەگزادەو ئەفەندی‌یانە دەدەم، ئەوە خوایە سەرە داوێكم دەست بكەوێ، بەڵكو ئەوان راگیریان كردبی، چیدیكە خۆم پێ راناگیرێ، هەتا دێمەوە چاوێكت لە دەرگاكە بی، باران ئاسمان‌و زەوی بەیەكەوە دەدووری‌یەوە، خودای ئاسمانان فریای كەوە، بە فریام كەوە، ساقۆ عەسكەری‌یەكەت لە خۆتەوە وەرپێچا، كزەبایەكی ساردیش وەك گوێزان دەم‌و لێوتی دەبڕی، پێستی ژێر ردێنە پڕەكەتی دەتەزاند، هەردوو دەستت خستە نێو گیرفانەكانت، لەنگەرت تێكچوو، دەرتهێنان، یەكە یەكە لە دەرگاكانت دەدا، ئەوە چەندەمین دەرگایە؟ تۆ چوزانی! دەرگا نەبوو راتنەگرێ، هەبوو نەیدەكردەوە، دزو پیاو خەراپ زۆر بووینە، كۆڵانەكانی بۆنی مەرگیان لێ دەهات، هەر هەمووی ژیژك ئاسا چووبوونەوە ناو قاوغی خۆیان، وەك شێت شەرمت شكاو لە تاوو ترسی ئەو كۆستە بە پەلە شەقاوت هەڵدەگرت‌و لە دەرگاكانت دەدا، دەتویست هەر هەموو بێنە دەرێ‌و لەگەڵتا بۆ هەمین بگەڕێن، دەرگایەك دادەخراو دەرگایەك دەكرایەوە، باران‌و تاریكی‌و ترس

ڕێیان لێ هەڵە دەکردی، لەودیو دەرگاکانەوە بە کزیو مەلووڵیو ترسەوە دەیانپرسی: (ئەوە کێیە؟)

تۆش قورگت نەبوو پێی هاوار بکەی، لە بەر خۆتەوە وەك سۆفییەك زیکر بە ناوی خوداوە بکات" لە ژێر لێوەوە دەتووت: (هەمین.. هەمین.. هەمین)، ئەتوو لە کێندەری ماڵ میرات؟ (با) تا دەهات توندتری دەکرد، کە لە رستەو تەنافو عەلەتریکەکانی سەربانەکانی دەدا وژەوژی هەراسانی کردیت، ورشەورشی درەختەکانی خەمێکی قووڵی دەخستە دڵتەوە، عادەتی ئەمشەو گەلێ لە ئاریەلی رادیۆکان دەکەونە خوارێ...

هەمین.. ژن بەونەکەی.. شەیتان بە لەعنەت.. دەروێش قەت حەزم لێ نییە بە پایز یان بە زستانێ بمرم، گرمەی گەواڵە رایچڵەکاندی، بروسکێك بۆ تاوێك دونیای لە بەرچاوت رۆشن کردەوە، هەر دەڵێی خۆشی ئەوساتە کورتانەی ناو باوەشی هەمینە لە هەموو عومری تۆدا، لەگەڵ هەر گرمەی هەورە تریشقەیەك خۆی دەخستە بن باڵت، دەترسا، شەوانە کە دەباری دەخزانە ناو باوەشی یەکدی، بارانو هەورە تریشقە باشترین بیانوو بوو، وەرە هەمین، ئەوەتا (ئیسرافیل) هەوران رادەدا، پتر سەرت دەخستە ناو کۆشی، نێو جۆگەلەی هەردوو مەمکە شۆڕو گەورۆنەکانی، منداڵ دەبوویتەوە، سینەو مەمکی بۆنگرتوو بە مێخەكو قەنەفڵو گیابەند کە دوای حەمامیش هەر دەمایەوە، پەڵەی دەداو خاك تێر ئاو دەبوو، خوێنی شەهوەتێك لە دەمارەکانتا دەجما..

(هەمین هەقە ئەتووش پەڵە بدەی..!)

تاو نا تاوێ لە ترسی باران خۆت لە ژێر تاقی دەرگاکان گرمۆڵە دەکرد، تاوێکو پەشیمان دەبوویتەوە، هەنووکە هەمین وا بەرێوەو باران لێی دەدا، کەچی تۆش بێغیرەتانە خۆ لەباران دەپارێزی، کڵاوو جەمەدانیت ئاویان لێ دەتکا، بە پەنای هەردوو گوێچکەکانتەوە رێچکەیان دەبەستو بەرو پشتیان تەڕ دەکردی، ئەمشەو حەسحەسیش بە دەرەوە نییە، سەگە بەرەڵڵاکانیش لە وەڕین کەوتوون، شار بێ ئاگا لە تۆو لە هەمینی کەلەکەوێت.. تۆ بڵێی بێ تۆ مانگاو کەرو مریشكو جووجەڵەکانت.. رەشۆڵە دیلەکانی نێو تۆڕەکەت چ بکەن؟ هەنووکە دەترسێن، هەنووکە (با) دەرگا شەقو شڕەکە بەیەك دا دەداو زنجیرەکەش دەیکوتێ، بێ هەمینێ وا چاکە ماڵ کاول بێ، ئەمشەو لەدوو مەلی لانە شێواو دەچن، خودایە نەیکەی بەلافاوەکەی نوحو بە گوناهی خەڵکیمان لەگەڵ نەکەی، هاوارم وەبەر توو حەزرەتی وەکاشە.. غەوسی گەیلانی.. خدری زیندە.. خودایە دوور بێ لە هەموو بەڵایەكو تیری غەیبی، هەر ئەو جارەی بە سەلامەتی بێتەوە، چیدیکە تووڕەم مەکە بایز! خەمم مەدێ.. ئەوەندە پیر بوویت بە قەد رۆژانی عومرت ترست لێ نیشتیيە، هەر رۆژێکەو بە خۆت نازانی ئەو کەلاوەیەت لۆ چۆل دەکەم، ئەوسا بزانم چەندە عگیدی، ئەمنت لە کن نەبم دەست لە گووی خۆت دەگێڕی، هەمین گۆرەوییەکانم.. هەمین کەوشەکانم.. کوا پیشەقانەکەم.. تۆڕەکە لە کێندەرێیە..؟ کیسەی تووتن؟ هەر ئەوەندەت ماوە بڵێی خۆم لە کێندەرێم؟ خودا ئەو خەیاڵە خەراپەم لەسەر دەرکە، لە پاش هەمینی ئەمن چ بکەم؟ هەمین جوان دەرگاکە کلیل دە، قفڵەکە

سەح كەوە، مەترسێ پیرەپیاو.. مەگەر لە كونی بۆڕی زۆپاكەوە بێنە ژۆرێ.. خلیسكت بردو كەوتیت، وای لەو قوڕو زێلاقەیە، لەشت تەزی، سەرما هەموو لەشت دەرزی ئاژن دەكا، لە ناكاو تارمایییەك دەستی گرتی، تارمایییەكی رەشباو، یان خێوێكی نیوەشەو، یان ژنێك كە خۆی لە عەباوە وەرپێچابێ، شەوو باران لێ نەگەڕان هیچ ببینی، هەمین ئەوە خۆتی.. كێلم كەوە.. قسان بكە.. هەموو پاشەڵم قوڕاوی بووە، لە دڵۆپە بارانی سەر بە كڵاوە رادەمای، بە بەردەمتا ریزیان دەبەستو دەتەقینەوە، شریخەی بروسكێك تارمایییەكەی نەهێشت، خۆت هەستایتەوە یان تارمایییەكە بوو دەستی گرتی؟ تۆ چوزانی.. تارمایییەكە زوو رەوییەوە، هاوارت كرد، هەمین، كچێ هەمین، غارت دەدا راوەدووی تەمی تارمایییەكەت دەنا، (با)یەك وەك زەلام چنگی لە بەرۆكت گیر دەكردو نەیدەهێشت تاو بدەی، كەسیرەو پەل تەزیو تەكانت دەدا، وەك مەلێكی ناو گەردەلوول، وێڵو كوێر، بۆ پەنایەك دەگەڕای، لە هەوادا هەراو هەنگامەی وەیشوومەو.. (با)ی سرە، لە دڵیشتا زریانو گێژەڵووكەی خەم، خۆی بوو.. ئا.. خۆی بوو.. درۆ نەبوو.. تارمایی نەبوو.. چاوم ڕەشكەو پێشكە ناكات، گەرمی دەستی ئەو دەناسمەوەو وا هێشتا گەرمی ئەو دەستە لە سەری یەكە یەكەی پەنجەكانم جێ ماوە، تۆ بڵێی خدری زیندە بووبێو فێڵی لێ كردبم، هۆ پیاوچاكان، فریشتەكانی ئاسمان، رۆحی جندۆكە پاكەكان واز لە من بینن و فریای هەمین بكەون، لە كێندەرێیە؟ بۆ منی بدۆزنەوە، ئەو تەمو تارماییانە لە زەوییەوە هەڵدەستن یان لە ئاسمانەوە دادەبارێن؟ چ رێگەیەك

بگرمە بەر؟ ئەگەر ئەم شەو بەڕێوە بێ بە کام ڕێدا دێتەوە؟ خەڵکی گەڕەك لە سەد لاوە ڕێچکەو شاڕێگەیان کردۆتەوە.. تارمایی‌یەکان لە سەری کۆڵانەکان وەدەر دەکەون‌و ون دەبن، بچیتە بن پەڕەکەی عاسمانێ هەر دەتبینمەوە.. کە تووڕە بووم‌و ڕۆیشتم.. نایەمەوە..

پێڵاوە لاستیکەکانت ئاویان دەدزی، هەردوو پێیەکانت لە ناویاندا دەخلیسکان، دەبوو گۆچانەکە بێنی، هەمین.. هەمین.. هەموو شتێکی لە بیر بردیتەوە، لە لا کۆڵانێك پیاو بوو یان تارمایی لێی پرسیت:

(بەم شەوە شوومە چ دەکەی کابرا؟)

ژنەکەم نەهاتیتەوە. ژنێك تا هەنووکە نەیەتەوە هەقی تەڵاقدانی هەیە.. یەخەگیری بوویت. زەبری (با) بوو یان تینی کابرا تۆی لە قوڕو چڵپاوەکە گەوزاند، لە چاو تروکانێکدا نە دەنگ ما و نە ڕەنگ، بە پەلە هەستایتەوە، هەر هەنووکە دەتبینمەوە، دیارە باوکە ئادەمیش هەر ئاواهی بە دوای حەوادا گەڕاوە.. گەڕاوە.. نەوەستا تا دۆزییەوە.. ئاخۆ چی دیوەو چەندی پێ چووە؟، بگەڕێ‌و نائومێدی عەیبە، هەمین لەوە زیاتر دێنێ.. لە ژێر باران‌و ڕەهێڵەدا تاریکی شەوت دەبڕی، ئارەقەو باران لەسەر پێستت تێکەڵ دەبوون، غەریقی قوڕو لیتاو گەیشتیتە بەرقاپی کۆشکە بڵندەکەی چەلەبی، هاش‌و هووشی (با) کە لە درەختە چڕەکانی ناو باخچەکەی دەدا ترس‌و سامێکی زۆری وەك گەڵا دادەوەراند، چراخانی ژوورەکان، ژوورە زۆر بڵندەکانی دڕی بە تاریکی دەداو پڕشنگی ڕەنگاوڕەنگی بە هەر

چوار دەوردا دەپرژاند، بارانی بەخوڕ داڕژاوی پشت پەنجەرەکانی رەنـگ ڕێـژ دەکـرد، هـەمین لـەوێ بـێ ئـەو چـراخانە چ ڕۆشـنیو ڕۆناهیەکـە خـودا.. خـودا.. نائومێـدم مەکـەو مـەمکوژە، موعجیزەیـەك بنوێنـەو با لـەوێ بێ، پلـت بـە زەنگەکـەوە نـا، زۆر وەسـتای دەنگێـك هاتـە بـەرگوێت، لـە پشـت دەرگـا سـێ دەریو بـەرزی ئـەو قەڵایـە بـاوو بـاران دەنگەکـەی دەبـرد، دڵگەرمانـە پرسیت:

(ئەرێ هەمین لێرەیە؟)

دەنگێك، وەك بڵـێی لە بنـی بیرەوە بێ، هاواری کرد: (ئەتوو کێی؟)

(دەروێشم.. دەروێش بایز..)

بە قورگی پڕ لە گریانەوە پرسیت: (هـەمین.. هـەمینی ژنم تا هەنووکە دیار نییە)

ئـانو سـات بـاران پـتر دایکـرد، (بـا) تـەوژمی دیکـەی سـەند، شـریخەی بروسـك، وەك لـە حەکایەتـەکان روودەدا نـە دەرگـا کرایەوەو نە لە هیچ گەیشتی، غەڵبەغەڵبی پشت دەرگاکە بە دەم کۆکەکۆکەوە لە ژێر بارانو تاریکیدا مرد، تۆ هـەر قسـەت دەکـرد، پرسـیارت دەکـرد، وڕێنـەت دەکـرد، لـەودیو دەنـگو سـەنگ نـەما، ئەمشـەو لـە دەرگـای مـاڵی هـەموو پیاوماقووڵـەکان دەدەی، ئاغاو بـەگزادەکان، کوێخـاو مـەلازادەکان، بازرگانـە قەبـەکان، ئەوانـەی هەمین هێلکەو شیریان پێ دەفرۆشێ، نانیان بۆ دەکات، جلیان بۆ دەشوات، لەوانەشە کەس نەوێرێ دەرگا بکاتەوە، لە گەڕەکەکەی خۆشـتان هەنـدێکیان بـە شـێتت دەزانـنو نـاوێرن دەرگـات لـێ

بكەنەوە، لەو شەوانەی درەنگانێ كە گوێت لەو زریكەیە دەبوو كە لە گوێتدا دەزرنگایەوە.. دەچوویتە دەرو لە دەرگای یەك دوو ماڵت دەدا.. دەتپرسی: (ئەرێ ئەو هاوارە چی بوو.. لێرەوە نەهات؟)، ئەوانیش سەریان دەلەقاندو وەك لەگێلێك رابمێنن دەرگایان بە رووتدا دادەخستەوە..

كەوتیتە ناو جەرگەی شار.. پڕ بە جادەو كۆڵانەكان ئاو تافەتاف دەڕۆی، باران هەموو شتێكی دەشووشتەوە، لەوە دەچێ ئەمشەو دڵی بەردیش تەڕ بكات، تۆ بڵێی هەنووكە هەمین نەچووبێتەوە؟ چش لە بارانو باو سەرماو سۆڵەی ئەمشەو، چش لە هیلاكیو دەردەدڵ، تەوژمی باران تاكێكی پێڵاوەكەی لێ بردیت، پتر هەستت بە تەوژمی باراناوەكە كرد، لەنگەرت تێكچوو، هەوڵت دەدا خۆت راگیر بكەی، دەستت بە دارو دیوارو قەپەنگی دوكانەكانو شیش بەندی سەر جادەكانەوە دەگرت، دەخیلی دارتەلەكان دەبوویت، سووك لە بەردەم (با)دا دەهەژیت، ئاوی زۆری باران رووخسارو ئاكارو دیمەنی هەموو شتێكو شوێنێكی لە بەرچاوتا گۆڕی بوو، لە شارێكی غەریب دەچوو، شارێك یەكەم جارت بێ ببینی، دەتویست كۆڵانەو كۆڵان بچیتەوە سەر ماڵەكەی سمایل بەگ، كتو پڕ كەوتیتەوە ناو گێژەنێك كە تا ئەژنۆیان تەڕی دەكردی، كەوتیت..، لەوبەری كۆڵانەكەوە تارماییەك وەدەركەوت، هاوارێك هاتە بەرگوێت، هەستەوە دەنا ئاو دەتبا، قوڕاوێك بەر باخەڵی پڕ كردیت، سەرو گوێلاكت كەوتە ژێر ئاوو دەمو لووتو گوێت پڕ بوون لە ئاوێكی لیخن، لە لیتەیەكی لینج كە وا بكات چیدیكە گوێت لە دەنگەكانی دەرەوە

نـەبێ، تـەوژمی ئـاو، لیتـەی ژێـرت نەیاندەهێشـت هەسـتیتەوە، غیرەت سەگ بتخوات، تەکان نـەدەم دەخنکێم، هـەمینم چاوەڕێمە، ئەو تارمایییە کێ بوو؟ کە هەمینت هێنایەوە بەر دیدەی خـەیاڵت یەکشەق تەکانت داو هەستایتەوە، بە لەرزەلەرز خۆت گەیانـدە بن دیوارێك کـە تـا وێنـدەرێ بارانـا و شـەپۆلی دەدا، گیرفانـەکانت پـڕ بوون لـە قوڕاو.. هـەردوو چنگیشـت پـڕ لـە لیتـە، وەك عفریتێك لـە ژێـر لافـاوی ئاوەکـە هاتیتـە دەرێ، نابـێ بوەسـتیت، وەختـی ئـەوە نییـە، خـودا هـەمین بگـرێ، ئەوەنـدە جلـت پـێ لەبـەر دەکـا ئـاو قورسی کردووی، ئەو چ بزانێ لە شەوێکی واداو لە ژێر بارانـدا بـە دوایـدا دەگـەڕێی، وەختـی وڕێنـە نییـە دەروێـش، زووکـە بگـە بـەردەرگای کۆشـکەکانو لـە گرێژنـەوە دەریـان بێنـە، دەرگـا دوو دەریو سێ دەرییـەکان، ئەمشـەو مەهێڵـە کـەس بنـوێ، با هـەموو شار بزانێ هەمینت لێ بزر بووە، ئاسمان داتەپیوەو ئـەم بارانـەش جگە لە گریانی تۆ هیچی دیکە نییە، کەم دەرگا ما، هـی ئاشنا و نائاشـنا، داراو نـەدارا، تـۆ هەڵقەکـەی رانەتـەکێنی، پـل بـە زەنگەکەیەوە نەنێی، لە هیچ کام لەو ماڵانە نەبوو، زەوی قووتی دا یان ئاسمان هەڵی کێشا، نائومێد مەبەو بگەڕێ، بە نێو کۆڵانو جادەکاندا، گەڕەکە دوورو نزیکەکان، هاوار.. هاوار.. هـاوار بکـە.. هـۆ هەمینەکـەم ئـەتوو لـە کێنـدەری؟ بـە دەم قـوڵپی گریانـەوە، بـە دەنگێکـی مەحزوونـەوە، هـاوارت دەنگـی دەدایـەوە، هـاوار دوای هـاوار.. زریکـە دوای زریکـە.. نـاڵین لـە پـاش نـاڵین.. دەنێـو ئـەو لافاوە کتو پڕەدا دەخنکان، هۆ هەمین.. هـەمین.. قـەهرو تاسـە لـە هاوارەکەتدا تێکەڵ دەبوون، ئەو شەوە زۆر کـەس لە خەو راپـەڕیو

گوێی لەو ناوە بوو، پاشان وەك ئەوەی خەونێکی دیبێ.. خەو بردییەوە، (با) هاوارەکەتی دەخستە سەر باڵیو دەیگەیاندە دوورترین کونجو کۆڵان، سەداو هاوارەکان دەفڕینو دەهاتنەوە لە سەر چڵەپۆپی ئەسپیندارو چنارو گوێزو هەنارو هەنجیرو شەنگەبیەکان دەنیشتنەوە.. کەی ڕەوای هەقە لە شەوێکی وادا شارێك خەوتبێ..؟ زرمو کوتی لێدانی دەرگایەکی دیکەو، قوربان ئەمەیان چ گەڕەکێکە؟ ئەم جادەیە دەمباتەوە کێندەرێ؟ مزگەوتەکانیش دەرگاکانیان داخستووە، حەسحەسەکانیش نائومێد لە ئاگرکردنەوە خودا دەزانێ خۆیان لە کوێ حەشار داوە؟ دوو ڕییانو سێ ڕییانو چوار ڕییانەکان سەریان لێ شێواندی، هاوارکەو ڕۆحی هەمین لە ئاسمانانیش بێ دادەبەزێ، هاوارت بخە سەر باڵی (با).. سەر شەپۆلە وردەکانی ئەم لافاوە تا دەگاتە کن هەمینێ، کێ ناڵێ هەنووکە ئەویش نەگەڕاوەتەوە؟ بچمەوە یان بگەڕێم؟ ئەدی کوا دەروێش؟ ژنانی دراوسێ دەست بە یەك دادەن.. و.. خوشکم زۆرمان پێ گۆت.. دانیشە.. چاوەڕێ بکە.. پارووە نانێك بخۆ.. چایەکی گەرم.. هەنووکە دێتەوە.. وابێ ئەویش خۆی ناگرێو بە دوومدا دەگەڕێ، ئەوشۆ.. شەوی پیرە زستانەو خودایە لە شەوێکی وا تووشدا لێکمان نەکەی، خودایە.. دەستم بگرەو ڕێم پیشان بدە، ئەمشەو ئاسمان دڕاوەو لە بڵندایی ئاسمانان پرسەیەو چی فریشتەو ئەهلی بەهەشتو دۆزەخ هەن بۆ منو هەمینێ قوڕ دەپێون، زەوی قوڕو ئاسمان قوڕ، تاریکی لە سەد لاوە دەڕژێو دادەکشێ، گشت لامپاو چراو فانووسو قەندیلەکانی نێو کەلاوەکانیش کوژاونەتەوە، لە ماڵەکەی تۆدا

ئەمشەو مەگەر (با) خۆی چراکانت بکوژێنێتەوە، ریشۆڵەکان لە دواشەوی گرتنیاندا بە دەستی هەمینێ سەر نەبڕان، بەڵکو هەمین خۆی چوو بێتەوەو بە چەقۆ کولەکەی سەری ریشۆڵەکانی بڕیبێ، هەتا دەچمەوە ئاوەڕووتیان بکا، خودایە وابێ، ئەژنۆکانت دەلەرزن، ئێوارە هیچت نەخوارد تا هێزو شەنگی گەڕان لە خوێنتا بگەڕێ، بەهار یان هاوین بووایە لەسەر تەختەی چایخانەیەك کەمەکێ رادەکشایت، خودا گەر بەتەمای لافاوەکەی (نوح)یت، ئەوە نە منو نە هەمین ئەوەندە گوناهبار نین تا پاکمان کەیتەوە، کتو پڕ هەستت کرد کە هەر هەنووکە لە سەری کۆڵانێکدا، لە بەردەمی دوکانێکدا، لە ژێر چەتری پاسێکدا، لە ژێر تاقی دەرگای ماڵە خوا پێداوێکدا، هی مزگەوتێك، یان کەلاوەیەکدا کتو پڕ دەیدۆزیتەوە، بە تاسەوە لە ئامێزی دەگریتو بارانو بروسك سەرلەنوێ لە یەکدیتان مارە دەکاتەوە، بۆ ئەوەی هێز بدەیتەوە ئەژنۆکانت (هەمین)ت هێنایەوە بەر دیدەی خەیاڵت، شێوەی لە یەکەم رۆژی ناسیندا، کە بینیت.. کە حەزت لێ کرد.. کە شاییت لەگەڵ کردو کە دەستیت گوشی.. کە بۆنت کرد.. کە ماچت کرد.. کە بۆ یەکەمجار لەگەڵیا خەوتی.. چ سووکەڵەو جوانکیلە.. چ خوێن شیرین بوو.. چ پرشنگێك لە چاوانیا دەدرەوشایەوە، چ گرێك لە خوێنیدا، چ گرانو ژنانی هەردوو شانی هەڵتەکاند، سینەو مەمکی پڕی لە ژێر کراسو سوخمەوە هەڵدەتەکی، نا هەمین هەر هی خۆتەو تۆ دوعات کردووە بەر لەو بمریت، مەحاڵە بە تەنیا جێت بهێڵێ، لەوە نەدەچوو دەستت بەربدا، تا نەبووریتەوە شایی جێ ناهێڵێ، ئەو کافر بابە سێ خەڵوەتی

درێژی پێ شکاندی، هەروەك پەرییەکی بەدنیهاد، یەکەمجار وەك بیرت بێ لە ناو دەرگای حەمامەکە وەستاو داوای سابوونی لێ کردی، دووەمیان، وەك بیرت بێ لە بەردەمتا نوێژی دەکردو بۆ سوژدەبردن تەوێڵی خستە سەر زەوییو لە بەرچاوتا هەردوو لا سمتو کەفەڵی ژوورەکەیان لێ داگیر کردی، سێیەمیان وەك بیرت بێ لە پشتتەوە سواری کەرێ بوو، وا توند هەردوو باسکی تێ وەرێنابووی کە ئیدی وەك کوڕیژگەیەکی منداڵکار کەوتبوویتە ناو باوەشی، ئەم لافاوە.. ئەم شەوە تووشە چییە؟ کێ ناڵێ لە گوناهی شکاندنی ئەو سێ خەلوەتەو تۆڵەی خواهانە نییە؟ لافاوەکە تا دەهات سەری دەکرد، ئاوێکی سوورو لیخن، پڕ قوڕو لیتە، شەڕت لەگەڵ شەپۆڵەکان دەکرد، تەواو شەنگت نەما، هیچ خەیاڵێکی جوانو خۆش دادت نادات، هەر شەپۆڵێکی هار کە لێت دەدا رووخساری هەمین ژێر ئاو دەخا، بە راستو چەپدا دەکەوتی، لە ناو ئاودا پیاو وەك پووش سووك دەبێ، گێژو وێژ.. تەوژمی بەتینی ئاو گەمانت پێ دەکا، ئاوو ئاگر بێ ئامانن، هەر ئەوەندەی خۆت بۆ شل کردن، زەفەرت پێ دەبەن، نوقم دەبیتو سەرئاو دەکەویت، دەستت ناگاتە هیچ شوێنو شتێك، هەرچییەکی پەنای بۆ دەبەیت، لە ژێر چنگتا رادەکا، خودا بزرم نەکەی.. نەمخنکێنی.. جارێکی دیکە بە رەنگو رووخساری هەمینم شاد کەیتەوە، شەپۆڵ لە دوای شەپۆڵ شەپازللە لە لا رووومەتەکانت دەدا، ژێرئاو کەوتیت، دەخنکێی.. لە گوناهی راوکردنو سەربڕینی هەزاران ریشۆڵەدا دەخنکێی، ئەو ریشۆڵانەی دەبوونە مەزەی ئارەق خۆرەکان، زۆر شت لەگەڵتا نوقم

دەبوون، هەموو دونیا رەنگی قوڕی پۆشی، هەمان زریکە هاتەوە بەرگوێت، سەرت لە ژێر قوڕاوەکە دەرهانیو بە راستو چەپدا روانیت، کۆمەڵێ تارمایی، خێو بوون یان خەڵك؟.. خودا دەزانێ.. بە سەدەها دەست بە چراوە، لە سەد لاوە بەسەر ئاوەکەوە دەهاتن، دەگرژینەوە یان دەگریان، نوقم دەبوون، چراکانیان هەڵدەبڕی تا لە ئاودا نەکوژێنەوە، دیسانەوە سەرئاو دەکەوتنەوە، کەوتیتە باسکەمەلە، رووەو خێوە چرا بەدەستەکان، پشتەمەلە.. بۆقەمەلە.. شووشەی چراکان گەرم لە ناو ئەو قوڕاوە ساردەدا درزیان دەبردو دەشکان، گڕەکان لە ناو ئاودا دەمردن، چراکانیش یەکە یەکە سەرئاو دەکەوتن، چەندین عەبای رەشو بەرانپیلی بۆرو سەرپۆشو چارۆگەی زەردو سوورت بینی بەسەر ئاوەوە، چاوتروکانێك ژێر ئاو دەکەوتن، هاوارت لێ دەکردن فریام کەون، هاواریان دەکرد، فریامان کەوە.. هاوارەکان تێکەڵ دەبوونو دەنێو ئەو لافاوەدا دەخنکان، فریام کەون.. فریای هەمین کەون.. کچێ هەمین.. هۆ هەمین.. ئەتوو لە کێندەری؟ لە سەربانەکانەوە هاوار، لە قەڵاو قوللەکانەوە هاوار.. هاوار.. ئەگەر خەیاڵت خەراپ نەبێ، لە سەربانی ماڵەکانەوە، دوکانەکانەوە، ئوتێلەکانەوە، قوتابخانەکانەوە، لە خەستەخانەو سەر منارەی مزگەوتەکانەوە گوریسیان بۆ هەڵدەدای، دەنگیان دەدای.. نەتدەزانی روو لە کێو لە کوێ بکەی، سەری هیچ کام لە گوریسەکان نەدەگەیشتە دەستت، یان دەگەیشتنو عەمبارەسۆت بوونو دەپچڕان، هۆ هۆ هەمین.. کوانێ؟ نە دەنگو نە سەنگ.. تارمایییەکانی هەردوو بەری جادەو کۆڵانەکان، سەربانەکان وان لە کوێ؟ دەنێو ئەو

لافاوەدا نە گوێ ما.. نە چاو.. نە زمان‌و نە دەست‌و نە قاچ.. لە ئاوەوە بۆ ئاو.. ئەوە کێیە لەو گێژەنەدا دەخولێتەوە؟ لە ناکاو دوو چاوی پڕ لە بریسکەو ترسی هەمینێ لە بەرچاوانت وەدەرکەوتن، ئەو چاوانەی بۆ یەکەمجار تۆیان شەیدا کرد.. ئەو چاوانەی لەو بوونەوەرەدا قەت پیر نابن‌و نەبوون، ئەوە هاتی هەمین؟ گوێت لە ناڵەو هاوارو گریانم بوو.. لە ناو ئاوەکە راست بوویتەوە رووەو ئەو دوو ئەستێرەی چاوە بە تاوو تاسەوە غارت دا کە دەنێو قوڕاوی لافاوەکەدا دەبریسکانەوە، دەماو دەم کەوتیت، هەردوو پێت تێک ئالآن، دوو ئەستێرەی چاوەکانی هەمین دەقاو دەق لەسەر رووی پڕ لە گێژەلووکەی ئاوەکە دەدرەوشانەوەو ون دەبوون، خۆت خستبووە سەر باڵی لافاوەکە تا بتخاتە دوای ئەو چاوانە، تیژتر لە تۆ کەلا شووشەی ئەو چاوانە بە تینی تەوژمەکە لێت دوور دەکەوتنەوە، قۆڵ‌و باسکت بەر دارو بەردو رۆخی شۆستەکان دەکەوت، دەمێک جەمەدانی‌و کلآوەکەت سەرئاو کەوتن، پاشان وەك پارچەیەك لە تۆ نوقم بوون، تاکێك لە پێڵاوەکانیشت ئاو بردی، لە ژێر ئاویشدا ئەو کەلا شووشەی چاوانە دەبریسکانەوە، هەمین.. هۆ هەمین ژنی چاك بەو بە تەنیا جێم مەهێڵە، مانای چی بە تەنها چاوەکانی دەبینم؟ بە هەر چوار دەورتا چاوی رەش‌و بریسکەدار زۆر بوون، دەنێو ئەو هەموو چاوانەدا چاوانی هەمین بزر بوون، چنگت لێ گیر دەکردن، لە بری دوو چاو چنگێك قژو قاڵ بە دەستتەوە دەهات، بە سەر لافاوەکەوە درەختی زەبەللاحت بینی.. بە هێلانەوە.. بە پۆلێك ریشۆڵەوە سەرئاو کەوتبوون.. درەختێك.. دوو.. دە.. هێلانەیەك..

دوو.. دە.. پۆلـە رەشـۆڵەیەك.. دوو.. دە.. لافاوەکـە گاشـە بـەردی گەورۆنـەی رادەمـاڵی، بـەرگۆزینگت دەکـەوت‌و دەیتاسـاندی، بـە بەرچـاوتەوە تەویلـەو گـەوەڕەکانت دەبینـی یـان ئـەوەتا چـاوت رەشکەو پێشکەی دەکرد، تەویلەو گەوەڕی پڕ لە بزن‌و مەڕ بەسەر شـەپۆڵی لافاوەکـە سـەمایان دەکـرد، هاوارەکانـت (بـا).. بـاران.. شەپۆڵ دەیبردن، چ دەنگێك نەیدەتوانی بەسەر ناڵەی ئەو لافاوەدا زاڵ بێ، نە رەشەبا‌و نە لافاو.. نە ئاگر ئاراستەیەکیان نىیـە هـەر هـەموویان شـتەکان تێکـەڵ دەکـەن، ئـەم (با)یـە تونـدە لـە کـام لاوە دێ؟ سـەرت (بـا) دەیبـا‌و.. قاچەکانیشـت ئـاو، کـە سـەرئاو دەکەوتیتەوە گوێت لە زریکەو قریشکەی بێ ئامانی ژنێك دەبوو، لـە گەڕەکـە دوورەکانـەوە، چـەندین قریشـکەو هـاوارو زریکـە، لـە خانووە قوڕەکانەوە، لە کەلاوەی دروستکراو بە تەنەکەو چینکۆ، هـاوار بـۆ فریـاد رەسـێك، ئـاخۆ ئەمشـەویش چـەند مـاڵی دیکـە دەڕمـێ؟ وای لـە قیـژەی ئـەو ژنانـە، نـەفرەتی پیـاوە تووڕەکـان، زریکەی مناڵە هـەترەش چووەکان، دوا میاواندنی پشیلە سەرئاو کەوتووەکان‌و وەڕینی سەگە خنکاوەکان، نەتدەزانی ئەو لاشـەیەی سـەرئاو کـەوتووە هـی مناڵـە یـان پشـیلەیەکی گوربـە، ئەمـەیان تابووتـە یـان بێشـکە، دەسـت بەهـەر شـتێکەوە دەگری لـە رەگـەوە دەردێ، هەڵدەتەکێ، دادەڕمێ، نەمامی ساوای سەر شۆستەکان، کورسـی شـەق‌و شـڕو جێمـاوی بـەردەمی چـایخانەکان، بـە ئەستوورایی جادەو کۆڵانەکان بە پێچ‌و لوول وەك دەعبایـەکی دەم کـراوە هـەموو شـتێکی هەڵدەلووشـێ، مـل دەنـێ، چـی بکەوێتـە بـەردەم، رایـدەماڵێ، لـە بـەری رۆژئـاوا‌و رۆژهـەڵات هـەر ئاسـۆیەو

دادەگیرسـێ، لچـكو دامێنـی رەشـی هەورەکانـەو دەسـووتێ، دادەدڕێ، شـەپۆڵەکان دەبنـە قوچـەکی چـکۆلەو زوو دادەڕمـێن، تاوێـك رەشو تاوێـك سپیو تـاوێکی دیکـە زەرد هەڵدەگـەڕێن، لا لێوی شەپۆڵەکان کەف دەکەن، کـەفێکی سپی یان زەردباو، خـۆت گەیانـدەوە شـیش بەنـدی قـەراغ شۆسـتەیەكو خـۆت پـێ گرتـەوە، شەپۆڵێك هـەردوو ئـەژنۆی پـێ نووشـتاندیتەوە، پشتاوپشـت تـۆی خستەوە، هەسـتایتەوە، شـەپۆڵێکی بـەتینو تـاوتر بـەری دایتـەوە، تا هەردوو بن هەنگڵت ئاو هاتەوە، تفتو تاڵی قوڕاوێك زایـە سـەر زارت، ئاو لە هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، رەشـەبا چاوەکانی پـێ دەنووقانـدی، بـەردەوام چـەخماخەی بروسـك دارو دیـواری ئـەو ناوەی دەخستە ژێر تەباری گڕێکی زەرد، زۆر نزیك.. رێكو راست بە بەردەمتدا ریشۆڵەیەکی مردوو، ئەوە دووان.. سێ.. چوار.. تۆ بڵـێی لافـاوی لەعنـەتی گەیشـتبێتەماڵەکـەت؟ تۆڕەکـەی زیـواڵ زیـواڵ لـەتو پـەت کردبـێو گشـت رەشـۆڵەکانی خنکانـدبێ..؟ تـــۆزێکی دیکــــە کەرەکــــەو مانگاکــــەتو مریشــــکەکانو جووجەڵـەکانیش بەسـەر ئـاوەوە دەبینـی.. کـێ دەزانـێ؟ رەنگـە ئەوانـە رەشـۆڵەکانی سـەر درەختـەکانی بـاخی شـار بـن کـە لەگـەڵ لێزمەی بارانو تەوژمی تەرزە وەك گەڵا لە درەختەکانەوە هـەڵوەری بن، لە سـەربانو ژێـر گوێسـوانەو دارتەلەکانـەوە، لـەوە دەچـێ هـەر شەپۆڵێكو مەرگی ریشـۆڵەیەکی پـێ پەیوەسـت بـێ، نـا.. بڵـێ هـەر دڵۆپـە بارانێـك، لـە قـەهرو خەفـەتی شـەوێکی وا شـوومو لـە ژێـر بارانـدا تکـەی فرمێسـکەکانتو ئارەقـەی لەشـت نـەدەبینران، رەشـۆڵەکانم دەمـرنو (هـەمین)یـش ونـە..! چ خۆشـە وەکـو ئـادەمو

حەوا بە یەکدی شادو شوکر ببنەوە، خودایە ئەم بارانە هێور بکەوە دەنا ئەمشەو مانگو ئەستێرەکانیشت دادەڕژێن، هۆ فریشتەکانی ئاسمان بمخەنە سەر شەپۆلێكو فڕێم دەنە بەردەمی هەمینێ، وەك ئەو کەچەجلەی وا بەسەر ئاوەوە، هەر وەك ئەوەی کە لە خەونەکان روو دەدا، تۆ بڵێی ئەو پەڕۆ رەشەی ئاو بردی بەرانپیلی هەمین نەبووبێ؟ تۆ بڵێی ئەو پارچە قوماشە پف دراوەش چارۆگەی ئەو نەبێ؟ خودایە ئەگەر ئەو بە رۆح ماوە با لە گێژەنی ئەو تۆفانەی تۆدا بکەوینەوە ناو باوەشی یەکدی، ئەگەریش قەدەرمان خنکانە دەبا بە یەکەوە بخنکێین، کتو پڕ بە خەیاڵت دادێ خۆت بخەیتە ناو باوەشی ئەم لافاوەو بتبات، لە گێژولوولی خۆیدا رووەو کارێزەکانی ژێر ئەم شارە بتبات، بتخاتە سەر شەپۆڵە نەرمو هێمنو گەرمەکانی، ئەو کارێزانەی هەنووکە هەڵمێکی تەنکی لێ هەڵدەستێ، زستان گەرمو هاوینان سارد.. لەوێندەرێ، لە بن بناغەی خانووەکانی شار خۆتان لە چاوانی پیاوە داخدارو سمێڵ بابڕەکان دەشارنەوە، لە هەڕەشەی شێخ.. لە سوعبەتە قورسەکانی سلێوە.. لە برا دوژمنکارەکانی هەمینێ.. لە لافو گەزافی چەلەبیو ئاغاو ئەفەندیو بەگلەران، تۆ لەو سەری شارو هەمین لەم سەری شار، دەبێ ئەم شارە چەند کۆنە کارێزی تێدا بێ؟ تۆ بڵێی کارێزەکانیش نەڕمابن؟ ناچار لەوێدا.. دەنێو زێرابەکاندا یەکدی لە باوەش دەگرن، لەوێ دەیدۆزیتەوە، دەبوو هەر زوو وەك دوو ماسی خۆتان دەنێو کارێزەکان خستبا، بۆ نەکرا مرۆ وەك مەل بفڕێو وەك ماسی لە ئاودا مەلە بکات؟ ئەوسا بە ئاسانی نانی پەیدا دەکردو ئاسانتر خۆی لە چاوی

دوژمنـــان دەشـــاردەوە، لـــەوێ دەنێـــو زێرابەکانـــدا چ مـــاڵێکی ناشـیرینتان دەبـێ.. قوڕگتـان پـڕ دەبـێ لـە قـوڕأو.. لـە لیتـە.. لـە پاشـەڕۆک.. چ قـەدەرێکی شـوومی دوو عاشـقە، واز لـە پێشـبینی ناشـیرین بێنـەو خـۆت دەخیلـی ئـەم بارانـە بکـە، لەگـەڵ هـاتنی بـەهاری ئەمسـاڵدا کـە کارێزەکـان دەتەقنـەوە تـۆش لـە باوەشـی هەمینـدا زینـدوو دەبیتـەوە، لـە گێـژەنێکی زۆر شینو رووندا قژی درێژو ماشو برنجی سەرئاو دەکەوێ، ساڵانێك لەوێ، لە قووڵایی کارێزەکاندا چاوشارکێ دەکەن، خۆتان لـە خـەڵکی بـێ مروەتـی.. زاڵمی.. بێ دینو دڵی شار دەشارنەوە، ئیدی بەس دەبێ ریشۆڵە کوشـــتن، لـــە بـــەردەرگا کـــەوتنو پاڕانـــەوە لـــە خـــودانی ماڵـــە خواپێداوەکان، تەکان دەو بگەڕێ بەر لەوەی بەیانی بدا، کێ ناڵێ کارێزێك ناتداتە دەست کارێزێکی دیکەو تا دەگەی بە یەکێك لە بیرەکان، لەوێ ماڵێك دابنێن، بیرێکی تەنکە ئاو تیا مەییو، دوور لـە ئـاوەدانی.. کـاروانێکی مانـدوو دێو لـە تـەکیا پشـوو دەدا، رێبـوارێکی نـەناس دەولکێك شـۆڕ دەکاتـەوە، هـەردووکتان لەگـەڵ ئاوی فێنك بەرەو رووناکی ئاسمان هەڵدەکێشـێ، وەك دوو پـەری یان جنۆکە، شاگەشکە دەبن، جلتان لەبەر دەکەنو بەرەو شارێکی غەریب دەتانبەن، ئیدی نایەنەوە ئێرە، نا.. هـەر لـەوێ بن.. دەنێو کارێزەکـان، ئـەو فەسـڵەی ئـاویش دەنیشـێ.. ئێـوە لـەوێ، لـەو خـوارەو لەسـەر لمـە نەرمەکـەی چـەند مانگێـك دەخـەون، دەمێکـە نەنووستوون، گەرەکە بێ ترسو لەرز شەوانێك کە لە تەمەن ماوە تێـر بسـرەون، وەك دوو گوڵـە ئەتڵـەس سـەرئاو دەکەونـەوەو نـوقم دەبـن، بـا لـە سـەرەوە گەواڵـەو بروسـكو هەورەتریشـقە بـێ، ئێـوە

لەوێندەرێ مت دەبن‌و دەنوون، هات‌و هاوارو زرم‌و کوتی شار لە خەو وەئاگاتان ناهێنێ، گرم‌و هوڕی پێچکەو تایەی عەرەبانەو قەمەرەکان، وەئاگا نایەن تا کارێزەکان دەتەقنەوەو جارێکی دیکە سەرئاو دەکەونەوە، لە سەد کون‌و کەلەبەرە ئاو دەڕژێ‌و دەتەقێ، تێکەڵ دەبێ، روونتر لە چاوی قرژاڵ، بە پێچ‌و لوول پڕشنگی رەنگاوڕەنگی خۆرێك لە خۆ لوول دەدەن، ساڵانێك تەڕو جوان‌و جحێڵ‌و چەلەنگ دەبنەوە، تێك دەئاڵێن‌و منالی زەردو سوور دەنێننەوە، کۆرپەلەی ئاوی.. نەوەیەك.. نەوەیەکی تازە لەو قووڵاییەو لە ژێر نسرمی کارێزەکان دەخەنەوە، نیوە منال‌و نیوە ماسی، جگە لە گەمەکردن بە ئاو هیچی دیکە نازانن، بۆ هەر شوێنێك بچن ئاو دەستتان دەگرێ‌و دەتانبا، وردە شەپۆل خەمی چەند ساڵەتان لێ دادشۆرێ‌و لە وردە گوناهەکان پاك دەبنەوە، ئیدی لە ژێرەوە بۆ هەر کونجێکی شار بتانەوێ دەچن، بە باسکەمەلە دەگەن‌و گوێ بۆ ریا و درۆی هەندێ لە ماڵەکان دەگرن، قریوەی خۆشی منالانی خواپێداوەکان، گریەو نالینی منالە برسی‌و چڵمنەکان، کەسیش پێ نازانێ کە ئێوە گوێ بۆ رازو نیازو نهێنی‌و قریوەو گریەی شارێك دەگرن، زوو زوو بن ئاوو بن ئاو سەر لە ماڵی شێخ‌و سڵێوەو چەلەبی‌و خەڵکی گەڕەك دەدەن، لە ژێرەوە ئاو قسەکانیان دەهێنێ‌و ئێوە وەك منال بە دزییەوە دەتریقێنەوە، پێکەنینێکی خنکاو لە قورگتانا دەتاسێ، ئیدی چی بکەن؟ ئاخر نەدەکرا چیدیکە لە شارێکی وا بێ بەزەییدا بژین.. ئیدی تا کەی ترس‌و دڵەڕاوکێ؟ چەندەها جار بۆ هەورو باوو باران حەیرانت چڕیوە.. بەڵام ئەوەی ئەمشەو باران نییە..

غەزەبی خودایە...!

لـە ژێـر چـەتری دوکانەکـە خـۆت مـەڵاس دا، لـە تـاوی لافـاو چوویتە سەر سەکۆکان، لافاوەکە دەتوت ئەژدیهایەکەو زمانیت بۆ درێـژ دەکا، کت‌و پـڕ لاشـەیەك بەسـەر ئاوەوە دەرکـەوت، چاوانت هـەڵگلۆفی، تاوێـك بـزرو تاوێـك سـەرئاو کەوتـەوە، چـەخماخەی بروسـکێك دونیـای بەردیـدەتی رۆشـن کـردەوە، لـە عەبایـەکی پـف دراو دەچوو، یان هەر شتێك کە خۆی لە عەبایەکەوە لـوول دابێ، ئـاو هێنـای، نزیـك کەوتـەوە، خـۆت هەڵدایـە نـاو گێژەنەکـە بیگریتـەوە، بـە دەمـدا کـەوتی‌و ددانـەکانی پێشـەوەت بـەر بـەردێك کەوت، دەمت پڕ بوو لە شلەیەکی گەرم‌و سوێر، شـەپۆلێکی ناقۆڵا عـــەبا پـــف دراوەکـــەی دوور خســـتەوە، شـــەپۆلێکی شـــێت رایتەکاندی‌و پشتاوپشت رەتت بردو خۆت بە قەپـەنگی دوکانێك گرتـــەوەو هـــەردوو دەســـتت لـــە هەڵقـــەکانی ژێـــرەوە گـــیر کـــرد، زەخمێکـی تونـدی ئـاو وای کـرد تونـدتر دەسـت بـە قوڵفەکانـەوە بگریت، نەڕۆی قاچەکانت سڕ دەبن‌و دەیانبەستێ، گوێرانـە ملـت نـا، سـەر لـێ شـێواو، رووەو کـام لا خودایـە، رووەو کـام لا؟ ئێـرە کوێیـە؟ سـەعات چـەندە؟ سـی سـاڵە لـەم شـارەیت‌و کـون‌و قـوژبن نـەماوە رەنجـی تیـا نـەدەیت، لـە شـەوێکی وا تـۆف‌و بارانـدا هـەر هـەموو جـادەو کۆڵانـەکان لـە یـەك دەچـن، هـەموو دوکانـەکان، خانووە خۆشەکان، کەلاوە شان شکاوەکان، هەر هـەمووی بـووە بـە یـەك، نایانـەوێ بیانناسـیتەوە، ئێـرە رۆژهـەڵات یـان رۆژئـاوای قەڵاتـە؟ چـاکتر وایـە بەسـەر قـەڵادا هەڵبگـەڕێی، لـەوێ لافـاوی (نوح)یش هەڵسێ تۆ ناگرێتەوە، بەڵام نا.. شـەرمە.. تۆ بە دوای

هەمینێدا دەگەڕێی، گوێ هەڵدەخەیت جگە لە خوڕەو تافەتافی ئاو هیچ دەنگێك نابیستی، بۆ دەبێ تۆ تاکە پیاوێك بی لە شارێکی نوستووو کڕکەوتوودا؟ لە شەوێکی وا ناخۆش و تۆفاندا ژنەکەت بزر بکەیت؟ لە هەر چوار لاوە تاریکی گەمارۆی دەدای، دڵی هیلاك و پڕ لە ترست بە تاو لێ دەدا، ترسی ئەوەی لە شەوێکی وا تووشدا زەفەریان بە هەمین بردبێ، لە لا کوڵانێکی چەپەك، لە نێو کەلاوە کۆنێکدا، گۆڕستانێکدا یان ژێر پردێك، بێ نرکەو ناڵە، بێ هاوارو زریکە دەستیان لە هەوکی نابێ، بێ خشپە، بێ هەست و خوست و کەس نەیزانیبێ. پارچە کارتۆنێك لەو ناوەدا نەماوە گڕی تێ بەر بدەیت و خۆت گەرم کەیتەوە، لە خەیاڵی ئەوەدای لە هەموو دەرگاکان بدەی، ئەوەی نەیکردەوە، بیشکێنی، تۆ بڵێی یەکێکیانت بیر چووبێتەوە؟ خەریکە ئاسمان روون بێتەوە، هێدی هێدی بە ژێر چەتری دوکانەکاندا لەترت دەدا، رۆماتیزمەکە لێت دەداتەوە، قوڕاوێك لە دەم و هەردوو کونی گوێتەوە دەڕژا، سەرمای ئەمشەو گەیشتە ناو مۆخ و ئێسقانەکانت، دەبوو لە رەشۆڵەکانەوە فێر بیت سەرمات نەبێ، دەستێکت بە قژوقاڵتدا هێنا کە بە ملتەوە نووسابوون، کۆڵێ پێی قەلس بووی، لە قەراغ قەپەنگ و دەرگای دوکانە داخراوەکانەوە چەندین مەلی مردارەوەبووت بینی، چەندین مشك و جرجی تۆپیو، لە نێو مەلەکاندا کە باش نەدەناسرانەوە، چەندین رەشۆڵەت بینی، لە قەهری بزربوونی هەمین و خنکانی رەشۆڵەکان چاوانت پڕ بوون لە گریان، هەموو بەیانییەك لەم وەختەدا لە باوەشی گەرمی هەمینێ دەهاتیتە دەر، وای لەو باوەشە، دەبێ

بەهەشت هەر باوەشی گەرمو پڕسۆزی ژنێکی وەك هەمین بێ، هەمین ئەگەر لەوێ بەهەشتی بووم حەفتا حۆرییەکە بە توو ناگۆڕمەوە، دوێنێ شەو وەك بڵێی بۆنی کۆستێکی گەورەی کردبێ، پێشبینی نەهامەتیو مەرگەساتێك تا نیوەشەو کەلەکەی دەگۆڕی، چەند جارێك هەستاو گڕی لامپاکەی زیاد کرد.. (بایز خەوم نایە.. دەترسێمو حەز دەکەم ژوورەکە روونـاکتر بێ!)، بەیانیان مەلابانگدان وەك مریشکی دانکەگرتوو دەکەوتە قرتەقرت، قاپو تەشتو مەنجەڵو مەسینەو پەقەرجی بە یەك دادەدا، وەئاگای دەهێنای، دەتووت لەو دونیایە جگە لە هەردووکتان کەسی دیکەی تێدا نییە، هەردووکتانو بەس، تەنیاو بێکەس، ئاوی بۆ گەرم دەکردی، زۆپاکەی جۆش دەدا، چای دێم دەکرد، هێلکەی دەکولاند، سپی دەکرد، شاژنانە بەڕێی دەکردی، دەتووت بۆ تاوێك ئاسمان لە گریان ژێر بۆتەوە، گەرمی لەشت هەڵاوی لە جلە تەڕەکانت هەڵدەستاند، لەو گەڕانو سووڕانەدا گەیشتیتە نزیك شوورەی گۆڕستانی (شێخی چۆلی)، لە گۆڕەکانت روانی، گۆڕی پەڕپووتو هی خاوێن، چەتردارو بێ چەتر، چی بێ باکانە نووستوون، بێ خەمو بێ ئاگا لە لافاوی ئەمشەو، بایز.. کورە بایز.. ئەمنت بمرم ئەگەر کرا قەت لە هەولێرێ مەمنێژە، ئۆباڵی منت بە ئەستۆ، لێرە گەلەکی ماندیو شەقی بووم، گەلەك ترسام، پیرە هەولێر پیری کردم، وەسیەتم وەرگرەو بمبەوە گوندەکەی خۆمان، با پاش مردنم لەوێ بحەسێمەوە، ئەوە ئەگەر گۆڕمان بە قیسمەت بی، کێ دەزانێ؟ داتە پڕمەی گریان.. عەیب نەبوو.. ژمارەیەك لە خەڵکی شپرزەو

ـــــــــــ

هیلاکی دەست لافاوەکە بە تەکتا ڕەت دەبوون و دەگریان، لەوە دەچوو هەموو کەس لەو ڕۆژەدا بگری، دەنا ئەمن حەزم لێ نیيە بچمەوە ئەو گوندەی دەریان کردم، هەمین پێم خۆشە گۆڕەکەشم هەروەکو خۆم غەریب و بێ کەس بی، حەزم لێيە گۆڕەکەم لە نزیك جادەیەکی قەڵەبالغ بی، گوێم لە هات و هاوارو قیژەی خەڵکی بی، ترسی مەرگ و خەمی هەمین دانەچۆقەیان پێ خستیت، چەناگەی خۆت پێ ڕاگیر نەدەکرا، گەیشتیتە سەر پردەکەو لە هاژەو لرفەی ئاوەکەی ژێرەوە ترسای، هەموو شتێکی ڕادەماڵی، دەرویش کە مردم بمبەوە دەشتێ و هەموو بەهاران وەرە سەر قەبرەکەم و چەپکەکی نێرگز لە سەرینم دانێ، هەقت نەبێ بۆنیان دەکەم، قوڵپت دەدا، لە ناخەوە دەکوڵای، سێ ڕیز فرمێسکت دەباراند، تەواو خەریکە بەیانی دەداو نەتدۆزییەوە، ئەو نەیزانی ئەمشەو بارانی هەموو ئاسمانان بەسەرتا باری، لە دەرگای سەدەها ماڵت دا، لە تەنها شەوێکی بزربوونی ئەودا تۆ بایی دە ساڵ پیر بوویت، پیرتر لە شاری هەولێرێ، پێ هەڵگرە زەردەی بەیانی داو چەندین ماڵ ماوە لە دەرگاکانیان بدەی، بەرەبەرە بەرچاوت ڕووناك دەبۆوە، لە نێو قوڕو لیتاوی جادەکان سەدەها سۆل و کۆنە پێڵاوی کۆنت بینی، چەند پارچە قوماشی ڕەش و بۆر کە دەکرێ عەبا و بەرانپیلی ژنان بووبن، لە کێ بەجێماون؟ لە کوێوە لافاو هێناونی؟ ئەمشەو لە هەموو شوێنێکدا ڕەشۆڵەی مردووت بینی، بێ ناز لە قوڕدا چەقیو، یان دەنووك شکاو و مل قرتاو بەسەر شەپۆلی ئاوەوە سەمایان دەکرد، بڕوا ناکەی ئەمشەو هیچ ڕەشۆڵەیەك بەسەر درەختەکانی شارەوە مابێ، ئەوشۆ شەوی

کـوژرانی گشـت رەشـۆڵەکان بـوو، دەنووشـتایتەوەو بەسـەری پەنجەکانت هەڵگیرو وەرگێرت دەکردن، وەك ئەوەی بیانناسیتەوە، دەستت لەو پـەڕۆو قوماشانە دەدا تا بزانیت کامیان بە قوڵفو گـرێ دراوە تـاوەکو سـەحیان بکەیتـەوە، کـێ ناڵـێ یـەکێك لـەو بەرانپیلانـە هـی هـەمینێ نییـە؟ تـەپڵی سـەرت تـەزی، کـڵاوو جەمەدانییەکەشـت ئـاو بـردی، ئەگـەر ئـەو لافـاوە لەعنەتییـە نەبووایـە، کەوتنە خوارەوەی کڵاوو جەمـەدانی کـەوتنی شـەرەفە، سـەیرە.. جەمـەدانیو شـەرەف چی دەیانبەستێ بە یەکەوە؟ وەك شێت پژدێنەکەت سەح کردەوە، نەتزانی لە کەیـەوە شل بۆتـەوەو لە بەرپێت دەخشا، سەرکۆتو پێ خاوس ملت دەنا، لەترت دەدا، وەك کەسـێك تـەرمی ئـازیزێکی بەسـەر شـانەوە بـێ، کورتـەكو شـەڕواڵی تـەڕو نووسـاو بە لەشتدا ئەوەنـدەی دیکـە لـەڕو لاوازی کردبـووی، ئێـە.. گـەر هـەمین ئـاواهی بتبینـێ ناتناسـێتەوە، لـە درەختـەکانی هـەردوو بـەری جادەکـە رامـای، ئـەوانیش دەگریـان، هەموو شتێك ئاوی لێ دەتکا، ئەمشەو ناو دڵی بەردیش تەڕ ببوو، کەسـێك ئـاواهی سـەرکۆتو پـێ خـواس بتبینـێ وا زەن دەکـا تێکچووی، لێـرەو لـەوێ، بـەم بەیانییـە زووە، نانـەواو قەسـابو عـەتارو توونچـی حـەمامو لۆقتنەچـیو عەمـەل مەنـدەو پیـاوی رووتەڵە وەك تارماییو بێ خشپە رێ دەکەن، گرمۆڵـەو شکاوەو سەرمابردەڵە، کەس سەیرت ناکا وەك ئەوەی نـەبیت یان نـەتبینن، لە ئاخر زەمان دەچێ کە هەر کەسەو خەمی خۆیەتی، لێرەوە ماڵی خدری پاشا نزیکەو چش لەوەی ئاواهی دەمبینن، دەبا چەلەبیو ئاغاو کوێخاو بەگلەرو ئەفەندیو پیاو ماقووڵـەکانی شار با بەم

ــــــــــــ

حاڵـەوە بمبیـنن، بـا بـزانن کـە مـن رووتو رەجـاڵی دەسـتی هـەموویانم، پیـاوە تفـەنگ بەدەسـتەکانیان لـێم دەخوڕنـەوە، دەرم دەکـەن، لـە دوورەوە، لـە پـاش کـپ بوونـەوەی بـاوو بۆرانەکـە فیشکەفیشکی غەمهێنی شەمەندەفەرەکەو زریکـەی بێ ئامانی کە دەتووت قیژەو زریکەی سەدان ژنی کۆست کەوتووە بەیەکەوە هەر هەموو ئاسمانی هەولێری پڕ کرد لـە هـاوار، لـە هـەموو شـوێنێکدا دەنگی دایـەوە، دەتـووت لـە نـاو کۆسـتی ئـەو لافاوەو یـان لـە نـاو سـەفەرێکی دوور دەزریکێنـێ، لـە نـاو لێـك دابـڕانو ماڵئـاوایی، هەموو جارێك کە گوێت لەو زریکەیە دەبێت، دەترسیت، خـەمێك بەرچاوانت تاریك دەکاو مردنت بیر دێتـەوە، زریکـەی ئـەو قیتـارە کە هەر دەڵێی مارێکی زەبەللاحە، بەو دەنگە ناقۆڵایـەی کـە هێڵـی ئاسنەکان دەکوتێ، چك.. چك.. چك ئـەو رۆژەت بیر دەخاتـەوە کـە هـەمین رەدووت کـەوت، ئـەو رۆژەی لـە چەندین قۆناغدا ویسـتتان لابـدەنو هەناسـەیەك هەڵکێشـن، نەتانـدەوێرا.. تـا ئـەو وەختـەی گەیشـتنە یـەکێك لـە پردەکـانی ژێـر سـکەکە، لـە ترسـی تـانجیو سەگو پیاوەکانی باپیر ئاغا لە ناو بۆڕییـەکی پڕ لـە مـارو مێـروو چووبوونە ناو باوەشی یەکدی، دەترسان وەکو (حەسـەنو مریـەم) بتـانکوژن، ئـۆوە.. چ زەمـانێکی دوورە، گوێـت بـۆ دوا زریکـەی قیتارەکـە هەڵخسـت، چـەندین جـار تـۆو هـەمین خـەونتان بـەوەوە دەدی سواری ئەو شەمەندەفەرە بنو تا ئەبـەد دانەبـەزن، بڕوات.. بڕوات.. دوور.. دوور.. دەشتو دەرو.. کێوو دەربەند ببڕێو لە مەملەکەتێکـدا داتـانبگرێ کـەس بـەو چـیرۆکەتان نـەزانێ، چ قەیدییە.. با بە قەرەجی بژین.. وەلێ بێ ترس.. نەك ئەم ژیانە کە

هەر کتو مت لەو گرانەتایە دەچێ کە قەت چاکبوونەوەی لە دوا نەبێ، دەتویست لەو ڕێبوارو عەمەل مەندە تیژ ڕەوانە بپرسیت: ئەری ئەنگۆ ژنێکی کەڵەگەتو قژ ماشو برنجیتان نەدیتییە؟ سەرتاپای جلی ڕەشە، بەرانپیل ڕەشو کراس ڕەشو کەوا ڕەشو بەخت ڕەش؟ دەستێکت بۆ سەعاتە عەرەبییەکەی بەرباخەڵت برد.. ئۆو.. ئەویش ئاوی لیٚ دەتکا، بە دەم ڕێوە پەلەت کرد تا بگەیتە بەردەرگای یەکێ لەو کۆشکانەی هێشتا گڵۆپی بەردەرگاکەی نەکوژابۆوە، قەپاغی سەعاتەکەت کردەوە، نووساندت بە گوێتەوە، دەمێك بوو نووستبوو، عومرێکە ئەم سەعاتەی تۆ نە پاش کەوتووەو نە پێش کەوتووە، قەتیش نەوەستاوە، هەمین بە عەزرەتم جارێك لە جاران ئەو سەعاتە بوەستێ، بەسەری بابت دەوەستێ، ڕۆژێك دادێ هەموو شت بوەستێ، ئەمن دەوەستم.. ئەتوو دەوەستی، سەعاتەکەت، هەموو دونیا دەوەستێ، عەجایبت لیٚ دێ هەمین ئاواهی قسەی دەکرد، دەی تووڕە مەبە، دەزانم ماندی، تەواو قسان ناکەم.. بنوو.. بنوو.. ئەمنیش گەلەك هیلاكو شەقیم.. لە ژێر تاقی دەرگاکەو ئەو تۆزە گەرمیو تاوی گڵۆپەکە وای لیٚ کردی ببۆرژێی، پڕ بە دڵ حەزت دەکرد بگەڕێیتەوە ماڵێو لە ناو جێو بالینگانی گەرمی خۆت، لە بەردەمی زۆپای جۆش دراو دوو شەوو دوو ڕۆژ بێ کەلەکە وەرگێڕان بنووی، هەمین بە دەستی خۆی لێفەکەت بەسەردا بداو لە ژوور سەرتەوە دابنیشێو سۆزێکت بۆ بچڕێ، ئەو ماڵ میراتە دەنگی لە دەنگی تۆ خۆشترە، هەموو خەڵکی بە عەزرەتن جارێك، هەر تەنها جارێك گوێیان لە دەنگی بێ، نایلێ،

تـەنهاو تـەنها وەختێك خـەم دایـدەگرێ، بـە دڵێکـی پـڕ لـە سـۆزو گەرمـەوە بەنـدێکت بـۆ دەچـڕێ، بەنـدێك کـە دڵشـکانو غوربـەتو قەهری هەموو ژنانی دەشتی قەراجو کەندێناوەی تیا بێ...

بە دەم ڕێوە سـەرت هـەڵبڕیو ڕووەو قیبلـە ڕوانیت کـە هێدی هێدی ڕوون دەبۆوە، لرفەلرفی ئاو دوورو نزیك دەهاتـە بـەرگوێتو لافاوی ئەمشەوت بیر دەهاتەوە، پیاوێك.. بوون بە دوو.. بە سێو چوار.. نـا.. تـا دەهـات ژمارەیـان زیـادی دەکـردو بـە تەنگـەتاوی غاریـان دەدا، بـۆ کـوێ؟ نـازانی.. بـێ شـك کارەسـاتێکی دوای لافاوەکەیە وا شێتی کردوون، کتو پڕ هاوارو زریکەیەکی دوور هاتـەوە بـەر گوێـت، وەك ئـەو زریکەیـەی جـارو بـار نیـوە شـەوان دەهاتە بەر گوێتو خەوی لێ دەزڕاندی، ژنێك وەك ئەوەی لە نێو دڵی تاریکییەوە بێ، لە کونی ئەشکەوتێکەوە، لە درزی دیوارێکی رووخاوەوە بێتە دەرێ، قژی خۆی دەڕنییەوە بەهەشتاوی غاری دەداو تەشكو تیریـژی کەواکـەی، دامێنـی کراسـەکەی لـەو قوڕاوە دەخشـان، دەگریـاو لـە هـەردوولا ڕوومـەتی خـۆی دەداو باوکـە ڕۆڕۆی بـوو، بـە دەم غـارەوە سـەمایەکی شـێتانەی دەکـرد، هـەر دەتـووت دەیـەوێ ئـەم زەوییـە لەعنەتییـە بـەجێ بێڵـێو ڕووەو ئاسمـان بفـڕێ، کۆمـەڵێك ژنـی لـە قـوڕاو هەڵکێشـراو کەوتبوونـە دوای، تێـك دەقژقـژانو سـاتمەیەیان لـە بـەردو دارو لـە یەکـدی دەکرد، ترس کەڕو لاڵی کردبوون، بە ئیشارەت یەکدیان دەدواند، تـرسو سـامێکی زۆرت لـێ نیشـت، لـە تـاو ئـەو دیمەنـە ترسناکە هەردوو ئەژنۆت دەلەرزین، ویستت دوایان بکەویت، وەك تارمایی قیـژەیان نـەماو بـزر بـوون، گەیشـتیتە قـەراغ گـەڕەکی (گڵکەنـد)،

رووەو لێـواری ئـەو چـاڵاوە چـووی کـە دەتـووت خـەرەنـدە دەمـی کردۆتەوە، بە هەزارەها ماڵی هـەژار لـە نێـو ئـەو زۆنگـاوەدا دەژیـن، هـەرکێ مـەترێك زەوی پـێ نـەکرێدرێ دەنێـو ئـەو چاڵەدا کەلاوەیـەك قوت دەکاتەوە، دەبێ ئەمشەو چەند ماڵ لەوێ رمابێ؟ چەند کـەس خنکابـێ؟ زسـتانان لافـاوو قـوڕاوو چـڵکاوی هـەموو شـار، بگـرە پاشـەرۆکی هـەموو گەرەکـەکانی دیکـەش دەڕژێتـەوە نـاو گڵکەنـد، ساڵ نىیە چەند کەسێك لەوێ نەخنکێ، لە برسانا نەمرێ، دەیەها دەردو دوو.. لـە سـیل و وەرەمـەوە بیگـرە تـا میـزی خوێنـاوی، خانەدانەکان ناویـان لـێ نـاوە گـەڕەکی دۆم و قەرەجەکان، گـەڕەکی سـەگخۆران، گـەڕەکی لـە برسـا مردووەکـان، گـەڕەکی قەحپـەو گـــەوادەکان و.. دزەکـــان و.. قـــۆڵ بڕەکـــان.. دەســـتە دەســـتە پیاومـاقوولان داوایـان لـە (موتەسـریف) کـرد کـە ئـەم گەڕەکـە نەهێڵێ و ئەو چاڵە پڕ بکەنەوە کە بۆتە مۆڵگەی دزو حیزو مێش و مەگەز.. داوایان کرد کە ئەگەر بکرێ ئەو دەعبایانـە لـە شـار دوور بخەنـەوە، ئـاخر شـوورەیىیە شـارێکی دێرینـی وەك هـەولێر کـە عومری شەش هەزار ساڵە پیسترین گەڕەکی دونیا لـەوێ بـێ و نـاو جەرگەی شاریش جێی بێ، جگە لە میکرۆبات و منداڵی هـارو هـاج چی بەرهەم دێنن؟ لە بەر خۆتەوە دڵت گەرم دەبێ و جنێو بە دارو بـەرد دەدەی، هـێی پیـاوە بەشـەرەفەکانی شـار گـەر ئـەنگۆ پیـاو بوونایـە گـەڕەکێکی وا نـەدەبوو، گەیشـتیتە سـەر تەپۆڵکەیـەك کـە زبڵخانە بوو.. روانیت.. چ قیامەتێکە خـودا؟ دەتـووت هـەزاران دەم بـە یەکـەوە هـاوار بـۆ تـۆ دەکـەن، دەگـرین و دەقیـژێنن کـە لـەو زەلکـاوەی تـێی کـەوتوون قورتاریـان بکـەی، لـەو بەرزاییىیـەوە لـە

خودایــەکی کڵــۆڵو بەســتەزمان دەچــووی، ئــەوانیش هــەزاران مـەردوومی خنکـاوو نیوە خنکاو، تـا حـەدی هەندێ لـە سـەربانی کەلاوەکان ئاو داپۆشیبوو، کەلاوەکانی دیکە لەوە دەچوو سەرئاو کـەوتبن، بـێ شـك ئـەو سـەدەها منداڵـەی وان بـە باوەشـی دایـكو باوکیانەوە دانەچۆقەیان پـێ کـەوتبوو، لـە سـەدەها چۆلەکەی تـەڕ دەچـوون، دیـار بـوو کـە هـەر هـەموو بـە دیـواری ئـەو چـاڵە دەم کراوەیـەدا هەڵدەگـەڕان، بـە خـۆو بـە منداڵەکانیانـەوە دەخـزانو بـەر دەبوونەوە، درەنگ وەختێ ماشێنە سوورەکانی ئاگرکوژێنەوە دێن تـا ئـاوی لافاوەکـە دەربـدەن، هـەر هـەموو ناوەڕاسـتی چاڵاوەکەیان جـێ هێشـتبوو کـە بەسـەر ئـاوەوە هـەزاران وردە تفـاقی ماڵـەکانت دەدی سووك سـەرئاو کـەوتبوون، قـاپو قاچـاغ، مەسـینە، هێلـەكو بێـژنگ، سـەدان مریشـكو جووجەڵـەو کەلەشـێری خنکـاو، کەچـە جـلو پـەڕۆ پاتـاڵی زۆر، کتێـبو پـەڕاوی مەکتـەب، تەختـە دار، گۆچان، تاژیو توولـەی ئاوسـاو، بێشـکەی دار، کتلـی چـا، سـاجی دار، تـیرۆك، پنـە، تەشـتو مەنجەڵی بـێ شـومار، بـاول.. هەنـدێك لاشەی ئاوساوو وردیلە کە نەدەکرا بزانیت هی منداڵـە یـان پشـیلە، کەس تێ ناگات ئـەو خەڵکە چۆن غیرەت دەکـەن دەنێـو ئـەو گـۆڕە گـەورەیـەدا دەژیـن؟ تـۆ بڵـێی هـەر خۆیـان حـەز بـە مـەرگ نەکـەن؟ پیاوانی بە سیلو وەرەمـەوە دەمـرن، ژنـانی بـێ شـەنگو تاقـەتیش بەسەر منداڵـەوە، منداڵەکانیش لـەبری میـزو گـوو خـوێن دادەنیشـن، هاوینــان لــەو زەلکــاوەی ناوەڕاســتی گــەڕەکێ هــەر هــەموو مەلــە دەکەن، ئۆو دەروێش چ غایەلەیەك رایگرتووی، درەنگـەو هـەمینت نەدۆزییەوە، وەلێ چاوتروکاندن لـەو رۆژی قیامەتـە، لـەو حەشـرو

نەشـرە، لـەو عەزازیلـە لـە قـوڕ چـەقیوە بەلاتـەوە خیانـەت بـوو، خـەمێكی ئاواهی كـە جـەرگ دەكـا بـە خوێنـا و خـەمی خـۆت لـە لا كەمـەكێ سـووكتر دەكـا، هـەموو گـەڕەك بەیەكـەوە لـە نـاو ئـاوی لافاوەكـەدا مەلـەی دەكـرد، بـە هـەزاران پیـاوو ژن و منـاڵ، پـیرو جحێڵ، بە خۆو بە مانگاو مەڕو بزن و بێشكەوە، بە خۆو بەو كەم بزورگـەی مـابۆوە بـە قـەراغی چاڵەكەدا سـەردەكەوتن، لـە هـەموو لایەكەوە، سەردەكەوتن و دەخزین، دەتووت لە دەعبایەك رادەكەن، لـە كۆمـەڵێ خەڵقەنـدەی سـەیر دەچـوون كـە مەگـەر تـەنها مـرۆڤ لـە خەونێكی زۆر ناخۆش و ناشیریندا بیانبینێ، تۆ بڵێی كارەساتی گەورەی ئەمشەو، ونبوونی هەمین و ئەو تۆفان و باوو بۆرانە، ئەو هـەموو هـەراو مـاڵ كاولیـیە، هـەر هـەمووی خـەونێكی نـاخۆش نەبێ؟ چش لەوەی منی پساند.. بەس.. ئێی وەئاگا بێم و درۆبێ، كـت و پـڕ وابـێ هـەمین لـە نـاو پێخـەفێكی گـەرم و نەرمـدا لـە تـەك خۆمدا ببینم و لە تاوان باوەشی پێدا بكەم و بەسەریدا بگریم، بڵێم ئۆخەی كە خەون بوو، چەندەها جار هەردووكتان بە دەم خەوەوە وڕێنەتان كردووەو.. پڕ بە كەلاوەكە لە ترسانا هاوارتان كردووە، خـەونی ناخۆشتان دیوە، كـت و پـڕ تـۆ هـەمینت بێدار كردۆتـەوە، یـان ئـەو رایتەكانـدووی، شـەیتانت بـە نـەفرەت كـردووە، ئـەوەیان پیشـەی سـەدەها شـەوتان بـووە، كەسیشـتان لـەوی دیكـە زویـرو دڕدۆنگ نەدەبوو، ئای كە ژیان خۆی دەبێ بـە مۆتەكـەو خـەونێكی نـاخۆش و نـەبڕاوە، خـەونێك كـە تیایـدا هـەزار جـاران بكوژرێیـت، بمریـت، بخنكێیـت، بسـووتێیت، لـە خوێنـدا بگـەوزیت و.. كەچـی هەموو جارێك بۆ هـەمان مـەرگ و خـوێن و كوشـتن زینـدوو بیتـەوە،

هەر لەو ڕۆژەوەی بە جووتە هەڵەتە بوون ژیان بوو بە خەونێکی پڕ لە ترس‌و بیم‌و دڵەڕاوکێ، هەر بە پێ مەلە سەدەها باوك لە ناو ئاوەکەدا خۆیان ڕاگیر دەکردو مناڵەکانیان ڕووەو ئاسمان هەڵدەبڕی، هەڵقاو هەڵق بە چوار دەوری چاڵاوەکە حەشاماتێکی زۆر لەو قیامەتە ورد دەبوونەوە، پشتێن‌و گوریس‌و پەتیان هەڵدەدا، کەم کەس زاتی دەکرد خۆی غل بکاتەوەو تەسلیمی ئەو قەدەرە بێ کە ئەوانی دیکەی تێ کەوتبوو، پشتێن‌و گوریس‌و پەتەکان دەگەیشتن‌و نەدەگەیشتنە دەستی مناڵ‌و مەزنی نیوە خنکاو، کت‌و پڕ کە یەکێك پێی دەخزی‌و غل دەبۆوە دەکەسی دیکەی لەگەڵ خۆی ڕادەماڵی‌و وەك گاشە بەرد بەریەکدی دەکەوتن، هەر هەموو بەیەکەوە دەڕژانەوە ناو چڵکاوی چاڵاوەکان، ناو کەندو لەندو قۆرتەکان، دایکە هەرە بە غیرەتەکانیش وەك مێردەکانیان بە هەردوو دەستی شل‌و شەکەت مناڵەکانیان هەڵبڕی بوو وەك ئەوەی هانا بۆ خودا ببەن کە هەتا زووە مناڵە نەخنکاوەکانیان لێ وەربگرێ، چاوانت پڕ بوون لە گریان، ئەمەیان دوا دیمەن بوو کە ئیدی چیتر لە عۆدەی ئەوەدا نەمای پڕ بە هەردوو چاوانت سەیری بکەی، هیچت پێ نەدەکرا، کافرانە وتت: کە خودا خۆی فەرامۆشی کردبن.. ئەمن چیم پێ دەکرێ؟ بە پەلەو بە ترسەوە وتت: خودایە لێم خۆش بەو ئەوڕۆ ڕۆژێکەو بۆ منی بەندە هەر لە قیامەت دەچێ، لە چاو تروکانێکدا ئاپوورەی تێکچڕژاوی خەڵکێکی زۆر بە ناو کۆڵانەکاندا بە هەشتاوی غاریان دەدا، هەر هەموویان بە یەکەوە لە تاکە بوونەوەرێك دەچوون کە سەد سەرو سەد چاوو سەد دەست‌و سەد قاچ‌و پێیان هەبێ،

هەناسەبڕکێ یان پێ کەوتبوو، دەتووت لە تاو دەعبایەك رادەکەن، دەعبایــەك لــە دەعباکــانی نــاو ئەفســانەکان، ئەژدیهایــەك لــە ئــەژدیهاکانی نـاو خەونـە خەراپـەکان‌و پێشـبینیەیە پـڕ بـەڵاکان، دەعبایــەك لــە ئــاو.. بــەڵام دەعبــا.. درۆینــەی ئــاو لــە هــی ئــاگر کوشندەترە، ئەو لافاوە رۆحی تۆی برد، وا تەڕ بوویت کە تا ئەبەد وشـك نەبیتــەوە، هەنووکــە دەقــا و دەق دۆزەخــت لــە لا خۆشــە، دۆزەخێکی دایساو، رەنگە بە تەنها ئەو ئاگرە بتوانێ سەرمای نـاو هـەناوت بکـوژێ، سـەرمای دونیـا و، سـەرمای بزربـوونی هـەمینێ، لەســەر دوو پێیــان وەســتاوی، ســەیرە هێشــتا دەتــوانی لەســەر قاچـەکانت خـۆت هـەڵبگری، بـە دوو چـاوی پڵـنگ ئاسـات، وەلـێ کـوژاوە، دوور روانیـت‌و سـەرت بـۆ ئاسمـان هـەڵبڕی، خـودا ئـەو هــەموو عەزابــە بــۆ؟ خــۆ مــن ئــادەم نــیم تــا لــە گوڵەگەنمەکــەم خواردبێــت‌و بــەر لەعنــەتی تــوو کــەوتبم‌و فڕێــت دابمــە ســەر زەویەیەکی وەهـا خـاپوور؟ نـە هـەمینیش حەوایـەکی فریـوە دەرە.. ئـەمن‌و ئـەو جگـە لـە دوو بنیـادەمی کڵـۆڵ‌و رەنـج بـە خەسـار بـێ دەرەتان هیچی دیکە نین..

تـەکانت داو خـۆت لـە چـاڵی پـڕ لـە قـوڕاو رزگـار کـرد، وەك پیاوێك کە هـەموو ئێسقان‌و جومکەکانی لێك ترازابن، هەلاهـەلا و داڕزاو بە رێگـەدا دەڕۆیشـتی، پتر لە داهـۆڵ دەچووی، خـەڵکی وا پەشـۆکاون کـە ئـاوڕ لـە تـۆ نادەنـەوە، ئـاوڕ لـە پیـاوێکی لـە قـوڕاو هەڵکێشــراو، ســەرکۆت‌و پــێ خــاوس، کەوتیتــە جووڵانــدنی پەنجەکانت نەبا بیانبەستێ، هەر دوو لا لێوت کـەفی سپیان دەردا کە بۆنی تووتن‌و ژەقنەبووتی لێ دەهات، دەبێ زۆرت برسـی بێ‌و

نەیزانی، دیسانەوە گوێت لە هاوارو زریکەیە، هاوارەکە دەڵێ: رماوە.. ماڵی وێرانم هەمووی بەسەر یەکدیدا رماوە، لە دوورەوە قەڵا سەرسەختانە بە پێوە وەستابوو، منارەی (چۆلی)یش رەپ و رێك بە ئاسماندا هەڵکشابوو، دەڵێن لەوێدا چوار خوا هەبووە و خەڵکی ئەم شارە بەر لە هەزاران ساڵ ئەو چوار خوایەیان پەرستووە، شەنگت نەبوو وەك هەموو جار بزەیەك لێوانت لێکدی بترازێنێ، چ پیسی و پاشەرۆك و پۆخڵی و زبڵ و زاری شار هەبوو سەر جادەکانی داپۆشی بوو، دەبێ لافاوەکەی (نوح) کوو بوو بێ؟ رووەو رۆژهەلات سەرت هەڵبڕی، سوور سوور خوێناوی لێ دەتکا، حەزت دەکرد خۆر زوو دەربکەوێ و دڕ بە هەورەکە بداو دونیا کزر بکاتەوە، هەڵمێکی گەرم لە خاك بەرز بێتەوە، ڕەوە سەگێك بە ناوەڕاستی جادەکەدا کەوتبوونە دوای یەکدی و دەوەڕین و پاشەڵی یەکدیان بۆن دەکرد، دوو گۆلەسەگ، یەکێکی سپی و ئەوی دیکەیان رەش، تاوتاو لمووزیان لێك گیر دەکردو شەڕیان لەسەر دێڵەسەگێك دەکرد کە لەوەدابوو بە با هاتبێ، ببوونە قاندڕو پاش شەڕێکی گەرم سپیەکە بەزی و گۆلەسەگی رەش بێ هیچ حەیاو شەرمێك لەگەڵ دێڵەکە جووتبوون، لە بەرچاوی ئاپوورەیەکی تێك قژقژاو گۆلە تەکانی دەداو سەگانە دەیژەند، بێ ئاگا لە تۆو لە خەڵك و لە لافاو، عەیبە هیچ دیمەنێك لە هەمین غافڵگیرت بکا، بۆنی (چا)یەك کەڵلەی تاساندی، بەیانیان چ جوان و رەنگین (چا)ی دێم دەکرد، بەیانیان خەمێکی قورس دڵی دەخواردی، خەمی ئەوەی رۆژێك بێ و بێیتەوە ماڵی خاڵی، ئێواران بە تاسووقەوە دەهاتیتەوە، چەند جوان بوویت کە دڕۆت

دەکرد، شەوانە بە درۆکانت دەکەوتە سەرپشتو قاقای ژوورە خامۆشەکەی داگیر دەکرد، هەمین ئەوشۆ لەگەڵ (ئیمامی عەلی) زۆرانێمان کرد، دوای یەك مل لە بەر مل نان پشتیم لە زەوی دا، ئیدی هەر شەوەو ئیمامێکت لە زۆرانبازیدا دەبەزاند، هەر شەوەو لەگەڵ پێغەمبەرێك قسەت دەکرد، هەمینی سەلارو سەنگین دەیزانی بەم درۆیانە پاساوی مایەپووچیت دەدەیتەوە، مایەپووچیت لە راوە ریشۆڵەدا، شەوانە تا درەنگ چیرۆکی یوسفو زولەیخاو.. خورشیدو خاوەر.. دێوو درنجت دەگێرایەوە، ئەویش بە دەم پینەو پەڕۆکردنەوە بە درۆ گوێی لێ دەگرتی.. دەترسان.. دەبوو یەکێکتان لەو ژوورەدا، لەو کاولەدا، قسە بکەن دەنا لە تەنیاییو ترسدا دەتۆقین...

ژنێك تیژ بە تەکتا تێپەڕیو تەشكو تیریژی، لە پشتەوەڕا، کتو مت لە هەمینێ دەچوو، تاوێ ڕەدووی کەوتیو سێ جاران هاوارت لێ کرد: هەمین.. هەمین.. کچێ هەمین.. ژنەش بە دەم بای غارەوە شێتانەو بە پەلە ئاوڕی لێ دایتەوە، بێ ئەوەی ورتە بکا لە پێچپێکدا ونبوو، تەمەکە نەیهێشت رووخساری ببینی، رۆینی بە لۆقەی هەر لەو دەچوو، تەریق بوویتەوە، تاكو تەراش لێرەو لەوێ دەرگا دەکرایەوەو دەرگا دادەخرا.. ئەوەتا ماڵی (خدری پاشا)، پلت بە زەنگەکەوە نا.. زۆری پێ چوو تا پیاوەکانی بە چەکەوە دەرکەوتن، زۆرتری پێ چوو تا (پاشا) خۆی دەرکەوت، ئا کوڕینە جەمەدانیو قۆندرەی لۆ بینن، هەر هەنووکە پیاوەکانی خۆم دەنێرم، خۆ دەرزی نیيە بزر بێ، هەر هەنووکە لە هەموو مزگەفتەکانی هەولێرێ جاڕ دەدەین، ناکرێ پاشا.. ناکرێ..

هەمین حەیای گەورەیە، جاڕدانیش بۆ منداڵە، نەك ژنێکی گەورەو گران.. راستە.. راستە ئەتوو ئاگات لە خۆت نییە.. ئەوشۆ سێ جاران بەس لە دەرگای مەت دایە، تۆ بڵێی وابێ؟ سەرکزو شەرمەزار خدری پاشاو پیاوەکانیت بەجێ هێشت، کەڕتر بووی لەوەی گوێت لە هاوارەکانیان بێ، دەروێش.. مەڕۆ.. وەرەوە.. قسەمان پێتە.. هیچ.. تۆ بڵێی تەواو شێت بووبیت، کەواتە گەر بچیتەوە بەر قاپی کۆشکەکەی چەلەبی، سمایل بەگ، عەولا قەدۆ، برایم بەگی سەرکەپکان، عەونی موفتی زادە، کوڕەکانی مەلا عەبدی، قەسری زەرد، قەرەنی جامباز، کوڕەکانی چەلەبی.. رەنگە ئەوانیش وەك خدری پاشا پێت بڵێن: ئەوشۆ سێ جاران هاتییە بەر ئەم قاپییە.. بۆ نا؟ نەهاتنەوەی هەمین گێژو وێژی کردی، وڕێنەو خەیاڵی خەراپ، بە دەم رێوە کابرایەکی پێمەڕە لەسەر شان رایگرتی: کووە دەروێش سەرکۆتو پێ خواسی؟ نەتناسی.. (هەمین)م بزر کردییە، سەرێکی باداو غەیب بوو، لە ژنێکت پرسی، ژنێکی سەرکۆت، ئەتوو (مەیاس) نیت؟ مەیاسی کەنگرفرۆش.. دۆستی هەمینێ؟ سەری راوەشاندو فەرامۆشی کردی، بە گومانەوە تا بزر بوو ئاوڕی دایەوە، ئەوەش ماڵی (قازی)یە، لە دەرگات دا، لە هەمینت پرسی.. کارەکەرەکەیان کردییەوە.. لێرە نەبووە.. لێرەش نەبووە؟ دەرگایەکی داخراوو پرسیارێکی مردوو لەسەر زارت، دەرگا نەما لێی نەدەی، هەتا چوویتە لای ئەو ژنە قەرەجەی کە فاڵی دەگرتەوە، لە فنجانی قاوەدا بۆ بەختی خەڵکی دەگەڕا، وتی: پەلە مەکەو هەر هەنووکە لە ناو فنجانەکەی مندا دەردەکەوێ.. هەتا چوویتە ماڵی (فاتە

کوڕانی) کە دەیانووت تاکە ژنێکە لەم شارە گەوادی دەکا، تۆ بڕوات نەدەکرد، هەمین پێ بزانێ خۆی دەکوژێ، کەوتیتەوە غایەلە، خەیاڵ وەك کۆترێکی تەرەو ماندوو کە دوور رۆیشتبێ، دەهاتەوە، نەتزانی چۆن گەیشتیتەوە کن ئاشەکەی چەلەبی، ئاشەکەش دەتووت سەرمای بووەو وەك پیرە پیاوێکی سیلدار دەکۆکی، دەیەها ساڵە لەو کۆکینە ناکەوێ، وەك مێشکی تۆ هەسانەوەی بۆ نییە، تا نزیکتر دەبوویتەوە لە ناو کاسەی سەرتدا هاڕەی دەکرد، کەوتیتە نێوان ئەو دوو هێڵە ئاسنینەی شەمەندەفەرەکە بە بنی دونیاوە دەگەیەنێ، چەند کەسێك تا هەنووکە قیتارەکە کوشتوونی، جگە لە چەند کەرو مانگاو سەگە بەڕەڵڵا، دەڵێن هەندێك لە تاو خەفەتو قەهری زەمانە خۆیان فڕێ داوەتە بن پێچکەکانی، لە پانیو بەرزی دیواری کۆشکەکە رامای، ئەو کۆشکەو قەسری زەردی کوڕەکانی دونیایەك عەردیان داگیر کردووە، بە نەشئەوە لقو پۆپی درەختەکان دەشنانەوە، قاژەقاژی ریشۆڵەکان ئەو ناوەیان پڕ کردبوو لە قەڵەباڵغی، ئەم ناوە چۆڵە.. وەلێ لە دوورەوە خەڵکی وەك شارە مێروولە بەسەر جادەو کۆڵانەکاندا رژاون، شپرزەیی پاش لافاو خێڵو ئەبڵەقو سەرسامی کردوون، چەند ژنێك بە هەڵەداوان بە قەراغی سکەکەدا عەبایان لە دوو دەخشا، خۆزگەت دەخواست یەکێکیان هەمین بێو بۆ تۆ بگەڕێ، لەو هەراو غەڵبەغەڵبە هیچ حاڵی نەبووی، وەك رەوە قەڵەڕەشێك چینە بکەن لێت تێپەڕین، ئەوەتا دیسانەوە هاتیتەوە بەردەم کۆشکەکەی چەلەبی، لەوە دەچێ جارێکی دیکە، یان دەیەها جاری ترو لە زەمانێکی زۆر زوودا بەردەوام ئاواهی

واق‌ورِما و لێرە وەستابیت، هەر هەمان دیمەن، جەنجەڕێك لەو ناوە کە هەتاوی چەندین هاوین‌و بارانی چەندین زستان گەڕو ژەنگاویان کردووە، ئەسپێکی بۆرو بێ ئاگا لە دونیا سەری لە ئاخوڕەکە ناوەو کاوو جۆ دەکرمێنێ، پیاوەکانی لە بەردەرگاو سەگەکانیش لەو ناوە لە جریت بازی نەدەکەوتن، دەقا و دەق وەك هەنووکە ترساوی‌و هەمینت لێ ون بووە، لە خەیاڵێکدا، یان لە چەندین خەیاڵ‌و ختوورەی هەڵبزڕکاوی ناو شەوو رۆژەکانتدا بە دوایدا گەڕاویت، هەمیشە وات هەست کردووە گەر هەمین لەم دەرگا پان‌و بەرینەوە بچێتە ناو ئەم کۆشکەی کە سەد ژووری تێدایە جارێکی دیکە نایەتە دەرەوە، ئەو کۆشکەی لە کۆشکی ناو حەکایەت‌و ئەفسانەکان دەچێ، تا هەنووکە جگە لە (مەلیك فەیسەل) کەس ناو ئەم کۆشکەی نەدیوە، شەوی وا هەیە هەمین بە سەعات باس لە تاق‌و پەنجەرەو رایەخ‌و شتە عەنتیکەکانی ناو ئەم کۆشکە دەکا و، دەیگوت (ئاودەستەکەیان لەم ژوورەی مە خۆشترە.!)، دەرگاوان‌و پیاوان تووڕەو تۆسن، بە گومانەوە، لە تۆ رامان، مەگەر دەرگاوانەکانی دۆزەخ وا ناشیرین‌و دڕدۆنگ لێت بخوڕنەوە، ئاواهی بەسەرتدا هاوار بکەن، بۆ ئەوەی رووی خۆتیان لێ بشاریتەوە شلکە دارێك کە وەك حەیزەران داتاشرابوو بۆی نووشتایتەوەو هەڵتگرت‌و پشتت تێ کردن، لە شەرمانا بڕبڕەی پشتت ئارەقەی کردەوە، ئەمشەو هەر هەمووان حاشایان لەوە کرد (هەمین)یان دیبێ، هەر دەتووت عومرێکی درێژە بە دوایدا دەگەڕێی، تا لە گەڕەکی خۆتان نزیکتر دەبوویتەوە سووکتر هەنگاوت هەڵدێنا، بە ئومێدی ئەوەی هەتا دەچیتەوە نان‌و

قاوەڵتی ئامادە كردبێ، دوای لێك دابڕانی شەوێكی بێ كۆتا بە یەكدی شاد ببنەوە، هەر دەڵێی ئەمشەو شەوێكی دەعبایەو سەد شەوی دیكەی لە ناو هەناودا بووە، بە دەم ڕێوە سەدەها ڕستەو قسەی پچڕپچڕ لە مێشكتدا دەزرنگایەوە، تێكەڵ دەبوون: ژن‌و مێردێكی كۆك كەس قڕەی نەبیستبوون، ژنەكەی بەدعەمەلە ئەوەندەی دیكە شێتیان كرد لەسەر شەرەف هەردوو عەشیرەتەكە یەكدیان بڕاندەوە ژنێك شەو ڕۆژ شێت بوونی براكەی كە هێنایانەوە لە دەشتێ مەسلەتی دەكەن لە پشتەوە خەنجەر دوێنێ نا پێرێ بەستر پیرێ نەماندیتی‌یە سەفەریكردبێتەوە.. خزماندە شتێ ئەگەر بڕۆمنامدۆزیتەوە.. لە دوورەوە ئاپوورەی ژن‌و پیاوو منداڵانی گەڕەك بەرەو پیرت هاتن، ها دەرویش ئەمشەویش نەتدیتەوە؟ دەنێو بازنەی مەزن‌و منداڵی گەڕەك، ژن‌و پیاوی شپرزەو شێواو بزر بوویت، تا ئەو وەختە بە پەقرەج‌و جام‌و تەشت‌و مەنجەڵ‌و كتڵی ئاویان لە حەوشەو ناو ژوورەكان دەردەدا، بازنەی ئاپوورەیەكی دەم بە هاوارو ناڵەو زەنا تۆیان گەیاندەوە بەرقاپی كەلاوەكەتان، غەریبانە تێ‌ی ڕامای، ناكرێ تەنها یەك شەو بێ ئەو ماڵەتان جێ هێشتبێ، لافاو دیوارێكی لا تەنیشتی چەپی ڕماندبوو، دەرگاكە كراوەو زنجیرێكی ژەنگداریش تا ناو قوڕاوەكە درێژ ببۆوە، دەتووت عومرێكە ئەم ماڵە كاولە ئاشەو دەنگ‌و ڕەنگ‌و بۆنی ئادەمی نەبینیوە، زۆر ترسایت وەژوور بكەویت، لە دواوە پاڵەپەستۆی خەڵكەكە لە دەرگاكەوە تۆیان پەڕاندەوە حەوشەكە، پێت شەرم بوو بپرسیت: ئەرێ چەندە هەمینم بزر كردی‌یە؟ تۆڕەكەت دەنێو قوڕو لیتاوی

حەوشــەکەدا زیــواڵ زیــواڵ رزابــۆوە، لــق و پــۆپی دار هــەنجیرو هەنارەکەت لە دە لاوە شکابوو، سەدەها ریشۆڵەی مردوو، سەرئاو کەوتوو، ژێر ئاو کەوتوو لە نێو حەوشـەکەوە تا نـاو کۆڵانیش بێ ناز پەرش و بڵاو ببونەوە، لـەوە دەچوو خنکا بن و لـە بن دەسـت و پــێی منالّــە هــارو هاجەکانـدا پـان و پلـیش بووبێتنــەوە، لامپــاو فــانووس و قەندیلــە داگیرســاوەکانی شــەویش کوژابوونــەوە، شووشـەی لامپاکـەش شـکابوو، بـۆنی نـەوتی رژاو دەهـات، واق ورمــــان و بـــێ دەنگیــــت هــــەراو زەنــــای ئــــاپوورەی دەرو دراوسێیەکانتی خامۆشتر کردبۆوە، شمشێرو زەرك و دەفەکـەت کەوتبوونـە خـوارەوە، دەروێش نـەمان هێشـتووە کـەس دەسـت لـە شتەکان بدات، دەم و چاوەکان بە تۆ نەناس بوون، تۆ بڵێی ئەوانە خەڵکی گەڕەك بن؟ نێرەکەرو مانگاکەشت بزرن، ئـەوەتان لـە ماڵی سمەی قەساب، کەسێك هاواری کرد، مەترسە بێ ئالیك نـەبوون، هـیچ شـتێك لـە شـوێنی خۆیدا نـەماوە، زۆپاکـەش، دەتـووت سـەد ساڵە کوژاوەتەوە، خۆڵەمێشێکی زۆر بەو ناوەدا رژابوو، باڵـەکانت کـردەوە وەك کەسـێك بیــەوێ بفـڕێ یـان خــەڵکی لـە خـۆی دوور بخاتەوە تا هەناسەیەکی پاك هەڵمژێ، هەستت کرد هێشتا دەنێو لافاوەکەدای، ئەمجارەیان لە بری ئاو خەریکە خەڵك دەتخنکێنێ، رادەچــڵەکیت و خــۆت رادەپســکاند، وەك ئــەوەی بتــەوێ لــە شـەپۆلێکی ترسـناك خـۆت قورتـار بکـەی، شـەپۆلێکی نـاقۆڵا کـە بیەوێ بتبات، ویستت هـەموو شتەکانی ئەو کـەلاوە کۆنـە بەسـەر بکەیتـەوە، بێ کـەرو مانگاکـە حەوشـەکە ئەوەنـدەی دیکـە بـۆنی خــاپووربوون و مــەرگی لــێ دەهــات، دەنگێــك هاتــە بــەرگوێت:

مریشکەکان‌و جووجەڵەکانت وان لە ماڵی بابە شێخ، سەیرە دەتوت ئەو ماڵە میرات بووەو لە یەك شەودا دابەش کراوە، برسی‌و ماندوو، دوای بڕینی ئەو ڕێ نەبڕاوەیە لە بەردەم زۆپاکەدا، بێ شەنگ‌و هێز، وەك ئازیز مردە بەسەر ئەژنۆکانتا کەوتیت، لەسەر لبادێکی شڕو تەڕدا مردووانە لە خۆڵەمێشەکە رامایت کە هیچ پشکۆیەکی تیا نەمابوو، هێدی هێدی بە شەرم‌و ترسەوە خەڵکی لێت تەکینەوە، تاو ناتاوێك تارمایی ژنێك دەهات‌و بێ دەنگ قاپێك چێشتی لە تەك قاپێکی دیکە دادەنا‌و، ون دەبوو، ریزێك لە قاپ‌و لەگەن کە پتر لەوە دەچوو بۆ ماڵی پرسەدارێك ریز کرابن‌و دەیەها پیاویش لە گوندە دوورەکانەوە بۆ سەرەخۆشی هاتبن‌و لەو قاپانە بخۆن، بۆنی گەرمی چێشتەکان رۆژگارێکی پڕ لە ئولفەتی خۆت‌و هەمینی بیر هێنایتەوە، داتە پڕمەی گریان، نەتتوانی شپرزە بوون‌و خەمی خۆت لە ژنەکان بشاریتەوە، کەس نەیوێرا هیچ بڵێ، ژنان هیچیان نەوت، تەقەللایان نەدا، زانیان بشمری بە بێ هەمینێ نان ناخۆیت، نەیاندەزانی چی بکەن‌و چۆن چۆنی دڵنەواییت بکەن، هەستی ژنانە پێی دەووتن کە دەروێش لەو نێرەکەوانە دەچێ کە لە دوای بزربوونی ماکەوەکەی دەمرێ، تا دەهات دەورت خامۆش‌و چۆڵتر دەبوو، لافاوەکەش هەموویانی شپرزە کردبوو، دەبوو دەورت چۆڵ بکەن، هیچ نەبێ دوای ئەو خۆڕەتاندنەو گەڕان لەو ماڵ بۆ ئەو ماڵ، لە هەزار دەرگا دان‌و کردنەوەو داخستن، وەڵامی زۆری پڕ لە نائومێدی‌و تێرامانی پڕ گومان‌و سەرسامی‌و زار داپچڕین‌و عەقڵ تێکچوون‌و وڕێنەی دڵ پڕوکێن، دەبوو سەرخەوێك بشکێنێ، ژنان

پیاوەکانیان بانگ کرد، چوار دەستە هەڵیانگرتیت، وەك تەرمێك بەرز بکەنەوە کێلیان کردیتەوە، لە پاڵ دیوارەکەو لە بنە بانیّ جیّو بالینگانێکی وشکیان بۆ راخستی، تەمێکی کشاو بەسەر چاوتدا نەیدەهێشت بزانی کێن، بیّ شك دەرودراوسیّی چاكو جگەرسۆزو دڵ بە تۆ سووتاون، غەڵبەغەڵبێکی غەمهێنو جەرگ چزێن لە ئاسمانی بەرتەنگی حەوشەکە دەهاتە بەرگوێت، هەراکە لە گوێتدا دەبوو بە نووزە وەك ئەوەی ئاوزینگ بدەیتو لە گیانەڵادا بیت، ئەمماڵەش لەوەتەی هەیە هەروا پەڕپووت بووە وەك ئەوەی لەم دونیایەدا هەردووکتان سەفەری بووبن، تیشکێك لە ئاوێنە شکاوەکەوە چاوانتی بە شەوارە دەخست، تیشکێکی باریك بەقەد دەزوویەك، ئەو رۆژەی ئەو ئاوێنەیە شکا هەمین حەجمانی لیّ بڕا، دەروێش ئاوێنە شکان واتا کۆستو کارەسات، با خێرێك بکەین تا تووشی نسکۆیەك نەبووین، هەر دەتووت لە تەکتایە دەتدوێنیّ، دەروێش بۆ ئەوەندە کەلەکە دەگۆڕی.. بنوو.. بنوو.. ئەتوو گەلەك هیلاكو شەقی، خەونی راستەقینە بوو یان زیندە خەو، تارمایی ئەو بوو هاتە ژووریّ، هاتیتەوە هەمین؟ تارمایی ئەو پڕ بە ناو دەرگاکە وەستا بوو، بە یەك باز خۆت گەیاندیّو پرت پێدا کرد، رەوەی‌یەوە، وتت: هەنووکە دێتەوە.. ناتوانیّ تا ئەبەد تەوەللا بیّ، وابوو، چاو تروکانێكو تاوتاو سێبەری سپی ئەو بە بەرچاوتا گوزەری دەکرد، بیّ شەنگو توانا لیّی رادەمای، لە پیّ وردیلەکانی ورد دەبوویتەوە، ئەو دوو پیّیانە قەڵەشتی بوونو سەرماو گەرما هەلاهەلای کردبوون، ئەو دەستانەی سەرماو ئیشی زۆر گرژی کردبوون، دەستی دەخستە

سەر نێوچەوانت و دەیپرسی: دەروێش خۆ گرانەتات نییە؟ کت و پڕ هەمینت لێ بوو بە کار ئاسکێك.. نا.. مامزێك کە هەردوو سمی سم نەبوون، پەنجەی نەرم و نیانیان لێ رسکابوون، چاوانی زۆر رەش و جوان و بێ خاڵ و گەردی دەدرەوشانەوە، دوو چاوی بێ بیلبیلە، دوو گەوهەر لە بری گلێنەکان قووڵ، لەوێدا، دوور وەك ئەوەی لە بنی بیرێك بن دەدرەوشانەوە، وەك ئاسکێك خۆی لە نێرییەکەی هەڵبسوێ نەرم نەرم خۆی تێ هەڵدەسوویت، موچڕکەی لەزەتێك بە دەمارەکانتا مێروولەی کرد و لە ناو هەردوو چاوتا رۆشنایی پڕشنگ لە دوای پڕشنگ فڕێ دەداو ژوورەکەی رووناك دەکردەوە، رووخسار رووخساری هەمینە و پشت و بەرسکیش هی ئاسك، سەرپشتی بە رەنگێکی سووربا و دەبریسکایەوە، بن سکی سپی سپی وەك چوڕی شیر، بە هەردوو لاتەنیشتیدا پشتێنەیەکی قاوەیی کە لە ژێریدا پەراسووە زۆر ناسکەکانی یەکە یەکە دیار بوون، ئەوەندە ناسك کە تۆ نەتدەوێرا لە باوەشێ بگرێ نەبا دەندەو پەراسووەکانی بشکێن، لە سپیاتی سەر لووتی ورد بوویتەوە کە لە نێوان سوورایی روومەتی لە تێکەڵبوونی بەفرو خوێن دەچوون، سوورایییەك کە تا دەگەیشتەوە ژێر چەناگەی باریکی رەش دەبۆوە، وەلێ رەشێکی تا بڵێی دڵگیر، تۆ مرد بوویت یان خەتبوویت، هەر کامیان بێ نەدەجووڵای نەبا ئەو مامزە جوانەت بڕەوێتەوە، بە لەنگاز بێ، تۆ هەمیشە ئاواهی راوچییەکی شارەزای دەشت و دەر بووی، هەر ئاواهی هێمن و لەسەرخۆ بوویت، بە حەوسەلەو پشوو، نێچیر ئاواهی خۆی نەهاتبێتە ناو پارێزی تۆ خۆت لە دوای شەقی

نەکردووە، ئەوەی کە بەزۆر راوبکرێ یان دەمرێ یان ئەوەتا زوو تەوەللاو هەڵەتە دەبێ ،نەتدەوێرا پێی بڵێی: ئەرێ لە کێندەرێ بووی؟ ئەوەندە هیلاك بوو گەزارەی دەردەکێشا، کە زاری دەکردەوە زمانی یەك پارچە خوێناو بوو، لە نیگای مات و پڕ ترسی لافاوەکەی ئەمشەوت بیرکەوتەوە، لە لەرینەوەی زۆر ناسکی بەرسکی رامابوویت، شەلاڵی ئاوو ئارەقە، ویستت دەست بە لەش و لاری دابێنی و بزانیت ئاخۆ هیچ برینێك، گۆشتی هەڵتەقیوی ساچمەو گوللەیەك نادۆزیتەوە، لە تەوێڵییەوە بۆ سەرملی و.. پشتی و.. تا گەیشتیتە گوانەکانی، بە دەستی راستە گوانەکانیت هەڵدەگلۆفی و نێرانە بە سەری پەنجەکانت دەتخوراندن، بێ ئاگا لە خۆت گەمەت لەگەڵ دەکردن، سەرت خستە بەرسکی، ئەوەندە تینوو بوویت هەر دەتووت سێ شەوو سێ رۆژە ئاوت نەخواردۆتەوە، تفی ناو قورگت وشك ببوو، دەمت لە گوانی پڕ شیری نزیك خستەوە، بە هەردوو لێوی وشك و شەقارت گوانی تەڕو سوورباویت گرت، حەزت نەکرد گوانەکانی لە نێوان ددانەکانتا گیر بکەیت نەبا ئەزیەتی بدەی، دوو سێ تکە شیری خەست و شیرین رژایە ناو زارت، لە تاو تینوێتییەك کە خەریك بوو بتخنکێنێ بە ئاستەم لێوەکانت لەسەر گوانەکانی توند کردو مژیت، مامزەکەت راجفری و باڕاندی و هەڵبەزییەوە، چاو تروکانێك و گوانی لە دەمتا راپسکاند، بەسەر سینگتا بازرەقەی کردو، بە چوار لۆقە تێی تەقاندو رەوییەوە، کە ئاوڕێکی پڕ ترس و ئاسکانەی دایەوە جگە لە هەمین کەسی دیکە نەبوو، بۆ نەیهێشت زاری تاڵت، دەمارە وشکەکانت تەڕ ببنەوە، هەزار

حەیفو موخابن کە ئاواهی ڕەوییەوە، بە شەرمەوە کەوتیتە دوای، لە ناو حەوشەکەدا گێرەت پێ دەکردو ڕاوت دەنا، کەچی ئەوەندە سرك بوو نەدەگیرا، بە ئاستەم لە دواوە پەنجەکانت، ئەو وەختەی لەپەو ڕوو دەکەوتیت، بەر نەرمایی پاوو پووزی دەکەوت، وەك حەیوانێك حەز بە گەمە بکاو بیەوێ خۆشەویستانە هیلاکت بکاو ئەوسا لە پاش تامی تامیەکی زۆر خۆی هەڵداتە ناو باوەشت، لەوە وشکتر بووی ئارەقە بکەیتەوە، ئەویش بێ مروەتانە خونچەی دەمی دەکرایەوەو قریوەی حەوشە تەنگو تاریکەکەی دەکردەوە بە دەشتێکی پڕ لە نێرگزەجاڕ، دواجار بازێکی داو لە دەرگای حەوشەکەوە خۆی هەڵدایە ناو کۆڵان، کەوتیتەوە دوای، خەونە یان ڕاستی؟ بەردەمی کەلاوە کۆنەکەتان ساکە دەشتێك بوو، دەشتێکی کاکی بە کاکی، هەر دەتووت هەموو خانووەکانی گەڕەك بە فوویەك، بە سیحرێك چوونەتەوە ئاسمان، تا تۆپتر غارت دەدا مامزەکەت دوورتر دەکەوتەوە، تا دوورتر دەکەوتەوە دەبۆوە بەو کارمامزە تۆقیوەی ناو حەیرانەکانت، دوورتر لەوەی کە بیگریت، لەوە نەدەچوو هەرگیز پێی بگەیتەوە، تاوتاویش بە ترسو دڵەڕاوکێوە، ترسی پیاوێکی ڕاوەدوونراو ئاوڕت لە کەلاوەکە دەدایەوە، خاپوورو وێران، لە دوورەوە وا دیار دەکەوت کە دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا ڕمابێ، تاکە کەلاوەیەکی داڕووخاوی ئەو ساکە دەشتە کە جوانی سەد بەهار بشێوێنێ، دەشتێکی پڕ لە سەوزەگیاو گوڵاڵەسوورەو هەڵاڵەو حاجیلەو بەیبوونو نێرگزەجاڕ، چ زوو زستان نەماو بەهار هات، ماندووت کرد، کەوتە نەرمە لۆقەو دڵت

بەوە خۆش کرد کە تاوێکی دیکە گەر تەکان بدەیتو هیلاکی نەتبەزێنێ دەیگەیتێ، لەو دوورەوە هەر ئاوڕی لێ دەدایتەوە، چاوانی رەشی دەدرەوشانەوە، هەر دەتووت دەیەوێ لەو شارە لەعنەتێیە دەرتکا، دوا ئاوڕت دایەوە، کەلاوەکەت لێ بزر بوو، ساتمەیەکت کردو لەپەو روو کەوتیتو یەك تەختە راکشایتو خۆت بەسەر پشتدا وەرگێڕا، کە بە پەلە هەستایتەوە نەبا کارمامزەکەت لێ وێڵ بێ، شێتانە بە هەر چوار دەوری خۆتدا روانیت، خۆتو کارمامزەکەت کەوتبوونە ناوەڕاستی بازنەی سەدەها راوچی تفەنگ بە دەستو لوولەی سەدان ساچمەزەن لە بەر هەتاودا دەبریسکانەوە، هەڵقاو هەڵق گەمارۆ درابوون، بە قەد باڵای زەلامێك خۆیان لە قۆرتو چاڵان نابوو، جارجارە بەیەکەوە سەد.. نا تۆ بڵێ.. هەزار جەمەدانی وەدەردەکەوتنو بزر دەبوون، هەزاران چاوی سوورو تووڕە لەسەر سیرەی تفەنگەکان گڕی غەزەبیان بەر لە گوللەکان بۆ تۆو بۆ کارمامزەکە دەنارد، پەنجە داگرتنو تەقینەوەی هەزاران گوللە.. جاروبار دە دوانزەیەکیان بەیەکەوە لە چاڵەکان دەهاتنە دەرێو وەك بزن مشكو سەگسارو گۆڕهەڵکەنە خۆیان لە چاڵەکاندا دەشاردەوە، بێ پەنجەو دەست لەرزین نیشانەتان لێ دەگرنەوە، لەوە دەچوو هەریەکەو جێو سەنگەری خۆی خۆش بکات، لەو ساکە دەشتەدا جگە لە تۆو ئاسکە هەمینو راوچیە دڵڕەقەکان هیچ خەڵقەندەو فرندەیەك نە لە زەویو نە بە ئاسمانەوە نەمابوو، تا دەهات لە ترسانا هەردووکتان بەرەو لای یەك دەخشین، لەسەر لەپ رووەو یەکدی، مامزی گوێ سووك بە هەر چوار لادا دەیڕوانی، گوێ بیستی

چرپەچرپی راوچی‌یەکان بێ ئۆقرەی کردبوو، تۆش لەگەڵیا گوێت قوڵاغ کرد، زانیت هەر تاوێکی دیکەیەو یەکەمجار بە یەك فیشەك مابەینی هەردوو چاوانی دەتەقێنن.. بە سەرو ملێکی شڵو خوێناوی‌یەوە، کە هێشتا لەشی گەرمە، غار دەدا.. دوو بازو لەتر دەداو هەر چوارپەلی دەشکێن.. مامزەکەت لە خوێندا دەگەوزێو سەرو ملی دەکەوێتە بن دەستو پێی خۆی.. کەچی راوچی‌یەکان بسکەی سمێڵیان دێو شاگەشکە بە شکاندنی ئەو نیشانەیە قاقاو قریوەیان لەو ساکە دەشتە دەنگ دەداتەوە.. گوێت لێ بوو بە دەنگێکی پڕ لە رق‌و کینەو ترسەوە کە تێکەڵ بە خۆشی‌و لەزەتی کوشتنی مامزیك بێ.. بە قورگێکی نووساوەوە بە یەکدیان دەگوت: نەکەن گوللە بە خەسار بدەن.. هەریەکەو نیشانە لە شوێنێکی کاریگەری بگرێتەوە.. ئەمن دەفەی سنگی.. ناوچەوانی بۆ من.. کەللەسەری لۆ توو.. ئێوەش هەریەکەو پەلێکی ببێژن.. گەر پیاوی چاوی چەپی لۆ من‌و چاوی راستەشی ئەتوو نیشانەی لێ بگرەوە.. وای لەو کافرانە دەروێش.. پیاوانی تووڕەو داخدار.. لەوە ناچێ کوشتنەکەیان مەبەست بێ.. لەزەت لە راوەکەیە نەك لە نێچیر.. ئەمن لێرەوە دەمەوێ گوللەکەم گوێی چەپی ئاگر بداو لە گوێی راستەیەوە بێتە دەرێ.. هێی کوڕینە دەستتان نەلەرزی.. حەیامان نەبەن‌و وا نەبێ بە برینەوە لە دەستمان قورتاری بی.. وڵاخ جغەرەکەت بکوژێنەوە.. لە لای (با)وە نەچیتە پارێزی.. پارێز گرتن لە مامز وا نابی مالۆسینە.. ئەوە دەنگی (هۆمەری سەرکار)ە، خۆیەتی، بابی هەمینێ.. گۆتم جغەرەکانتان بکوژێننەوە نەفامینە، راو وا نابیتن، ئاخر

____

سەگبابینە وام لیٚ مەکەن لە جیٚی مامزەکە یەك دووانێکتان سارد کەمەوە، لە دووری دوورەوەش لەگەڵ تۆزو بایەکدا هەر ئەسپ سوارەو کەندو لەندی دەبڕی، زورگێك دەیدایە دەست زورگێکی دی، تەلانێك رووەو تەلانێکی دیی دەیفڕاند، سوارەکان هەر هەموو گەیشتنە پارێزەکەو بوون بە هەڵقەیەك بە دەوری ئەو پیاوانەی دەست لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگ خۆیان دابووە پشت تەپۆلکەکان، یان جیٚی ئەژنۆیان دەنێو چاڵەکاندا خۆش دەکرد، هاواری خدری برای هەمینیٚ دەگەیشتە گویٚی هەمووان: جغەرەکانتان بخەنە ژێر خۆڵو گڵەکان، (با) بۆنی توتنەکەی لۆ ببات لە دەستمان قورتار دەبی.. هێشتا زووەو تەرەی مەکەن، هەڵقاو هەڵق سوارو پیادە ڕووەو لاتان دەهاتن، هیٚی هەمین ئەوە سەری چەند ساڵانە ئەو راوچییانە لە نیچیرێکی وا دەگەڕێن، هیٚی کوڕینە کە ئەمن دەنگم دا ئەنگۆ هەنگینیٚ بیکەن بە هەڵڵاو هاتو هاوارێك تاوەکو سەری لیٚ بشێویٚ: ئەو هاوارە پڕ لە داخە پڕاوپڕ دەڕژایە گویٚی هەمینیٚ، هاواری هۆمەری بابی، راوێکی گەلە خۆشەو تێکی مەدەن، راوی هەموو عومرەو ئەوەی پارێزەکە بپەڕێنیٚ و ئەو راوەمان لیٚ بدۆڕێنیٚ پیاو نییە لە گوندیش تڕۆ دەکرێتن، یان خوینی نگۆ.. یان هی ئەو مامزە، ئەو هاوارەش هی (کانەبی) برای بوو، هاوارو قاوو غەزەبی باوكو برایان ئەسپەکانی خستبووە سەرحیلەو سمکۆڵان، لە دوورەوەش هەوهەوی سواران بە دەم بای غارەوە هەردەهات، لە دە لاوە کوڕگەلی گوندی بەسەر ئەسپەکانەوە دەلەنگینەوە.. ئەمن حەز دەکەم یەکەم کەس بم کە مامزەکە هەستێنم، هەر هەموو بەتەمای

رکێف لێدان بوون.. ناڵەی (هۆمەری سەرکار) هەر هەموو پیاوەکانی سڕکرد: لە بن دەستیو پێی هەر ڕاوچییەك قورتاری بی.. لە جێی ئەو مامزە ئەمن ئەو کەسە دەکوژمو دەیخەمە بەر لمووزی تووڵەو تاژییەکان، لەگەڵ ئەو هاوارە راوچییەکانی نێو چاڵەکانو پشت تەپۆلکەکان خۆیان کێل کردەوە، هەر دەتووت مارمێلکەو رەشەمارو بزن مشکن سەر دەردێننو دەیخەنەو ناو دەفەی سینەیان، هەر هەموویانت دەناسییەوە، خۆیان بوون، پیاوە تووڕەو تۆسنو دەمارگیرەکانی کۆنە گوندەکەی خۆتان، ئەو تۆڵازو جحێڵانەی گوندی کە بەدزییەوە حەزیان لە کچانی ئاوایی دەکردو لەگەڵ حەیرانێکی تۆ دەمردنو زیندوو دەبوونەوە، هەر هەموویانن، لە قاوەچییەوە بیگرە تا مەلاو فەقێیەکان، کەریم مەیتەرو وەسمانە خێڵو کوڕانی ئاغا.. لە گوندەکانی دیکەشەوە هاتبوون، هەموویانت دەناسییەوە.. هەتا لاوك بێژو حەیران بێژەکانیش هاتبوون ئەو حەیرانە بکوژن کە لە قورگتایەو بۆ هەمینە، ئەوەتان: مارخۆی هاودیانێ، مەلا وسوی چاوەش، ئەحمەدی کامەلا، عالی مێرەمە، رسو خۆشناو، رەشاغە، بوداغ بەگ، مامێسی گاوان، مەلۆکی میر حاج، میری روستێ، عەلی عەجەم.. هەر هەموو فەرماندەو سەرهەنگەکان، قوماندارو سەرقۆڵان.. هەر هەموو دەستیان داوەتە تفەنگەکانیان، خۆیان دابووە دەست شارێگەو تووڵە رێگەکان، کەندو لەندەکان، بە هەردوو چاوان لە (باپیر ئاغا) دەگەڕای، خۆی پیشان نەدەدان، دەتزانی هەر تۆزێکی دیکەیەو بە خۆو بە ساچمەزەنەکەیەوە دێو وەك ئەوەی نیشانە لە کەڵەکێوییەكو مامزێك بگرێتەوە، نیشانە

لـە تـۆو لـە هـەمینێ دەگـرێ، لـە خوێنـاوێدا دەتانگـەوزێنێ، بـە برینداری دەست لـە ملی یەکدی دەکەن، دەمریت‌و دەمت ناگاتـە مێخـەك بەنـدی بـەرملی، خـەزێمی لا کـەپووی، گـوارەی هـەردوو گوێیـانی، ئارەقـەی نێـو سینەو مـەمکانی، دەمریـت‌و حەسرەتی رامووسـانێك دەبـێ بـە خـوێن‌و لـە دڵتـەوە دەڕژێتـە سـەر پنچـکە گیایـەکی ئـەو دەشتـە.. لـە خـۆت وایـێ.. لـە هـەمین وایـێ.. لـەوان سواران، زرێ داران، مشکی‌و هەوری بەسەران، سەرشکێنان، چاو سوورو داخ لە دڵان، زگ دڕێنان، ها ئێستا نا.. ها تۆزێکی دیکە دەگەنە سەرتان، بە تاوە غارو نەرمە غاران، لەوە دەچێ باپیر ئاغا بۆ ئـەو راوە زۆر دانسـقەیە لـە هـەر هـەموو ئاغاو بەگلـەرو شێخ‌و مـەلاو پیـاوانی گونـدەکانی دیکـەی گێڕابێتـەوە، لـە مـیرو عگیـدو قاوەچـی‌یان.. خـەڵات.. خـەڵات.. هەرکەسـەکی بـایز بکـوژێ‌و بـە زیندێتی چاوان هەمینم لۆ دەستگیر بکات لـە کۆشك‌و باڵەخانـەی مـن سەرپشـك بـی، وەی لـەو هـەموو کوڕو کاڵانـەی گونـدی کـە بۆ ماچـێکی هـەمین ملـی خۆیـان لـە تیـغ هەڵدەسـوون، هـاوار دەکـا: کوڕینە زۆر عەیبە کچمان بە دووی شایەرو لۆتیان بکەوی، لە هـەر چوار لاوە رێتان لێ دەگیرێ، ئابلووقەی پیاوە تووڕەو تووشـەکان، وەی لـە زەلیلـی دوو عاشـقە رووتـەی بـن دەسـت‌و پێیـان، سمـی ئەسـپان، وەی لــە بریسـکەی جــەرگبڕی لوولــەی تفــەنگ‌و ساچمەزەنان، لوولەیەك‌و.. دوو.. دە.. و.. سـەد.. دەست رێـژێك‌و دوو.. دەو.. سەد دەست رێژ.. تۆ دەکوژێن‌و ئەوسا دەبێ هەمین لـە خـۆی حـەرام کـا خـواردن‌و خـەوی نیوەشـەوان، لـە دوای بـایزی حەرامە سەداو چریکەی لاوك بێـژو حـەیران بێـژان، حەرامـە کـڵ‌و

کلچوك، خەزیم‌و گوارە، فندو فانۆس، چارۆگەی زەردو رەفتەی شین، کەوشی سووری عەجەمی، حەرامە مانەوە لە تەویلەی باوك‌و برایان، مردەنی‌یە کەوتن‌و دەخالەتی بەگلەرو ئاغایان، هەر دەڵێی هەمووانی ناردووەو خۆی دوا راوچی‌یە دەگاو بەزم‌و هەنگامەی راو خۆش دەکات، دەبێ کێ بێ کە یەکەمین کەس شێت‌و شەیدای ئەوەیە یەکەمین گوللە بتەقێنێ‌و هەوا ئاگرداو دڵی ئەو مامزە کون بکا، دڵی تۆ؟ باپیر ئاغا؟ هۆمەری سەرکار؟ خدر؟ کانەبی؟ کەریمی مەیتەر؟ بوداغ بەگ؟ یان یەکێك لە پیاوە هەرە هیچەکانی گوندی؟ کەسیان لە (کەریم مەیتەر) چروکتر نی‌یە.. هەرکێ بێ؟ دواجار هەر هەمووان خەونیان بەو راوەوە دەبینی، لەوە دەترسی بە زیندویێتی چاوان هەردووکتان بخەنە بەردەمی سەگەل‌و توولەو تانجی‌یەکانیان، ئەو توولەو تانجی‌یانەی پەلەوەریان لە ئاسمانەوە دادەگرت، تانجی‌یە مل بە قەرێتەکانی ئاغا راوتان دەکەن، هەروەکو کەڵە کێوی‌یەك‌و مامزێکی برسی‌و هیلاك‌و پەل‌و پۆ شکاو، بە شەوارە کەوتوو لە تاو بریسکە بریسکی لوولەی تفەنگەکان، ملتان دەشکێنن، تانجی‌یە رەشەکەی باپیر ئاغا، مل بە زەنگوڵی زیو، مێخەکبەندو حەمایلی هەمین بە کەڵبەکانی دادەپچڕێنێ، کەپووە قنجەکەی بە خەزێمەوە دەخوات، هەردوو پەڕەی ناسکی گوێی بە گوارەکانەوە قووت دەدات.. تانجی‌یەکانی دیارن‌و خۆی بزرە، پیادەو سوار بە دزە دزە لێتان نزیك دەکەوتنەوە، هەر هەموو براکانی هەمین دەیانویست هەتا زووە پارێزەکە بشکێ‌و بە گوللەیەك نێوچەوانت ئاگر بدەن، تێپەڕێنی ئەو هەزارەها رۆژو مانگەو داخی تۆڵە پیری

کردبوون، پیرتر لەوەی بتوانن تفەنگ بتەقێنن، لە ژێر تیشکی هەتاودا بە غەزەبێکی گەرمو دێرینەوە رەش رەش دەدرەوشانەوە، دەنێو خوێنی هەرکامیان تۆڵەی ئابڕوو تکان گەرمتر بوو لە رۆژی یەکەمی شەرەف دۆڕان، گینگڵو خۆ خواردنەوەی هەزاران شەوو رۆژ وای کردبوو بیانەوێ بەقەد ئەو عومرە پڕ لە قەهرو چاوەڕوانییە پارێزو کوشتنی نێچیرەکانیان درێژتر بکەنەوە، هەردووکتان، لەوساکە دەشتە، کەوتبوونە بەر رەحمەتی ئەو راوچییە دڵڕەقانە، دڵڕەقترین، کە لەوەتەی زەویو پیاوو راو هەیە، دڵڕەقی وا هیچ نێچیرێك نەیدیوە، پڕ بەو ساکە دەشتەو بەقەد ژمارەی دارو بەردو پنچەکان، گەردیلەی خۆڵەکان.. ترسیان دەچاند.. لە ناکاو پڕ بەو دەشتە هاوارت کرد: راکە هەمین.. راکە.. خۆیانن، هەتا زووەو نەیان کوشتووی، وەرە باوەشم، یەکە یەکە گڕی غەزەبێك لە چاوانیان چەخماخەی دەداو پووشو پەڵاشی ئەو ناوەی دەسووتاند، سەیرە.. هەتا لێتان نزیکتر دەبوونەوە گەنجتر دەردەکەوتن، گەنجو قۆزو سمێڵ بابڕ وەك ئەو رۆژەی کە لە شایییەکەی (کەریم مەیتەر)دا هەڵدەپەڕین، مامزە کەشت سەرسامو ئەبڵەق بە دیار مەرگی خۆیەوە بە هەر چوار دەوری خۆیدا وەك ئەوەی بریندار بێ دەخولایەوە، گیاوو گوڵو نێرگزو حاجیلەو بەیبوونی دەشێلا، چەندە پتر دەترسا ئەوەندە زیاتر چاوە رەشەکانی دەدرەوشانەوە تا دەبوون بە دوو دڵۆپە قەترانی رەشتر لە رەش، بە چرپەی بکوژێکەوە کە لە هەموو تەمەنیدا چاوەڕێی ئەو نیشانەیە بووبێ پیاوە سمێڵ بابڕەکەی ئەو پەڕی دەستە راست بڵماندی: لە منەوە دەست پێ بکا.. گەر

ئەمن نەمپێکا با دوای من باوکە خۆی سازدا.. جوان پارێزی لێ بگرن.. هەقی هەموومانە.. هەر.. یەکەو.. گوللەی.. خۆی.. لە.. لەشی گەرمی‌دا.. لە.. لەشی.. گەرمیاندا.. سارد.. بکاتەوە.. کوڕینە.. ئەوەتا.. شەرەفی.. هەموومان.. بوو.. هەمووتان.. کت‌و پڕ چرپەو سرتە نەما، ئەو ناوە کپ‌و خامۆش.. خامۆش.. ئەوەندە خامۆش کە ئیدی بەندی دڵی نێرترین پیاو بپچڕێنێ.. لە دوورەوە تارمایی ئەسپ سوارێك دەرکەوت، تیژ دەهات، تیژتر لە (با)، بە تاوتر لە مەرگ، پڕمە پڕمی ئەسپەکە لەو دوورەوە پیاوەکانی سڕ کرد، پەنجە قرساوەکانیان بەسەر پەلەپیتکەی تفەنگ‌و ساچمە زەنەکانەوە رەق‌و وشك بوون، قۆڵ‌و باسکیش وەك تەختەو داری ساردو سڕ، خۆی بوو، باپیر ئاغا، تۆزی دەکرد، ئەو پیاوەی حەسارێك لە تانجی‌و توولەی دەڕستاند، دیار بوو دەمێك بوو خۆی بۆ ئەو مامزەی دەشتی قەراج مەڵاس دابوو، سالأنێکی زۆرە پارێزی لێ گرتووە، لە دوورەوە (با) دەنگی کەرخی هانی، هێی پیاوینە.. کوڕگەلی گوندی.. نەکەن نیشانەیان لێ بگرنەوە، پەنجەتان لا ببەن لەسەر پەلەپیتکەی تفەنگەکانتان، دەمەوێ بە زیندوێتی بیگرم.. ئادەی رادە.. هەڵقەی راوچی‌یان لێکدی دەپچڕا، بەر لە خۆی هاواری دەگەیشتە کنیان، تیژ دەهات هەروەکو باوو بۆران، وەك غەزەبێك لە ئاسمانەوە بێ، وەك گڕکانێك لە بن پێی تۆو هەمیندا بتەقێتەوە.. تەقی‌یەوە، ئەسپە رەشەکەی بە دەم بای غارەوە پڕیشکی ئاگری لە بەردەکانی ژێر هەر چوار سمی‌یەوە دەپژاند، دەتووت باڵی لێ رسکاوەو دەفڕێ، بێ شومار توولەو تانجی بە دەم قروسکەوە پێش

سـوارەکە کـەوتبوون.. هـەر هـەموو ناسـاز دەیانقروسـکاند، راکـە هـەمین.. هـەتا تانجی‌یـەکانی ئاغا لێمانـەوە دوورن.. راکـەو.. وەرە باوەشم.. ئاغا دڕی بە پیاوەکانی داو بە شریخەی قامچی زراوی مامزەکـەی بـردو دڵـی پیاوەکـانی خسـتە لـەرزە، ئـادەی کوڕینـە بکەونــە دووم، مامزەکـەت بـە چـوار لۆقـە ئـەو هــەردوو وەردەی دەبڕی‌و سەگ‌و توولە تاژی‌یەکانی ئاغاش سـەریان لـە دوو نـابوو، بێ ئەوەی بۆن بە تۆوە بکـەن لـە تـۆ ڕەت بـوون‌و راوەدووی ئـەویان نا، لەبەر هیلاکی‌و هەردوو کەفەڵی پڕی هەمینی مامز نەیـدەتوانی لـــەوە تیـــژتر رابکـــات، کەوتبوویتـــە نـــاو گـــەردەلوولی ســـەگ‌و تاژی‌یەکان، ساتمەتان لە یەکدی دەکرد، کە هەمین بە دۆڵێکدا غل بۆوە، لە چاڵاییەکەدا بە سەدەها مامزو کارمامزی دیکە بێ ئاگا لە سەگ‌و تاژی‌یەکانی ئاغاو پیاوە تفەنگ بەدەستەکان دەلـەوەڕان، لەسەر گردەکەوە هاوارت لە هەمین‌و لە کار مامزەکـانی دیکـە کـرد، هــاواری جــەرگبڕی تــۆو قروســکەی تانجی‌یــەکان‌و قــاوو قیــژی راوچی‌یەکان شێتی کـرد، دەنێـو ئـەو تـاوو ترسـەدا بـە هێـزی یـەك رەوە مامز تەکانیان دا، بە نێو یەکدیدا تێك قژقژان‌و ساتمەیان لـە یەکدی دەکـرد، کـە بـە دەم غـارەوە لـە هـەمین‌و لـەو رەوە کارمـامزە نزیك بوویتەوە بە دەم هەناسەبڕکێوە هەر هاوارت لـێ دەکـردن کـە بفـڕن، بـۆ نـاکرێ وەك لـە ئەفسـانەکان‌و حەکایەتـەکان روو دەدا باڵیـان لـێ بڕسـکێ، لەگـەڵ دەنـگ‌و هاوارەکـەت بـە ترسـەوە هـەر هــەموو ئـاوڕی ئاسـکانەیان دایـەوە، ئـەی خـودا ئـەوە چی‌یە کـە دەیبینـی، ئـەوەتان هـەر هـەموو کارمامزەکـانی دەشـتی قـەراجی، ئەوانەی کە بە بریندار لـە دەسـت راوچی‌یەکانیان هەڵتـە بـوون،

کچە نازدارەکانی ناو حەیرانەکانت، کچانی غەمکین و دڵساردی گوندەکەی خۆتان، ژنان و کچانی نامرادی هەر هەموو گوندەکان، دوور لە چاوانی باوك و براو مێردو کوڕ، دوور لە چاوانی ئامۆزاو خاڵۆزاو پلکەزا لەو دەشتەو دەنێو مێرگەکاندا بێ ئاگا لە نیازی پیسی راوچی‌یان دەلەوەڕان، چ سەیرە.. سەریان، سەری کچەکان و ژنەکانە و لەشیش هی رەوە مامزێکی سۆرغەرە، یەکە یەکە لە تۆو لە هەمینێ رادەمان، دەیانناسیتەوە، ئەوەتا ئەسمەرێ زراری، خەجیجێ رەحمانی، رەوشەن سۆری گەردیان، جەواهیری بارینان، ئامینەی کوڵەبن، زولەیخای زولف سۆر، زەینەبی کابایزی، بەسێ و فەهیم و ستی و رابی لە گۆلاوێکدا ئاویان دەخواردەوە، چ گوناهێکی گەورەیە کوشتنی کارمامزێك لە عانی ئاو خواردنەوەدا، مریەم و عەنبەرو موعتێ خۆیان دابووە بەر تاوو تینی هەتاوێ و لەسەر لا کەوتبوون و بۆرژابوون، ئەستێرەو هوماو بەلقیس و مینا لەگەڵ هەناسەبڕکێی هەمینێ هەستانە سەر پاشووان، هەر هەموویانن، ئەوانەی هەر لە ئەزەلەوە تا هەنووکە رەدوو کەوتوون، چ زەحمەتە خۆشاردنەوە لەو ساکە دەشتە، چ بە ترسەوە، هەترەش چوو.. زارەترەك و زەندەق چوو ئاوڕ لەو پیاوە تووڕەو داخدارانە دەدەنەوە، ئەو پیاوانەی لەوەتەی هەن لە راوە مامز پتر هیچی دیکە نازانن، گۆشتی مامز نەبێ ناخۆن، کەوڵی مامز نەبێ لەسەری دانانیشن، سەد مامز بەیەکەوە دەکوژن تا تۆزێك مسکیان دەست کەوێ، مێشکی پڕاوی هەر بە خاوی دەخۆن تا شەهوەتیان پتر بێ، گوێ لەو حەیرانانە دەگرن کە تیایدا هەر مامزەو دەکوژرێ:

ئەمن سەردەمەکێ راوکەر بووم،
دەگەڕام لە راوێ،
کارمامزەکم هەلدەستاند بەوێ سبیانێ..
جۆتە تاژیەکانی قورە بۆشینکەم بەردانێ..
وەکی دەڕوا لەبەر عەوەتێ عەوەتێ سواران..
چەپڵە کوتانێ..
لەبەر نوسکە نوسکێ تاژیان..
لەبەر قاژەیێ بزنۆیان..
ئەوا ئاوێ خۆی دەخواردەوە..
دەپەڕییەوە لە جۆگەی هەولێرێ..
میرێ کیژان دەیگۆ:
کوڕەتیم لاوە..
حەیرانەکەی توو گەلەك عاشقە..
بە چ پیسە راوکەران نایەتە گرتنێ..
بە دەستی خۆت نەبی..
بە کەسەکی دیکە ناگیرێ..

هەریەکەو دەیویست راوچیەکی ناو یەکێك لەو حەیرانانە بێ.. لەگەڵ نەعرەتەی باپیر ئاغادا هەرچی راوچی ناو چاڵەکان و پشت تەپۆلکەو تەلان و سەرپشتی ئەسپەکان هەبوون کردیان بە هەو هەویێك و.. هات و هاوارو.. ناڵەو نرکەیەك کە هەر چوار پەلی مامزو کارئاسکەکان بشکێنێ، بە دەم بای غارەوە هەر رەوە مامز بوو تێکەڵ بە رەوەکانی دیکە دەبوو، هەر هەموو ئەو مامزو کارمامزانەی کە رۆژگارێك لە نێو تەویلەو گەوەڕو زنجیرەکان

ـــــــــــ

وەڕس بوونو.. رووەو ئەو دەشتە هەڵتەو تەوەللا بوون، ژمارەیەکی زۆر لەو مامزانەی کە هێشتا زنجیرو قەریتەیان بە ملەوە بوو، پەڵەی وشکەوەبووی خوێن بەسەر سەرو ملو پشتو چوار پەلیانەوە، تا دەهات ژمارەی سوارەکان زیادی دەکرد، دەتووت لە ژێر هەر پنچکێکدا، هەر دارو دەوەنو تەڕاشو گاشە بەردێکدا سوارێك دێتە دەرێ، لە کوێوە ئەو هەموو راوچی‌یە هاتوون؟ بە خۆو بە تاژی‌یەکانەوە سەریان لە دووی هەمێنو باقی ئاسکە کچو مامزە ژنەکانی دیکە ناوە، ها لێرەو ها لەوێ، باپیر ئاغا بەسەر ئەسپەوە دەلەنگی‌یەوە، لە شانی کردبوو رمبەکی دەمڕەشی هەژدە قەفی‌یە، وەك هەمیشە خەنجەری دەبان لە بەرپشتێنی، بوو بە هەڵاو گرمەگرمی سواران، رەوە مامزەکان تێکەڵ دەبوونو پاشان پەرت دەبوونەوە، لە قەراخ هەر گۆمە ئاوێکدا هەر مامز بوو رادەپەڕی، بوو بە تەڕاد لێدانی سواران.. هەرجارەکی باپیر ئاغا بچێتە راوو شکاران لە چل رۆژ کەمتر ناخایەنێ، هەمینی مامز دەگەڵ رەوەیەکدا بە باسکەیەکی سەرکەشو ڕکدا هەڵگەڕان، بە هانکە هانکەوە قاچو قولیان لەو خۆڵە نەرمە دەردەهانیو دەیانقوچاند، کتو پڕ بیست سوار بەیەکەوە بە خۆیانو تانجی‌یەکانەوە لە بەرامبەر ئەو رەوە مامزە وێڵەدا راست بوونەوە، تانجی‌یەکی دەمڕەشو هار گەیشتە سەر مامزە هەمینێو رایپێچاو لە بەردەمی سوارەکاندا لە خۆڵێی وەردا، تانجی‌یەکانی دیکەش هەر بە تاوی غارەوە.. هەریەکەو مامزە ژنێكو ئاسکە کچێکی خستە ژێر چەپۆكو ددان، بە گوڕێ وەربوون سەدەها دانەی مرواری لە ملوانکەی پچڕاو.. دوگمەو..

گوارەو.. تۆقەو تەلەسمان.. کرمەك‌و.. زەنجەقان.. لیکی لینجی تاژی‌یەکان دەڕژایەوە سەر گژنیژەی گواران.. بە گوڕێ وەربوون خەزێم‌و حەمایل‌و مێخەك بەندان.. برسی‌یانە قەپیان لە لووت‌و کولم‌و چەناگەی کارمامزەکان دەگرت، زیوال زیوال بوون سوخمەو کراس‌و کەواو چارۆگەو دەسرۆکەکان، کەوتنە بەر پێی سواران هەوری‌و هیزاری شەکرە ژنان، وەك لە خەونەکاندا روو دەدا خۆت دەنێو گێژەنی سوارەکان‌و تانجی‌یەکاندا بینی‌یەوە، هەرسوارەو لە زین دادەبەزی‌و دەیویست کارمامزی جوان لە نێو کەڵبەی تانجی‌یەکەی دەربێنێ، هاوارت کرد: هەمین ئەوەتام.. دەستم بگرە.. وەرە باوەشم.. سوارەکان سەرگێژو غافڵگیر بوون، بۆ تاوێ هەریەکەو سەرسامی ئەو کارمامزەی بن دەست‌و پێی ئەسپەکەی بوو، وەك ئەو راوچی‌یانەی بە موورادی خۆیان دەگەن‌و دادەسەکنێن، هەر پێنج پەنجەی دەستی راستی کەوتبوونە نێوان کەڵبەو ددانی تانجی‌یەك‌و خوێنیان لێ دەتکا، کە تۆی بینی شەنگ‌و هێزی هاتەوەو هەستایەوە سەرپێ، کەوتە نەرمە غارو تا دەهات تیژتر تاوی دەداو.. تۆش لە سەگ‌و سوارو تانجی‌یەکان دەتپاراست، تانجی‌یەکانی ئاغاش یەکڕاست شوێن پێی ئێوەو.. بۆنی ئێوەیان لە حەوادا راو دەکرد، لە دە لاوەش دەتدی هەر رەوە مامزەو کەوتوونەتە ناو گەردەلوولی راوچی‌یەکان‌و تانجی‌یەکان، زریکەو هاوارو ناڵەی ئاسکە کچەکان ئەوەندەی دیکە پیاوەکانی سەرمەست‌و شاگەشکە دەکرد، لەوە دەچوو هەندێکیان بخورێن، بۆنی خوێن‌و گوڵاڵە سوورە تێکەڵ دەبوون، چ بەهارێکی خوێناوی‌یەو چ راوو شکارێکی دڵڕەقانە، ئەوەتا تانجی‌یەکان لە

سـەد لاوە گـەمارۆی کارمامزەکـان دەدەن، راوچـی‌یەکانیش بـۆ زەنـدەق بـردن تەقـە لـە دارو بـەردو ئاسمـانیش دەکـەن، ئـەو کارمامزەی خۆی لە نێو کەڵبەو ددانی تانجی‌یەك رادەپسکاند لە دووری دە هـەنگاوەوە دە راوچـی بەیەکـەوە بـە گوللـە دایـان دەبێژاو.. لـە خوێنی خۆیدا دەیانگەوزاندو.. پاشانیش تانجی‌و تووڵەو سەگە برسی‌یەکانیان تێ بەردەدا، چی لەو هەموو مامزە کوژراوە بکەن؟ لەو هەموو کارئاسکە مردارەوەبووە؟ کە لە مەودای گوللەباران‌و تانجی‌یەکان دوور دەکەوتنەوە.. تەواو دەبوونەوە بەو کچ‌و ژنانـەی گوندەکـەی خۆتـان.. دەتـووت ژن‌و کچـانێکن هـەر هـەموو سـیپاڵی بـەریان.. دەرپـێ‌و کـراس‌و کـەواو سـوخمەو دەسماڵیـان، هـەر هـەمووی پینەیـەو لەگـەڵ هـەر تـەکانێك‌و هەنگاوێکدا یەکە یەکە ئەو پینانە دەکەون، ئەو دەشت‌و دەرە پڕ ببوو لە گوارەو خەزێم‌و کرمەك‌و گەردانەو بازن‌و کلچوك، پڕ ببوو لە تیلمەکراس‌و کەوا.. لە دۆخین‌و دەرپێ‌ی هەلا هەلا.. خودا ئەوە چ راوێکە..! تا دەهات تانجی‌یەکانی ئاغا لە تۆو لە هـەمینێ نزیك دەبوونـەوە.. لـە بـای غـارت داو پـێ‌ی گەیشـتی.. دەسـتت بێنـە هـەمین.. راسـتەم برینـدارە.. دەروێش.. هـەموو ئـازا..م برینـدارە.. شێتانە باسکت لە ناوقەدی‌یەوە ئاڵاندو لـە زەوی بـەرزت کـردەوە، لەگـەڵ هـات‌و هـاواری ئاغـا و نەعرەتـەی بـێ ئامـانی‌و قیـژەی راوچی‌یەکان‌و لوورەی جەرگبڕی تانجی‌یەکان‌و حەپینی لە هـەوادا بـڵاوی ئـەو هـەموو سـەگە هـەمین رەتـی بـردو تـۆش بـە دوایـدا ساتمەت کـرد.. لە بەردەمتەوە ماندووانە.. کوژراونە سەرو ملی تێك شکاو دڕك‌و داڵـی ئەو نـاوە رووـمەتی ناسـکی ئـەمیان زامـار

کـرد، گـورج هەسـتایەتەوەو لـە باوەشـێت کـردو خسـتتەوە سـەرپێیان.. بە دەم نووزەوە.. بە قورگی پڕ لە گرینو برینـەوە تکات لێ کرد: غاردە دەنا دەمانخۆن.. لە دواتانەوە هـەر راوچی بـوو کارمـامزێکی کوژراوی بـە تەنگـەی ئەسپەکەیەوە بەستبوو.. وەك سـێبەر کەوتبوونـە دوای ئاغـا.. و.. ئـەویش پێشـەنگ.. هاوارت کرد.. هۆ خودای ئاسمانان ئەگەر.. ئەگەر ئەمنو هەمین دوو عاشقە رووتەی پاكو بێ چارە بووین دەهەڵمانکێشە بەرەو بن پـەڕی هـەورەکان، پـڕ بە دوو چاوی رەشو خوێنـاوی مامزەکـەت تێـت رادەمـا، بۆچـی نیتـە کـڵاوی سـەخرە جـن لەسـەر بکـەیتو خۆتو مامزەکەت لە چاوان ونبن؟ بۆچی دەنێو هەورەکاندا.. لە بنی پەڕەکەی ئاسمانێ بزر نەبنو یان ببنە دوو بەردو بکەونە ژێـر زەریایـەکی پـڕ لـە گێژەنـە؟ بۆچـی وەك دوو مـەلی بـاڵ خوێنـاوی رووەو ئەسـتێرەیەکی دیکـە نـافڕن؟ ئەوەنـدەی نـەمابوو لمـوزی تاژیەکان بگاتە بسكو شابسکی هەمینێ.. پێو پلی.. پاژنەی خـوێن لـێ تکـاوی.. ئاغـا بەسـەر ئەسـپەکەیەوە لـە خۆشـیانا دەیقروسـکاندو لـەو نـاوە بـەخۆو بـە تاژیەکانـەوە گێـرەی پـێ دەکـردن، بـاوكو براکانیشـی یەکـە نیشانەشـکێنی گونـدی بوونو تۆزیـان دەکـرد، ئاغـا عومرێك بـوو تەنگـەی زینـی ئەسـپەکەی شـل نـەکردبۆوە، چ زەمانێکـە بـاوكو براکـانی ئەسـپەکانیان لغـاوەو جڵـەویان وا بەدەسـتەوە، عومرێکـە لـەو راوە دەگـەڕان، ئاغـا تانجیـەکانی دەنـگ داو هـاواری کـرد: قەسـتەم بـە خـودا بـە زینـدوێتی نـەیگرن هـەر هـەمووتان تـۆڕی دەکـەم، ئـەو سـەگەو توولەو تانجیانـە لـە ترسـی ئـەو هەڕەشـەیە باڵیـان لـێ رسـکا، لـە

هیلاکی و مردەنی ئەو هەلات هەلاتە سەرت هەڵبڕی، ڕەوە ڕەوە ریشۆڵەت بینی کە لەوە دەچوو بەو سەرەتای بەهارە بچنەوە کوێستانێ، سێبەرێکی گەلەك پانیان بە سەر ئەو دەشت و دەرەدا پەرت دەکرد، تا دەهات نزمتر دەنیشتنەوە، ئەوەندە نزیك کە وەك قەلەڕەشێکی زۆر زەبەللاح دەنووك و چڕنووکیان لە پرچی هەمین و لەسەری کۆتی دەخشاند، قروسکەقروسکی تانجییەکان زەندەقی بردن، هاوارت کرد: هەمین وەرەوە باوەشم! باسکت لە ناوقەدییەوە وەرێناو تکات لە ریشۆڵەکان کرد.. دواجارەو فریامان کەون.. دواجارەو ئەنگۆ دڵ ڕەش مەبن و بمبەخشن، سوێندی شەرەف کە تا ماوم ڕاوتان نەکەم، بە هەزاران دەنووك و چڕنووق ئێوەیان هەڵگرت و بە نێو قووڵایی ئاسماندا دەیانبردن، تانجییەکان لمووزیان بۆ حەوا هەڵدەبڕی، بە دەم کلکە لەقێوە لە ترسانا هەڵدەپەڕین، ترس لە ئاغاو لە پیاوەکانی، قروسکە قروسکیان عومری زەلیلی سەگانەی دەڕژاند، لە دوورەوە.. لەو پێ دەشتەدا کە بۆنی خوێن و خۆڵی لێ دەهات هەر بابا بوو تفەنگ و ساچمەی دەتەقاند.. ئاغا بەسەر ئەسپەکەیەوە دەخولایەوە، پیاوەکانیشی وەك گەردەلوول بە دەوری ئەودا دەخولانەوە، تووڕەو داخدارو دۆڕاو قامچی لە دارو بەرد دەوەشاند، لە پیاوەکانی، لە تانجی و توولەکانی، لە داخانا ڕاوەدووی تانجییەکانی دەناو لە ژێر ناڵی ئەسپەکەیدا سێ چوارێکی شێلا، ڕووەو ئاسمان سەری هەڵدەبڕی و تفی هەڵدەدا، جنێوی بە جنسی ریشۆڵان دەدا، پیاوانی ئاغاش تەڕ دەستانە کەوتنە خۆیان و ئاسمانیان گڕ دا، چەندین ڕەشۆڵە وەك بارانی

ـــــــــــ

ڕەش هـەڵوەرین، گوللەیـەك سـەر چـیغ قـۆڵی ڕاسـتەتی سمـی و برینـداری کـردی، بـۆ سـاتەوەختێ تانجیـیـەکانیان حەپەسـاندو بۆنیـان بـەو فڕنـدە خوێناویانـەوە دەکـرد، تـا دەهـات تـۆو مـامزە برینـدارو هیلاکەکـەت لـە مـەوداو مـەدارو بۆسـەی تفـەنگ بـە دەسـتەکان دوور دەکەوتنـەوە، ڕیشـۆڵەکان تـاوێ قۆزاخـەیان بـە دەورتـا کـردو بـە گـوێی یەکدیـدا خوێنـدیان، لـە دڵـتەوە شوکرانە بـژێر بـووی، بمبەخشـن کـە مـن بـێ مـروەت و غـەدار بـووم، قـەت نەمـدەزانی ئێـوەی ڕەش و بـرش ئەوەنـدە دڵپـاکن، ئیـدی تـەواو ڕاوکردنی ئێوەو سەربڕینتان، ئاخ گەر جارێکی دیکە دەکەوتمەوە سـەر ئـەرز، بـۆ خـوارەوە ڕوانیـت و لـە دوورەوە شـارێك دەرکـەوت، شـارێك لـە ژێـر تـەمێکی خەسـتدا کـە لـە دووکـەڵ دەچـوو خـۆی شـاردبۆوە، هەسـتت دەکـرد تاوتـاوە ڕەوە ڕیشـۆڵەکان بـە دەم فڕینەوە باڵێك یان دوو باڵ دادەخزانە خوارێ، تۆ بڵـێی ماندوو بن؟ لە پاش چەندین نزم بوونـەوەو بەرچاو ڕوون بوونـەوە دەیـەها مینـارەت بینـی کـە بـە ئاسمانـدا ڕۆچـوو بـوون، لـە دوورەوەش قەڵایــەك وەك کیســەڵێکی پــان و گەورۆنــەو مــردوو لەپــەو ڕوو کـەوتبوو، هـاوارت کـرد: ڕەشـۆڵە خۆشەویسـتەکانم چـاوم درۆم لەگەڵ نەکات ئا ئەوەتا شارەکەمان.. هێدی هێدی ڕەشۆڵەکان یـەك لـە دوای یـەك دەنـووك و چـڕنووقیان لـێ بـەردەدان.. ڕیشـۆڵەیەك.. دوو.. دە.. سـەد.. بڵـێ هـەزاران.. هـاوارت کـرد: نەکـەن.. تـا هەنووکـە فڕنـدەی چاك بـوون.. بـە یەکەوە، بـە نەغمەیـەکی پـڕ لـە تـرس و خرۆشـەوە، قیژانـدیان.. قیژەیـەکی تیـژو دڵ پـڕوکێن.. زانیـت کـە ئیـدی دەسـت بـەردارت دەبـن، لـەوە دەچـێ لـە کەڵبـەو

ددانی توولەو تانجی‌یەكان‌و بۆسەی تفەنگ بەدەستەكان رزگاریان كردی تا بۆ خۆیان لە كەوتنە خوارەوەو ترس‌و مەرگت رابمێنن، ئەگەر ئەمنیش راوم كردوون.. هەمین چ گوناهی نی‌یە..! دوا ریشۆڵە كەوتە قاژەو دەنووك‌و چڕنووقی لێ بەردای، نەتزانی هەنووكە بەسەر ئاسمانی كام شارو گوندەوەن، لەوە دەچوو ئەو شارەتان جێ هێشتبێ، شاری ژێر تەم‌و دووكەڵ كەوتوو، نەتزانی لە كوێ دەكەونە خوارێ، دەكەونە ناو كام رووبارو دەریاچە، سەرتان لەسە كام بەرد دەپژێ، كام سەربان‌و كام كۆڵان، لقی كام درەخت لە ناو هەناوت دەچەقێ، تۆ لە كوێ دەكەوی‌و هەمین لە كوێ؟ كە روانیت سەر بەرەوخوار.. ئۆ هۆو.. هێشتا عومرێكی ماوە وەك دوو مەلی باڵ شكاو.. دوو فریشتەی پەل بەست‌و باڵ كراوو لە بەهەشت دەركراو بكەونە سەر رەقەنی خاكێك، هێشتا مامزەكەت وا لە باوەشدا، بە ترسەوە خۆی بە تۆوە قرساندبوو، تا لە زەوی نزیكتر دەبوونەوەو لە ئاسمان دوورتر لە سەرو رووخسار بە خوارەوە، لە مل‌و گەردنەوە، لە قۆڵ‌و باسكەوە، لە قاچ‌و قولەوە دەگۆڕاو دەبۆوە بە هەمینەكەی جاران، ترس لە كەوتن‌و مەرگ دەیكردەوە بە ژنە پیرو ماندووەكەی جاری جاران، هەردوو باسكت هیلاك بوون‌و ئیدی چیتر شەنگ‌و توانات نەما، بە هەموو حەزو حەژمەتی پاش لێك دابڕان توند نووساندت بە دڵتەوە، خەریك بوو پەراسووە ناسكەكانی تێك بشكێنی، زانیت هەر تاوێكی دیكەیەو لە باوەشت دەكەوێتە خوارێ‌و هەر خودا خۆی دەزانێ سەری بەر چ تاشە بەردێك دەكەوێ‌و خوێنی ئاڵی دەپژێ، دواجار نیگای پڕ لە سۆزو خەم‌و عیشق‌و هەوەس‌و

حەسرەتی تێ بڕیت، لێوانی دەلەرزین و هۆن هۆن دەگریا، ئەوەیان دوا نیگای ماڵئاوایی بوو، ئەگەر خەون نەبێ مامزەکەی تۆزێ لەمەوبەر ببۆوە بە هەمین، خودایە هێزو توانا و بڕستم لێ مەبڕە، تا دەهات باسکت بەسەر کەمەرێیەوە شل دەبوو، ڕژانی خوێنێکی زۆر لە قۆڵی راستەت هەمینی لە خوێندا سوور کرد، سووکێ وەك گوڵێکی پەژموردە لە دەستت هەڵبوەرێ.. هەڵوەری.. دڵت بە دوایدا خورپەی کردو کەوتە خوارێ، تیژتر لە تۆ رووەو زەمین بۆشایی حەوای دەبڕی، لەو ئاسمانە قوڕقوشمێیەدا رەدووی کەوتبووی، دەتویست بەیەکەوە بکەونە ناو دڵی دەریایەك، سەر درەختێکی پڕ چڵ و پۆپ، سەربانی ماڵێك، ناو حەوشەیەك، دۆزەخێك، یان قەدپاڵی شاخێك و تا دواجار خوێنتان تێکەڵ بێ، کەت و پڕ کەوتنە نێو تاریکی، تاریکی شەوی ئاسمانێکی دیکە یان تاریکی بیرێك، بیرێکی بێ بن، بیرێك لە بیرەکانی دۆزەخ، تا جارێکی تر کەوتنەوە نێو ئاسمانێکی رووناکتر یەکدیتان نەدیتەوە، تا پتر دەفڕین، سەر بەرەو خوار، پترو پتر لە یەکدی دوور دەکەوتنەوە، ئەمجارەیان شارێك لە خوارەوە دەمی بۆ کردبوونەوە، لە دەعبایەکی زەبەللاح دەچوو کەپکەی کردبێ، شارێك کە لەوە دەچوو پێی ئاشنا نەبیت، شارێك کە کت و مت وەك شاری نێو حەکایەتە کۆنەکان و ئەفسانەکان وەدەرکەوت، بەر لە تۆ کەوتە خوارێ و لێت بزر بوو، دوو چاوت هەبوو.. (دە)ت قەرز کرد، بۆی دەگەڕای، ترسایت لەوەی سەراوسەر بەسەر خاکێکی رەقەنێدا بکەویت و کەللەت بپژێ، هەر چوار پەلت بپەڕێ، بێ ئەوەی کەس بتبینێ کەوتیتە

نێو گۆلاوێك كە نیو بەژن قوڕو لیتە بوو، ئەگەر خەون نەبێ بە بەرگی تەڕەوە، غەریقی سیان و قوڕو لیتە خۆت كێل كردەوە، تەكانت دا تا لەو قوڕە دەربێی كە تێی چەقی بووی، چ قەدەرێكی ناشیرینە.. دیسانەوە لە هەمینێ ون بووی، شێتانە رووەو گەڕەكەكانی دەرەوەی شار غارت دەداو هاوارت دەكرد، لە كێندەری هەمین؟ ئەتوو لە نێو كام كۆلان.. بازاڕو قەیسەری.. كام حەوشەو سەربان.. كام گۆلاوو كام گۆڕستان كەوتیت؟ ئیدی دیسانەوە كەوتیتەوە گەڕان و سۆراغ و هەوال پرسین: هەر لە یەكەم دەرگای خانوویەكی پەڕپووتی سەرپەڕی شار تا ناوجەرگەی.. هەر لە قەرەجە دەوار نشینەكانەوە تا دەگاتەوە بە مالی ئاغاو بەگلەرو پیاو ماقوولەكان.. بەردەمی مزگەوتەكان.. سینەماكان.. چایخانەو مەیخانەو دەلالخانەكان.. كوچەو كۆلانی خانووە قوڕەكان، هەر پەنجەرەو دەرگابوو دەكرانەوەو.. پاشان دادەخران، گەڕەكی كۆشكە بلندەكان، ناو بازێڕی قاچاغچییەكان، بەردەمی حەمام و مەغازەو كۆگا خۆشەكان، لە بەردەمی كەبابچیو لۆقنتەكاندا دەرۆزەكەر ئاسا دەكەوتیت و پاشماوەی خەلكیت دەخوارد، جاروباریش لە بەردەمی قاپی مالە دەولەمەندەكاندا خەو دەیبردیتەوە، منالە هاروهاجەكانی شار بەردیان تێ دەگرتی، كە ماندوو دەبووی رووەو دەرەوەی شار غارت دەداو لەسەر دارو بەردی ئەو ساكە دەشتە لەسەر چاو دەنووستی، وێل گەردو عەودال بە دوای هەمینێدا، هەلا هەلاو مال وێران، پیاوێك لە پینە، رۆژەكانت بە دەم یەكەوە گرێ دەدان، شەوەكانیشت پڕ لە خەونی ناخۆش، زۆر جارانیش وەك

نەخۆشێك کە دەردێکی گرانی گرتبێ بێدارو وەئاگا دەتنالاند، لە ژێر هەیوانی مزگەوتەکان و لەسەر تەختەی چایخانەکان سەرخەوێکت دەشکاند، سینەی رووتت دەدا بەر بەفرو باران و هەتاوو رەشەبا، گڕی هاوین هەڵیپڕۆکاندی و سەرمای زستان سڕی دەکردی، تەنها بە داماڵینی پێستی هەردوو پێت و کرێژی پشتی هەردوو دەستت دەتزانی چەند جادەو کۆلانت بە دوای ئەو ژنەدا بڕیوە، سوێندت خواردووە تا نەیدۆزیتەوە پاك خۆت نەشۆی، تا هێزت هەبێ بە دوایدا بگەڕێی، دەبوو چاوانت بۆ پارووە نانێك نز بکەیتەوە، ئیدی شوێنەکان و کاتەکانت لە لا تێکەڵ دەبوون، لەڕو لاواز قاچەکانت غەدریان لێ دەکردی و لە دووت نەدەهاتن، هەزار جار چوویتەوە بەردەمی ئەو دوکانەی مەزەندەت دەکرد هی سلێوە بێ، کەچی دراوسێیەکانی بێ مروەتانە دەیانووت: چوویتە بەغدایێ و نایەتەوە، هەر شەوەو لە مزگەوتێك و کەلاوەیەك و کولخانی حەمامێك و ژێر چەتری دوکانێك، جاروباریش بن دیواری قەسری زەرد، بۆنی هەمینێ لەو ئاقارە دەهات، سەرت بە تەواوی رووتایەوە، لە بەردەمی ئاوێنەی ناو چێشتخانەکان دەوەستیت، وا هەست دەکەی ئەو کەسەی تێت دەڕوانێ بە تۆ غەریبە، نایناسیتەوە، گەر شاخیش بوویتایە لە ژێر بەفرو باران و هەتاودا دادەڕمای، دوو پێی خوێناوی دوات دەکەوتن، لە ترسی منالانی هاروهاج دەنێو قەیسەری و بازاڕی قەڵەبالغ و مزگەوتەکاندا خۆت دەشاردەوە، چەندین عاقڵیان لەو شارە کردە دەللی، بە بەرچاوی دایك و باوکە بێ باکەکانەوە جادەو کۆلانەکانی شاریان پێ تەی دەکردی، بەرد بارانیان

دەکردی، بە دەم بای غارەوە بەر سەدەها پیاوی تووڕەو ژنی عەبا بەسەر دەکەوتی و پشتاوپشت دەتخستن و خۆیشت ڕەتت دەبردو لەپەو روو دەکەوتی، سەرت دەیدا لە ڕۆخی بەردینی شۆستەکان، وێڵ دەبووی دەنێو کەندو لەندەکان، دەکەوتیتە ناو جۆگەکان، قوڕاوو چڵپاوو سیان و گۆلاوی ناو گەڕەکەکان، لە دە لاوە زامار دەبووی، پەڵەی خوێنی وشکەوەبووی سەر دەم و چاوو پشتی هەردوو دەستت قەتماغەیان دەکردو مەگەر باران بیشۆریبایە، لە بەندییەکی هەڵاتووی نێو زیندانەکان دەچووی، لە دزێکی بچوکی ناو بازاڕو قەیسەرییەکان کە لەسەر بردنی سەرکە تووڕێك یان هەنارێك ڕاوەدوو بنرێ، لە تاو هەراو زەناو فیکەو جڕت لێدانی مەزن و منالانی شار رووت دەکردە ئەو دەشت و دەرەوەی شار، ئەو شوێنانەی کە راوە ریشۆڵەت تیا کردبوو، بێزار لە خۆت و لە دونیا بە بەردە فڕەکانێ ڕاوەدووی ڕەشۆڵەکانت دەناو دەماو دەم بەسەر کەستەکی کەڵەکراوو قوچەکی بەردەکاندا دەکەوتی، غارت دەداو ڕەتت دەبرد، پەنجەت لە خوێنی ڕەش و ڕژاوی سەر بەردەکان وەردەداو لەزەتێکت لەو ئازارە دەکرد، پەنجە خوێناوییەکانت وەك دە قامکی لەت و پەت بۆ ئاسمان هەڵدەبڕی و دەگریای.. کچێ هەمێن ئەتوو لە کێندەری؟ پڕ بەو ساکە دەشتە دەتبۆڕاندو پەلەوەرەکانت دەترساند، مارو مێرووی نێو درزی خاك و کونەکان، وەك پیاوێکی شێت، تەواو شێت گازت لە مەچەکی خۆت دەگرت و خوێنت لێ دەهێنا، وەك گیانلەبەرێکی برسی و خەستە گەڕ ببووی، لە تاو خورشتی پێستی لەشت خۆت رووت دەکردەوەو خۆت لەو قوڕو خۆڵە تەڕەی ناو کێڵگە تازە

تۆوکراوەکان وەردەدا، فێنکی و تەڕی خۆڵەکە کەمەکێ ئۆخژنی پێ دەبەخشیت، هەڵدەستایتەوەو رات دەکردو تا بایەکی سارد لە لەشی بە خوڕشت و گەڕو گڕ تێبەربووت بدا، لێرەو لەوێ پنچکی ئەو دەشت و دەرە لە هەردوو پێتەوە دەئالاًن و سندمیان دەکردی، پەل وپۆ شکاو دەکەوتی، بە دەم هەناسەبڕکێ و هانکەهانکەوە سەرت لەو خاکە دەچەقاندو بۆ عومری بە با چوو.. بۆ دووری هەمینێ هەنسکت هەڵدەدا، راوچی‌یەکانی دیکە بە هەڵەداوان رووەو لای تۆ غاریان دەداو بەزۆر سەری لە خاك چەقیوی تۆیان بەرز دەکردەوە، یەك دوانێکیان بە قەهرەوە فرمێسکی خۆیان دەخواردەوەو بەیەکەوە دەیانپرسی: دەروێش هەتا کەنگی وا دەکەی؟ لۆ نایەیتەوە راوێ.. وەکی جاران؟ بە هەمووان وەك ئەوەی لاشەی مردوویەك لە کەرێك بار بکەن دەیانخستیتەوە سەر پشتی یەکێ لە گوێ درێژەکان و رووەو شار دەیانبردیتەوە، بەزۆریش نەدەچوویتە هیچ ماڵێك، لەسەر سەکۆکان و ژێر چەتری پاسەکان هەناسەیەکی حەوانەوەت دەدا، تا سەرت نەتەقێ بە هەردوو دەست دەتگوشی، ناو مۆخی ئێسقانەکانت ئارەقەیان دەکردەوە، ئەوە هەمینە پێت دەڵێ: لەبەر خاتری من بژی.. مەمرە دەروێش تا دەمدۆزیتەوە، ئەمن هەر لێرەم و نەمردیمە، هەمیشە لە نێو پەناو پەسێوی شاردا خۆت حەشاردەدا، لە کەلاوە کۆنەکانیش منداڵ و تاڵ دەوریان دەدای، چیتان لێم دەوێ؟ خۆ ئەمن نە کەسم کوشتی‌یەو نە دزیشم، نەتدەزانی کێیە ئەو پیاوەی هەموو جارێك دەنگی دێتە بەر گوێت: بەس ژن هەڵدەگری؟ مەلای نیوەڕۆ بانگی دەداو لە مزگەوتی خانەقاو لە

بەر سێبەری هەیوانەکە بە دەم وەنەوزەوە سەرخەوێکت دەشکاند، بە سەرەسم لەقەیەك و دووو سێ و دە بەر کەلەکەت دەکەوتن، ئەوەندە لەقەت بەرکەوتبوو وات دەزانی کە کەلەکەت کون بووە، لە چاوی کەس رانەدەمای، هەمووان جگە لە تارمایی هیچی دیکە نەبوون، لە پاش بزربوونی هەمینێ هەموو شارەکان و گوندەکان، شارو گوندی مردووانن، لە چاوانیان رقێکی بێ مانا و قێزوبێزو بەزەیی یەکی نائادەمیانە ببووە تانەو تۆیان رەش دەکرد، بەزەیی یەك کەمتر لە بەزەیی بۆ پشیلەیەکی کوێرو سەگە بەرەڵڵایەکی گەڕو وێڵ گەرد، کچانی کراس کورت و ژنانی عەلمۆدەو عەبا بەسەر لێت دەڕەوینەوە، هەندێ جار وەك کەسێکی نابینا بیت یەکێك دەهات و دەستی دەگرتی و لە جادەکان دەیانپەڕاندیتەوە، تۆش بە گومانەوە لە یەکەیەکەیان ورد دەبوویتەوە، لە ناکاو خۆت رادەپسکاندو لێیان دەتەکیتەوە، تۆیان بە سەرگەورەی شێتەکانی شار دەزانی، شێتێك کە بەردەوام وەك ئەوەی زیکری خوا بکا و لە چرکەیەکدا لە بەر خۆیەوەو لە بەردەمی دەرگای ماڵەکاندا، لۆقنتەکان و گەرماوەکان و دوکانەکان و مەیخانەکاندا دەیەها جار بڵێ: هەمین.. هەمین.. هەمین.. دەنێو چایخانەکان و لە ژێر چەتری پاسەکان و هەیوانی مزگەوتەکاندا بڵێ: هەمین.. هەمین.. هەمین.. کە لەسەر جادەو ناو کۆڵانەکان دەردەکەوتی سەد مناڵ بەیەکەوە، سەدەها گەنجی مل هوڕو تۆلازی بێ شەرەف بەیەکەوە هاواریان دەکرد ئەوەتا هەمین.. هەبوو دەستی بە ناو گیرفانی‌دا دەکردو دەیووت هانێ ئەوەتا هەمین.. هەبوو سەرسەریانە دەستی بۆ ناوگەڵی دەبردو

دەیـووت: هانـیّ هـەمین.. هەنـدیّ لـە دوکانـدارانی سمـیّڵ بـابڕ دەستیان بۆ قوونی خۆیان دەبردو دەیانووت: ئەوەتا هـەمین.. بە تـۆوە گشـت شـیّتەکانی شـاریان بـە نـەفرەت دەکـرد، راوە دوویـان دەنای، ئەو کاتەی کتو پڕ بەردی ویّڵی منالّیّك جامی قەمەرەیەك، شووشـەبەندی چـایخانەیەك یـان جامخانـەی کۆگـاو مەغازەیـەکی دەشکاند، گوناهی شکانی هەر پەنجەرەیەكو جامخانـەی کۆگایـەك لـە هـەر کـویّ بووایـە لـە ئەسـتۆی تـۆ بـوو، رۆژیّکیـان خـاوەنی جـوانترین کۆگـای شـار کـە لاویّکـی قـۆڵ ئەسـتوور بـوو بـەرزەفتی کردیـتو بـە بەرچـاوی سـەدەها کـەسو ڕیّبـواری تیـژ تیّپـەڕو پۆلیسـەوە دەمتـی پـڕ کـرد لـە وردە شووشـەی شـکاوی جامخانەکـەیو هـەردوو لا روومـەتی تـۆی بـە زللـە ئـاگر دەداو هەڕەشەی لیّ دەکردی کە ئەگەر وردە شووشەکان نەجوویی بەرت نـادات، دەیـووت: مەگـەر دەرویّـش نیـت، هـەر هـەمووان، بـە پۆلیسـەکانەوە، قاقا پیّدەکـەنین.. زللەیـەكو دوو.. دە.. تـۆش لـە ترسانا کەوتیتە شووشە جاوین، پاشان لیّی دەدایتو دەیووت: ئەوجا هەنووکە بلّیّ: هـەمین.. هـەمین.. تۆلاّزیّکی لـەو کـەرتر تـۆی گـرتو هەڕەشـەی لـیّ کردیت کـە بـە زنجیر دەتبەستیّتەوە گـەر بـە پـیّی پـەتی بەسـەر وردە شووشـەکاندا هەڵنەپـەڕیت، هەڵپـەڕین بـە مـەرجی خـویّن لـیّ هـاتن، یـەکیّکی دیکـەیان درهەمـەکانی لـە گیرفانـەکانتا دەردەهـانیو دەیـژماردنو دەیـووت: ئـەوەیان هـەقی جامخانە شکاوەکەمە، ئەو پارەیـەش هـی ئـەو خیّرەومەندانـە بـوو کـە بـە دزییـەوە دەیانخسـتە نـاو گیرفانـەکانت، یـان بـەردەمت ئـەو وەختـەی لـە ژیّـر پـەنا دیواریّکـدا یـان هـەیوانی مزگەوتیّکـدا

دەبۆرژای، زۆربەی دەمەو ئێوان منالانی بیژمۆت سووکێ دەستە باریکەکانیان دەئاخنیەیە نێو گیرفانە قوولەکانی شەرواڵەکەت و درهەم و دینارەکانیان لێ دەدزیت، کەیفت پێ دەهات کە ئەوەندە لێت نزیك دەکەوتنەوە، ئەو ساتەوەختە تاکە وەختێکی ئولفەتی نێوان تۆ و منداڵەکانی شار بوو، لە ترسی تەم و تاریکی دەمەو ئێوارەو تەنیایی حەزت دەکرد منالێك، ژنێك، پیاوێك، سەگێك یان هەر رۆح لەبەرێك خۆیت تێ هەڵسوێ، بۆنێکی ئادەمیانە بەسەرتا بێ، گوێت لە هەناسەی کەسێك بێ لە نزیکەوە، راکەراکەی بەیانی تا ئێوارە لە پەل و پۆی دەخستی، خامۆشی دەکردی، بە درۆ وەك ئەوەی کە شێت بیت خۆت بۆ دەست و دزینی ئەو هەتیوانە شل دەکرد کە سەرەتا بە دزییەوە.. بە ترسەوە لێت نزیك دەبوونەوە، دەستیان لە گیرفانەکانتا ون دەکرد، یەکەمجار بە پەلە و پاشان کە دەیانزانی لەوە ئارام و شلتری دەستت بوەشێنی بە شێنەیی دوا فلوسیان لە گیرفانت دەردەهانی، دەتزانی رۆژی دواتر بەو پارەیەی تۆ دەچنە سینەما و قاچ رادەکێشن و جرت و فیکە لێدەدەن و جگەرەی زەلیش دەکێشن، لەسەر کورسی چایخانەکان جامانە بەسەرو ئەفەندی تێت رادەمان و بە گوێی یەکدیدا دەیانچرپاند، قەستت دەکرد بزانی ئەو کەرپیاوانە چ دەڵێن، ئەوانەی بە شەو وەك نێرەکەر سواری ژنەکانیان دەبن و بە رۆژیش تا ئێوارەیەکی درەنگ تاوڵە و دۆمینە دەکەن، دەگەرای.. دەگەرای.. دەتویست بزانی هەمین لە نێو کام کۆلان و لەسەر کام بان کەوتۆتە خوارێ، بێ شك لە شوێنێکدا لە خوێنی خۆیدا گەوزیوە و کەس نەیناسیوە، وەك فریشتەیەکی پیرو

پەڕوباڵ کراو کە خودا لێی تۆرابێ و لە ئاسمانەوە هەڵیدابێ، خوویەکی سەیرت گرتبوو، دەچوویتە سەر دیوارە هەرە بڵندەکان و دەتڕوانی، سەر تەپۆلکەو گردۆلکەکان، منداڵانە بەسەر درەختەکاندا هەڵدەگەڕایت و دوورتر لە مەودای بینین دەتڕوانی، جارێك و دوو، دەو.. هەزار.. دەچوویتە سەر قەڵاو سێبەرت لە چاوانت دەکرد، نیگاکانت لەودیو تەنکە تەمو تاریکی و دووکەڵەوە بەسەر کۆڵان و شەقامەکاندا هەڵدەفڕی، بێ هوودەیە.. بێ هوودە.. هەر دەرگایەکی داخراو گومانی لە لا دەخولقاندی، کۆشکە داخراوەکان، تەقەت و داخراو چون قوتوو، ژێر زەمینە تاریکەکان، بنی بیرە سەر داپۆشراوەکان، رووخساری هەر ژنێکی کەنگر فرۆش و کاردوو فرۆش تۆلەکە فرۆش و هێلکە فرۆش و شیر فرۆش تێکەڵ بە سەرو سیماو هەیکەلی هەمینێ دەبوون، لێیان نزیك دەکەوتیتەوە، ئەرێ کێهاتان (هەمین)ن؟ هەمین کێیە برالە.. تێکچووی؟ کارمامزێکی دەشتی قەراجەو لە منی ماڵ وێران بزر بووە، بە شەرمەوە، شەرمی ژنانی دەشتەکی، لە ژێر لێوەوە دەمو لێویان بە چارۆگە دەشاردەوە، بە دزییەوەو خنکاوانە دەتریقانەوە.. کوو.. نایناسن؟ نەتاندیتێیە؟ هەمینی من.. بێ ئومێد رادەوەستای، وەك کۆمەڵێ قەلەڕەشکە لە قیغەقیغ بکەون خامۆش و مردووانە بە دوو چاوی پڕ لە سەرسامی و ترسەوە لێت رادەمان، کە دەخزانەوە پاڵ دیوارەکەو دەچوونەوە ناو یەکدی، دەبوونەوە بە دیوارێك لە ژنی سەرسام و زەندەق چوو.. تۆ دەڕۆیشتی.. حەزت دەکرد بگەڕێیتەوە کەلاوەکەتان و بۆ دواجار بۆن بە دارو بەردو خۆڵ و هەنارو هەنجیرە زڕەکەوە بکەی، دەرگا

داخراوەکانی حەوشەو ژوورەکانو گەنجینەکە بکەیتەوە، جارێکی دیکە لە بەردەم کۆلیتی مریشکەکاندا کرۆشکە بکەیتو بە یادی جاران دەست بە نێو (کا)ی تەڕو ریقناوی‌دا بگێڕیو لە هێلکە بگەڕێی، ئەگەر کەرو مانگاو مریشكو جووجەڵەکان زیندوو بن بیانگێڕیتەوە، هەرچی‌یەکی کە دزراوەو براوە، لەوانەیە هەر بە موعجیزە (هەمین)یش کتوپڕ لە ئێوارەیەکی ناوەختا بگەڕێتەوە، رەنگە هەناسەی هەمینێ لە درزی دیوارەکان بەجێ مابێ، خەونێکی جوانی لە سەر یەکێ لە بالیفەکان، قریوەیەکی شەرمنانەی لەناو حەمام ئەو وەختەی کە بە بیانووی پشت شۆرین نقورچت لێ دەگرت، بێ شك لیفەکەیەکی کۆن، بەردە پێیەك، کەرتە سابوونێکی وشکەوەبوو کە ئەو دواجار دەمو چاوی خۆی پێ شۆریبێ، سندوقی بوراقەکە دەکەیتەوەو دەمو چاوت لە جلە جێماوەکانی‌دا غەرق دەکەیتو تا دەمری بۆنیان دەکەی، ئەی خودا لەو بۆنە خۆشو دەگمەنە کە بۆنی هیچ ژنێك لە دونیادا نایگاتێ، بۆنیان بکەیتو بگری، بگری.. لەوانەیە چەند تاڵێك لە پرچی بە سەر سەرپۆشە سپی‌یەکەوە جێمابێ، ئەو سەرپۆشەی بە تەنها لە پرسەکاندا سەرو پرچی پێ دادەپۆشی، خۆ لەوانەشە لوولەیەك لە قژی لە نێو ئەو قوتووە ژەنگاوی‌یەدا بێ کە هەمیشە لە سووچێکی حەمامەکە دانرابوو، بێ شك جێ دەستو پەنجەی ئەو بەسەر دارو بەردی ئەو کەلاوە کۆنە جێماوە، ئاخێك.. هەنسکێك.. قوڵپی گریانێکی خنکاو لەنێو لوولەی دووکەڵکێشی زۆپاکە، جێ پێیەك لە ناو حەوشەکەدا، وێنەیەکی زەردو رزیو دەنێو قوتووی متومورووەکانی، ئەنگوستیلەیەك،

گوارەیەك یان خەزیمێکی سەردەمی کچێنی، بەو ئومێدو خەونەوە زۆر گەڕای، شەوو ڕۆژ بەدەم زیندە خەوەوە، چەندین جار خۆر هەڵات و خۆر ئاوا بوو، لەوە هیلاکترو گەڕیدەو کاستر بووی شەوو ڕۆژەکان بژمێری، لە بەردەم کەلاوەیەك و دەرگایەکی شەق و شڕدا خۆت دۆزییەوە، بە پێی ئەو زنجیرە قەف ئەستوورو لەیەك بەستراوە خۆیەتی، وەك دواجار کە مامزەکە لە باوەشتا هەڵتە بوو ئاوڕت دایەوە، هەروەك بڵێی لەو ساکە دەشتەدا بە تەنها کەلاوەکەی تۆو هەمین دارو پەردووی بەسەر یەکدیدا رمابێ، وەك دوا ماڵی رماوی ئەم دونیایە، رماو بە دوو چرکە بەر لە لێدانی شەیپورو هاتنی قیامەت، بە چوار دەوری خۆتدا خولت دەخواردەوە، بە چوار دەوری کەلاوەکەدا، کوانێ فڕندەیەك بە ئاسمانەوە.؟ خەڵقەندەیەك بەسەر خاکەوە؟ مارو مێروولەیەك؟ کوانێ.. بۆ کرمێك لە بەر پێتا ناجوولێ؟ چڵە گیایەك نالەرێتەوە.؟ هاوارێك.. ناڵەیەك.. قریوەیەك.. گریانی منالێك.. قیژەی ژنێك.. کۆکێنی پیرەمێردێکی وەرەم دار؟ کوا هەراو زەنای ئاژاوەیەك.. جنێوی زۆری پیاوە تووڕەو داخدارەکان.؟ زیکری دەروێشە لە خواترساوەکان؟ هەلهەلەی فڕیوی ژنێك لە زەماوەندێکدا؟ زریکەی لە ناکاوی یەکێکی دیکەیان لە پاش هەواڵی کت وپڕی مەرگی ئازیزێك؟ ئەتۆ چۆن بزانی ئێرە گەڕەکێکی قەڵەبالغی ناو شارێکی زۆر گەورەیە؟ کوو بزانی ئێرە خاکەسارێکی چۆڵ و خامۆش و قەفرانێیە تا بنی دونیا؟ پەنجەکانت لەو خۆڵ و تۆزەی ناو حەوشەکە وەرداو چنگێکت هەڵگرت و وەك شەکرۆکە خستتە ناو دەمت، گەرد بە گەردیت جوویی و قووتت دا، بێ شك پێیەکانی

هـەمینێ رۆژانێـك یـان سـالانێك لەمەوبـەر بـەر ئـەو خـۆڵو تـۆزە کەوتوون، ئاە.. خودا هاوار .. خۆ هیچ ئاسـەوارێکی تێدا نەماوە بەڵگەی ئـەوە بێ کـە دوو کەسـی کلۆڵ، ژنو مێردێکـی ساویلکەو رەنج بەخەسارو دەشتەکی لێرە ژیابن؟ دوو عاشقی وێڵ گەردو رەشـۆکی ئـا لێرەدا گریـاونو پێکەنیون، ئـەی خـودا مانـەوە دوای هـەمینێ چ مەینەتیـیـەکی گـەورەو دەردێکـی گـرانو.. چ خـەو زڕانێکی ئەبەدییە؟.. ئەوەندەت هاواری (هەمین)ێ کرد تا دواجار وەك ئەو کەسەی کلی دەرخوارد درا بێ دەنگت نووسا، ترسایتو لەو کەلاوە کۆنە دەرپەڕیت، کتومت وەك ئەو رۆژەی هـەمین هاتـە خـەونتو هـەر لـەو سـاکە دەشـتەش لێـت بـزر بـوو، بـێ بـاك لـە دەورانـی فەلـەك، لـە لێکـدی ئـاوس بـوونی شـەوو رۆژەکـان، تـەنها خۆشـیت ئـەو گەڕانـە بێهوودەیـە بـوو، گـەڕان بـە دوای هـەر تارماییەك لە هەمینێ بچێ، ماڵی ئاغاکانو کوێخاکانو بەگلـەرو بازرگانەکانت هەراسان کرد، ئەوەندەی لە بەرقاپیەکانیان کزۆڵەو سـەرکز خـۆت گرمۆڵـە بکـەی، بـووی بەسـەر قافڵەچـی شـێتەکانی شار، هـەر بـە تـەنها خـۆت خـەمی هـەموویانت دەخـوارد: هـەیاس.. محـێگن.. کەسـكو سـۆر .. چورچـە.. بەخۆکـە.. جوعـە.. کسـۆ.. حەمە شێت.. سابیر مارات.. خدە لیکن.. خاتە کوڕانی..بەسـێ بێ دەرپێ.. دەلی حوسنی.. دەیەها کە ناویانت نەدەزانی.. کارەساتی راوکردنـی تـۆو شـێتەکان هـەر لـەو شـەوەدا تەقییـەوە کـە حەسحەسـەکان دەنێو قەیسـەریدا دەنگـی پیاوێـك دەدەنو.. ئـەم ناوەسـتێ.. میلـی تفـەنگی لێ رادەکێشـنو.. ئـەم رادەکـا.. دەسـت رێـژێكو لـە خـوێنی خۆیـدا دەیگـەوزێنن.. کـە دەچـنە سـەری

(پیرداودە شێت)ەو کەس نەناس بۆ بەیانی شارەوانی ناشتیو تۆ تەنها کەسێك بووی لەسەر گۆڕەکەی دەگریای..

تـــەواو.. هـــەر هـــەموو بـــەگزادەکانو پیاومـــاقوڵانی شـــار مەزبەتـەیێکیان نووسیو.. خرا بەردەمی (موتـە سـەریف)، وا بڕوا شـێتەکانو سـەگەبەڕەڵاکان دەمـانخۆن، ئـەم شـارە کـە عـومری هـەزاران ساڵە خەریکە شێتەکانی لـە عاقڵـەکانی پـتر دەبـێ، ئـەوە شـارە یـان شـێتخانە .. دوکانـدارو لۆقنتەچـیو خـاوەن کۆگـاو موغازەکـان لـە ترسـی بـەردە فڕکانـێ بـۆ کـوێ بچـن؟ هـەر هـەموو پـۆلیس و سـەربازو خەفیـەکان و یاسـاوڵەکانی شـەوو پیـاوانی حوکمەت کەوتنە خۆ، هەر هەمان ڕۆژ سـەگ کوژەکانیش ئاگادار کرانەوە، یەك هەڵمەتی دلێرانەو شار پاك دەکەینەوە، نابێ شێتێك قورتـار بـێ، هـیچ سـەگێکیش لـە دەوروبـەری قەسـابخانەکەش بمێنـێ، جێگـەو ڕێگـەی شـەوو ڕۆژیـان تۆمـارکرا، قوربـان لـۆ دەرۆزەکـەرەکانیش نـە پێچـینەوە؟ ناشـوکری نـەبێ خـەڵکی ئەوانیشـیان شـێت کردیـە.. بیاننووسـن.. کـێ زەرەری هەیـە بینووسن..

لە ڕۆژێکداو لە ئانو ساتێکی دیاریکراودا بوو بە قاو.. شار خرۆشا.. سەدان پۆلیسو سەربازو باشبۆزغ کەوتنە سەر جادەو نێو کۆڵانەکانو گوزەری دارتاشو ئاسنگەرانو قەیسەریو بازاڕو بەرهەیوانی مزگەوتەکان ناو گۆڕستانەکان، بە هـەزارەها منـاڵ کە لـە بـەزمێکی وا دەگـەڕان.. دەسـتگێڕە مایەپووچـەکان، گـەنجی دەست بەتاڵو تڕۆ، پیاوانی بێ دەماغ کە لە تاوڵەو دۆمینـەی نێو چایخانەکان بێزار بوون، هەر هـەموو بوون بە دەلیل و چاوساغی

پیاوانی دەوڵەتی، ناویان نا ڕۆژی ڕاوکردنی شێتەکان، دەیەها دەرۆزەکەرو بێ ماڵو دەرەتان وەبەر کەوتن، پیکەبو جیبو کامیۆنو لۆرییە قەفەزدارەکان گران وەك دەعبایەکی لە ئاسن دروستکراو ناڵەو گڕەگڕی مەکینەیان تێکەڵ بە هاوارو زەناو فیکەو جڕت لێدانی گەورەو بچووك دەبوو، منداڵانی سەرکەو بنکە دەکەوتنە بن دەستو پێی ئەسپی سەگوژەکانو نەدەڕەوینەوە، تا دەرەوەی شار دەکەوتنە دوای سەگە بەڕەڵڵاکانو بەدەم بای غارەوە هەر سەگوژ بوو نیشانەی دەگرتەوە، تا دەهات کەلاکی سەگە کوژراوەکان زیادی دەکرد، لە دوورەوە لە کەرنەڤالێکی عەجایب دەچوو، ئەو ڕۆژە پیاوانی بێ ئیشی بەردەمی دوکانەکان ئەوەندەیان جڕت لێدا، لەوەدا بوو گوپیان بدڕێ، دەبوو پۆلیسەکان بە دارحەیزەران منداڵەکان لە خۆیان پاس کەن، تا دەهات تەکانی شێتانەی ئەو مەحشەرگەلە لە هەموو کونو قوژبنێکی شاردا دەتەنییەوە، لافاوی ئەو خەڵکە کتو مت لە لافاوی ئەو شەوە دەچوو کە هەموو شتێکی ڕادەماڵی، لە بڵند گۆکانەوە جاڕ دەدرا کە ئەوڕۆکە تا ئێوارێ هەرچی شێتو وێت هەیە دەبێ بگیرێو هەر هەموو سەگە بەڕەڵڵاکانیش بکوژرێن، هەر منداڵی چڵکنو چڵمن بوو، هەر لاوی مل هوڕو دەست بەتاڵ بوو، بە خۆڕایی دەبوو بە دەلیلو بە نەرمە غارێکەوە کەوتبوونە پێش لۆرییو جێبو پیکەبو ئەسپ سوارەکانو شێتەکانو سەگە بەڕەڵڵاکانیان قاودەدا، تۆش بێ ئاگا لەخۆتو لە بڕیاری شێتانەی شارەوانی، بێ ئاگا لەو هەراو زەناو زایەڵەو قاوو قیژەی کە ئاسمانی شاری پڕ کردبوو لە دەنگەدەنگو قەڵەباڵغی، ئەو هاتو

هـاوارە دەڕژایـە نـاو کۆڵانـەکانو حەوشـەکانو سـەربانەکانو سـەر جادەکان, دەڕژایە سەر گومەزو منارەکان, لـەوە دەچوو یـەك شار راوکردنی شێتەکانی کردبێ بە بیانوو تا وەکو شێتیو هـاربوونی خۆی فڕێ بداتە ناو هەواو سـەرجادەکان, کوشتنی سـەگەکان بکا بە بیانوو تاوەکو ئارەزوویەکی کوشندەو خوێناوی خۆی لە خوێن رشتن تێر بکات, ئەوەنـدەی نـەدەما سوار ئەسپەکانو ماشێنەکان ئـەو منالأنـە بشـێلن کـە سـاتمەیان لـە یەکـدی دەکـرد, یـان بـەدەم پاشـقوڵ لێ گرتنـەوە دەکـەوتن, منالـەکان لەپـەو روو دەکـەوتنو هەڵدەستانەوە, تا دەهات لافاوی مەردووم پڕ بە جادەکان شەپۆلی دەدا, رۆژی ئەوە بوو گەورەکان بوزو تیلك بە گچکەکانەوە بکەن, گچـکەکانیش بـە گەورەکانـەوە, کـوڕو کـاڵ خـۆ بـەژنو کچـانەوە بنووسێنن, نقورچ لە لاڕانو سمتیان بگرن, ئەو شێتانەی فامیان بـەو راوە دەکـرد بـە چوار لۆقـە بـە نێـو کـۆڵانو جادەکانـدا غاریـان دەدا, هەنـدێکیان وەك بێچووە قـەتێ هـەر بـە کـلاو گیران, لـە سـەد لاوە بـەریان پـێ دەگـرتنو پەلبەسـت دەکـران, راوێکـی خـۆشو بەلـەزەت, بە پـاڵو شـەقو پێلەقە سـەردەخرانە نـاو ماشێنەکانو وەك کۆنـە جـل فـڕێ دەدران, دەنێـو قەفەزەکانـەوە وەك کۆمـەڵێ گیانـداری کێـوی بـە هـەر چـوار دەورەی خۆیانـدا خێـلو خـوار دەیـانڕوانی, بـێ ئـەوەی لـە هـیچ تـێ بگـەنو.. بـە هـیچ بـزانن.. (کسـۆ)یـان لـە قەسـابخانەکە هێنایـەوە, ئـەو شـێتەی ئولفـەتی بـە سەگە بەڕەڵڵاکانەوە گرتبوو, (هەیاس) دەنێـو کولانـەی سـەگەکانی پشـت دیـواری قەسـری زەرد دۆزرایـەوە, بـە دە زەلام تێیـان هەڵـدەداو بـەرزەفت نـەدەبوو, تێـی هەڵـدەن تـا هەنووکـە دە کچـی

فەساد کردی‌یە, (خدە لیکن)یان لە ژێر هەیوانی مزگەوتی خانەقا دەرهانی کە بێ ئاگا لەخۆی دەنکە شقارتەی بە دەنکە شقارتە دادەگیرساند, حەمەیان لەژێر گردێك لە ئاسن‌و پاسن‌و تەنەکەو سکراب دۆزییەوە کە پاشەڵی رووتی لە منداڵەکان کردبوو بەو نیازەی لێی بگەڕێن تا گوو.. دەکا.. (بەخۆکە) خۆی بە دارتەلێکەوە شۆڕ کردبۆوەو وردەی بۆ منالان هەڵدەدا، (جوعە) چووبووە سەر دیواری یەکێ لە کەلاوە رماوەکانی ناو قەلاو مەملەکەتێکی لە خۆی کۆ کردبووە، خوتبەی دەداو.. هاواری دەکرد: نەدەبوو کۆمارە گجکەلۆکەکەمان بڕوخێنن.. لە عەرزو ناموسی "ستالین" ببەم.. خوشکی کەر بگێ.. وتیان.. حوسنی دەلی کە ساڵ دوانزەی مانگ لە شۆفیرەکان ئاوس بوو بە دەم بای غارەوە کەوتووەو منالی لەبار چووەو مردووە، تۆ لە هەموویان بێ ئاگاتر لە بەردەمی هەیوانی مزگەوتی زەرد، دوای شەوێکی درێژی خەوزڕان‌و وێڵ گەردی خەوە کۆتکە دەیبردیتەوە، سەرت بە کلاوەی ئەژنۆت دەکەوت‌و رادەچەنیت، قیژەو زریکەی بێ ئامان لە دوورەوە دەهاتە بەرگوێت، تا دەهات نزیکتر دەبۆوە، حەزت کرد بزانی چی بووە، بە پڕتاو بازێکت داو گەیشتیتە بەردەرگای دەرەوە، وەستایت‌و روانیت.. تۆ بڵێی تەرمی پیاوێکی گەورە ببەنە سەر قەبران؟ هەزار کەس بەیەکەوە هاواریان کرد (ئەرێ وەڵڵا خۆیەتی.. دەرویشە) ئیدی تۆ ئەوەندەت پێ کرا بەر لەوەی ئەو ئاپوورەیە دەستی بتگاتێ رابکەی، ها لێرەو ها لەوێ، لە هەر دوو ریان‌و سێ ریان‌و چوار ریانێك سەرت لێ دەشێواو لە بەرخۆتەوە دەتپرسی: کامەیە رێی نەجات؟ دوعات

ــــــــــ

دەکرد رێت نەکەوێتە کۆڵانێکی داخراو، خەڵکێکی تێکەڵ و پێکەڵ کە ساتمەیان لە یەکدی دەکرد، جلی جیا و رەنگاورەنگ، منالان وەك چۆلەکەی باڵ شکاو باڵیان لێك دەدا، شاد بوون بەو هەرایە، ئوتمبێلەکان دەنێو ئاپوورەی خەڵکدا گێژیان خواردو بزر بوون، خۆیان لە عەرەبانەو ئەو سندوقانەی سەر شۆستەکان دەداو قلْپیان دەکردنەوە، هەر هەموو گۆزەو کوپەی ریزکراوی گوزەری گۆزەکەرەکان شکان، منالانی سەر دار سنۆبەرەکانی لا رێگاکان بەردو مازوویان دەگرتە ئەو حەشاماتە، هەر بابا بوو دەیویست قەپەنگی دوکانەکەی دابداتەوە نەبا دزی لێ بکرێ، کە کەوتیتەوە ناو گوزەری کەوبازەکان چی قەفەز هەبوون لە ژێر دەستو پێی ئەو هێرشی مەردوومەدا وردو خاش بوون، چەندین بولبولو کەوو کۆتر فڕین، ژمارەیەکیش مردن، کە دەتدی لە بەرامبەرتەوە ئاپوورەیەکی دیکە دەرکەوت، بە لای چەپ یان راستدا رێت دەگۆڕی، هەبوون هەر بۆ مەزاق کلاویان بۆ ئاسمان هەڵدەدا، بێ سەروبەر بە ناو یەکدیدا دەخولانەوە، هەندێ لە پیاوەکان منالە وردیلەکانیان خستبووە سەر قەلاندۆشکانو پڕ بە قوڕگ هاواریان دەکرد، لە هەڵچوونو داچوون نەدەکەوتن، بە هەر چوار لادا ئەو خەڵکە دەستی رادەوەشاند، یەکێك دەکەوتو یەکێك هەڵدەستایەوە، پێ دەکەنینو دەتریقانەوە، هۆی هەلەلە.. هۆیها..

لە رقی مەزاقی ئەو عەزازیلە پۆلیسەکان جنێویان بە دارو بەردو ئاسمانیش دەدا، گوو بە شەرەفی ئەو کەسەی ئەم بەزمەی خولْقاند.. ئەو گەوادانە با خۆیان بێن ئەو راوە شێتە بکەن، لە عەرزی موتەسەریف بەم...

لـە دواتـەوە هـەر هـەموو هاواریـان دەکـرد: (هـەمین ئـەوەتا دەروێش بگەڕێوە)، نەتدەزانی سەیری کام لا بکەیت، بە چوار چاو دەتڕوانی، کە یەکێك بەری پێ دەگرتی وەك کەرتە شاخ خۆت پێدا دەدا، نەتدەزانی ئەو هێزو شەنگەت لە کوێ بوو، ساتمەت لە دارو بەرد دەکرد، جەمەدانیو کڵاوت فڕین، کەوتە بن دەستو پێی مەوجێك لە بەشەر کە تا دەهات زۆرتر دەبوون، کەس گوێی بەو منداڵانە نەدەدا کە دەکەوتنە بن دەستو پێیان، بەو سەگانەی کە لەسەر جادەو لاکۆڵانەکان دەکوژران، ئەوانەش کە ژەهر خواردوو کرابوون، ئەوەندە وێنەکان بە ناو یەکدیدا دەچوون تا هەر هەموویان بوون بە یەك بوونەوەری زەبەللاح، دەعبایەك کە هەزار چاوی هەبێ، هەزار دەم بۆ جنێوو جڕت لێدانو هووی‌ها کێشان، هەزار دەست بۆ شەپازللەو.. هەزار پێ بۆ غارو راوەدوونان، ئەو هەموو وێنە زۆرو کتو پڕ گۆڕاوە کوێریان کردی، ئەو هەموو هاوارە کەڕیان کردی، هەزار وێنەی ترسناكو دوو گلێنەی تەقیو، تەقیو لە تۆقینو ترسدا، دەتخواست دوو باڵت لێ بڕسکێ، هەندێ جار سووك ریشۆڵە ئاسا دەفڕیتو هەندێ جاریش وەك خەرتەل باڵە خوێناوییەکانت لە زەوی دەخشان، لە کوێوە دێ ئەو هەموو قاوو قیژەو قریوەیە؟ دەتووت بۆ دواجار دەیانەوێ بە هەموو شاردا بتگێڕنو ئەوسا بتگرن، بتکوژن، کەس پەنات نادا، هیچ مزگەوتێك، هیچ کەلاوەیەك، هیچ دوکانێك، هیچ ماڵێك، هیچ چایخانەیەك، مەیخانەیەك، هیچ.. هیچ.. هیچ کەس.. لە ناکاو کاروانی حەشاماتێکی راکردوو بە دوای شێتێکی دیکەدا کەوتە ناو شارێك لە گەنجی مل هوڕو منداڵانی چەتوون کە

کەوتبوونــە دوای گۆلەســەگێکی قــاچ شــکاو.. وەك دوو دیــواری ئەستوورو پان لە مەردووم یەکدیان دەبڕیو لە یەکدیان دەدزی، بە سەدەها وازیان لە راوەدوونانی گۆلەکە هانیو کەوتنە دوای شێتەکە، بە سەدانی دیکەش بۆ راوی گۆلەکە وازیان لە شێتە هانی، ئەو رۆژە منالە هارو تۆلازە بەلانگەزەکان حەزیان دەکرد ببنە دوو لەت، لەتێکیان سەرگەرمی راوەسەگ بێو لەتێکی دیکەی بکەوێتە دوای شێتەکان، ئەوانەی لە غارغارێنی دوای سەگەکان شەکەت دەبوون دەکەوتنە دوای شێتەکان، سەگە بەڕەڵلاکان خۆشبەزتر بوون، خۆ بەیەکەوە بەردە باران دەکران، بەیەکەوە بەر لەقە دەدران، بەیەکەوە لە پەناو پەسێرەکاندا قاو دەدران، بەیەکەوەش دەنێو دوکانو ناو حەوشەی دەرگا وازی ماڵەکاندا دەردەهێنرانو بۆ بەزمو زرمەزلێو قۆشمەو عەزاب فڕێ دەدرانەوە سەر جادەکان، جادەی سیخناخ بە مرۆڤو ماشێنو ماتۆڕو عەرەبانەو پاسکیل، هەر دەتووت شار دەعبایەکی بێ دڵەو کوێرایی داهاتووەو هیچ نابینێ، کەڕەو هیچ نابیستێ، لە پاڵەپەستۆی ئەو هەموو گۆشتو ئێسقانەی چوار دەورت هەناسەت لە بەر بڕاو لەوەدا بوو بخنکێی، لەو هەموو بەریەکدی کەوتنە، لەو هەموو فڕکان فڕکانو دەستاو دەست کردنە، لەو هەموو راکێش راکێشەدا جلەکانی بەرت کە هەر خۆیان هەلاهەلاو پرزۆڵ پرزۆڵ بوون پینەیان لێ دەکەوتە خوارێ..

(خودا هاوار.. فریام کەوەو بە تەنیا جێم مەهێڵە..)

چ لەزەتو خرۆشانێکە ئەو هەموو ترسو تۆقینو زەندەق چوونە دەنێو چاوانی سەگەکانو شێتەکان، هەندێ لەو کچە

بەندەوارانەی نێو ماڵە تەنگو تاریکەکان بە بیانووی دەردانی بارانـاوی نـاو حەوشـەکان چڵکاویان بەسـەر سـەرو قامـەتی ئـەو رەشە خەڵکەدا دەڕژان، هەر ئەو رۆژە منـاڵان دەیـەها تەنەکـەیان بە کلکی کەرو پشیلەو سەگە بەرەڵڵاکانەوە بەست، لە سەد لاوەش بە دارو تێلا تێیان بەر دەبوون، ئەوەیان کە خۆش نەدەبەزی لە هەمووان پتری بەردەکەوت، تۆش لەوان گێژتر بۆ هەر لایەك ملت دەنا.. دیوارێك لە مەردووم رای دەگرتی.. دەکەوتی.. دەخەوتی.. دەمردی.. وەلێ نا.. یەك هەزار دەست بەیەکەوە لە خەوی دەکردی.. لە مەرگی دەکردی.. چیتر پێیەکانت، دەستەکانت، چاوەکانت، رۆحت هی خۆت نەبوون، کەس ئەو هەموو قەهرو فرمێسکەی نەدی، بە لەقە لە بن گونیان هەڵدەدای تا زووتر راست بیتەوە، سەری دارێکی تیژیان لە پشتی ملت گیر دەکرد تا بناڵی، تفیان دەکردە ناو چاوت تا بگریت، شێتێکی دیکەیان دەهێناو لە بەردەمتا بە دەیەها کەس دەیان گرتو تەنەکەی زبڵیان بەسەردا قلپ دەکردەوە تا وەك سەگێکی تەڕ خۆی راوەشێنێ، لەو هەترەش چوونو ترسو تۆقینی باریوی ناوچاوانی ئەو" تۆش هەترەشت دەچوو، هەرکەس لەو رۆژەدا دەیویست دەستی بە شێتێك بگاو تێی بسرەوێنێ، هەر دەتوت خودا ئەو کەسە نابەخشێ گەر تفێك نەکات، جنێوێك نەدا، دەستێك نەوەشێنێ، دەمەونیوەڕۆ کە قوتابیەکان بەرەڵڵا بوونو فەرمانبەرانیش رژانەوە سەر جادەکان، ئاپوورەی خەڵك لێرەو لەوێ جۆشی دەسەندو.. هەر تاوێكو سەر جادەکان پڕ بوون لە قەڵەمو پەرگاڵو راستەو لاپەڕەی دڕاوی دەفتەرو کتێبەکان کە بە دەم

فڕینــی ســەدان (پــێ)وە دەفــڕین، ئــەو هــەراو هۆریــا و هــەڵڵاو هەنگامەیە بیانوویەکی رێك رەخساو بوو کە کوڕێژگە برسی و لاوە لۆتی‌یــەکان خــۆ لــە ســەبەتەی میوەجاتــەکان بــدەن و بــە گــۆڕێی وەبکەن، خۆپێدادان بە جامخانەی کۆگاکان، خۆ نووساندن بەو ژن و کچانەی بە رێکەوت دەکەوتنە ناو بازنەی ئاپوورەکان، لە ئاسماندا (با) بەر (با)و بەرد بەر بەرد دەکەوت، دواجار لێ گەڕای وەك گەڵایەك بکەوێتە بەردەمی لافاوێك لەگەڵ خۆیاندا راتماڵن، بەر دیوارو مەردوومەکان دەکەوتیت و بەر دەبوویتەوە، هەر بەو کەمــە قــژە درێــژەی پشــتی ســەرت راســتیان دەکردیتــەوەو.. دەیانووت:

(ئەوەتا هەمینمان دۆزییەوە)

وەك لــە خــەودا بیــت لــە خۆشــیانا رادەچــەنیت و ئــەوان دەتریقانەوە، وەك سەگە راوەدوونراوەکان لیکت دەکردو لەسەر چوار پەلان دەخشیت، لەسەر ئەژنۆ، لەسەر ئەنیشکەکانت، دارستانێك لە قاچ گەمارۆی دابووی، زوو زوو بە نووکە شەق لە کەلەکەیان هەڵدەدای، نەتدەتوانی بپاڕێیتەوە، زمان لە دەمتا ئاوسابوو، لە دوورەوەش شەقژنی گوللەو قروسکەی غەمهێنی بەر لە کوشتنی سەگەکان دەڕژایە خەرەندی رۆحتەوە، گریان و ناڵەو هاواری شێتەکانی دیکە کە تاو نا تاوێك بەلاتدا تیژ تێ دەپەڕین کە هەر دەتووت سواری شەپۆڵێکی زۆر گەورەی مەردووم بوون و رووەو کەنداوێك دەڕۆن، لە هەر چوار لاوە (با) هەڵیکردبوو، دەنگــەکانی.. ناڵــەو هاوارەکــانی.. جــڕت و جنێوەکــانی.. قروسکەکانی تێکەڵ دەکردو دەیهانی، کت و پڕ هەناوت تێك

هەڵهات‌و بەسەر پێلاوی دەیەها کەس رشایتەوە کە هەر زوو لێت تەکینەوە، پاشان بە غەزەبەوەو بە پرتاو لە بن چەناگەیان هەڵدای، پتر رشایتەوە، لە ناکاو گوللەیەکی وێڵ بەرتەختی تەوێڵی یەکێك لەو ئاپوورەیە کەوت، هەر هەموو خەڵکەکە لە ترسانا تەکینەوەو هەر دە هەنگاو لە دووری تۆوە پیاوێکی شرۆڵ خوێنی لەبەر دەڕۆی، راستەپێ هەستایتەوەو کەوتیتەوە غار، بەردیوارو دارتەل‌و دیوارەکان دەکەوتی، دەتووت بە دە کەس چرنوق لە دەم‌و چاوت گیر دەکەن، ناو دەمت تاڵ، هەناسەت لەبەر بڕابوو، وات هەست دەکرد تاوێکی دیکە مێشکت لە کونە کەپووتەوە دەرژێ، کەوتیتەوە سەر ئەو جادەیەی پڕ بوو لە سەبەتەی نێرگز، سەدەها منداڵ بەیەکەوە هاواریان دەکرد: (نێرگزی ئەوەل بەهارێ)، کە تۆیان بینی هەر هەموو هەستانە سەرپێ، تۆ بڵێی وا زوو بەهار هاتبێ‌و نەتزانیبێ، دیسانەوە لافاوی دیکە لەو عەزازیل‌و مەحشەرگەلە کەوتنەوە دوات، لێت نزیك دەکەوتنەوە، جارێکی تر لۆرییە قەفەزدارەکان دەرکەوتنەوە، لە دواتەوە هەر سەبەتەی پڕ نێرگز بوو بەر لەقەی خەڵکی دەکەوت‌و چەپکەکان دەکەوتنە ژێر پێیان‌و دەیانشێلان، دەتویست بگەیتە دوکانەکەی (سلێوە)و فریات بکەوێ، ئەو سوێند بخوات کە تۆ شێت نیت، پڕاوپڕی کۆڵان‌و جادەکان خەڵکی خۆیان بە دیوارەکانەوە نووساندبوو نەبا ژێر پێی ئەو زریانی مەردوومە بکەون، نەبا بەر رەشەبای شێتی ئەو عاقڵانە بکەون، سێ ساڵە راوە ریشۆڵە دەکەیت‌و هەنووکە خۆت راو دەکرێی، راوە بەراز.. راوە ئاسك.. راوە کەروێشك.. راوە

سمۆرە.. هەموو جۆرە راوێکت بیستبوو.. بەڵام راوە مرۆڤ..؟ نەخێر.. تۆ بڵێی تۆ دوا شێتی ئەم شارە بیت کە ماوەو راو نەکراوە؟ خۆت لە ماڵەکان دەکوتاو سەر قاڵدرمەکان دەکەوتی، سەربانو سەربان وەك پشیلەی تۆقیو بازت دەدا، دەتقوچاند، لەودیو تاقو پەنجەرەکانەوە، لە ناو بالکۆنەکانەوە لەو حەشاماتە سەر شێتە رادەمان، ماسولکەکانت شلتر دەبوون، چاوانت لێڵو وێڵ، گرێك لە سەرتا، دوا ئاوڕت دایەوەو زانیت مەحاڵە دەرچوون، لەو دوورەوە لەوە دەچوو سەما بکەی، لەترت دەدا، سەرسمێكو دەکەوتی، تا دەهات بە هەر چوار دەورتەوە هاڵاوی گەرمو گەنیوی هەناسەو هاڕەی هەمووان دەتپروکێنێ، چەقۆت پێ نەبوو دەنا خوێن بەرەیەکت دەبڕی تا چی زووە لەوێوە هەناسە بدەی، سەرت هەڵبڕیو ئاسمان هەر بەقەد سینیەکی مسین لە نێو هەردوو چاوانی پڕ ترسو سامتدا تیژ دەخولایەوە، تەکانێکی دیکەت داو وا گەیشتیتە نزیك دوکانەکەی (سلێوە)، دوا هاوارت بۆ ئەو بوو بتبینێ، وەلێ ئەو هاوارە تاساوە لە قورگتا خنکاو هەر دەرنەهات، لەپەو روو کەوتیت، وایت لە ژێر دەستو پێیان، تەواو.. شەکەتو ماندوو نەتدەتوانی کێڵ بیتەوە، دەیەها پۆلیسو سەربازو سەگوڕو باش بۆزغ گەیشتنە سەر سەرت، بە دار دڕیان بەو خەڵکە دەدا، لە دە لاوە سەدەها دەست بەرزی کردیتەوە، دەتووت یەك شار دوژمنتەو دەیەوێ دەستی بتگاتێ، بە شەقێك.. بە تفێك.. بە جنێوێك تۆڵەیەکی نادیار لە تۆ بکاتەوە، ئەفسەرێك بە دارەوە لە خەڵکەکەی دەخوڕییەوە، لۆرییەکی قەفەزدار گران جادەکەی دەبڕی نەبا

ـــــــــــ

یەکێك بشێلیّ، دەرگای قەفەزەکەیان کردەوە، هەر بە شەق و پاڵ سەریان خستی، گڕەو چەقەچەقی ماشێنەکە تێکەڵ بە هەراو هۆریاو زریکەو زەناو فیکەو جڕت و چەقەنەی ئەو حەشاماتە بوو، زۆر گران رێی خۆی دەکردەوە، لەودیو شیشەکانەوە لە بازاڕو دوکان و موغازەو خەڵکە دەم بە هاوارەکە ورد دەبوویتەوە، بایەکی کزر ئارەقەی لەشتی سارد دەکردەوە، چاوانی لێڵت رەشکەو پێشکەیان دەکرد کە ویستت بزانی ئەوانە کێن دەنێو قەفەزەکەدا، هیچ کامیانت نەدەناسییەوە، هەر هەمووان بەسەر یەکدیدا تلیسابوونەوە، هێشتا هی ئەوە نەبوو بەرچاوانت روون بێتەوە، تەواو.. شار بەدەر کران.. هەر ئەو رۆژە لە خەستەخانەیەك کۆیان کردنەوە کە پتر لە سەربازگە دەچوو، لەو قەفەزەوە بۆ ئەو قەفەز، لەو پیکەبەوە بۆ ئەو جێب، لەو ژوورەوە بۆ ئەو ژوور، لەو قاوشە بۆ ئەو قاوش، بە پەلە قژیان بۆ داپاچین، هەر شێتێك و کەوتە نێو دەستە جلێکی تازە، بە راڕەوەکاندا یەکدیتان دەدی، باڵبەست کراو، شێتە هارەکانیش بەسەر عارەبانەکانەوە شەتك درابوون، لە قاتی یەکەمەوە بۆ دووەم، لە دووەمەوە بۆ سێیەم، شرینقە دوای شرینقە، هاوارەکان دەنگی دەدایەوە، ئەو دوو کەسەی لە هەردوو لاوە چنگیان لە هەردوو قۆڵت کردبوو بە هەڵقە خەریك بوو پەنجەکانیان بگەنە سەر ئێسقانەکانت، لە هەر ژوورێکدا تاوێك رامان و لیّ ورد بوونەوە، ورتە ورتێك و پەنجەمۆرو کەوتنەوە نێو راڕەوکان، لە دوورەوە کەسێك وا دەیقریشکاند کە پتر لە قریشکەی پێش سەربڕین بچێ، ئەو هەموو ژن و پیاوە بێ دەنگ و سپی پۆش و غەمگینە بۆنی

مەرگیان لێ دەهات، یەك شەو مانەوە یان لە دوای لە هۆش خۆچوونێکی درێژخایەنی چەندین شەوو رۆژ بەسەر تۆو شێتەکانی دیکە تێپەڕیون و نەتانزانیوە، بەو سکە برسی‌یەت بێ لەوە دەچێ یەك سەدەی تاریك بێ لێرە بەندکرابیت، بەو هەموو چڵکەی کە هەر هەموو گیانتی خستۆتە سەر خورو، بەو هەموو ئەسپێ‌یەی لێت دەکەونە خوارێ، بەو هەموو تینوێتی‌یەی وا لە قورگتا، بەو هەموو برینە زۆرو وشکەوەبووەی سەر دەستەکانت و پێیەکانت و هەر هەموو ئازای جەستەت.. لەوە دەچێ لە زەمانێکی زووەوە لێرە خزاویت، جگە لە زرەی زنجیرو چەقەچەقی قوفڵ و کلیل و ترپەی پێی یاساوڵەکان هیچ نەدەگەیشتە گوێت، لە شریقەی راکێشانی میلی ئەو هەموو تفەنگە لەوە دەچوو سوپایەك لەودیو دەرگاکانەوە بەتەمای جەنگ بن، لە بارستایی و چڕی ئەو هەموو تاریکی‌یەی دەڕژێتە ناو چاوان مرۆ گومانی ئەوە دەکات کە بیانەوێ هەمووتان کوێر بکەن، بە پێی ئەو هەموو ناڵەو نرکەو گریانە بێ، ئەو هەموو لاوانەوەو هەنسکە دەبێ ژمارەیەکی زۆر لەودیو شیشەکانەوە، لێرەو لە دەرەوە، مردبن.

ئەو رۆژە هەموو شتێك زۆر خێراو بە پەلە جێبەجێ کرا، وەك ئەوەی زوو بیانەوێ ئاسەواری تاوانێك بسڕنەوە، تا درەنگانێ، دەنێو شاردا، لێرەو لەوێ گوێت لە شەقژنی گوللەکان دەبوو، لێرەو لەوێ خاوەن کۆگاکان گەسکیان لە وردە شووشەی شکاوو رژاوی جامخانەکان دەدا، کۆمەڵ بە کۆمەڵ لەسەر شۆستەو ناو چایخانەو مەیخانەو دوکان و بازاڕو ماڵەکاندا دەیەها رووداوی سەیری عەنتیکەی ئەو رۆژەیان دەگێڕایەوەو دەتریقانەوە.. هەر

کەسەو بە جۆرێك چیرۆکەکانی دەگێڕایەوە، بەدەر نەبوو لە درۆو فیشاڵی زۆر، هەموو شتێك وردو باریك پێچرایەوەو حەکایەتی شێتەکانی شار سەرقاپی نرایەوە، لەو شەوەدا خەڵکی گوێی هەڵدەخست تا بزانن وەڕینی سەگە بەڕەڵڵاکان کەمتر بۆتەوە، تا شەوخەوتنان باس هەر باسی راوی سەگە بەڕەڵڵاکان و مەزاقی خۆشی سەگوژەکان بوو.. چیرۆکی شار بەدەرکردنی شێتەکان..

دەمەوئێوارە بوو.. ئەو وەختەی مەلەکان دەگەڕانەوە نێو دارستانەکان، خۆرەتاوێکی خوێناوی دەڕژایە ناو ئەو حەوشەیەی لۆرییە قەفەزدارەکانی لێ وەستابوو، مەلەکان بە خەمەوە دەیانچریکاند، وەك ئەوەی لە هاتنی شەو بترسن، یەك دووانێ لەو شێتانەی لە بەردەم لۆرییەکان باڵ بەست کرابوون و دەخرانە ناو قەفەزەکان سەرییان هەڵبڕی، بگرە لە کەلێنی شیشەکانیشەوە هەوڵی ئەوەیان دەدا مەلەکانیان لێ بزر نەبێ، تۆش بۆ تەنها ریشۆڵەیەك دەگەڕای، دوا پۆل تا دڵنیابێ لەوەی زستان بارگەو بنەی تێك ناوەو بەهار هاتووە، تاك و جووت سەریان دەخستن، یەکەیەکە قەفەزەکان پڕ دەبوون، ئەو دەرمان و دەرزییانە هەر هەمووانی سست و تەمبەڵ و خەواڵوو کردبوو، پاش سەرکەوتنی هەر هەموو شۆفێرەکان و خۆقایمکردنیان لە پشت سوکانەکانەوە بەیەکەوە گڕیان لە مەکینەکان بەرداو کەوتنە دوای یەکدی، گران وەك ئەوەی تەرمێك بەرەو گۆڕستان بەرن بەنێو جادەکانی شاردا رووەو بەغدا رێیان دەبڕی، بۆ دواجار غەمگینانەو گێلانە لە درەختەکانی لاڕێگا و دارتەل و ماشێن و ماتۆڕو پاسکیل سوارو

دوکـانو بـازاڕو خـانووە کپـەکان ورد دەبوونـەوە، لـە ڕێبـواری هـیلاکو مانـدووی سـەر ڕێگاکـان، لـەو منالانـەی لـە دەرەوەی قەفـەزەکان لـە هەلەکـە سـەمادا بوون، بـە پەنجـە ئاماژەیـان بـۆ نێـو قەفەزەکان دەکرد، دەرویش.. تـۆ دەتزانـی ئەمـەیان دوا نیگاو دوا ماڵئاواییـە لـە شـار، لـە دوورەوە گوێـت لـە زریکـەی بـێ ئامـانی شـەمەندەفەرەکە بـوو، وەك ئـەوەی ئـەو هـاوارو زریکەیـە بـۆ خـەمو پرسـەو دەردی تـۆ بـێ، هـەر هـەموو دەردو خەفـەتو قـەهرو حەسرەتو حەژمەتو خۆشی ساڵانێکی زووت لـە دڵدا پێچایەوە، بـە جـادەو کـۆڵانو بـازاڕو قەیسـەریو ماڵەکانـەوە، کـە یەکـەمجار هاتیتە ئەم شارە، لە دوورەوە قەلا دەرکـەوت، دەتـووت کیسـەڵێکی زەبەللاحـەو لەپـەر روو کـەوتووەو ناجووڵـێ، هەنووکـەش دەنێـو تەمو مژێکدا دوا شت قەلایە ون دەبێ، وات زەن دەکرد کە هێشتا وایـت دەنێـو حەشـاماتەکەو شـانو پیـل دەکـوتی، لـە قۆرتێکـەوە دەکەویتـە نـاو قۆرتێـك، سـەرت بـەر دارتەلـەکان دەکـەویو رادەچەنیت، لە چاڵێکەوە بۆ چاڵێك، لـە دەستێکەوە بۆ دەستێك، ژوورەکـان، راڕەوەکـان، قاوشـەکان، دەمو چـاوەکان.. سـەرو کەللەت.. دەمو چاوت.. نەرمایی گوێت.. لچو لێـوو زمانت.. سەر دەستەکانت.. قۆڵو باسکت.. پێو پلو.. هـەردوو بەلـەكو لاڕانت جـێ بـرین بـوون، هاوارەکـان لـە گوێتـدا.. لـە نێـو کاسـەی سـەرتا دەزرنگانـەوە، هـۆی هاکـان، قاژەقـاژی سـەدەها پۆلـە ریشـۆڵە لـە ئاقارێکـدا، گوێـت لـە هـاواری خۆتـە.. هـەمین.. هـەمین.. لـە ئاسمانـەوە بـەر دەبیتـەوەو ناکەویتـە سـەر زەوی، دەکەویتـە نـاو

بیرێك بنی نی‌یە، لە زیندە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە ناو دەمی کراوەی ئەژدیهایەك، لە خەوێکی دیکەدا دەکەویتە سەر مارێکی پەپکە خواردوو لە بنی بیرەکەدا، تۆ وەئاگای یان خەواڵوو؟ بەسەر ترۆپکی چیایەکەوە رووەو دۆڵێك غل دەبیتەوە، بەر گاشە بەردەکان دەکەویت‌و رایان دەماڵی، لە هەموو شوێنەکانەوە، شوێنە دوورو نزیکەکانەوە، لە هەموو زەمانە زۆر دێرینەکانەوە خۆت دەدزیتەوە، دێیتەوە ناوخۆت‌و راوەدووی ئەو ئازارە دەنێی کە رۆحت هەلاهەلا دەکا، لەو دوورەوە لەوە نەدەچوو شارێك کە وا غەرقی تەم‌و مژە.. وا کپ‌و خامۆشە ئەو هەموو قیامەتەی دیبێ، تۆ هەر چاوت بە دواوە بوو، تۆ بلێی هەمین، چ مردوو.. چ زیندوو، هۆ لەوێ بێ؟ لەوە دەچوو هەر هەمووی خەونێکی ناخۆش‌و ئەبەدی بووبێ.. خەونێك کە تا هەنووکەش لێی وەئاگا نەهاتبیت، خەونێك لە خەونەکانی پیاوێکی پیرو شەقی، تۆ کە هەنووکە بەندەواری قەفەزێکی، لە تەك کۆمەڵێ شێتی دیکە کە بێ ورتەو خامۆش لە تاو هیلاکی راوەڕاوی ئەو رۆژەو سیحری دەرزی‌و دەرمانەکان مات‌و مەلوول سەریان بەسەر سینەو شانی یەکدیدا کەوتبوو، هەموو شتێك‌و یادێکت لەگەڵ خۆتدا پێچایەوە، وەك رێبوارێك کە بۆ دوا سەفەری ئەبەدی، سەفەری بێ گەڕانەوە.. توێشەبەرەیەك هەڵبگرێ، بوخچەیەك.. هەگبەیەك بخاتە سەرشانی: ئاواهی لە دڵتا هەر هەموو کوڵان‌و بازاڕو قەیسەری‌و منارەو قەڵاو بگرە جۆگەلە پڕ سیانەکانت هەڵگرت، هەر هەموو ریشۆڵە مردووەکان، حەزی هەمین‌و حەیرانە

ـــــــــــــ

کوژراوەکان، لاوکە بە ئێش و بریندارەکان، هەر هەموویانت خستە نێو دڵتەوە، نێو ڕۆحتەوە، سەرت هەڵبڕی، جادەکە بەرەو دواوە دەکشاو دەگەیشتەوە شارێك کە کۆنە جووتیارێکی نەحەواندەوە، پڕشنگی خۆری دەمەوئێوارە تیشکێکی ڕەشی عەکس دەکردەوە، جادەکەش وەك مارێکی ڕەش و زەبەللاح دەکشاو هەردەکشا تا لێت دوور دەکەوتەوە لە پنتێکدا.. لە خاڵێکدا وەك ونبوونی خۆت و هەمین، وەك هەموو شتەکانی ئەو دونیایەت ئاودیو دەبوو، لە دووری دوورەوەش تا چاو بڕ دەکا بەراست و چەپدا هەر ساکە دەشتەو لێرەو لەوێ وەك ئەوەی زەوی قونێری دەردابێ زورگ و گردۆلکە دەردەکەوتن، بە بەری ڕۆژئاواداو ڕووەو ئاسۆیەکی دوور کە لە خوێناوی خۆردا نقوم ببوو تەمێکی ئەرخەوانی دەهات، دەهات.. تا دواجار لە نزیکەوە ئەو هەردو دەشت و گردو زورگ و سەوزاییەی دەنێو ڕۆناهییەکی سوورباودا دەلەرانەوە: وەك ئەوەی سەرئاو کەوتبن، لە دووری دوورەوەش خانووە هەرە بەرزەکان یەکە یەکە غەرقی تەنکە تاریکی و تەمی ئەو ئێوارەیە دەبوون، ئەو تاریکییەی دەتووت خوداو فریشتەکانی بە پەلەو خێرا چنگ لە دوای چنگ لە ئاسمانەوە هەڵیدەدەن و پەرتی دەکەن، هیچ پنچکە گیایەك و گاشە بەردێك نامێنێ کە پشکی خۆی لەو تاریکییە نەبات، دەیرژێننە سەر شارێك کە مەگەر تاریکی شەو بە میهری خۆی گوناهەکانی دابپۆشێ، شارێك لەو شارانەی کە لە خەونێکی هەڵبزڕکاودا بیبینی، شارێك کە بە درۆ دروست کرابێ، شارێك لە شارەکانی نێو حەکایەتە کۆنەکان کە

پیرەژنێکی ددان کەوتوو وەسفی بکات، قەڵاکەی لەسەر ئێسك‌و پروسکی هەژاران بێ‌و.. منارەکەشی کەللەسەری عاشقەکانی، چاوت تێ بڕی، لەو دوورەوە گڵۆپەکانی دەبوون بە گڕی کزی.. زەردو لەرزیوی چراکان‌و.. تا دەهات شەپۆڵە تەنکەکانی ڕۆناهی دەمردن کە وەك نواڵە دەردەکەوتن، دەتووت کۆمەڵێ چران‌و بە دەست هەزارەها خنکاوەوەن دەنێو دەریایەکی پڕ گێژەنە، دەنێو گەرداوێکدا یەکە یەکە دەکوژێنەوە، دواجار قەڵا و منارەی چۆڵی کەوتنە ئەودیو زەریاوە، ئەودیو دونیاوە، ئیدی شار بێ شێتەکانی چ دەکا؟ لێیان رامایت.. خامۆش.. خامۆش.. مات‌و مەلوول، کت‌و پڕ لەوە ترسای هەر هەموویان خەوتبن.. مردبن.. دەبوو چەندین شەو بنوون تا هیلاکی راو راوێنی ئەو ڕۆژە لە گیانیان دەرچێ، لە ناکاو یەکێکیان دایە پڕمەی گریان، گریانێکی پڕ حەسرەت‌و قووڵ، بە دەم هەنسکەوە قرخەقرخ لە قورگی‌یەوە دەهات وەك کەسێك کە تەقەللا بدا نەخنکێ، دەتووت لە هاتنی تاریکی‌و سەفەری نادیارو ئەو ڕێیە دوورە دەترسێ، بە ترسەوە دەگریا، هەروەك منداڵێکی تازە فام کردوو کە لە باوەشی دایکی بەزۆر دەریان هێنابێ دەگریا، یەك دووانێکی دیکەش هەستانەوە سەرپێ‌و توند دەستیان بە شیشەکانی قەفەزەکەوە گرتبوو، ناوناویش سەریان دەکێشا بەو ئاسنە رەقەدا، وەك کەسانێکی ئازیز مردە بەکوڵ دەگریان‌و لەو ئاسۆیە رادەمان کە لە تاریکیدا غەرق دەبوو، وەك ئەوەی بەندی حەیرانێك یان لاوکێك بسەننەوە، هەنسك‌و گریانیان لە یەکدی دەسەندەوە، وەك ئەوەی بەندێك بە

بەندێك تەواو بکەن، وەك کۆمەڵێ کەس کە سزای مەرگیان بەسەردا درابێ و کڕینەوەی ژیانیش ئەوە بێ کامەیان لەو گریانە دەیباتەوە، تەنها یەك کەس دەژیو ئەوەی گرەوەکە دەباتەوە ئەوەیە کە تا ئەبەد ژێر نابێتەوە، ئەوانی دیکە کە دۆڕاون، هەر هەموو دەمرن.. هەر یەکە لە گریانی ئەوی دیکە دەترسا، هەریەکەو گەرووی دەبوو بە دەربەندێکی بەرتەنگو گریانیش لوورەی ڕەشەبایەکی هەڵکردوو، ئەوەی کە ماندوو دەبوو لە گریانەوە دەیکرد بە قروسکە، قروسکەی سەگێکی کوژراو لەو ڕۆژە ڕەشەدا، ڕۆناهی مردووی ئاسمانو تریفەی تەزیوو تازە هەڵهاتووی مانگو ئەستێرە هەرە دوورەکان تنۆکی ئەو فرمێسکانەی دەدرەوشاندەوە کە بەسەر ڕوومەتی هەندێکیاندا دەڕژان، کەمجار دیبووت یەکێك لەو شێتانە بگری، شەوەهای شەو کە لەسەر تەختەی چایخانەکانو بەرهەیوانی مزگەوتەکان لەگەڵیانا دەخەوتی، غەمگینو خامۆش دەبوون، بە شەر دەهاتن، تووڕە دەبوون، سەریان بە دارو دیواردا دەدا، وەلێ نەدەگریان.. خەونیان دەدی، وڕێنەیان دەکرد، هەڵیان دەبزڕکاند، دەترسان، لە خەمان لەسەر چاو دەکەوتن، دەبوورانەوە، دارکاری، جنێو، تف، زامداربوون، خوێنیان دەدی، دەیاننرکاند، دەیانقیژاند، وەلێ نەدەگریان، بە دیار مەرگی یەکدییەوە دۆش دادەمان، کەچی وەك ئەوەی بڵێن: (خۆش بەحاڵت..!)، بێ باکانە زەردەیان دەهاتێ، تۆ بڵێی دەنێو ئەو قەفەزەدا خۆ بە چەند فڕندەیەکی باڵ بەستکراو بزانن؟ یەکێکیان توند بە ناو لەپ لە تەوێڵی خۆی دەدا، بە پەلە

هەردوو دەستت ئاخنییە گیرفانەکانت، لە شقارتەیەك، چەرخێك دەگەڕای، تاوەکو دایگیرسێنی.. دەتویست شەبەنگێك لە ڕۆشنایی چ لە ئاسمانەوە بێ چ گڕی بێ تینی چەرخێك وا بکات تارمایی یەکدی ببینن‌و، هەریەکەتان دڵنیا بێ کە بە تەنیا نییە، هەر هەمووتانن، ئەوەتان لێرە.. قەفەزێك کۆی کردوونەتەوە.. لەوانەیە گڕی دەنکە شقارتەیەك غافڵگیریان بکات، لەوەدایە لە تاریکی‌و تەنیایی‌و ئەو خامۆشییە زۆر قووڵە بترسن، کێ دەزانێ؟ لەوەدایە سەرمایان بێ، یاخود برسی بن، دەتووت هەر هەموو حەسرەت‌و ئاخ‌و هەنسك‌و قوڵپی گریانەکان دەنێو قەفەزەکەدا گیریان خواردووەو ڕێ دەرنابەن، هێدی هێدی گریان‌و هەنسکەکان دەخنکان‌و دەچوونەوە ناو قورگ‌و.. هەناوەوە.. رووخسارەکانیش، لە نێو ئەو تاریکییەدا، لە ژێر فرمێسك‌و ئارەقە‌و ئازاردا نوقمن، تاوتاوەش دەنێو تاریکی‌و خامۆشییەکی دڵ پڕوکێندا گوێت لە نزگەرەیەك، هەناسەیەکی خنکاو، هەنسکێك یان خەنینەوەیەکی گێلانە دەبوو، جاروباریش لایتی ماشێنێکی تیژتێپەڕ ناو قەفەزەکەی ڕۆشن دەکردەوە، قەفی زنجیری بەستراو لە دەستی ڕاستی هەر یەکەیان دەبریسکایەوە، زنجیرەکەی دەستی خۆتت سەح دەکردەوەو دڵت دەبوو بە ئاو، تا دەهات خامۆشتر دەبوون، هەموویانت دەناسییەوە، بێ ئاگا لە تۆو، لە دونیا.. لە بۆشایی‌و تاریکی رادەمان، لە هیچ رادەمان، بێجگە لە تۆ هیچ کامیان نەیدەزانی دوا مەنزڵگا شێتخانەیەکی پایتەختە، کابرای شۆفێریش لە پەنجەرە بچکۆلەکەی پشتی

سەری‌یەوە لێتەوە دیار بوو کە تا درەنگانێ لەگەڵ پۆلیسێکی سیدارە خوار دەدواو ئەویش سەری بۆ دەلەقاند، تاوتاویش دەنێو دووکەڵی جگەرەدا خۆیان ون دەکرد، یەك دوو جاریش ئاوڕیان دایەوە، دوای تاوێك بێ دەنگی شۆفێرەکە میلی رادیۆکەی باداو.. لە ئاوازێك دەگەڕا، ئاوازێك دڕ بە تاریکی بداو.. رێی سەفەر کورتتر بکاتەوە، سەیرە.. لە ناکاو وەك داڕژانی خەمێك لە دڵدا، یان درەوشانەوەی خۆشی‌یەك لە رۆحدا، سەرەتای بەندێك بوو کە بە ئاهێك کۆتایی دەهات، وەك لە غەیبەوە بێ، لەو زوڵماتەوە کە دەوری قەفەزەکەیان تەنی بوو.. ئاوازێك زۆر غەمگین دەهاتە بەرگوێ، سەدایەك.. نرکەو ناڵینێك.. نووزەیەك.. ئاهێك.. کسپەو.. حەژمەتێك.. حەیرانێکی بریندار لەسەر شەپۆلی نەرمەبایەکی فێنك تێکەڵ بە بۆنی نێرگزەجاڕی ئەمبەرو ئەوبەری جادەکە دەڕژایە دڵتەوە، ئاه.. خودایە.. چ عومرێکی درێژەو تۆ حەیرانێکت نەوتووە، لاوکێکت نەچڕیوە، لەوەدایە دەنگت رزی بێ، تۆ بڵێی هیچت لەبیر مابێ؟ ها؟ رۆحی کلۆڵت بەیتەکانی ئەو حەیرانەی دەوتەوە، سەری کەیلت، کەللەی گێژت نەدەهات بە پیری‌یەوە، نەدەهات.. نەدەهات.. ئەو لەرەلەرەی نێو هەناسەی حەیران بێژەکە هەر هەموو کۆنە برینەکانتی کولاندەوە، دوور دەیبردیت و تاوێك و دواجار دەنێو قەفەزەکەدا بەندی دەکردیتەوە، دەتویست وەك ئەو سەداو خوێندنە کە شەپۆڵە نووستووکانی تاریکی دەشێوێنێ و تریفە دەخاتە سەماو.. ئازادو دوور تا جریوەی ئەستێرەکان سەفەر

دەکا، سەفەر بکەیت و نەیەیتەوە.. نا.. ئەوە حەیران نىیە، برینەو خوێنی لىٰ دەڕژێ، بە دەم ئەو ئاوازەوە دڵت خوێن دەدەڵێنێ، خوێنێکی رەش، سەرت خستە ناو کۆشت و قوڵپی گریانێک دەیبردیتەوە ئەو ئێوارە زۆر غەمگینەی کە هەمین تا ئەبەد ئاوابوو.. نەهاتەوە.. تاوەکو نەخنکێی وەك کەڵەکێوییەکی لە خوێندا شەلاڵ سەرت هەڵبڕیو هەناسەت دا، حەیران بێژ چیرۆکی عیشق و ئەوینێکی نامرادو کوژراوی دەگێڕایەوە، کافرانە دەیچڕی.. دەتووت بەو سەدا زۆر غەمهێن و یەکجار شیرینە شێتەکان خامۆش بوون، عاشقانە هەڵدەستا و شێتانە دەنیشتەوە، بۆن کروزێك لەو چریکەیە دەهات، بۆن کروزێك کە بیەوێ بۆنی نێرگزەکان وەدەر بنێ، وەك مەلێکی پێکراو دەیچریکاند، وەك شاخێکی بن کوڵ و ڕماو دەینالاند، وەك رەوەزێك بۆ ناو خەرەندێك هاڕە بکا دەیقریشکاند، وەك (با)یەك بەسەر باخێکی سووتاودا شنە بکات.. هەڵیدەکرد، ئەو ئاوازە بەو نەغمەوە لە قەرارێکەوە دەهات کە هەزار جار بە ئاگری دۆزەخ سووتا بێ، چ رێکەوتێکی کوشندەو زاڵمانەیە.. حیلەی ئەسپێك کە بگلیٰ هاتە بەرگوێت، مەلێکی کێوی بە چریکەیەك.. چریکەیەکی تاساو لە ئاسماندا وەڵامی حیلەکەی دایەوە، دوور روانیت.. لە ژێر تریفەدا تا ئەو شوێنەی چاو هەتەر دەکا دەغلێك نەرمە نەرمە بە بەرچاوتەوە کەروێشکەی دەکرد و دەشنایەوە، گوێت لە ورشە ورشی نەرمی گیا بوو، دەتووت بۆ قەهری تۆ بە سووکی شین و واوەیلا دەکەن، پڕ بە هەردوو سىیەکانت و بۆ دواجار بۆنی

نێرگزەكانت هەڵمژی، دەتووت لەگەڵ تریفەدا دەڕژێتە نێو قەفەزو لەوێدا بەند دەبێ، تا سەر تەنكایی ڕۆح و پەڕەی دڵ بۆنیان كاس و وڕو گێژی كردی، بە چرپەوە.. چرپەیەك بە ئاستەم و دووبەرا لەگەڵ خوێنی ڕژاوی ئەو حەیرانە زامدارە دەیبردیتەوە ئەوێندەرێ، دەیبردیتەوە بۆ زۆر شوێن و سەردەمانێكی زۆر زووتر لە هەنووكە، چرپەیەكی ناسك.. ناسكتر لە هەموو شتێكی ئەم دونیایە پەردەی گوێیەكانتی بە سەما و لەرینەوەی قەهرێك دەخست.. گوێت لێیە؟

(دەروێش..

ئۆباڵی منت بە ئەستۆ..

ڕۆژ بازاڕی قیامەتێ..

ئەگەر مردم تووخوا نەكەی لێرە بمنێژی..

بمبەوە.. بمبەوە دەشتێ.. گوندەكەی خۆمان..

گەردنت ئازا ناكەم..

ئەگەر لەسەر "گردی عاشقان " نەمنێژی؟

ئاخر كوڕەتیم زۆری تێدا نەژیام..

دەبا بە مردن بچینەوە ئەوێندەرێ..

ئەوجا هەموو فەسڵی بوهاران وەرە سەر گۆڕەكەم و دووسێ چەپكە نێرگز لە بەر پێیانم..

نا.. نەكەی..

لە كن سەرم دابنێ تا تێرتێر بۆنیان بكەم..

ئەمن دەزانم بایز..

جارەکی دیکە ئەوێندەرێ نابینمەوە..

ئەمن دەزانم هەردووکمان گۆڕ غەریب دەبین..

ئەمن دەزانم..!)

گوێ بۆ دوا بەندی حەیران بێژەکە شل دەکەی، دەتویست بزانی کامەیانە: حەمەد بەگ، حەمەی حوسێنی پیرکی، ڕەسوول گەردی، سمایل فەللاح، عوسمان حەیران، کەریمە ڕەش، خدری ڕۆژبەیانی، مستەفا کوێر، مەجید جبرائیل..؟ نازانیت.. نا تۆ هیچت بیر نەماوە.. تەواو.. حەیرانو حەیران بێژەکانیش تێکەڵ دەکەیت.. گوێت بۆ شل کرد، شێتەکانی دیکەش سرتەیان لێوە نەدەهات، هەر دەتووت ئەو چریکەو سەدای حەیرانە خامۆشی کردوون:

حەیران.. چەندم گاز دەکرد

گوندێ مە لە من بە زورگو تەلانە

دەرمانی دەردان شەو ڕامووسانە

بازو سەقەر لێیان کردینە هێلانە

لە عەوامی گوندێ مە کەیفو سەیرانە

چیکەم لە بەژنەکی باریکو زەندەیێ بە بازن

ئەوسارەکە بەوێ دەرە بوهارێ

کۆچو بارکردنە

دەست لێک بەردانە

دەتویست دوا بەندی لێ وەربگریتەوە، سەر بەندو دوا بەندت

لێ تێکچوو.. لێت تێکەڵ بوون، هەرچەندی کردت و کۆشات ئەو حەیرانەت بیر نەکەوتەوە، تاوە خەمێك دڵتی دەگوشی و تۆش بە چەپۆك لەسەری خۆت دەداو.. نەك هەر سەدای ئەو حەیرانەی هەوای ناقەفەزەکەی پڕ کردبوو لە خرۆشی خەم، بگرە تاکە بەندێکت بیر نەدەکەوتەوە، هەتا ئەوەشیان کە هەزاران شەو بۆ هەمینت چڕی بوو.. نا.. لەوە دەچێ چڕینی تەنها بەندێك بووبێ بە مەحاڵ، وشەکان لە نێو کاسەی سەرتا وەها تێکەڵ دەبوون کە هیچ مانایەکیان نەدەدا.. بێ هوودە بوو.. دەگەڕای.. دەگەڕای.. بۆ سەر بەندێك و.. کەچی هیچ..

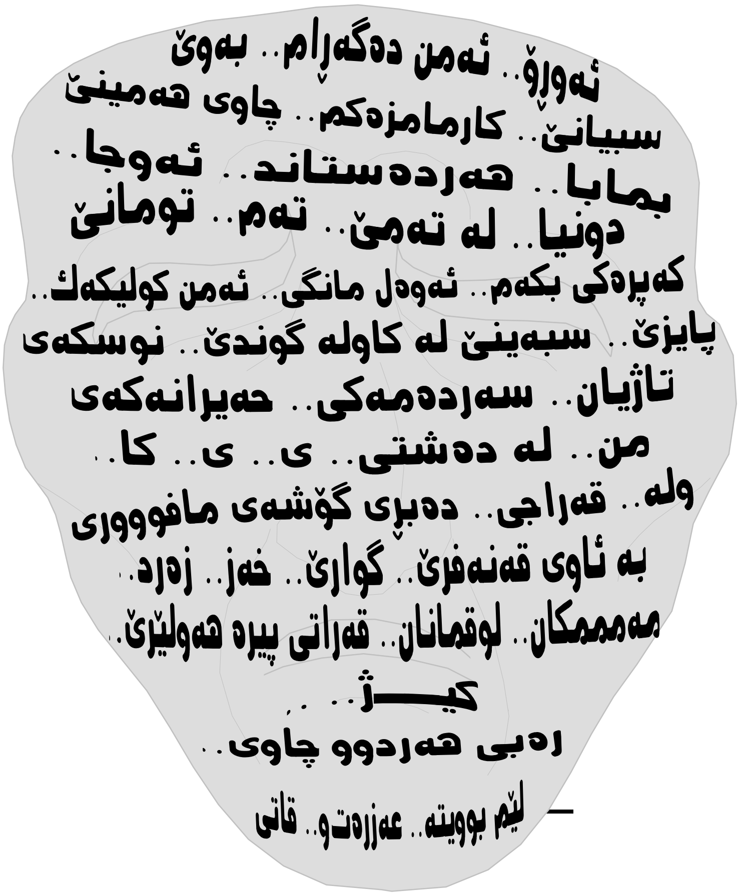

نا.. تاکە بەندێك چیە نایەتەوە سەر زارت، هەر هەموو بەندەکان لەگەڵ ئاوابوونی (هەمین)ێ لە رۆحتا نەمانو ئاوابوون، بە چرپەوە، هەروەك ئەوەی هەمین لە بن پەڕەی گوێی چەپتەوە بتدوێنێ:

(بایز..

هەموو جارێ کە هاتیە سەر قەبرەکەم..

تووخوا مەڕۆ هەتا بەندەك.. دووانم لۆ دەرێی..

ئەو بەندەی کە خۆم حەزم لێیە..

ئەتوو گۆتنی خۆت بکە..

ئەمن سەد جاران مردبمو دەپێیان لە بن عەردی بم..

خەمت نەبی.. دەنگت هەر دەگاتە من)

ئیدی تەواو.. دوا وەسیەتیت پێ بەجێ نایە، ناشزانی گۆڕەکەی وا لە کوێ، ناشزانی خۆت لە کوێ گۆڕ غەریب دەبیت، بەهاران دێنو رادەبرن، کەچی تا ئەبەد ناتوانی چەپکێك نێرگز بخەیتە سەر گۆڕەکەی، حەیرانێك بچڕی، هێدی هێدی بۆنی نێرگزەکانی هەردوو بەری جادەکە دەڕەوییەوەو بە تەنیا لە ناو قەفەزەکەدا جێیان دەهێشتی:

(دەروێش.. ئۆباڵی منت بە ئەستۆ..

.. لێروکانە مەمنێژە.. گەردنت ئازا.. بمبەوە..

ئەوجا.. هەموو فەسڵی بوهاران..

چەپکە نێرگزەکەم.. لە کن سەرم دابنێ.. تا تێر.. تێر

بۆنیان بکەم.. ئەوێندەرێ..

نابینمەوە.. ئەمن دەزانم کە هەردووکمان گۆڕ غەر..

ئەمن دەزانم..)

تەواو.. تاریکی تۆو هەموو شێتەکانی ناو قەفەزەکەی لە خۆیەوە لوول دەدا.. خەریکە دەخنکێ.. خودا هاوار.. قوڵپی گریانێکی بەکوڵ لە شوێنێکەوە، لە ناو جەرگو هەناوتەوە دەهات، قووڵ وەك ئەوەی لە بنی بیرێکی تاریكو پڕ ئەسرینەوە بێ.. کە بە هەزار قولاپو چەنگاڵەوە لە دڵتەوە.. لە رۆحتەوە دەری کێشنو هەڵیتەکێنن، وەك مەنجەنیق دەکولاّی، تا دەهات ئەو قوڵپە گەرمە سەری دەکرد تا لە چاوانتا وەك دوو کانی خوێناوی تەقینەوە، بێ شەرمانە سەرت خستە ناو کۆشتو داتە پرمەی گریان، خامۆشی شەوی ناو قەفەزەکەت پڕ کرد لە هەناسەو هەنسك، بێ ئەوەی شەرم لە شێتەکانی دیکە بکەی، ئەوەندە کپو خامۆش بوون وەك ئەوەی بە شەرمەوە حورمەتی ئەو گریانە جەرگبڕەت بگرن، ئاسمانیش تا دەهات پتر چڕی تاریکی دەڕژاند، دیسانەوە وەك عەبایەکی رەش تۆو قەفەزەکەو شێتەکانو هەر هەموو دونیای لە خۆیەوە وەردەپێچا.. بە دەم هەنسك هەڵدانەوە هەر دەگریای.. دەگریای.. گریانێکی وا بە کوڵو دڵ.. وا درێژو نەبڕاوە کە تا ئەبەد لێی کڕو.. ژێر نەبیتەوە!

1996 / 1983

سلێمانی